

ERD. MÚZ.-EGYL.
KÉZIRATTÁR.
II. 8. 47. szám.

KÉZIRATOK.
A. 481

191

D. I: 8.

1.

Bujdosó Mikes Kelemen Forditásból
irt Könyve melyet B. Huszár Joseff
Urt tuldóa volo bé tezemb mint Gu-
bernátornak.

Ismertette Abafi (Vigner) Lajos, Figyelő X. k. 321–333. l.,
e czím alatt „Mikes Kelemennek egy ismeretlen
műve".

Budapest, 1887. februarius 12-én

Tormakároly

191

D. I: 8.

1.

Bujdosó Mikes Kelemen Forditásból
irt Könyve melyet B. Huszár Joseff
Urt tüldöa volo bé tezemb mint Gu-
bernátornak.

Ismertette Abafi (Aigner) Lajos, Figyelő X. k. 321–333. l.,
e czím alatt „Mikes Kelemennek egy ismeretlen
műve".
Budapest, 1887. februarius 12-én
Tormakároly

ERDÉLYI MUZ.-EGYL. KÖNYVTÁRA KÉZIRATTÁR.

2.

Idegen nyelvből való fordítás.
Első szakasz
1747.

3.

A.

Kálvária hégyén Utazó
Szarándoknak.

Ki á Keresztnek utyán akar járni.

Kedvés olvasó bujdosó, és idégen lévén é földön, á menyei hazát keresed nem kétlem, á keresztnék uttya pedig, melyet elődben tészek oda. fog vezetni, és hogy valamiképpen ell ne tévelyedgyél, kövesd á Kristus intésit, á ki kala usz lévén, á fán uralkodott, arra utat nyitott lábaival azt meg mutatta tanitásival, és meg fe stette vérivel, kövesd hát annak nyomdokát, á ki előtted mégyen, és vegyed jó szivel annak szavait á ki igy int: á ki utánnam akar jöni, magának mondgyon ellene, visellye minden nap á maga keresztét, és kövessen engémet.

Ihon erről fog beszélleni ez á Konyv, éz á menyei út, melly az örök életre vezet. Szent Ebral phus olvasván egyszer ezeket á szókot, és figyel metességgel elmélkedvén azokról gondolá, hogy még nem kellene vetni ezt á tanátsot, mivel nem egy király ember, hanem Istén s. ember adná ezt nékünk, érre való nézve az udvart mindgyárt éll hagyá, azzal edgyütt gazdagsá gát, és jó akaróit, és egy puszta hellyre me ne lakni, hogy ott á meg felpittetett Kristusnak valoságos tangitványa lehetne. Szent Silve=ster

stér à Silvéstriánusok Fundátora, kik à Szent Benedek Reguláit követik hasonló képpen ezeket à szókot halván, à pusztában méne lakni ell dagyván à világot.

Erre való nézve à Kristusnak ézeket à szavait akarván bővebben ki terjészteni, à Kristus maga fog erről beszélgetni Dialogus formára Storophilával, és az ötseivel, ebben pedig szent Agostont, szent Chrisostomust, és à nagy S: Gergélyt követem, à kik sok féle dolgokról irtanak illyen formában, à bizonyos, hogy az illyen beszélgetéseket nagyobb kedvességgel lehet olvasni mint sem az ollyan könyveket, à mellyekben à dólgok egy más után folyván mennek.

Azértis tselekedtem, dogy valamenyire kedvessé tehessem azt, à mi à kerésztől, és à nyomoruságtól ell idegenithet, és azért is hintettem ell delyel delyel holmi kedvre inditó dolgokot, hogy egy kevésse meg vidámithassam az olvasót.

Egy nihány féle példákot is doztam elő azért, dogy úti társakot adhassak à mi utazóinknak, sőtt még kalauzokot is, à kiknek követdessék nyomdokokot, mert az emberek inkább dissznek à szémeknek, mint sem fülőknek, à jó erköltsnek úttya, à mellyre à parantsolat, és az oktatás tanit minket, az igen hoszu, és nehéz, à mellyet pédig à példa mutat nékünk à sokkal rövidebb, miért engedi meg az Isten hogy

hogy à szentek nyomoruságokot szenvedgyenek, hanem azért, dogy az ollyanok, kik azokban es nek, tekéntvén azokot à békeséggel türő példákot magoknak mind vigaztalást, mindeny hitést találdassanak azokban, azért is mondgya à szent Irás hogy az Isten azért engedte meg ezt à kisértetet, dogy az eő békeséggel való türése példáúl lenne maradékinak valamint à szent Jóbé.

A mi pedig ennek à munkának à Stylusát illeti, az egy nidány féle, annak ugy is kellett lenni, mert noha mind à Találmány, mind à rend töllem légyen, mind azon által sok dellyen fell tettem à szent Irásnak à régi, és mostani Auctoroknak szavait, és értelmes mondásit, nem tettem ki ezeket az értelmes mondásokot tsak nyersen, és külön külön, mivel igen szározok lettenek vólna, danem eszvé foglaltam, és kötöztem őköt, gyakorta adván azokdoz magamtól.

Való, hogy sok jó auctorok mind régiek, mind mostaniak munkálodtak daszonnal ezen à matérián igyekeztemis őköt követni, noha távul, de nem dogy őkött ell érhessem, nem is akartam más dólgot irni, danem à mely et ők, de más formában akartam irni nem mint ők, nem tévén azzal semmi rövidséget az ő munkájoknak, valamint egy kis Hajó nem tészen, ha egy nagy Hajó után mégyen à tengeren közönségesen azt.

azt jónak tarttyák ha sokan sokat irnak egy fé
le dologról; való dogy külömbözö stilussal kell an
nak lenni, de nem külömbözö hittel, ugy hogy
egy nihányon tanitsanak egy dolgot egyik egy
féle képpen, à másik más képpen.

Való dogy azt vethetné valaki szemenre,
hogy hol vagyon az az erö, az à türés, és tökéletes
ség, à melyeket meg mutattál vólna magad vi
selésiben, vagy tselekedetiben, te àki à másoknak
való tanáts, és létzke adásban ártod magadot:
magamra szabom azokot à melyeket mondott
Tertulianus, illyen alkolmatosságban, meg vallom
tehát az én uram Istenem elött az én vahmerö
esztelénségemet, à melyel merek irni à kereszt
röl, és à türésröl, dogy én arra nem vagyok
alkolmatos, méltán is szégyélhetem dogy
az én tselekedetim meg nem égyeznek à
dologgal, a melyröl akarok irni, adgya
Isten, dogy ez à szégyen meg orvosollya
az én roszaságomot, és dogy à mire máso
kot tanitok magam is kövessem.

Az Elsö szakasznak Táblája.

Elsö Könyv.

Hogy mitsoda készületben kell lenni azoknak,
kik à kereszt uttyára akarják adni magokot.

Elsö Rész. Elöl járó beszéd. 1

Második Rész. Hogy à kereszt à menyeknek út
tya minden tartozik azon jarni.

Harmadik Rész. Hogy mi légyen à kereszt, és hány féle.

Negyedik Rész. Hogy à kristus minden féle kereszt et hor
dozott.

Ötödik Rész. Hogy hordozni kell keresztünket va
lamint a Boldogságos szüz tselekedék.

Hatodik Rész. Hogy miért szükséges à kereszt. 112.

Hetedik Rész. Hogy az Isten kinek kinek erejéhez
képest adgya à keresztett.

Nyolczadik Rész. Hogy ell tökéllett akarattal kiványa
à kristus hogy hordozzák az eö keresz
tét à midön azt mondgya.

Kilenczedik Rész. Hogy azok à kik à gyönyörüseget
à keresztöl futnak.

10. Rész. Hogy azok, kik à tiszteletett ohajtyák
meg vetik à keresztett.

11. Rész. Hogy à kristus kereszténél sokkal
néhezebb keresztett viseltet az ördög
à Bünösökkel.

12. Rész. Hogy à mértékletlenek, fösvények
nagyra

nagyra vágyyk, és az udvariak nintse
nek kereszt nélkül.

13 Rész A Házasok keresztiéről.

14. Rész Hogy a magunk ellen való mondás jeen
jó készület a keresztt hordozásra.

15. Rész az Első könyvnek bé-fejezése.

Második könyv.

A keresztt hordozásnak leg jobb modgyáról.

Első Rész Hogy a keresztet fell venni, és azt hordoz
ni kell minden halvgatás nélkül.

Második Rész. Hogy mindennek a maga keresztét kell
viselni, és nem kell abban válvgatni.

Harmadik Rész. Hogy a keresztet nem maga után kell
vonni, hanem hordozni kell, és nem kell
gondolni a gyalázattal melyaszál jár.

Negyedik Rész. Hogy a kereszt viselésben el kell kerül
ni a hiába valóságot.

Ötödik Rész. Hogy a ki a keresztet hordozza an
nak a Krisztus után, és nem előttekel
járni.

Hatodik Rész. Hogy a keresztet jól lehessen hordz
ni a krisztus példáját kell követni.

Hetedik Rész. Hogy igazságtalan való dólog pana
szolkodni a kereszinek hozzás, vagy
sulyos váltáról.

Nyolczadik Rész Hogy a keresztet minden nap kell
hordozni, és azt sohase nem kell tenni.

Az első szakasz Táblájának vége.

A.
Keresztnek Királyi uttya.

Első könyv.

Hogy mitsoda készületben kell lenni azok
nak, kik a keresztt útyára akarják adni magokat.

Első Rész.

E mint egy elől járó beszéd.

Ez a nagy és szélyes Siralomnak völgye
a mely magát világnak nevezteti, minden kö
von lakó dellye vala az Adám fiainak, a
kik alig jőnek e világra, hogy már arrafe
delterek, hogy hordozák az Isten keménybőrű
állásának sullyát, az ő Atyjoknak bűnök ell
törvélsiért, ezek az nyomorú, és sonyorusság
gal tellyes életett élnek, mert a miota az embe
reknek ez az első Atyok, akaratual való hamis
ságból az Isten törvényéből ell távúzott, azóta
tól fogvást számkivetésnek dellyivé változta
tá dazáját, ezt a keáves lakó dellyét, ezt a
gyönyörűségnek paradixomát puszta földé,
a melyis tsak kórót, és tövisett terem, é bizo
nyára keserves dólog, és méltó, hogy minden
Koron Siratnák, ez a tavaszt irtóztató téllé
változtatá, a lengedező szeleket, északival
halmatlan szelekké, a rósákot törsekké,
ájv magot konkolyá a szabadságot rabsá
gá, és a mennyeknek kapuit be zárattá.

Ennek

Ennek à Szerentsétlen Atyának maradéki
ezekben juttatván azt à bóldogságra, à mellyből ki
esének, és enyhitem akarván Késerüségeket erre
való nézve egyenlő akarattal, és nagy költséggel
egy nagy várost épitének, à melyet tharsis vár
sának nevezék az az: Gyönyörüség, és vigaság lá
ki bellyének, ezen város Lakósinak pedig minden
fogtalatosságok, és szándékok tak abban áll, hogy
vissza hihassák azt à gyönyörüséget, melly ökőt ell
fogyta, és ha tak az árnyékával is Ellhessenek
annak à Jónak, à mellyet el vesztettek.

Vala pedig ebben à városban egy Philétus
nevü Nemes ember, àkinek elegendő jószágavólt
à Felesége meg halván három Leánya maradá,
à kik közül à nagyobbik mind szebb, mind elmé
sebb vala à többinél; ennek neve Storopdita az
az: Kereszt szerető, à mely nevet azért ádtak
volt reája, hogy Kereszt fell találása napján
születek. à Masodikát nevezték Hylária nak,
és à Harmadikát Honória nak, ezek à nevek
éppen illedek reájok, mivel Hylária természet
szerént szerette à gyönyörüséget, és à vigaságot,
Honória pedig igen vágyott à bétületre, és à fő rendre.

Ezek à Leányok gyakron mennek vala az
Atyok házához, à mely egy kis mély földnyre
volt à várostól, és ott rend szerént két vagy há
rom napot töltöttenek, ugy történék egyszer hogy
Tavasznak kezdetén, à mikor az egész természet
meg újul à fák Leveleznek à mezők virágoznak

Midőn

Midőn oly kedvesen szólnak az madarak,
Ugrándoznak vigan pázmton à nyájak.
Kedves nedvességit à gyenge szőllőknek
Bőv termékenységét adnak à mezőknek.

Ugyan azon napon à melyen az Atyafiának
egyház üllti à Sz. Kereszt fell találását es à há
rom Leány az Atyok házához kéránkozékmen
ni hogy magokat mulatsák, az Atyok kedvezvén
nékiek ezomest ell borátta ökőt, midőn már üth
vólnának Storopditának eszében jutván, hogy
azon à napon mitsoda Innep vólna, és hogy ő is
olyan napon születetett vólna, erre való nézvé ái
fatvságából nagy kedve lett vólna bé térni a kere
kereszt kápólnájában, mely az uton kivül neme
mésze vólt épitve egy erdőben, kezdé kérni tsát
à más Keával, hogy tselekednék azzá jót, és men
nének ell vélle à kis kápolnátskára; de à kedv
reá nem álla, sőt még azt feleték néki: hogy
az olyan áitatvság nem vólna bellyes, sőnem
jobb volna oda menni à hová azatyok küldi
ökőt, à kereszteknek szeretője pedig bellyes
okokkal minden képpen azon vala, hogy oda
videtné ökőt, végtre még fenyegetni is kezdé
ökőt az atyokkal mondván: hogy az ilyen kö
nyü áitatos tselekedetben à Kényeznek Sza
vát nem akarták fogadni, de mindezzel is
semmit nem nyerhete rajtok, à kik is tsak
leöveték ottyokot felebben à Kenyes pana
szolkodásira:

szolkodására: hogy ő maga egyedül ell mehetőda
á hova á buzgóság vezette ők ell lehetnek nálla
nélkül hogy ha nem akarja magát véllek mulatni
tiszteségesen, sanem még olly rendetlen ájta-
tossággal sárosztya őkőt, storozsita ezen ell szo
morodvan egyedül ell muta á kápolnátska felé
mondván az őtsének, hogy ebéd tájba ők is á
háznál lészen.

De mint hogy az erdőben az utat nem igen
jól tudta, nagy sürűben méne, és á kápolnáts
kát ell hagya ugy annyira, hogy mentől belyebb
ment, annál messzébb hadta á helyt, melyet ke
resett, ell tévelyedvén ilyen formában az ösmé
retlen utakon sok ideig még nem tudhatta, hogy
ból volna, az ötsei pedig á házhoz érkezvén, egy
darab ideig várakoztanak utánna ebédhez ülének,
ez á szegény leány pedig tévelygvén hólegy felé,
hol más felé, és senkit nem találván á puszta
erdőben á kitől meg kérdezze az utat igen nag
bajba vala, nemis láthatá modgyát meg sza
badulásának, de á mi még nagyobb az estveis
ell közelgete, és nagyobb nyughatatlanságban
és félelemben esék é szerént is kezde panaszol
kodni nagy sirással: mitsoda nyomorult va
gyok én azért jöttem ide, hogy á kéreszteket
mádgyam, és imé magam tináltam magam
nak edgyet, á mely igen nehéz, vallyon
mitsoda jó angyal vezet ki engemet ebből
á puszta erdőből, semmi lakó helyet iden
nem

nem látok, azt sem látom mely felé tegyem
tavom. ha tovább itt maradok, talám á vad
állatok is meg esznek, de ha szintén azoktól még
menekedemis, á bizonyos hogy keserves étsa
ka lesz é néken, még többeket mondja illyene
ket, mivel többet tegyeték szenvedni, á mi
dőn egész étszakát á nagy esőben tegyeték
ell töltem.

Ebben á nyomorult állapotban, békeséges
türessel tegyeték lenni, az éhség, és á kesérűség
erejét ell vérén egy fának á törzsire kétetenitteék
le ülni, ott á mennyiben lehetett magát bé takar
gata, hogy egy kevéssé nyughatnék, vaki hogy
á szomorúság, és á sok fáradság miatt egy
kevessé ell szunnyda, de addig is sokszor fell
serkene ijedésében, és nagy tetegéssel vala, á sok
gondolatok közöt, á mellyek elméjét ell fogák, leg
inkább azon elmélkedék leg többet mondván vala
miképpen hogy én ell tévelyedtem á kápolná
tól, és mentől többet keringettem, annál messzébb
jávoltam attól, szintén ugy ell tévelyednek é világ
ban az olyan lelkek, kik az üdvösségnek uttyáról
ell térnek, és soha meg nem találhatják á meny
ekben vivő igaz utat.

Az illyen gondolatok annyira még ho
ták az ő elméjit, és szivét, hogy inkább ker
de nyughatatlankodni az üdvösségéről, mint
sem az erdőből valo ki meneteléről, és tsak

az

az után suhajtozék, hogy az igazán való életnek
uttyát meg találhassa, ezek à gondolatok fell gér-
jesztvén szivét fel kele, és nagy sohajtással, és
buzgósággal mondá ezeket à szókot.

Uram Istenem örökös ura vagy életemnek. Ihon elöd-
ben borul Bólgálod, hogy è földön vagyok annak egy ni-
zány észtendei vadnak mit tudok abban da jól töltöt-
teme ell Bólgálatodban, már egy Hihányat léptem à pálya
futó Bellyben, à melyb az emberek futnak, de azt nem
tudom ha üdvöségemre vagy veszedelmemre futtame ed-
dig, és hová lépek, da az igasságnak uttya Bellyet à heá-
ban valoságnak uttyát találtam köretni; mivel vagyon
olyan út, melly az embérnek egyenésnek tetezik, mind azon
által annak à vége à halálra vezeti. Prov: 16. 25. talám
ell tévelyedtem, mint az ell tévelyedett juh, tudom uram, hogy
az embérnek uttya nem az embéren áll, és hogy az embér-
nem jár, és nem vezeti lépésit magától. Jer: 10. 23. ha
nem à mint à bölts mondgya: az Urigazittya az embér-
nek lépésit, és kitsoda az az ember à ki meg fogdatta, hogy
mitsoda uton jár. prov: 20. 24. nézd meg hát uram ha tanál
kozike bennem à hamisságnak úttya, és vezess engemet azon az
uton à mely örökké való Ps: 137. 24. mutasd meg nékem azt az
utat à mellyen kell járnom. mert fel emeltem hozzád lelkemét
142. 8.

Storopzila több illyen szép gondolatokotis monda sok
könyhulatással szivének buzgoságából, és felis téve magá-
ban, hogy uj életett élne, szivét, és elméjét à földröl ell venné, és
buzgó kivánsággal ragaszkodnék à Menyekhez.

Második Rész.

Hogy à kereszt à Menyeknek bizonyos uttya minden tar-
tozik azon járni. Itt az útt járjatok ezen az uton Isa: 30

Az à ki figyelmez azoknak könyörgésekre, kik
Ps: 144. 18. ötöt segitségül hijják igazságban; nem lehete, hogy
meg ne halgatná à Storopzila imadságát, ezoká-
ért meg a karván ötöt vigasztalni meg jelenék
Néhi egy ifiu emberneh formájáb nagy fényességel, Ho-

Itt az útt, járjatok ézen az uton.
Isai 30. 21.

ropdila azon meg rémülvén, és nem tsak á földre
esvén éjedtében egy szót sem szólhata, de az Ur
nagy kegyességgel kezdé biztatni ilyen formáb.

A. Kristus: Ne fély Leányom én vagyok az
örökké való böltseség, én vagyok az út, az igazság
és az élet. azért jöttem, hogy kivánságidot bé töl-
tsem, buzgó szivből való imadságod fel hottott hoz-
zám mint á jó illatu füst, azért kedvesis völtelöt-
tem, nemis kivánhatz soha jobbat, halgasd mit
mondottam Prophetáim által; ályatok az uta-
kon, kerdezzétek meg á régi ösvényeket,
hogy meg ismérjétek á jó utat. Jer. 6. 16. U-
gyan azértis hajtottam le az égeket, és le szállot-
tam á te könyörgésedre, hogy az üdvözségednek
utyára tanithassalak, á melyetis oly buzgósággal
kiván á te lelked á keresztnek szeretője ezeket
örömmel, és tsudálkozással halgatván felele.

Storopdila. Uram mitsoda azember
hogy meg emlékezzél rólla Ps. 8. 5. és hon-
nét vagyon én nékem, hogy az Ur jöjjön hoz-
zám Luk. 1. 43.

A Kristus. Nem á te érdemid tseleked-
ték azt, hanem magam a karattyából szállottam
le hozzád, mert az emberek fiaival lennem
nékem

nékem gyönyörüség Prov. 8. 3.

Stroph. Ezázatsággal való bálákot adok néked kegyes Jesusom, hogy nem sajnálod meg tekéntemi bölgálodnak alázatságát és meg nem vetted a pogénynek könyörgését kérlek azért, hogy légyen nékem ate beszéded szérint, és taníts meg engemet az igazságnak uttyára, és örökre nyiré.

Krist. Leányom halgasshát engemet, és tanuld meg az örök életnek beszédit, a miben nemberek élete meg romlék, és el távozék az igazságnak útyát, le pállék az Egből, hogy uj és élő utat szerezzek nékiek a Kárpit által az az az én testemnek Heb. 10. 20. mert valamint hogy a tést be zárta vala a menyeknek uttyát; és meg akadályozá azokot hogy be akarónak menni, igy az én testemnek szakadása által, a melyel az emberek üdvösségéhez való szeretetem be fedeze engemet uj által nyitottam, a melyen én jártam leg elsőbb, és hatalmatis adtam, a sóhajtó Lelkeknek hogy engemet követhessenek.

Stroph. De uram én nem látom, melyik légyen az az uj, és élő út, a mely életet ád azoknak, kik arra mennek, és az örök Életre is vezeti őköt.

Krist. Azt mondom, hogy egy szóval meg mondgyam nem más hanem a

11

a keresztnek uttya, nem hallottad az az Evangéliomból. Aki fel nem veszi az ő keresztét, és ugy nem követ engemet nem méltó az en szivemhez. Math. 10 38. gyakorta elő adtam én ezeket a szókot azért hogy minden meg tudhassa, és hogy senki magát ne menthesse hogy nem hallotta, és valaki azt ne gondolya magában, hogy ezeket nem mástoknak, hanem tanitványimnak, és a Janyitványimnak mondottam, egy más Evangélista világosan ki teszi, hogy minden nekselőttem mondván, mondgya vala Tanitványimnak ha valaki akar engemet követni tagadgya meg magát, és minden nagon vegye fell az ő keresztét és kövessen engemet Luc. 9. 23.

Márk hasonlót mond még világosabban, és minek utánna ki tenné beszédimet melyeket mondottam az én Janyitványimnak penitentiával, ezis mondgya. Es mikor elő szólitá a sokaságot a Janyitványival egybe monda nékjek, valaki engemet akar követni, tagadgya meg magát, vegye fell azeő keresztet, és ugy kövessen engemet. March. 8. 34.

Ezt az utat jovallozam tehát Kedves Stroph. Vilam szivösmeretesen mindennek, mivel ez az uttya az életnek a dicsőségnek és annak

a

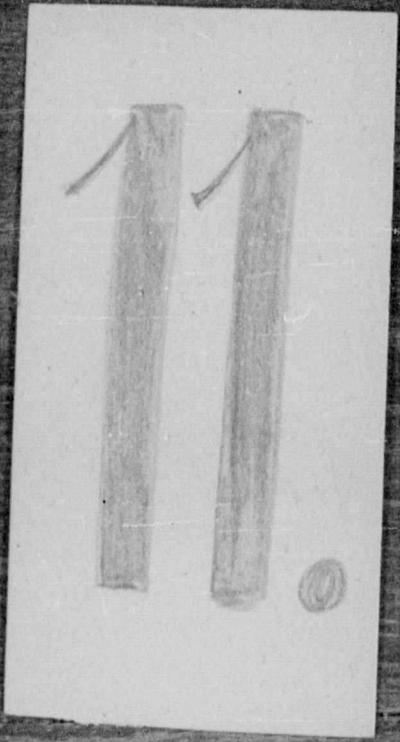
11.

nékem gyönyörnség Prov. 8. 3.

Stroph. Irgalmasságal való bálákot adjk néked kegyes Edes Jesusom, hogy nem sajnálod meg tekéntéd fölgálodnak a távaltságát, és meg nem veted a pogénynek könyörgését, kérlek azért, hogy légyen nékem áte beszéded szérint, és tanits meg engemet az igazságnak útyára, és örökre nyiré.

A. Krisztus. Leángyon bálgasbát engemet, és tanuld meg az örök életnek bérzését, a mjben nemberek élete meg romlék, és el távozék az igazságnak Kutyától, le pállék az Egből, hogy uj, és ék útat alpeu elyek nékiek á kárpit által azaz az én testemáltal Hebr. 10 20. mert valamint hogy á tést be zárta vala á menyeknek útyát, és meg akadályozá azokot kik be akarának menni, igy az én testemnek kárpitya által, á melyel az Emberek üdvösségé ze való szeretetem be fedeze engemet uj útat nyitottam, á melyen én jürtam leg elsőbb, és hatalmatis adtam, á shiv Lelkeknek hogy engemet követhessenek.

Stroph. Dé uram én nem látom, melyik légyen az az uj, és ék út, á mely életet ád azoknak, kik arra mennek, és az ők életeis vezeti ők őt.

A. Krisztus ez azul, hogy egy szóval meg mondgyam nem más hanem á

á keresztnek útya, nem hallottad az asztalban gélinmbol. Aki fel nem veszi az ő keresztét, és ugy nem követ engemet nem méltó az en Jézus. Math. 10 38. gyakorta elő hoztam én ezeket á szókot azért hogy minden meg tudhassa, és hogy senki magát ne menthesse hogy nem hallotta, és valaki azt ne gondolya magában, hogy ezeket nem mápkrak, hanem trák az Apostolmnak, és á Janyitványimnak mondtam, egy más Evangélista világosan ki teszi, hogy minden nek fölöttem mondván, mondgya vala sidgmin denteknek ha valaki akar engemet követni tagadgya meg magát, és minden nagon vegye fell az ő keresztét és kövessen engemet Luc. 9. 23.

Márk hasonlót mond még világosabban, és mineket akárnia ki tenne bizedmnek melyeket mondtam, az én Janyitványimnak penvedésimről, ezis mondgya. Es mikor ek ő fölliitá á sokaságot á Janyitványival egybe monda nékjek, valaki engemet akar követni, tagadgya meg magát, vegye fell azeő keresztét, és ugy kövessen engemet. March. 8. 34.

Ezt az urat jovallyam tehát Kedves Stroph dilam szivesen mindennek, mivel ez az utya az életnek á dicsőségnek és annak

á

à szent várasnak, à melyben kell Laknod, az üdvösség à keresztben vagyon, az élet à kereszt, te ellenségid előtt, abbanis találod fel à kegyelemnek gyönyörűségit, à Lélekneh erejét, az elmének örömét, à jó erkölcsnek tökéletességét, és à szentségnek böcsségét tsak à keresztben találod fell, Lelkednek gyógyulását, és az örök életnek reménségit.

Ezekre à természettel ellenkező dókra Storopdita nagyon meg rémüle, és meg ejéde, hogy tsak à keresztről beszélleneének nékie és monda:

Storopdita. Uram ugy tetszik, hogy ezek igen kemény dók, és nagy baját adnak elmémnek, mivel tsak ki mondanis ezt à szót kereszt, olyan mint ha már is érzeném mind azokat à keserűségeket, à melyeket ekkor annál is inkább, hogy azt tőled hallom à nékem még nagyobb rémülést szerez.

A. Kristus. Hogy hogy lehet à, hogy ell rémülsz azon, ha tsak à keresztről hallasz Kedves Pöllami Leányom igen gyenge vagy ha à keresztnek még tsak à nevére is ijedsz tudod hogy véres neved ellen, à mely tészi à keresztnek keretről, tudod, hogy ezt az életet

életet à Sirálom völgyének nevezik, és hogy nem vigasságnak, se nem gyönyörűségnek lakó helye, hanem à munkának, és à keserűségnek, ki gondolta valaha le irni à jó erkölcsnek nagyát tűris nélkül, nem lészlen tudod, hogy az Isten engemet ugy adott az emberekhez mint Doctort, hogy ökét az igazságra tanitsam, és ugy mint mestert, hogy ökét à valóságra hozzam, valamintis ezt az Atyám tudtára adá mindeneknek à Tábor hegyén mondván: Ez az én szerelmes Fiam, kiben meg nyugodtam, őtőt hallgassátok. Matth. 17. 5. v. Engemet Mesteretheknek, és uratokna hivtok, igazán mondyátok mert à vagyok. Joan. 13. 13. mivel én bé nem vagnak à böltseségnek és az esmeretnek tellyes kintsei ell rejtve. Colos. 2. 3. mit tanyitsam tehát egyebet ésen à világon, hanem à keresztnek nagyát, mondván valaki nem hordozza az ő keresztit, és nem követ engemet nem lehet az én Tanitványom. Luk. 14. v.

Storopdita. Edes Jésusom kegyes és jó Mesterem kérlek botsáss meg illy új tanyitványodnak à ki még keveset tudakozik, à ki tsak nem egészen ellfe lejtette vóle ezt à létzkét, à mellyet olly gyakorta hallot vóle.

A. Kristus.

A. Kristus. Nem elég azt hallani, sa
nem még azt megis kell tartani, és követni, a
mely időtt adott az Isten néked e földön arra
adta. Sogy meg tanulsassad a keresztnek tu
dományát, a halál a visgálásnak ideje;
akoron ell vettem az ollyat magamtól mint
méltatlant a ki nem fogja tudni a ke
resztnek uttyát, mivel meg fogják látni
az égen a keresztnek jelét a midőn a vilá
got fogom itélni, ez a jel különböztetimeg
az utoljó napon a Juhokot a gödöljéktől,
én biró lévén meg fogom ismérni ezt a jelt
a választatimban, és fell lévén ékesitve
halálomnak köntösével az örök életel való
meg koronozására fogom ököt hini mond
ván: Jertek ell ett Atyámnak áldottai bir
játok az országot, mely ell réssittetett
néktek még e világ kezdetetől fogva
Math. 25. 34. akkoron a kereszt Paráti
kik életekben engemet követtenek, nagy bi
zadalommal mellém fognak állani ene
való nézve sa tanitvángom akarss lenni,
jó szivel, és zugolodas nélkül kell jár
nod a keresztnek kemény és nehéz
uttyán

Az igazak sok nyomoruságokra tétettek.

Ps. 33. 20.

uttyán, mivel senki nem lehet ez életben keresztt, és szomoruságok nélkül vigyáz hát kedves Storo-philam hogy ell ne távozzál valamely hasszontalan félelemből az üdvözségnek uttyától à mellynek kezdete nehéz, és sulyos, de à mely annál könyebb lesz à menél tovább haladnak à jó erkötsben, és à hitben ugy hogy az Isten parantsolatinak út tyán nagy örömmel futnak.

Storophilának meg hotván à szivétezek à Beszédek fel kiálta Bizadalommal való bátorsággal mégyek à keresztnek keskeny ut tyára. tsak azon kérlek Uram, hogy légy az én erőm, segitségem, gondviselőm, s oltalmom

A Kristus. Légy erős bizadalommal Leányom, abban bizonyos lehetz hogy ell nem hadlak való hogy az én parantsolatom sűr gető, de példa adásommal én mégyek minden kor elől, mivel ssha sem parantsolnám, hogy utánnad járjanak, hogy engemet kövessenek, da én magam elől nem járnék, és ha veled ném volnék minden nyomoruságidban.

Harmadik Rész

Hogy mi légyen à kereszt és hogy hány féle

Az igazak sok nyomoruságokra tétettek

Ps. 33. 26

Sto

Storpdila Réá álván mind árva á mit
á krisztus mondá vala nékie, mind azon által meg
pőtheis akarván tanulni mondá: mint hogy
ell kézdettem mégis pőllők azoknak, mikor
tak por és hamu vagyok, kérlek tanúd
meg Jólgálodot mi képpen kell éretni ézelet
á szókot hogy vegye fel keresztét szükségé
hogy mindenikünk ſa keresztet hordozzon, és
hogy arra legyünk ſegézre valamint magad
vóltal?

A. Krisztus. Ugy bepély mintegy ekdony
á kinek értelme nintsen. Jób 2.10. és á ki az irá
sokot nem tudgya á kereszténynek keresztye
nem tſak fábol vagyon timálva, nem tſak
fábol áll, Janem abból, hogy lemélnyen fel
tégye kereszténnyi életet élni, és á jó erkőtsőt
kőrélni, egy kereszténynek élete mondgya
Szent ergoston Serm. 32. de Sanctis, á ki az
Evangélium ſerént akar élni tsak keresztnek,
és Szenvedésnek kell lenni nem tudálkozom én
á te kérdéseden, mivél valának máſhis olyan
egyűgyűnek mint magad, sőt még á Szerzete
sek kőzőtt, ákik nagy buzgósággal valának
az ſtendes, de az á buzgóság nem vala á
tudomány ſerént ugy magyarázák valamint
magad ezeket á ſzókot á

á ki ſell nem vészi ázéo keresztét, és ugy
nem követ engemet nem mélto az én dozzám.
Matt. 10.38. azért ſa kereszteket timálta
tának és azokot kezdék hordozni minde
nütt, á melyel á népnek nem áitatosságot,
Janem nevétséget okozának erről meg jeddé
őkőt és ell dugyatá vélle k Seremus ettől
mint olyanokkal kik á betűnek nem az ér
telmét, Janem á betűt magát követték. neu
tralis á keresztet parantsolom én néked hordoz
ni, á melyre fel ſeresztettem, Janem mégazt is
á melyet fel vész egész életednek pártában
á leg nehezebb jó erkőtsöknek tselekedetével,
és á lemény fonyorgatásokkal, hát azokat
Mártirumok kik engemet körtsek ell fe
szitteté mi nyájon? vagy ſzükséget vólté,
hogy azok á szűtsek, kik valamint az apostol
lyptis mondgya kőrtsék mindenütt á Jézus
á keresztre gell feszitésének? az én ügyetlen
Pál fel feszitteté vólté módon az mondgya:
távol légyen pedig én tőllem hogy máſkép dics
kedgyem, Janem tsak á mi uramk Jézus Chri
stusnak keresztében, ki által nékem á világ
fel feszitteté, én is világnak Gal. 6 tu á ke
resztet tehát hordozni nem egyéb, Janem á ros
kivánságokot ell kell oltani, á rosz erkőtsőket
ell kell Jadni, á Jézus valamiáyon ell kell de

vűlni

Irúlni, és ellene kell mondani a tévelygésőknek.

Storozsila. Ezt veszem magamban, hogy az igasságnak világossága ell fényleszte azén elménnek setétségit, mely á tévelygésben vezetve vala, mind azon által ne sajnályad uram azt nékem meg mondani, hogy ha azok á jó szerzetesek, kik együgyűségből á keresztet bordoztak azén nemér fenlettebb valamit nálad?

A. Krisztus miért nem? Ha aitatos együgyűségből ők azt gondolták, hogy én olyan formán parantsoltam nékik, mivel ha á te szemed együgyű mind az egész tested világos lészen. Math. 6. 22. így ha á fándek jó á szeretet sem lehet rosz, nem hallottál balaba beszélleni egy bizonyos Szerzetes bordozó Miklósról, á ki mindent ell hagyván az Istennek szeretét magát á szent Lukáts klastromában, ez á szent emberes gyakorta halván ezeket á szókot, hogy á kik engemet akarnak követni á keresztet bordozzák, azt gondolá magában, hogy ezt á parantsolatot úgy vihetné végben, hogy ha tölgy fából való nehéz keresztet viselne á vállán ezt magával ell hitetvén á több társaitól ell bútuzék és városról városra kezde járni egy nagy keresztel á vállán, első dör ötös országban Jasenumban, azután Hétrunjában menvén, számtalan fele gyermekeket gyűjte maga utána á

á kik neveire örömest követik vala, azokot á templomokot ell járta fűnyelen énekelvén á kyrieleysont az egész város azt tudálya vala némelyek az ő együgyűségit bolondságnak tartották, némelyek pedig igen rendkivül való áitatosságnak ék az ű dolgot á Püspöknek hire adák, á kinékis nem tetszék ezen tselekedet, azért magához hivatván á Szarándokot kérdé tőlle, hogy mitsoda fándekba volna, és hogy miért szinálna olyan nagy Zenebonát á városon? én az ur parantsolattyát akarom végbevinni felele á Szarándok: nem tsak á fivemben, ha nem még á hátvonónis akarom kötelességet, valamine ő magának tselekedte, haénnéked nem tetzik, és nem akarod, hogy fogadásomot bé tőltsem, más országban mégyek ázt nagyobb szabadsággal viszem végben buzgóságomot. á Püspök értelmes ember lévén, észre véve hogy nem volna szándéka á Szarándok tselekedetében, sőt még hogy nagy buzgóságból tselekednék azt, monda néki, tanulgyon hogy meg akadályoztassam áitatos fándekában, sőt még azt akarom, hogy hozzám jőjön minden nap ebédre, á szegény Miklós ezt igen kedvesen vévé á Püspöktől, de nem sokáig élhete jó á karattyával, mivel egy nagy

nagyok

napok multva nagy hideglelésben esvén, és hamar
fátát érezvén a gyermekéket eleiben hivatá
és nékiek vagyá Testamentumba a keresztet
mint valamely gazdag jószágot, és minek után
nagy jókat kívánna nékik az égben menne,
hogy ne ellvenné azt a jutalmat a melyet még
igírték azoknak, kik keresztöket hordoznak
e földön. Baronius Sipt an 10. 94.

De hogy ismét vissza térjek arra, a mit
ell kezdettem vala mondani néked, midőn én
azt parantsolvan, hogy a Keresztett kell hordoz
ni nem fából való keresztett értek, hanem
minden azt valami bajt adhat. Mivel a Deák
nyelven ezen a jobb Keresztet minden féle
szenvedés értődik Crux a cruciatu, aut ez
te cruciatus a cruce a keresztet hordozni te
hát a hogy szenvedgyed én értettem a világi
nyomorúságokat, és igy a halálig örömest
kell szenvedni én értettem sa az alhol mara
ság hozza magával, az o embert magadban
még ölni, magadot minden féle vétkedelem
ek tenni midőn az én szolgálatom kíván
nya, és a földi állapotokról magadon ell
kell fordulnod ek az igazán való keresz
hordozás ha énnekem akarsz követni
ăvi

17.

a világi fényességek, hizelkedések, és minden
felett a mi a hajlandóságoddal ellenkeznek
ések kereszt nélkül legyenek néked. és pen
vedgyed, hordozzad ezeket békességes türessel.

Story dita. Ezeket figyelmességgel
halgatván, nagy halgatásban marada, és el
méjében forgatá ezeket a Pavait azeis:
Mesterének, a kit kérdé tőlle: akarod
Leányom, hogy meg mutassam néked, hogy
nem csak egy féle a kereszt, a melyet aka
rsz hogy viselyék. gyere csak velem erre
a jobb felől való térségre may egy nagy
vakáss keresztet mutatok néked, a melye
ket az én urjám akaratja szerént ozzogat
az ő váladztatimak. Story dita örömest
kísérvén szendelgeléret nyughatatlanság
gal várá hogy meg látbatná azokat a fölé
le kereszteket együtt menvén tehát, egy
hegy melle érkezének, ahol két nagy domb
vala, a két domb pedigben be vala ásatva
erdő formára vetett fok kerengéssel, va
lamint nagy magos fákkal, a hová mon
da a krisztus ezt a fok keresztet, mellyek
az emberek üdvösségére valnak rendelve
vei, látod e a leg nagyobb dombon rendi
a leg közönségesebb keresztet gondo
lom hogy meg ismered azok közöl az enyimet
mivel.

ERDÉLYI MUZ. EGYL. KÖNYVTÁRA KÉZIRATTÁR

mivel fell vagyon ékesitve egy tövis koronával, egy Lántsával, és egy Spongyiával, mert az illendő, és mélto hogy az à Szent fa, à melyen én élet lévén szenvedtem, és meg hóltam, hogy az à többnél fellyebb légyen emelvetve.

Storopdila. Igenis uram jól látom az az egész emberi nemzet üdvösségének eszközét, azt à győzedelemnek jelét, mely az ördög hatalma ellen állittatott fel, de mond meg Uram azt nékem mitsoda az à másfelik kereszt, à mely tsak annyiban külömbözik à tiédtől hogy fel vagyon fordítva.

A. Krisztus. Ez az én Apostolomé Péteré, à kiknek hasonló halálra itéltek voltam engemet, de alázatosságból nem akará hogy úgy fegyezzék à kereszthez valamint engemet, hanem arra kére à Zsirát, hogy lábával fel kötnék à keresztre.

Storopdila. Kérlek Uram ne sajnálly ad nékem még mondani, hogy mitsoda fele keresztek à többi à melyeket látsz?

A. Krisztus. Hát nem ismérede azokat nem látod azt à mely olyan mint egy X. és à mellyet Szent András keresztnek nevezik, az után meg látod mitsoda

forma

forma kereszteket tsinálnak à Régiek Japán országban mitsodást tsinálnak, és à többi rendbéli való kereszteknek akasztó fák.

Storopdila. Kérlek Uram botsásd meg nékem, hogy ha ismét azon kérlek hogy mond meg nékem mitsoda kereszteik azok azalább való rénden mivel mint ha ráfobot látnék rajtok, úgy tetzik hogy mint ha nagy titkok volnának azok?

A. Krisztus. Ugyan külömb külömbféle Szenvedéseket jelentnek azok à melyekkel látogattatik meg az Isme, vagy à tést azt à keresztet à melyen egy Szír által vagyon furva jelentve à Szenvedéseket à melyek az elmét gyötrik, ezt à keresztet az à mely még tsúfolt az én Boldog Anyámnak Szívét, valamint Simeon jövendölte reá vala ugyan ezt is az à melyet az én Apostolom érzett midőn mondja az én Szivemnek Szüntelen való gyötrelme vagyon Rom. 9. 2. ez à szeretet, és szánakozást

helyett vagyon, mivel àki à más nyomorúságán törödik à maga Szivében hordozza à keresztet, az illyen keresztbe kell tenni nyughatatlanságot, idegenséget, gyűlöltséget, kedvetlenséget keserűségeket és

más

más egyéb belső szenvedéseket, az illyen keresztek gyakorta oly nehezek, hogy Dávid ha szvóltis de érzette azoknak subyosságokot midőn mondgya: Uram à ki Istené, és kezdője vagy idveségemnek kiáltottam hozzád nappal, és étczaka, mert az én Lelkemet ell nyomta à nyomoruság, és hogy az én életem közél vagyon à pokolhoz Ps. 87. 1. 2.

Storopsila. A való, hogy egy jó szivű leg nagy obb nyomoruságának tartaná azt, ha leg Ripebbenis meg bántaná az irgalmasságnak attyát, és à vigaztalásnak Isténét, de kérlek uram magyarázd meg nékem à több keresztéketis à melyeket itt látunk.

A. Kristus. à kereszt à melyen kardot, botot, Lánczot, kötelet, veszött, és ostort látz, jelenti à Martyrok szenvedéseket: némelyeknek bőrök meg feszittetett nem gondolván à szabádulassal, hogy drágább fel támadást nyerhetnének, némelyek tsufságokot, ostorozásokot, szenvedtenek, kötözéseket, és tömletzet, meg rötettek, fűrészeltettek, rettévágattak, kisértettek fegyverrel le vágattatván meg höltanak, bujdostanak juhoknak, és kecskéknek bőrökben, kik ell hagyattattak, szorongattattak, nyomorgattattak kikre nem volt méltó è világ pusztában bujdostanak, helyeken barlangokba, és à földnek hasadékiban. Hebs 11. 35 36. könyen meg ismérhetek à betegségnek keresztét.

keresztét, à mely hasznos, és némelykor szükséges, midőn az Iszraéliták jól valának, könyen ell felejtik vala az Istent, de à midőn az eönya valjájok meg szaparodék nagy sebességgel futának, és midőn az Isten halált botsáta reájok, keresik vala ötöt és nagy sietséggel menneh vala hozzájok Ps. 15. 3. Ps. 44. 38. menyi vagyon olyan, à kinek à tésti betegség Lelki egességet okozot, és igy abban bizonyos légy, hogy à betegség nem egy éb, hanem egy hasznos oktatás, à mely megvetteti velünk à testi dolgokot, és mind azokot à melyek mulandók, és veszendők ugy hogy à menyei ekben foglalyuk magunkot, à mely keresztén pedig egy fa tsészét látz az à szegénységet jelenti, mivel ki nem tudgya azt, hogy ez egyik fő esz köze à jó erkötsnek, à ki azzal jól tudélni, à gazdagság keresét sok munkával jár, annak meg tartása félelemmel vagyon, és az el vesztést nagy keserűség követi.

Storopsila. De mit jelent à koporsó à mely más felől vagyon?

A. Kristus. az azt à szomoruságot jelenti à melyet érzünk az Atyánk sza halálán noha azt olyan engedelmességgel kell szenvedni, valamint à többit mert ha szintenezis à természétnek azt ell veszteni à mit szeretünk, mind azon által azt ell kell felejtenünk

nünk ugyanis mit véßen éll mi töllünk az Istén
à mi övé nem vólna? menyin vannak olyanok
à kiknék hasznokra fordult, hogy meg fosz
tattak jó akarójoktól, à kikis ökőt éltekben
az Istentől ell fordittyák vala.

Storopßila. Ezéket tsudálkozassal hal
gattya vala, és gyakran veté ßemeit valamely
tsúfos öltözetre, à kristus azt észre vévén hogy
meg akarná tölle kérdeni mi volna à, meg
elözé ötöt mondván, látom hogy azon à tsu
fos köntösön tsudálkozol, megis akarnádtud
ni, hogy à mit jelent, à Leányom à tsufságnak
sulyos keresztye, à melyet hordozák à világos
penitentia tartók, nem hajtván arra én éret
tem, hogy à világ ökőt eßteleneknek tartya nota
à meg vetésnél alig vagyon nagyobb ßenvedés, ele
gen vannak olyanok, kik az Istent akarják ßól
gálni, tsak hogy meg ditsirtessenek az emberek
től, sokan ßeretik, vagy gondolyák ßeretni az
alázatosságot, de à meg alázásról nemis akar
ják, hogy beszélyenek, se à világi betsületben
semmit ell nem akarnak hadni és veßteni, à bé
keséges türésnék érdemét ßeretnék, tsak valami
bestelenséget ne kelletnék ßenvedniék.

Storopßila. Mitt jelent az à két ember
képe, kik tsufságból egy más ujját huzzák, és
egymásra pökdösnek? A. kristus. Ezà réßek
az

az én hir ßólgáimnak, à kiknek életek bolond
ságnak tetzik lenni à világ előtt, à kik bestelenséget,
káromlást, rágalmazást fognak ßenvedni és
ezek enyi roszat fognak okozni azoknak, kik eze
ket ßenvedtetik véllek valamenyi hasznot azok
nak, kik békeséges türéssel ßenvedik, mivel
az Isten azokot válosztya magának, à kiket à
világ meg vett, és rend ßerént ez à meg vetés az
embért magában ßállittya az én Apostolom jól
mondgya hogy az Istent ßólgálni kell, à ditső
ség, és gyalázat között, ugy mint hitetők, ma
ga igazak, mint ismeretlenek maga esmérette
sék 2. Cor. 6 8.

A tsomóban eszre kötött sok kereszt jelen
ti hogy némelykor egy ßemély sok féle nyomo
ruságokot ßenved egyßersmind az Isten eze
ket meg engedi, sőt még réájais küldi az eö
üdvözségére.

Negyedik Rész.

Hogy à kristus minden fék keresztet hordozott.

Storopßila. tsudálkozással halván azt
hogy egy ßemélynek némelykor egy nihány
keresztet kellene hordozni egyßersmind fel
kiálta: hát uram nem elégé tsak egy kereszt
nek ezek közül à földre le nyomni à legerős
sebbetis kitsoda hát az àki annyi sokat hor
dozhasson?

A. kristus.

A krisztus Mel beszélő Leányom fő da
sem halloczadé hogy mitsoda nyomorúságokot
penvedett azén fölgain fő, és hogy mitsoda
sok féle kereßtett kellettem hordoznie egy per mind
először minden féle marháit ell vesszé, min
den gyermekeit à ház meg ölé, és az utász
magais irtoztató sebében eſék tetczétől fogva
talpig, ugy hogy à ganéra kellettem ülni, és ot
egy darab tseréppel vakarni le magáról
à rothatságot, de à mi néki leg nehezebben
eſék, à hogy mind à feleségé, mind à jo aka
rói sok féle dolgokot hányának à fejére,
de mit tselekedék? és mit felele mindarok
ra ez à szent ember? ha az ur kezéből ell
vettük à jót, miért ne vennők à gonoszatis, min
dent az ur adott vóle, mindent az Ur is vette
ell tőllem, tsak ugy lett, à mint eö akarta, le
gyen áldott az ur nak neve. Jób 2. 10 v 11

Storoßdita. Ez à békeséges türés tsu
dálatra méltó, de hol vagyon az az ember
à ki hozzája hasonlitson, és ki ád nékem any
erőt hogy meg ne tántorittson à pélvész,
à mely est az életett hánnya veti.

A krisztus. Jobb tanátsot nem lehet
adni, se jobban à Lelket még erőssitteni, mint
ha engemet tekintesz, mivelén vagyok à
hitnek Kezdője és ell végezője Hebr 12.

à több

à több okok közöt à mellyek à penvedésre
vinek főbb à vóli, hogy példát adhassak à
judaimnak az egész keresztek, és nyomoru
ságok közöt, à melyeket parantsolnam pen
vedni, nintsen egyis à melyet én Isten lé
vén nem penvedtem vólna leg előbször, azért
hogy meg mutathassam az embereknek, hogy
hamissan tartyák azt, hogy à penvedés nyo
morúság, ugyanis kedves Storoßdilám az
egész keresztek közöt à melyeket látsál,
nintsen egyis, à melyet nem hordoztam vólna.

A krisztus. A nintsen különben azt
tudod hogy mitsoda formában mentem ki
à Pilátus házából à keresztet magamra
ján vonván, és hogy miképpen meg alázam
magamot engedelmes vóltam mind halálig,
és kereszt fának halálárig Philip 2. 8.

Storoßdita. Ezt mi keresztenyek
mindnyájon agy hiszőnk, de à más féle
keresztek nem tétzenek ki oly világosson.

A krisztus. Azért meg tselekßem tsak
rövideden elődben adom, à több keresztek kö
melyeket penvedtem, nem penvedteme à lel
jő keresztet à mivel az olaj fák kertében
nagy keserűséggel mondám ezeket à jöket:
szomoru az én Lelkem mind halálig az

az után az én példámnak vigasztalására
kik olyan állapotban ébredtek, mint
Story pedig Lehete kedves üdvözítőm, hogy az
nyi féle keresztet viseltél volna? ha ellhagyat
tatlan volna az Atyámtól, mivel mitsoda fo ronga
tásban gondolod hogy volt az én szivem akkorom,
a midőn haldokló szóval fel kiáltók az Atyámhoz
Eu Istenem, éu Istenem miért hagyál ell engemet.
mitsoda nagy keserűségben nem vala az én szivem,
látván hogy mitsoda nagy vétkekben valának az
emberek világ kezdetétől fogvást, magamra vál
tolám, hogy azokért ell törjem, nyha makula
nélkül való Bárány valék, és ámbár semmiség
pen vétkes nem valék, de értettek kezet ledemá
Atyámnak hogy az ő igazságának eleget tegyek
értettek, és hogy megfizessem a mivel nem tartoztam
Ps 18. b. jól láttam éu azt hogy mitsoda nagyonmeg
bántotta őkőt a vétek, azhis kezervésen láttam,
hogy mitsoda irtóztató az ő kárhozatnak nyo
morusága a melyben esett volna Adámnak
minden maradéka a vétekért, ezeketen jól
meg vizsgálám, és fontolám mind más képpen,
mint sem egy teremtett állattól a lehetne, azt
vagyon, hogy egy auctor azt mondgya: hogy
tak egyedül emek a keserűségnek elég lea
volna ezerszer ellvenni életemet da a nyira
való hatalma lehetett volna rajtam. Képzig
de

De perfecte div. Lébiz. cap. 17. hogy ha a fő
Pap Péli a frigy Ládának ell veszetéért való
Keserűségében hátra esvén azonnal meg hata
ki kételkedhetik abban, hogy a keserűség a melyt
voltam vétkeimekért, hasonló állapotban nem ha
tatna volna engemet, mivel embernek nem lehet
oly keserűségben lenni, mint a melyben éu voltam,
ez a fomorúság pedig fogyatkozásomnak oráját
ban kerdőlek, és életem fonálya tartsa.

Storopdila. Oh Atyafiaknak öröme fo
ha nem hihetném, hogy ez a keserűség oly nagy
lett volna da tsak magadtól nem hallanám, e
gyan ezérthis nagy kívánságom volna megtudni
a több keresztekéről, mellyeket hordoztál.

Et kristus. Elé beszellem hát nékeda
Jesti kínaimot is, a melyekről talám hallot
tál már valamit nem kötözteke meg enge
mét, nem hurtzoltake az utzákon nagy beste
lenséggel, tarzigaltak, és verték pánaszolás
nélkül, az után megostorozták, és a tövis
sel meg lyuggatták fejemet, nem denverte
mé, akkor egy misany féle keresztet égyen
mind egy hogy az én fájdalmam minden
kor előttem volt nékem Ps 37. 18. ellenszükég
ben hogy a Deregségnek keresztyéről jöljek
hogy a Deregségnek keresztyéről jöljek
mivel talám tudod, hogy ő fiat azt mondgya
felöllem: tele vagyok fájdalommal, a den
vedzt

vedést meg fóltam, és igazán magamra
vettem nyomoruságiról. 53. 3.

Ő mi a fegénységet illeti azt fercedem,
és kerésztem fületesemtől fogvást, mivel tudod
fogy gazdag lévén szegényé lettem érettéd, fogy az
én fegénységemmel még gazdagúlhatnál 2Cor. 8. 9.
vizsgáld meg az én fületesemnek fegény voltát,
világ teremtője lévén mégis miroda házatvá
lasztottam, fstállóban fülettem, ágy fellyet
fásolyban fektettem holmi vasz rongyal fe
kezték be femélyemet noha király voltam, à
fegénységem nem engedte, fogy valamely
tseléd fölgálhatott, se elegendő nem lett vol
na à kevés költségem táplálásokra.

Sőt még tanyátványokról fegényeket
változtak, és à fegénységem olyan nagy volt,
fogy se ágyam, se egy házam nem volt à
hová el vohattam volna magamot azértis mon
gya az Evangyélista: Hogy à Rókáknak
vagyon Barlangjok, à Madaraknak fész
kek, de az ember fiának nintsen hová
le tenni fejét. Matth. 8. v.

Nagy fánakodással voltam à más
ok perenyetlenségeken és nyomoruságokon,
fohat-

fokat sirtam Jerusálemnek vészedelmén,
az emberek halálán fomorkodtam, és egy
nádamat meg akarván vigasztalni à halotta
kot fel támasztottam, à Lázár halálán à fivem
meg etet, és sirattam, ugy hogy még à fódító
mordák nézzének mint fereti, fok gyalá
zatokot, és bestelenségeket fenvedtem, ellen
kedésekot beszédimben, és tselekedetimben, tuf
ságokot sinaimban, és káromtásokot halá
ságokot sinaimban, és káromtásokot halá
lomkor, nem dánytáré azzá fenemre ugy tobzó
dó, és részeges vagyok barátlya à tűnősöknek,
ugy káromló és tolvárd vagyok magammak tu
lajdonitsáz az Istenséget, és mint da minde z
élég nem lett volna nagy gyalázattal tolvajnak
és esztelennek tartottak lenni én akiat Isten
nek költsége vagyok à fenemberekkel közöttek,
és trapásokkal illettek mondván: tanáld ki
kitsoda az à ki tégedet arczúl vere Hez
des az egész udvarával még vetí engemet,
és tufságból fejét rudában ölözték, à ki
rály Korona helyett tövisset tönek fejem
re, és à király pálca helyett egy nád
pálat adának kezembe. Ottan pedig
mitsoda féle kereszt vala még bára à
melyet nem fenvedtem volna? ell fenved
tem én mindenikét te érted, azért hogy

ter-

teis meg gondolyad kitsoda légyen az á ki illyen ellenne való ßidalmazásokot ßenvedett á bünösöktől, hogy élmédben éll fogyat kozván ell ne fáradgy Hebr. 12. 3. hanem ßemeidet á kristusodra vetvén nagy buzgoság gal mondgyad: ha á zödellő fávaligy bánnak, hová léßekén á ki ßároz fávagyok, és érdemes az örökké való tüzre.

Ötödik Rész.

Hogy hordozni kell keresztünket valamint á Boldogságos szüsz tselekedett.

Ate Lelkedet által hattya az élles tőr Luc. 2. 35. anyi sokßenvedésnek elő ßámlálása meg hatván á Storoßila ßivét igen kezde sirni, mindazon által erőt vévén magán ezeket mondá á kristusnak:

Storoßila. Hálakot adok néked édes Jesusom, hogy életéddel példát mutattál nékem á kereszt hordozásrá, és hogy meg mutattad mi réppen kellessék azt hordozni, á ki segitt engemet, hogy hüséggel járván á békeséges türésnek, és az alázatosságnak uttyán á kristushoz érhessek maga á kristus által, való hogy ez az út nehéz nagy alkolmatlansággal, és nehéz munkával jár á ßomoruságnak és á keserüségnek felhői azt bé lepik, feltámadának azon á félelemnek férgétegi, az ellenség azon tört vett minden felé és azon á hatalmasoktól fenyégetést, és á kevélyek

A te Lelkedet által hattya az éles tőr.
Luc. 2. 35.

kevélyektől meg vetést kell ßenvedni, mindazon
által erőssen bizom, hogy malasztod segitségével
ezeken az akadályokon által mégyek, tudván
azt, hogy azokot nem kell ell kerülni, hanem meg
kell győzni. Ez uram nékem minden kiván
ságom, és tsak eztis suhajtom.

A. Kristus. kedvesen vészem mésteredhez
való háláadóságodott, némis lehet semminek jol
ban ujjabb kegyelmét nyerni, mint à vett kegye
lemért való háláadásnak, erre való nézve ujjab
indulatot téßek ehez, à mely fel gerjessze ße
retetedet à kereszt hordozására, de elöbßörazt
akarom, mond meg nékem miképpen jártál
à napokban midőn köntösnek valót akartál
vásárolni. Storopßila erre meg mosolyodék
és felele.

Storopßila. Nem látom uram azokat
hogy miért kérded azt töllem, és hogy mitsoda ha
sonlatossága lehet ennek à keresztel?

A Kristus meg látod az után, hogy nem
haßontalanul kérdem.

Storopßila. Sokáig vete kedtem, àkal
máral az arráért gondolván, hogy talam sok
kal drágában akarja nékem adni mint sem
à mit ért, végtire sok alkuvás után mondá
nékem: hitesd ell magadal, hogy az Anyám
à

aki ide nem merze takik annyit fáradtodéret
te, hanem kiszed meg kérdezted tőlle, az után
meg látod, hogy feletléb fohat nem kérek
tőlled.

A Krisztus. trak éppen erre akarta,
tak hozni, meg akarván mutatni néked
hogy mitsoda igazságot a menyország ell
nyerésére, és az üdvösség keresésére ke
resztet hordozni, az én atyám árnban bo
ráttya a menyországot, és más árrat azért
nem kivan, hanem önnön magadot, és fel
ebb való árron azt ell nem adgya, hanem
a menyit magad érsz, hogy pedigien azt
kivhassad egyéb nem kell, hanem hogy való
sággal nékie adgyad magadot a kereszt
hordozván, és engemet követvén, de miért ütkö
zöl meg az árrán mint ha olyan fok volna, nem
kellette henned nem ezelet és ugy men nem be
az én ditsőségembe Luk. 24.26. tekéntsd meg ké
telk ha az én angám nem azon az árron vet
tee meg az örök Lakó helyet nyha ö ártatlan
volt, a földi dolgokot nem kedvelte, hanem
pünteten a menyeknől gondolkodva, ha
valakinek meg kellett voltra engedni ahol
negsafian való menetelt kereszt nélkül, gon
dolvde hogy azt meg nem engedtem voltra az
Atyám nak, ali azon kivülis olyan szenvedett

20.

de az atyám ezt igy rendelte, és a foha nem vál
tzik, mivel sok nyomoruságok, és penvedesek
által kell a menyorszagban menni. Act. XIV 21

Sztorpdila. minden azon által igen szeret
nem hallani a te szép Anyádnak keresztit, és
nyomoruságit, ugy hogy olyan nagy példára
való nézve, jobban követtessem az én uramot,
és üdvözitőmöt.

A Krisztus. örömest eleget tészek olyan
igasságnak, és ennek okáért elöben tészem
egy tiszta teremtett állotnak példáját, az
ért, hogy ne mondhasd hogy nem volt tsuda
ha én annyi nyomoruságon mentem által
mivel az istenti erő segitett engemet, és azért
is, hogy különösön tiszteljed az én anyám
ot, és légy különös tisztelettel az ö fajdalmá
hoz, a melyel volt Szatátorkor

Sztorpdila. el nékem leg nagyobb gyö
nyörüségem mivel már végén, hogy én nallam
a kedves valami adoz a Sz: Szüzhez való ál
tatosságra vezethet.

A Krisztus. halgasd hát azt figyel
metességgel a mit ez iránt mondok néked
együtt, hedem minden fajdalmid, és kerg
tid és mint egy bekrekata elodbe tédem,
mitsoda fajdalmat gondolsz hogy érzett ez
a menyeknek királnéja és angyalokna
ek dotrya a midön a rendek fogadtban

egy

egy nyugodalmas hélyt nem találván, ennek à
gyenge Szűznek egy nyomorúlt állóban kelle
tét hat szülni, mitsoda szánakodással nem vala
dozzám, à midőn à nagy hidegben még à sem
vala mivel bé polálsatná à Jászolyban, mind
egy még előre tudta minden szenvedésimet
mitsoda szomorúságba nem vala à szive min
denkor valamikor bé potált engemet táknán
yokot à kezeimet, és lábaimat, à kik à kereszt
ten által Szegezve mitsoda keserűség
ben nem volt az eö Lelke à midőn kedves fiát
véresen látá à környülmételéskor, és à mi
dőn meg tudá egy Herodes az egész kis gyer
mekeket öletteti, mitsoda nyomoruságot és sza
radságot nem szenvede azuton, à midőn ötha
ka kellettek ell hagyni házát, és Egyptusban sza
tadni, ahol két Esztendőt kellettek tölteni vol
an Pogány nép között à ki bűntelen vala
kárhoztatásával vala az Istenhez.

Szükségessé elé hozni mitsoda nagy nyak
hatattanságot szenvedett, à midőn én Szarmad
napig à temblomba maradtam vala mivel
sa az Istne szíbiának annya annyira sira
tá fiát à ki fohárg képek, sál hogy ne sírt,
és keserged volna én értettem az, à ki gon
dolá ell veszteni nem mondom tsak fiát sa
nem az Istenét, mitsoda szomorusághoz nem vala

Szive

szive, à midőn meg hallá, hogy az eö atyafiai
Kergetelő Szent Jánost meg fogták, és meg öl
ték, sát még mitsoda kesereűségben esék az
eö férjének Josefnek halálán.

Stornodila. minden kétségnélkül nagyés
medé kereszteket vise Sz. Szűz élnyáé, és so
ha sem hittem hogy annyit szenvedett volna
az idvözittőm szenvedése előtt.

et Krisus. De mind ezek à szenvedések
tsak kezdetei és előjárói valának azoknak
à melyek az után reája tolultanak jól tud
ta mind azt, à miket nékem tselleték szenves
nem azokat előre által látta à jövendölések
ből, mitsoda állapotban gondolod hogy vala
à midőn meg hallá, hogy engemet szivének
minden vigasztalását meg fogtanak és utsák
ról utsákra hurczoltanak valamint egy
latrot, mitsoda fájdalmat nem szenvede, mi
koron engemet tsapdostanak, verjenek tö
vissel koronáztanak, és à kereszttel à vál
tamon vittem véresen, de à leg kegyetlenebb
fájdalom mely az eö Szivét által veré akkor
volt, à midőn à keresztre látá hogy fell
feszítenek, helyesenis irák ereket à ver
seket jelölle

Kergetalad kin vétkünkért
Szent szenvede emberekért

ott

Ot szüz Anya nagy Sirásban,
vala nagy szomoruságban.
Nézé fiát keseregve,
Szive vala igen Sértve,
Oh! kesergés mint kinozta,
azt à szivet mely oly tiszta,
Dogy menyei király Annya,
annyi kinon jelen vólna,
Es hogy Véres fán szoritva,
Látván fiát haldokolva,
Imádásza méltó fiát,
Láta méhe szent virágát,
Háladatlan sidó népért
Verettetnü jóságáért,
az életét fel áldozni
kegyetlen kinban meg halni.

Storopsila. Meg nem türköztethet
vén tovább magát kezde sirni és mondá:

Lehete ezeket hallani s. nem sirni
kitsoda ki szivét meg nem hagya hatni
midön sz: anyádról hallunk beszélléni
kinek szent fiaval anyit kell szenvedni

A Kristus. való dogy igen nagy keserü
ségben vala, és ha születésemkor fajdal
mat nem éreze, halálomkor abban elég ré
szé lett arról nemis szóllok mitsoda ujjabbe
kesé

keserüségbe esék à midön le vévének à keresztt
fáról, és meg ölelvén sebeimet meg látá.

Storopsila. Oh uram Istenem tselekedgyed
velem azt à kegyelmet, dogy mélyebben meg te
kénthessem, meg fontolyam, és elmélkedgyem
fájdalmiról szent Anyádnak.

A. Kristus. meg foghatode azt hogy mit
nyom à tüz, és hogy mitsoda nagy vólt az én
dozzám való szeretete, akarom az eö nagy
fájdalmátis egy kevésse még foghatod,
gondold meg ennek az anyának nagy vól
tát, és à fiunak nagy méltoságát à ki az
egész világnak teremtöje abból meg látha
tod hogy mitsoda nagy langal égö szeretet
nek kelletett annak lenni mivel à keserü
ségnek à szeretett à mértekje, midön vala
mit ell vesztünk annyiban szánnyuk azt
à menyiben szeretettel vóltunk a hozmind
ezekböl ki tettzik, dogy lehetetlen meg fogni
és ki mondani az én anyámnak fájdalmit.

Mind ezeket Leányom azért akar
tam egyenként elödben adni, dogy meg
láthasd dogy az én anyámnak is kelletett
à keresztet hordozni, és è szerént se te,
se soha senki attól ment nem lészen, jól
tudta ezt az én et postolom azértis
mondotta:

mondotta; Hogy Szörki meg ne indulyon ennyi
morvságokon, mert ki magatúl tudgyák
hogy mi erre rendeltettünk I Jeff. 3.3. kelle
ez után azt tudálni. Hogy ez életben ke
reszteket, és nyomorvságokat szenvednek,
bizonyára egy Keresztyén ember arra jüllekik, hogy
Szenvedgyen nem mondhattya magát Keresz
ténynek, ha semmit nem akar szenvedni.
Salvianus contra Paganos.

Hatodik Rész.

Hogy miért szükséges a Kereszt.

A Keresztnek való szeretete Storopdi
tának a szivében nevekedvén az ő fell tek
ándékig gyarapodik, a Krisztus és az ő Di
csőséges Atyjának példájára való nézve, a
kit ollly türéssel, és bátorsággal hordozta a
Keresztet azon kivülis tsak hogy semmi lép
ten magát attól meg nem mentheté, mivel
azt hallá magától a kristustól hogy egy
Kereszténynek élete meg halhatatlan a
nyomorusságtól. bátorságot vévén maga
nak kérdé ezeket a kristustól.

Storopdita. Ne bánnyad Uramnak
ges mesterem hadd terjeszem előtted
az én elméknek kitelkedésit, kérlek
mond

mond meg azt én nékem miért akarod
hogy nyomorgattassanak ez életben valo
tallyd, és hogy egyiket sem fogadod be az Atyád
nak országába hogy ha nem viselik a
keresztnek jelét.

A Kristusnak. Leányom azt neked
elég meg tudnod hogy az én Atyámnak aka
rattya, és más skát annak nem tellene ke
resni, ezen megis tellene nyugodnod, mi
vel mindenre elegendők az ő Istenni akara
ttya, és hogy az ő paranstolattyánál
mintsen föda semmi igazságosabb, mind
azon által meg feletek kérdésedre a grenge
elméneck a használdat.

Storopdita. Ugyan arra való nézvei
tettem utánna ezt a kérdést mivel én abban
soha sem kételkedtem, hogy valamit elyan
jó, és böltes Istentselekedik, vagy megen
ged, hogy azok ne legyenek épitve az igaz
ságosokra.

A Kristus. Halgassad Leányom
figyelmetességgel az Istennek irgalmáságot
tanátsából vagyon tehát, a hogy ezen
kujdosó időben a választattaknak élete tele
és nyomorusággal a mostani élet a menyei
Hazának uttya, és azérte vagyon, hogy az Isten
nek rendeléséből az embereknek annyi nyo
morusá

mozuságokra tétetnek, hogy a hazájok dellyes
á melyet fuhajtanunk, és á hová igyekezniek
Kell az uton meg ne állapodgyanak, és az
uthoz ne ragaszkodgyanak, ettől vagyon hogy
è világon való út tele kóróval, és tövissel,
hogy az emberek meg ne szeressék az életnek
nyugodalmát, és hogy inkább ne szeressék
az utont maradni sokáig, mint sem ha
mar ell érkezni á fell tett helyre, és hogy
igen meg Kedvelvén az utat ell ne felejtsék
hazájokat.

Szükséges volt tehát meg elegyitteni ke
serüséggel az életnek édességit, ne hogy az
emberek boldogságnak tartsák è világi
édességet mivel Isa Isten mindenben kedvezne
néked, minden féle kivánságodat bétöltheti,
és meg adná, ha mindenféle jóban bővelkednék, és
ha ez halandó életben semmi nyomoruságot, és
nyomoruságot nem szenvednél, azt gondolnád
magadban hogy ezek az örökös jók, melyeket
az Isten készitt azoknak, kik őtőla szeretik,
és félgállyák, és ezeket meg elégedvén má
sokat nem kivánnál, azért elegyitti megte
hát az Istennek rendelése az életnek izet
len édességit á nyomoruságoknak keserü
ségével, hogy az emberek Kéntszeritessenek
más életet keresni, és kivánni, á melyben
állandó jókat, és igazán való gyönyörüségeket

lehessen

lehessen nékiek meg kóstolni oh! mély nagy
az emberi nyomoruság, a világ tele keserüség
gel, mégis azt szeretik, sőt még mint nem szeret
nék, ha ot csak édességet tanálnának, á világ
tele hatorodással, mégis abban kedvesen laknak,
hát még mi volna ha abban félelem nélkül való nyu
godalomban, és békeségben maradhatnának.

Sokszor dicsa. Amint látom á keresztek, és
nyomoruságok nem csak szaporodnak, de még sük
ségesebbek, mivel azok nélkül az emberek olyan
édelenek lennének volna, hogy az urnak hagyták
volna az egeket, ésső magok meg elégedtek volna
á földön való lakással.

A. kristus. A Leányom nintsen külömben
De terjedjenek tovább ész az igasságot, nem kí
pedig azt, hogy az Isten végetlen jó, és hogy
az Isten nagy bőtsességgel osztogatja kinek kinek
ájót, és á gonoszt, küldvén némelykor az emberek
re az áldásokat meg máskor á nyomoruságokat
és ezeket olyan formában igazgatja, hogy
akár mi némüek legyenek á jók ez életben,
ugyan ezt akarta mondani az Evangelista
á midőn ótradámmal ezeket á jókat mon
dotta á gazdának Jaun emlékezzél megretta
hogy te, á te javaidat el vetted á te életedben
hasonló képpen Lázárt az ő nyavalyáit,

másban

ERDÉLYI MUZ. EGYL. KÖNYVTÁRA

mostan pedig è vigasztalatik, te pedig győtsetek
tetel. Luc 16.15 mély rettenetes az Istennek
rendelése az emberek fiain, ki ne rettegne fel
tében Lábán a nyomtrult gazdagot, a kit áké
nyes élet vetette az örökké valóságra, mivel
azt nem mondgyák jelölle, hogy valamely más
vétekért vetette volna a mélységbe, hanem a
földön való Puba, és kényes életiért a földi
boldogság gyakorta vétek tehát Isten előtt a
ki azzal rospúlell, és ahoz ragaszkodik ell
nem kerűli a kárhozatod, és így lévén a ki
ezen a világot semmi keresetet nem hozzon a
más on örökké való kinok fog penrédni.

Nem mondottamé ezéket a rettentő bűnöt a
gazdagról. Jaj néktek gazdagoknak mert meg
ragyon a ki vigasztalástok, jaj néktek, kik
most meg elégedtetek, mert ehezni fogtok, jaj
néktek kik most nevettek, mert sirni, és jaj
gatni fogtok: Luk. 6 24 25.

Szerepdita. Nem tudom uram hogy hol
vagyok, mert mind ezek a beszédek fel há bo
rították elmémet, ha azt nem hinném hogy
az Isten gondviselést rendel ezen a világon
mind ezekbet vélgetetlen bőltseséggel nehe
zen foghatnám azt meg, hogy az Isten igy
bánnyék az emberekkel.

Ő Krisztus. Miért azt, hiszem ezt még
a pogányok is igy tartyák, mert kérlek
mit

31.

mit jelent a Homerusnál hordoja, a melyeket
Jupiternek ád, a melyek közül az egyik tele
világi jóllal, a másika pedig nyomorusság
okkal, hogy azokot egy más után osztogattya
az emberekneck Schön de timor dei l. 2 c. 33. Socra
tes nem mondgyad azt, hogy a fájdalom, és a
gyönyörüség ugy összve vadnak kötve, hogy ſük
ség képpen egyik a másikot követi, valamint a
kutban a veder, hogy egyik feljő a mikor a
másik le mégyen kedves Szerepdilám és perénd
folyrak tehát a dolgok. Senkinek nem lehet
meg kostolni ezéletben és a másikban nyu
godalomnak kedveségit, miért tudálod tehát
az ilyen rendelését az Istennek, mivel az em
beri dolgokban, nak nem mindenben kerés
olyan örömet láthatni a melyet vagy meg
nem előzné, vagy ne kisérné a szomorusság
az Evangelium azt mondgya: A hogy az aszszony
állatnak mikoron fül fajdalma vagyon, mert
ellyött az eő órája, de mikor fülte az eő gyerme
két az után nem emlékezik meg az eő órájá
ról, mert örül hogy ember született e világra
Joan. 16 21 a bizonyos, hogy a mely örömet
meg előz a keserüség azt az örömöt az után
kedvesebb lészen, igy az egésségis kedvesebbá
hozza a betegség után, mint sem a mikor
mindenkor jó egésségben vagynak, egyolyan
munkát, a ki nehezen munkálodta fel
dét kedvesebben várja a aratást, és a reménység

a

á mely ell várja á jó termét ill. fejleszti
vélle ők fáradságit ezért mondgyák körön
légesen, hogy á keresztség az erőséget köve
ti, és hogy á ROSA ell vejti á tüskét.

Storopdita. Meg világosíttad Uram
az én homályos elmémet, mind azon által ha
vagyon még ez iránt valami fölöd szám
kedveséggel meg halgatom.

A Kristus. követem tehát beszédim
et, és előbben tészem á szent irásnak holmi
szavait, á melyis ezeket mondgya: A ti Ura
tok istenetek kisért titeket hogy meg tudgya
ha szeretitek á ti uratokot istenieseket tel
es szivetekből és tellyes lelketekből. Deut 13.
3. Hallottad e valaha hogy á fazakasnak
ádományit á kallan próbállya meg, és á nyo
morúság próbállya meg az igazakot. Eccl
27. 5. á fiukot nem tartya az istenkényes
ségben, hanem meg próbállya, és á szeretség
ra szoktattya őkőt kéjditvén arra, á mire
rendelte, ellenben nagy nyomorúságokot
tart azoknak á gyenge, és kényes életűek
nek, á kiket mostanában meg látgy, nem
olvastad e valaha, hogy mit irnak az iga
zakról kik üldözetnek, mivel hogy az Ister
meg kisértette őkőt, és ő szerája méltónak
találta, mint az aranyat á kemenczében
meg.

még próbálta őkőt és mint az égő áldoza
ti kedvébe Sap. 3. 5. b. ellenben pedig az á ki
ben nem vészi az ő keresztet, és úgy nem hő
vet engemet nem méltó az én szám Matth
10. 38. bizonyára méltó is az á pánátra
á ki mód nélkül keseredik minden nyomoru
ságban esik az által meg mútattya, hogy
nem méltó az istenség

Storopdita. De mire valók ezek á pró
bák, mivel az Isten azt jól tudgya, azon kívül
is hogy kinek kinek mitsodás ereje vagyon
ha sinte nyomorúságot nem küldöz reája.

A Kristus. Az való hogy az Isten azt
jól tudgya, nemis azért próbálya az embe
reket, hogy az által valamit tanuljon
ki, hanem azért hogy meg mutassa más
nak á nyomorúságban lévő igazaknak
békeséges türéseket, azérts mondgya az
irás Jobátról, mert mint hogy az Isten
előtt kedves vóltál, jó késéges vala hogy á
kisértet meg próbályon. 42 is és hogy meg
mutassa nepin az istennek, hogy is fobiá
nak, hanem másoknak ennek á nagy ember
nek á jeneredésében lévő bátorságáhá.
világiaknak leg nagyobb része nem tudgya
hogy mire czéloznak á jenek az Istenhez
való fölgálattyokban, gyakorta csak
az

azt gondolyák, hogy ez életben való bóldog
ságért tselekszik azt, de világosson meg mu
tattya à keresztnek, és à nyomoruságnak
próba kővé, hogy mitsoda formában szere
tik az Istent, ugyan azértis mondá az ör
dög: hogy jobb tsak à haszonért szolgálya
az Istent, mint hogy semmitmást nem mond
hata ezen szent ember felöl, ezzel kezdé
kárvantari mondvái: hát tsak semmiért
szolgále tegedet Jób: nem vetted è környül
ötöt, az eö házát, és valamije vagyon is.
és igy nem lehet tudálni, ha az gazdagsá
got à melyet bir ugy tekénti, mint szolgála
mért való jutalmat, de mit tselekedhasson
meg akárván mutatni ebben à sz: ember
ben hogy az eö szentei szolgálattyokért,
nem à világi ajjándékokkal szokta meg
jutalmaztatni, azért ell vévé mindenit
jóknak nagy szegénységben veté, és irtoz
tató betegségben engedé ésmi, à miben tele
volt gazdagsággal nem lehete ötöt jólmeg
ismérni, de mindent mindenikből ki szed
ték mint valamely könyvtöl nagy bá
torsággal mégse mezitelen à viaskodó
helyre, és vagyon tudálók ötöt à kik tátak
ugy annyira, hogy meg az angyalokenak utoljá
ra megjössze békeséges türésiért és gyö
zedelmes voltáért.

Sztrosdita

Sztrosdita. Látom már most vrau hogy mitsoda szükséges az illyen példa azért hogy azt követnünk.

Ch. Kristus. É még nem elég, megmás
is mondok néked, azt hogy à békeséges tü
rés à vallásban leg nagyobb jó erköltsi à
melytöl meg szoktatnék az igaz, ha nem
volna mit szenvedni, mivel à békeséges tü
rés nem egyébb, hanem tsendességgel, és Is
tenbéli nélkül szenvedni à szomoruságo
kot, és nyomoruságokat, à melyeket máspok
okoznak mi nékünk, vagy à melyekben
mi esünk, másrészröl az Istennek atyai szivel
vagyon à jókhoz, és kétség nélkül inkább
szerette azokat, mint sem máspokat, és azértis
keserget ötöt egy midány féle nyomorusággok
kal, hogy ujjabb erövel, és bátorságot adgyon
nékiek, valamint hogy à fa annál erösebb
ben vagyon à földben minél inkább é ri
à szél, mert à mozgás segitti, hogy mélyen
botsássa gyökereit, ugy à jó erköltsi à
melyet meg nem próbál à nyomorusság
erö nélkül való, és nem lehet tudni mire
alkalmatos mind addig, valamedig à béke
séges türés bizonyságot nem tészen erejéröl.

Sztrosdita. Azt tudom, hogy az Istennek atyai szivet minket de mind

azon által az eö karja némelykor igen
sulyos rajtunk, ugyanis példának oká
ért ki hihétné ell egy mostoha Attyának
ßüntelen való rosz kedvü haragját, és máj
egyéb illyeneket, à melyeket nehéz ell ßen
vedni.

A. Kristus. Látom én azt Leányom hogy
te tsak az Anyádnak ölel getésit akarnád
ell ßenvedni tsak annak ßárnyai alatt
lenni nyugodalombau, minden baj, és munka
nélkül élni, egy ßóval semmit nem ßenvedni, tu
dode azt, hogy à békeséges türés annak örül mi
dön probára tétetik, hallottade valaha ezeket à
szavait az irgalmas attyának. Meg feddem, és meg
dorgálom azokot à kiket ßeretek. Apoc. 3. 19 az
Isten hasonlóképpen bánik az eö válosztottival
valamint à mester az eö tanyitványival, à kiis többet ki
ván attol, àkit alkolmatosabnak lát lénni, egy
szoval az Isten azért küldi rád à kereßteket, hogy
meg ßaparittassa koronáidot, és jutalmidot, mert
mentöl nehezebb à ßenvedés annál nagyobb à juta
lom, sött még ez az utólsó meg haladgya à má
sikát, mivel à melyeket mostan ßenvedünk
nem hasolitandok à ditsöségßez, mely néhünk
meg jelentetik. Rom. 8. 18.

Hatodik Rész.

Hogy az Isten kinek kinek erejéhez képest
adgya à keresztet.

Az urnak itiliteti meg vannak fontolva prov. 16. 11.
Storoß.

Az Urnak itileti meg vannak fontolva
prov. 16. 11

Storopsila. Uram ne bányad ha azt kér
dem te tőlled miképpen lehet à hogy az embe
ri erő nem lévén egy aránysu, ugy annyira,
hogy à mi egynek könyü az à másikának
igen nehéz, mégis minden hordoshattya àke
resztett, holott sokan vannak àkik gyengék, be
tegek, àkik még magoknakis terhekre vannak,
de hogy lehet kivánni? hogy à gyenge süzek,
gyermekek, és az Iffiu Leányok hordozhassák
à keresztet?

A. Kristus. Jyén meg tsalod Leányom
magadot nem tudodeazt. hogy az önön maga
à böltseség, és azt meg sem kell gondolni, hogy az
emberekkel erejek felett való keresztet hordoz
tasson nem olvastadé hogy az Isten igaz, kend
dágy titeket fellyebb kisértetni annál, à mint
ell szenvedhetitek, söt à kisértettel egyetemben
à szabadulásra utat nyitt, hogy azt ell szenved
hessétek 1 Cor. 10. 13. hogy ha az emberek az
oktalan állatokra nagyobb terhet nem tesznek
mint sem kellenégondolodeazt? hogy az Isten an
nyi keresztet, és nyomorujágokt küld az em
berekre, hogy meg haladgyák erejeket? à ha
jós tudván hogy menyi terhet bir az eö hajó
ja annyira valót rak reája à menyi, szükse
ges hogy à sél vagy à hatok ide s tova ne hány
hossák hajóját, de annyira semterheli meg
hogy

hogy ell merülyön, vagy az Istennek Keresztéket
küld azokra, a kiket, ő ezeket azért hogy a vég
ső boldogságra jobbra a rossz hajlandóságok
ut án be vigye őket, és hogy bizonyos abban
érkezhessenek az örökös dicsőségnek révpartyához.

Szerepdila. Meg vallom Uramnak azon tudat
lanságomot, de kérlek meg ne unnyad egyűgyű
ségemet még világosítani mivel boldog uramnak
a kit te oktatsz, és a hit tűrvényedre tanitasz Ps
93. 12. A Kristus. az Istennek a kinek bölcsesége egy
enlő igazságához minden eket módal, rendel,
és mértékkel rendelt él Sap. 11. 22. ő azt jól tudgya
hogy kinek kinek mit lehet, és mit nem lehet
hordozni, ezértis meg méri a penvedéseketésá
nyomorus ágokot igaz mértékkel, és nem ád
senkinek igen hosszu, vagy igen rövid keresztet,
sőt pántallya, hogy mitsodás kellenek, mitso
dás amannak, és hogy mitsodás rendel ellazo
kot küldeni az ő bölcsesegének igazán való
fontyával meg méri minden kinek keresztet,
és annak erejét a kinek azt kell hordozni,
és azt olyan bölcseséggel intézi el, hogy sem
mi nem találtatik erején felyül való, a
mi lélegzetünknek kenyerével tá
lálj minket, és fraimnak vizét itatod
velünk mértékkel. B 79. b. az Isten mérték
kel küldi a nyomorusságot, és nem an
nál többet, mivel az emberek igen meg ter
heltetnének, és azt el nem viselhetnék, ha

ha mértékkel nem osztogatná a szent Lélek
az meg volt hagyva, hogy az vétkezés büntet
tessék az ütésnek száma, deut. 25. 2. de az Isten
nem akarván az embereket akaratjokban hal
ni ezt a pámot, meg parantsolá hogy a negy
vent meg ne haladgya, mitől félhetsz hát
kitsin hitű ember, a te fejednek haj szálai
meg számláltattak Luc. 12. 7 és az Isten aka
ratja ellen egy haj szál sem vész fejedről.
Luk. 21 18. ő vele fontban a Keresztet, hogy
az égben ahoz képest adhassa jutalmát. mivel
a mi nyomorusságunknak egy szempillan
tátig való könyűsége a dicsőségnek felette
igen igen örökké való állandóságát szerzi
mi bennünk. 2. Cor. 4. 17. mind ezek után
lehete mégis olyan, a ki merjen para
szolkodni, hogy a terhe többet nyom erejé
nél, meg engedném az ilyen panaszt az
olyannak, a ki nem tudná, hogy mitsoda
ért ád az Isten annak, a ki szenvedé
ha tudgya igen nagy valami ő, és hálá
adatlanság olyan panaszt mondani, a mely
nem illik az Istennek se jóságához se bölcse
ségéhez. Szerepdila. Ezekel uramék igy be
szem de mit tehetünk arról hogy a lelkünk
denkor zugolódik, és panaszolkodik hogy
többet

többet szenved mint sem kellene.

Az Krisztus. A testnek bőltsősége nem egyéb hanem halál, és hóha sem ítél igazán az Istén jóságával hallottad azt hogy á világ áskódálnak birái nem engedték meg mindennek akár ki ellen viaskodni, hanem élsőben meg vizsgálták az ereit, á testit, és az erejét á személynek, á gyermekeket gyermekkel viaskodtatták, és az embereket, akkel kell hinned, hogy az Istennis hasonlóképpen bánik azokkal kik ez életben viaskodnak kinek kinek az ő erejét meg tekénti, és úgy rendeli ell, hogy ez anyi ideig viaskódgyék á test ellen hogy amaz ellenne álljon egy olyan kisértetnek, á gyarlóság nem mindegyaránt próbálya meg az edényeket á vastagabb edényeket erősebben üti meg mint sem á vékonyokat, á gyenge kristály edényhez igen gyengén nyúl az évegét, de az ezüst próbárt pörölyjel verik ez szerént bánik á te menyei atyád az emberekkel gyengébben bánik azokkal kik már á jövő erkölcsben meg próbáltattak, nem kell hát attól félni, hogy valamelyik mód nélkül meg terheltessék mivelmindenik keresztet az Istennek annak á jó atyának kezéből jő.

Stvrophila

Stvrophila. Mind azon által wram valahányszor valamely betéghez mégyek, vagy valamely nyomorúságban lévőkhöz bészéllek, mindenkor tsak azt hallom tőllök, hogy az Istennek kézája igen sulyos rajtok, és hogy már nem bír hallyák annak terhét.

A. Krisztus. mert az emberek minden kor emberi módon bészélnek tsak á magok érzékenységekre vigyáznak, és fel nem emelkednek az Istenhez á ki meg engedi vagy küldi rájok á nyomorúságokat, hóha nem is vigyáznak arra, hogy azok egy bőlcseség, és mértékletes atyától jőnek, gondolgyanak, de hogy illyen atya ellen hagyja magát rágattatni á hitetlen haragtól, úgy hogy nem tudgya, nem láttya, hogy nem vigyáz arra ákit ostoroz, nem úgy Stvrophila nem úgy gondol ő bánni, ő senki ellen haragra nem indul, le senkit á ki ő hozzája tartozik még nem vét, hanem minden embernek az erejét meg fontolya, és az által látta öröktől fogva, hogy illyen nyomorúság szegénység, fájdalom hazudtságban lésznek ennek, vagy annának, hogy illyen ő Istenében, illyen hőltsében, illyen napvilágban hogy ezt, á melly olyan nyomorúságban hogy ezt, á melly üdvősségire jóltgal és fordul, se lelyek

nyom-

nyom tehát Semmitis ne mondgyad kemény
nek, vagy kégyetlennek az olyan atyádfiá
tégedet anyi jósággal vigasztal, és á ki ezeket
mondgya néked á Próféta által, ne félly
mert meg váltottalak tégedet, á te nevedről
neveztelek tégedet, enyim vagy te, mikor
á vizen által menendesz veled lészek, és á
vizek ell nem borittanak tégedet, mikor á
tüzön járándasz meg nem égsz, és á Lang
meg nem persel tégedet mert én vagyok
á te urad Istened az Isz raelnek szente á te
Jdvezittőd Isai. 43. v. 2. 3.

Nyólczadik Rész.

Hogy ell tőkéllett akarattal kiványa á Krisztus. Hogy
hordozzák az eő keresztét midőn azt mondgya.

Á ki akar én utánam jőni tagadgya meg
magát, és vegye fell az eő keresztét és kövessen engemet. Matth. 16. 24.

Szorophila. Látván hogy az eő szendelkezése kedvezésél válna hozzája azon még bátrodék, és kérdé honnét vagyon ura má, hogy mindenek jovalván á keresztet mondád: ha ki akard engemet követni tagadgya meg magát, és vegye fell az eő keresztét, mivel á keresztet oly szükséges tellyességgel, hogy attól senkinek nem lehet meg menténi magát, nem jobb volnae illyább azt mondani, hogy minden ember hordozza azt vagy akarja, vagy sem? Á Krisztus.

A Krisztus. Á való de nem akartam Szerétni
kérsz itteni, és nem mondottam vagy akarjá
nk vagy nem szenvédni kell, hanem azt mon
dottam á ki akar én utánnam jőni, mivel sen
kit nem erőltetek, mindent á maga akaratyá
ra hagyok, eő látja hogy akarja eredem hoz
zám á keresztét ugyan ézértis mondom ha
ki akar engemet követni, mert valamint hogy
az olyan á ki mindent erőszakkal akar, in
kább ell idegeníti magától, mint sem magá
hoz vonná, hasonló képpen az á ki szabad
ságban hagyja hallgatóit hogy azt tseleked
hessék á mit akarnak ugy inkább magához
vonnya őket, mivel az édes kezdetnek több
ereje vagyon az elmén, mint sem az olya
nknak kik parantsolás formában vannak
vigyáz hát arra Szorophila, hogy minden
én á keresztől, nyomorúságtól, szenvedés
től szóllok nem az az én hangom hogy
tahit erőltessek, hanem hogy azokat jutalya
mivel azoknak nagy jutalmok vagyon, és
az jutalom olyan nagy, és olyan féle,
hogy Kétség nélkül az emberek arra het
nek fognák, mert valamint hogy az eő
szakot nem tészen á ki valami jutalmat
igér valakinek, hogy valamit megmuty
en, ugy azért ell mondhatni hogy annak
nem tésznek erőszakot á kinek eleibe te
szik jutalmat az erőltetés való mennyi jobb az

az ideig tartó szenvedésért, és ha találkoznak olyanok, kik nem igen kapnak azokon a ki mondhatatlan jókon, azt el mondhatni se tellők, hogy nem érdemlik azokat bírni.

Story. Ugyan mindenkor abban a gondolatban voltam én, hogy Senki meg ne vesse keresztedet sa annak üsmérné érdemet voltál, mert az a ki tegedet követ, nem jár a setétségben, sanem életnek világa lészen ő nála. Joan. 8. 12. mit kereshetnének a szemberek hogy azt benned fell nem találnák, kivánnyák a tiszteletett, és a dicsőséget, az mit követi örök dicsőség Ecc. 23 38.

A. Kristus. Nem mindjárt fogják meg ezeket a beszédeket, és sokan vannak, sa mely gánakodásra mélyült olyanok kik panaszolkodás nélkül hordozzák a jószívű ségnek kemény, és keserű terhét, és a kik nek nehéz az én kedves terhemet viselni inkább szeretik, hogy a vétkek terhe alatt le nyomattassanak mind sem nyakokat meg hajtsák terdem alatt, a mely követ fellemel hetné menyekben.

Story. Való hogy a Bűnösöket é perént felelkeznek, de a te hív szolgáid tik áitatosságban élnek másként viselik magokot, és gondolom, hogy jó kedvel viselik

keresztedet.

A. Kristus. Abban bizonyos lehet Leányom, hogy sokan vadnak olyanok, kik peretik az én üdvösségemet, és az én orsá gomot, de kevesen vannak barátkeresz témnek, sokán vannak olyanok, kik se hajtyák az én vigasztalásimot, de részt nem akarnak venni szenvedésimben, sokan kivánnak az én asztalomnál le ülni, de kevesen vannak kik részt akarnak venni böjtölésemben, minyájan akarnának vigadni én velem, de kevesen akarnak szenvedni én velem, sokan kísérnek en gemet a vatsorára, és a kenyér meg sze gésére, de kevesen akarnak innya szenvedésemnek pahárából, sokan ízlelik tsuda tételimet, de kevesen követnek keresztemnek gyalázatos váltában, mely kevesen vannak Leányom akik valóság gal kívánnyanak engemet követni, mert nintsen egy is ki nem akarna szerámjön, minyájon akarnak engemet bírni, de nem engemet követni, igen akarnának velem nyalkodni de nem velem szenvedni, azt akarnák hogy keresztellenül találhat nának meg engemet, atánnam nem igen kívánnak jöni, de peretnék da ell ezektől

nek

nek. Storophila. Uzam honnét vagyon mind é.

A Kristus attól à mint az irás mondgya: hogy à rest akarjais nemis értede ezt mit lésden, azt hogy à rest akarna parantsolni velem, de nem à vias hodást azt akarná hogy meg koronáztatnék harzolás nélkül, szeretné à ditsőséget munka nélkül, és à menyországot kereszt, és nyomoruság nélkül St. Hyer. Supr. Cap. 13 in prov.

Storophila. Honnét jő tehát ez az ellenkező akarat à melyet látunk az emberekben, talám onnét jő hogy mindeniknek két akarattya vagyon, az egyik akarat àkarja, másika nem akarja hogy lehet egy részint akarni, és más részint nem, mivel az elme midelyt valamit parantsol à testnek azonnal engedelmeskedik az elme pedig ha valamit parantsol magának nem engedelmeskedik az elme parantsolya à kéznek meg mozdulni, azonnal meg mozdúl, noha az elme külömbözik à kéztől, az elme parantsol magának és meg nem tselekszi noha egy az à ki parantsol azzal à kinek parantsol honnét vagyon hát é mivel az elme à ki ma

magának parantsolya hogy valamit végdez vigyen azt à dolgot már akarja nemis parantsolná, ha nem akarná mitől vagyon tehát hogy végben nem mégyen St. aug. Conf. L. 8 c. 9.

A Kristus. E nem tsuda Leányom az attól vagyon hogy az elme tsak félig parantsol, mert tsak félig is akar valamit, mint hogy akarjais nemis az akarat à melyel kiványa hogy valami végdez menyen à parantsoltat véle, de az akarattya à mely nem akarja hogy meg légyen meg gátolya à végben vitelt és igy tsak félig parantsol ugyan ezertis nem megyen végben ez à meg hasontás az akaratban, à mely egy részint akar valamit, más részint azt nem akarja nem egyéb hanem à Léleknek betegsége à melyet le nyomván à szoktatásnak nehézsége tsak félig emelhet fel felé az igazság.

Szintén ugy valamint mihor az örök boldogságról való gondolat à mi elmén ket az ég felé emeli és azt à mulandó gyönyörüség à föld felé le nyomja ezek nek egyikét ugyan azon egy lélek kivánnya, de azt nem kivánnya telyes és

és egész akarattal, azértis sokszor nagy
szomoruságban, és hüszködésben vagyon
mivel az igasság sohajtattya véle az egyi
két, de à rosz szokási nem engedik hogy
meg vályon à másiktol

Storopsila. E gyakron történik
Uram rajtam, sőt még midőn az akara
tom valamely jó dologban fogtalatosko
dik valójában, azt nem tudom mi formá
ban, de ugy történik hogy vagy azt egészen
ell mulatom, vagy más időre halasztom
ugy annyira, hogy az én jó fell tett szán
dékim ritkán mennek végben.

A Kristus. Az az emberi álhatat
lan elmétől vagyon à melyis változobb
az időnél ezt az álhatatlan akaratot à
jóra, à mely tsak valamenyire kiván vala
mit de azt buzgosággal nem kövék inkább
mondhatni árnyéknak mint sem igazán
való akaratnak, mivel sok béja va
gyon annak, hogy azt valosággal akar
ja à mit látzik akarni, mondgyuk inkább
hogy ugyan valosággal nem akarja nem
lattade valaha à Hercules köböl hi fa
ragott képit à kinek egy nagy botot ad
nak kezében, à melyel ugy tetzik mint
ha mindent ell rontana noha senkinek
kárt nem tészen senkit meg nem ütt
még

még tsak Senkihez sém érr mind azonál
tal ugy tettzik mint ha haragudnék ez à
kép ki mútattya egészen hogy mint viselik
magokot az ollyan restek az jó erkölsnek
tselekedetében, à kiknek tsak féll akarat
tyok vagyon, vagy hogy ugy mondgyam aka
ratotskájok ugy tettzik az olyan mint hain
dulna de mindenkor meg áll, az monda
nák hogy mégyen, és sokat halad, noha
többet nem halad egy képnél, tanuld meg
hát azt Leányom, hogy à leg nagyobb, és
elsőbb gondod à Légyen à keresztnek
uttyában à melyen akarsz járni, hogy
jó szivel, és erős akarattal akarj után
nam jöni, mivel ännak, àki hozzám akar
jöni nem szükséges à hajó, se à szekér,
se à ló, tsak akarat kivántatik ahoz, de
telyes és egész akarott légyen az, és nem
fél à mely tsak maga ellen hüszködgyék
kövesd az Izráélitak példáját, à kik di
tsireteket érdemlenek à midőn egyentő
akarattal keresték az urat, ötöt megis
segéllette, és az ur minden felöl nékiek
nagy jó tsendességet adott. Paral. 15. 15. az
eö hüvségeket meg jutalmaztatta, és min
den jokkal meg áldotta è szerént hellné
ked tselekedned Storopsila

35

Storophila Szentséget Jésusom kiván
vakivánta azért Lelkem áte igasságodit nim
den időben P. 118. á Keresztnek uttya á melyen
akarok járni való dogy az üdvözségnek ut
tya, de ki ád nékem annyi kegyelmet arra
dogy még erősebben akarjak, és dogy még
ben vigyem azt á mit akarok?

Az Krisztus. Leányom semmit nélkü
lem cselekedhetél vállom nélkül Joan. 15. 5. és
Sóha dozzám nem érhetz ha utánnam nem
jársz mégtegyis fükségel dogy segitselek.

Storophila. Nem kivánok benné
ges mesterem semmit is ugy mint az dog
á te beszédid bé telyeredgyének mivel az
mondád az Evangéliumbann, mikor fell
emeltetem é földről mindeneket én dog
zám vonzok Joan. 12. 32. vony magad
dog uram engemet dogy hadd járhassak
azon az uton á melyet elönsben adtál
adgyad hogy lövessem példádot, énnyom
dódat és mivel bellehn azokat á jósá
gos cselekedeteket á melyekre bkrat
tál, adgy kegyelmet nékem dogy nyom
dódon járhassak, és hogy mindenüt
dövethessek vond magadhoz ést á párt
ütöt

ütöt és engedelmes lészen hozzád vond magadhoz
ezt á tünyát, és vesd, hogy hadd futhassak, vonj
magadhoz engemet, és utánnad futunk, nem
csak engemet, hanem az ötseimet is velem egy
ütt, mivel azon lészek, hogy ökötsid kozhassam,
és hogy együtt hordozhassuk kegyes terhét dent
Keresztednek

Az Krisztus. mit mondál Storophila várhatsz
valamit á te ötseidtől, akik nem akarnak tégedet ide
küszöni, ők azokai dogy az erdőben elhévelyedtél, mégis
azt gondolod, dogy ők hoszig fogjak á keresztet hor
dozni, Storophila még előre meg mondom dogy
abból semmi sem lesz.

Storophila. Mind azon által uram azt
remellem, dogy á midőn meg fogjak hallani mind
azt á mit fölgalodnak mondottál reá térnek az
ón beszédjire.

Az Krisztus. Ezegy nem lámom probáld meg
de bizonyos vagyek abban dogy semmit nem fognák
dajtami beszédire, mivel ismérem kemény fi
vehet, de ezegy hozd de ököt ha vehet ugyan ezen
helyre elvártak holnap tégedet, dogy még nyjabb
oktatást adhassak néked á keresztnek uttyá
rol ezek á fők utan á kereszt meg valék Storo
phirol ugy hogy nem láthatá, á kiss az
után az atthya házá dog erüzzék.

Kilenczedik rész.

Hogy azok á kik á gyöngyörüségee szeretik á ke
reszttől futnak.

Sokan vannak kik á keresztes dereszkek ellenségi
Ps. 118.

43.

Sokan vannak kik à kristus keresztének
ellenségi. philp. 318.

37

Ezen idő alatt à melyben à Kristus p. beszélgete
Storophilával az ës ötsei igen nagy nyukha
tatlanságba valának ránta, az egyike tarta
attól, hogy ell tévelyedett volna az erdőben
à másik azt gondóla, hogy haragjában vissza
tért à városban panaszt tenni reájok az
attyoknak, ilyen formában beszélgetnek
vala egy mással à midőn Storopdila à ház
hoz érkezék, à melyen meg örülének, és kér
dezék tőlle, hogy hol volt azon idő alatt à mól
ta ell váltanak tőlle hogy hol volt azon idő
alatt és hogy miképpen érkezett à házhoz
Storopdila mentemi kezdé magát leg jobban
à mint tőlle lehete, és holmi Selyegvekvékkal
ell fedezé titkát nem akarván egészen meg
mondani à dolgot à teleléek előtt, hanem
az ötséit külön lévén egészen meg mondá
néhiek, hogy mitsoda formában tévelyget
az erdőben, és hogy mitsoda képpen jelen
meg néki à kristus, mitsoda kegyes beszél
getése volt vele, hogy mind tanitotta őtőt
az örök életnek útyára, és hogy mitsoda ki
mondhatatlan gyönyörűséget, és tisztelet
fognak meg kostólni azok kik hiven jár,
nak azon az uton, az után megrallé ne
kiek hogy tsak azért jött volna vissza, hogy ők
is részeltetődnek boldogságában és ökötis
arra az útra vihette à melyen az igazak sza
és az élete vezeti azokat kik azon járnak

A két Leány ezeket halván kezdék ma
gokat menegetni, mondván hogy az illyen igine
rek à melyekről előtt biztatlya hazudtalanok hogy
is hiven talanok, és hogy tsak olyan mint az
ábrán látni, végtire ki mondák hogy nem
akarnának olyan uton járni, Storopdi
la ezt keserüséggel halgatván arra kér
te őket előtt, hogy leg alább azért menje
nek ell vélle hogy meg láthassák azta menyei
ségat à kinek olykegyes beszélgetése vagyon
Krisztussal bár addig bészélhessenek vélle, aki még meg
változtathatja fireket, végtire sok illyen
beszéde után a két Leány meg igére hogy
ell menjenek vélle, és el kezdenek előtt à hely
re leg alább azért, hogy mégis kedvét tsélenék
néniknek.

El menének tehát minnyà à harman à helyre, à hol
rett órában, à hol à Krisztus személyével meg jelenek nékik,
és elejekben adá röviden à Mesy Országban lévő gyönyö
rüségeket, utánna pedig, hogy oda vak à Kereszténységen
lehet menni, és ökor ama mód hogy mennél hamarább menje
nek abban az urban, mivel az örökké való jóra vezetne
ök, és olyan gyönyörüségeket beresne, à melyeket sem
nem látott, se fül nem hallott, az embernek is gondolatjában
nem menekült 1 Cor. 2. 9.

A Krisztus több illyen dolgokat is mondá nékik, de
hiába ezekben hagyatá vele beszédét mondá, ezt még előre
meg mondta volna mondám, hogy ő tsak pénzen és mori
dolgokról való beszédeket fogok hallani, ne tartsanak egyé
nyünek tekintvén à Krisztusra, hogy in el hagyjam az elében
való gyönyörüségeket

38

való gyönyörüségeket a jövendöbéli bizanyalan boldogságnak
nére, soha sem peréltem más féle keresést az arany kereszt-
nen kivül, de hogy én más féle hosszu és nehés keresztet vi-
nselyek a nem lehet, mert az én természetem igen gyenge.

A Krisztus, hogy Leányom, hát nem akarnád magadot
meg menteni az örökké való pénvedéstől, egy kevés időig tar-
nó Kereszt által? lehetnéé a, hogy egy kis időig tartó fáj-
ndalmat nem akarnál pénvedni a te lelked üdvösségéért,
nem láttyuké az minden nap, hogy a részeg mértéletségre
ntésre adgyák, sok valamely nyavalyából meg gyogyul-
nhatnon. a nagy pomjnságokban a vis italból magokot
meg tartoztattyák, hogy az egésségnek ne ártson, a lélek
nért pedig, a ki sokkal drágább a testnél semmit nem akar-
nnak pénvedni, hogy találhasod hát sulyosnak az olyan
Keresztet, a mely meg szabadítya mind testedet, mind lelkedet.

Hilaria. Kemény beszédek ezek, kitsoda halgat-
nhattya ezeket? Joan. 6. 61.

A Krisztus, a való, de mégesek a szók sokkal keményebbek
Menyerek el en tőllem átkozottak az örökké való tüzre Matth. 25. 41.

Hilaria. Jobb reménységem vagyon nékem, mivel nem hi-
jában hiszek az Istenben, azon kivül meg is vagyok keresztelve,
és az Anya szent egyház valósa szerint nevelnek fel.

A Krisztus. Meg csalod magadot, e mind hasznalan,
mivel a hit tselekedet nélkül meg holt jacob 2. 20. de ha
Keresztény vagy a mint magad mondod, mién irtozol a
Keresztől, mivel az én Bolgaim közül mindeniknek kel
pénvedni, hogy ha el akarod kerülni a pénvedést még
Keresztény nem vagy.

Hillaria. Még is azt mondom, hogy a pénvedés,
a Kereszt, mind es igen Kemény dolog.

A Krisztus. Nem a, hanem hogy igen gyengének tar-
nod magadot, és hogy nem sokat semmit is pénvedni.

Hilaria, az is való, de nem vagyok egyedül, mivel kevesen
találkoznak olyanok, a kik a pénvedésre adnák magokot.

A Krisztus. Léányom légy a kevés számuak közöt,
mert sokan vadnak a hivatalasok, de keveesen a választottak
és azokaak számok, a kiknek a Menyei Atya adgya
Országát, igen kevés Matth. 20. 16.

Hilaria mindenkor csak egyfele dologgal kezde ma-
gát menteggetni, mondván énnékem nintsen nagy bátor-
ságom. A békességgel való üres bennem nem tud sza-
bni, a leg erősebbet is le nyomja a pénvedés, mit tehetek én
többet, a természet a mitsodának tet, olyanak kel lennem.

A Krisztus. Ne okosod a természetet, mivel az nagy
érdemü embereket nemzet, gyözd meg a természetet, hogy
erősbekkel nyerhessed el az eget, mién mondod azt, hogy
semmit sem tehetz, mongad inkább hogy semmit sem akarsz
mindent tehetz az Istenben, a kegyedet segit, mennyi gyen-
nge gyermekek, sziuak, ifiu Leányok öreg emberek mon
ndattak ellene nemezen. a Világi hijába való reménység-
nnek, kik a Keresztet meg ölelvén bátorsággal a Men-
nyekben mentenek a nyomorusságoknak utyán, mién
a nem lehetne te tőlled is, a mi asoktól meg lehetet,
Valyon magoktól tselekedték, a mit tselekedek és nem
az ő Uroknak Istenének hatalmas ereje által, mién
támasztkodol magadhoz, nem látod, hogy ő a te támaszod,
az Isten a kezét nyujtya neked, hajtsd karom az ő kebelébe
magadot, bé fogad tegedet, és meg erősziti gyengeségedet. Hillaria

Hilaria. Nem tudom azok a' nagy tiedemü emberek hogyan vették azt az erőt, és bátorságot, de én fel rettemek magamban, hogy a' Keresztet el kerülöm, a' mennyiben tüllem lehet, sőt még csak hogy arról is beszélgessek is énnekem nehéz, és unadalom.

A Krisms. Lehetne hogy annyira kerülyed üdvességedet, és el hagyjad azt az arra vivő utat, és hogy a' Keresztet olyan ürességnek tetsék néked, hogy csak annak a' neve is fel háborits, azonbann meg kérlek hogy S. András az én Apostolom meg akarván szolgálni mint kedvellené a' Keresztet, mit mondá, és mit tselekedék, a' midőn fel akarák feszíteni, még messire hogy meg látá a' Keresztet, melyet néki készítettek vala, az ő örömében azért el nem halványodék, az ő pofájában változás nem lön, se tagjai nem reszketének, hanem szívének szerint, és bátorságában fel kiálta: Oh Kereszt mely igen sohajtok uramhoz, tőled be kívánságamot, nem félelemmel, hanem vig szivel jövök hozzád, fogadgy magadhoz engemet, mint annak tanítványát, a' kit magadhoz fogadtál vala, mert tégedet mindenkor szerettelek és buzgósággal kívántalak meg ölelni.

Hilaria. Kérlek Angyal volte az a' ki igy beszélt, vagy valamely más szemmel látható állat, mivel a' talám nem lehet ember?

A Krisms. A nem Angyal, hanem ember vala, valaminémü magát a' penvedések alá vőle vetteve, és a' penvedésből érzette, noha örömmel.

Hilaria. Honnét jöhetett annak az a' nagy öröme, az az állandósága, az az erős lélek az a' buzgó szível való szeretete?

A Krisms. Bizonyára az az erő nem magától volt, hanem onnét felyül volt, és a' Világosságnak urától Pálnak alá jacob. 1:17. attól jött, a' ki egyedül tselekeszi a' tudákot, a' Lélek segitte az ő gyengeségét, ugyan azon lélek által

hasonlá

hatotta meg az Istent szeretne az ő szivét, a' mely szeretet erősebb a' halálnál, mivel az Istent lelke édesebb a' mésnél, ugy annyira, hogy a' halálnak keserüsége, a' mely mindenféle keserüséget meg halad, de ennek a' lélekznek édességét meg nem változtathatta.

Hilaria. Minthogy az ilyen lélekben nékem szemem nintsen, nem tudálom hát, hogy oly igen kerülöm mind azt, a' mit szenvedésnek és keresztnek hinak

A Krisms. Ugyan azért kellene azon lennöd, hogy meg találhassad azt a' lelket, mert a' ki keresi, meg találja, és a' selyességgel bőkezéges, mivel a' liben nintsen a' Krisms lelke, a' nem az övé Rom. 8.9.

Hilaria. En selyességgel nem ösmérem, és igen keveset törödöm azon, hogy meg ösmérjem azt a' lelket, a' ki csak a' fájdalmakra, keresztekre, és a' nyomorságokra int minket, kívánja, és várja azt a' kinek tetsik: de én abban semmi örömet, és gyönyörüséget nem látok, hanem csak sok bomoru gondolatot, sanyargatást magam ellen való mondást, és hallást, azért nem akarok ezekből tőlbet hallani, ezzel a' szóval el méne, és Sorophilát nagy keserüségben hagyá.

A Krisms. Hát Sorophila nem mondottam valáe meg ezt néked még előre, tudom én azt, hogy kevesen vannak olyanok, kik erőltetve vegyenek magokat, hogy a' keskeny útjon be mehessenek, hallottáde azt is valaha, hogy mit kérd egyszer tőlem egy ifiu, mondván: mit szoda jót tselekedgyem, hogy az örök életet elnyerjem. De midőn ezeket halla tőllem: ha tökéletes

akarsz

A Kereßtröl való tudomány, asoknak á kik el veßnek bolondság 1 Cor. 1. 18.

akarß lenni, eredgy ad el minden marhádat, és ostra-
gassad á ßegényeknek, és kintsed léßen Meny Orßág-
ban, asután jere, és köves engemet. Math. 19. 16. nagy ßo-
mornán el méne töllem, mert gasdag vala, á mint ir, hogy
nehés á gasdagoknak, és asoknak, kik á gyönyörüsé-
get ßeretik, Meny Orßágba menniek.

Storophila. Hát Uram as én Ötsém örökösön el kár-
hosiké asért, hogy meg vetette á kereßtet, és nem lehete
valamely reménysége as üdvességre.

A Kristus. Miért kérded ast töllem, kérdesd meg
as én Apostalamat, hogy as iránt mit mond, és köny
hulatásokkal fogja felelni eseket néked: Sokan járnak
kik felöl gyakorta mondattam néktek, mostan pedig
sirva-is mondom, hogy á Krißtus Kereßtének ellenségi,
kiknek végek á veßedelem, kiknek Istenek as ö hások,
és as ö ditsiretek ö magoknak gyalásattyokra vagyon,
kik á testiekben böltsek Pilip. 3. 18. tudé miért ellenségi
á Kereßtnek, asért hogy á gyönyörüséget ßeretik
as ö hasok as ö Istenek, és tsak á földi dolgokról
gondolkodnak, nem hajtván á Menyeiekre, ebböl mit
hoßhacs ki egyebet, hanem hogy kárhasot leß á végek
és igy á ki Istent tsinál á teremptett állatból nem fog élni
á Teremtövel, noha as volna as ö egyedül, és igasán valo jova,
minden végit, és reménységit abban kellene tenni, hogy ast birhatná.

Tizedik Rész

Hogy asok, kik á Tißteletet ohajtyák meg vetik á
Kereßtet.

A Kereßtröl

A Keresztről való tudomány azoknak, a' kik el vésznek bolondság 1. Cor. 1. 18.

Storophila. azö szentséges Mesterének jö-
vain meg ijedvén nagy sohajtásokkal mondá: a' má-
sodik Ötsének, Kedves honoriám kerlek ne követsed
annak az el pökönek példáját, a' kiis nem anyira
a' Keresztről távosott el, mint a' Krisztusról, és a' ma
ga üdvösségéről, kérlek rekintsed meg nemesi szüle-
tésedet, és ved fel bátran a' Keresztet, hogy hád re-
ménysélhes a' Menyei Dicsöségben.

Honoria. Mit beszélsz Néném, azt meg vallod hogy
Uri Nemből való Leány vagyok, még-is azt kivánod
hogy egy Kis Aszszony a' vállára vegye azt az utála-
tos fát, a' rabok kinsö eszközét, a' halálnak sajátt nem
olvasod é azt, hogy terhes gondolattal semmel és mi-
dennel el kel távosni egy Romai Városi embernek a'
Keresztnek csak a' nevetöl-is, mivel nem illik egy sza-
bad emberhez, hogy csak arról halljon-is beszélleni, hogy
kívánhatod tehát, hogy ugy hordoszam a' keresztet, mint
valamely drága gyöngyös nyakravalót.

Storophila. Oh miképpen beszélsz honoria és miért
hozod elé a' pogányokat, jól tudod azt, hogy a' Kereszt
nagyon fel ékesitteretett az Idvezitö halála után, nem
tekintik azokra a' Keresztet ugy, mint a' halálnak
utálatos fajat, sőt még az Anya Szentegyházanak
nak fel magasztalására ezeket a' pokot énekeli:
Vexilla Regis prodeunt, fulget Crucis Mysterium.

lehetné

lehetné Honoria nyomorultnak nevezni azt a' fiat, melyet
az Anya Szentegyház boldognak nevez, olyanakor hozzá, a'
kik nem ismérik a' Keresztényi titkakot, mint magad,
való hogy azok gyalázatos akasztó fának hijják a' keresztet,
én azt tudom, hogy a' kik a' keresztet nem szeretik azok
előtt a' boldogság, de valamint az Apostol mondgya:
A Keresztnek igéje az el vészőknek bolondság ugyan,
azoknak pedig a' kik üdvesülnek, az az nekünk az
Istennek ereje. 1 Cor. 1. 18. mire való az a' hijában valóság a' mel-
lyet kereszt a' re Nemes voltadban, és familiádban, mivel
Szent Agotha szerént az igazán való nemesség abban áll,
hogy a' Krisztusnak valóságos szolgálói legyünk.

Ez a' rissteleres sőtt nagy familiából lévén, nagy be-
csületnek tartá, a' midőn a' leg alább való emberről a' röm-
lönbe hurrzoltatnék, és nagy örömmel kezde mondani, én a'
Krisztus szolgálója vagyok és azt akarom, hogy meg tudják
hogy én azt dicsőségnek tartom, mivel a' Keresztényi szolgá-
lat, és alázatosság minden kétség nélkül bátrabb a' Ki-
vályok Méltóságánál, és gazdagságinál, nézd meg tehát
Rosamában Kedves Ötsém, hogy Ennek akarsz szolgálni,
a' Krisztusnak, vagy az Ördögnek, a' jó erkölcsnek, vagy
a' vereknek, mivel valaki bűnt tselekszik, szolgája a'
bűnnek, Joan. 8. 34.

De kitsoda az, a' ki nem vétkezik, mivel sok dol-
gokban meg esünk mindnyájan. Jacob. 3. 2. es igy lévén
ha bizvé más ok nem volna-is, csak a', hogy minden
nap meg esünk, az az ok elegendő volna magunkat el
hitetni, hogy a' Keresztről magunkat el nem vonhattyuk
és ha végenyén a' pokol rabok vagy a' Tolvajok, a'
kiknek a' meg érdemlett büntetést el engedtik kére-
lenek valának gyalázatból bizonyos szín jelekez-
tetnek.

42

"Vararni köntörökre, a' kiket kereszteseknek nevezsz
hát mi, a' ki a' mindennapi vér keinkért megérdemlettük
as örökké való kint, miért ne hordoznók as ideig tartó ke=
"reszter, annál-is inkáb, hogy as élerben lévő Kereszt meg
"ment minket a' más élerben való Kintől, a' melyet kel
"lene penedünk.

Honoria. Bizonyára Edes Néném igen igen alkal=
"matlan praedicatorné vagy, tsak hijába, mert akár men=
"nyit praedikály, de engemet arra nem vész, magad légy
Keresztt hordosó, sel fesitetett, a' Keresztnek tanitvá=
"nya, de bessegs ám én nem adom magamat olyan
gyalázatra.

Ezt ki mondván nagy kevélyen kezde tapodni
egy Keresztet, a' mely ellen eser tsufságot monda sőt meg
nagy orczátlansággal, réája-is pökdöse, de a' Krisms,
a' ki könyen el felejti a' midőn meg bántyák és fiseren
irgalmasággyal a' hálátlanságért eseker mondá nékie:

A Krisms. Ha jól meg gondolnád ezt a' tirkot a' pe=
"reteknek és busgoságnak rikát, és ha azt meg tekintenéd
hogy én as Istennek fia lévén mit tselekedtem as embe=
"rek üdvösségekért, talám máskeppen gondolkodnál a'
Keresztről, kérlek tehát valamint as én tanitalom.
hogy ason indulat légyen bennetek, mely vólt én bennem
mivel as Istennek formajában lévén nem alittám raga=
"dománynak lenni as Istennel való egyenlőségemet, hanem
magamat meg alazván polgai formát vévék magamra
hasonlatossá lévén as emberekhez Phil. 2.5. és igy as én
alázatosságamat nem kel meg vetni, a' világi gazdagság
és a' Nemesek azért nem piruljatnak, mivel akár mely
nagy légyen a' világi Méltoság, de soha sem kel
nékie azt

"nékie azt Bégyennek tartani, a' mit én Isten lévén nem iszel=
"lem illetlennek hozzám, mire való hát Nemességedel való
kérkedésed, és as hijában való menteség, mivel a' Ki=
"rályoknak Királya, és Uraknak Ura lévén a' keresz=
"tet választottam, azért, hogy annak ereje ábral elő=
"tűnjem as Ördögnek haramát, és uralkodását, és
hogy as én győzedelmes alázatosságom győzedel=
"meskedjék a' világi kevélységen, a' Keresztnek terhe
alá vetettem vállaimat, és azt mindenek láttára
hordoztam, azért hogy példát adjyak asoknak, kik
engemet kivánnak követni, tsudálatra méltó dolog
látni, hogy egy Isten, s. ember a' Keresztet hordgya,
külömb külömb féle képpen is tetsik es a' dolog, mivel
egy istenteleneknek a' gyalázatosnak tetsik, ha pedig
egy Istenes tekinti azt, abban annak hite ujjabbitt
tanál, a' mit as istenteleneknek meg vetnek, azt a'
Szentek ditsőségesnek tartyák, ki ne hordozhatná
tehát a' Keresztet, mivel a' ditsőségnek Királya azt
gyalázatnak nem tartotta, nem esztelenség é a', hogy
egy kis férey kevélységgel tekinti üdvességének ep=
"kőjét, a' melyen as örökös nagy Méltoság meg alá=
"ta magát jó akaratyabol. s. aug. tr. trac. in s. joan.

Scrophila, és Honoria eseker a' bepedeker való
hogy hallák, de nem eggyenlő szivel, a' mint a' ki tetsik,
mivel Honoria esekre még jobban fel indulván nagy tuf=
"sággal el mene onnet. Scrophila pedig töredelmes si=
"vel lévén, nem tuda mit felelni eggebet, hanem as
emberi nyomorultságot vette okul.

Scrophila. Kegyelmes Uram as, a' ki nagy Nemből
lévén

lévén, az emberek tsufsájira adná magát?

A Krisztus. Nem tudod azt Leányom, hogy mit se
tselekedett Dávid a' Feleségének, a' ki tsufsággal illette özet bizgó
tselekedetiért: és után-is tántsolok az Úr előtt sőt men
nyivel inkáb meg alázom magamat, és menyivel alább
való lészek azon szemeim előtt, annyival ditsőreteseb
lészek a' Leányok előtt, a' kikről te szólasz 2 Reg. 6. 22.
az Anya szent egy házasnak egy Doctora még esetek
mondattya Dávidval, jádzani fogok, hogy mindenek
előtt járék lehessek, az urák mondgya az a' Doctor:
Oh hasznos járék, a' melyet mihot meg nem ösmérhetsz,
járék az mely az emberek előtt Nevetség, de az Angya
lok előtt kedvesség S. Bern. epist. 87. ugyan-is a' mi tsele
kedetink nem tetszenék járékoknak, és tsufságnak a' Vi
lágiak előtt, a' midőn azt keríllyük a' mit ők keres
nek, és azt keressük a' mit ők el kerúlnek.

Sz. Sorophila. Igen szép példa, de igen régi, és a' mostani so
kával ellenkezik, és abban bizonyos vagyok hogy tsak
olyanak, kik a' mikor kegyelmegyir kóvetik, mint sem
olyanak kik a' David alázatosságát.

A Krisztus. Az való, minda sonálgal az utolsó szá
zadokban találunk olyan Nemes Személyeket, a' kik ma
gokat meg alázták, erről szép példát látunk egy nagy Ki
rálynak életében, a' melyet mélto kívenni. Eduardus
Angliai Király idejében vala a' Városban egy nyomo
rúlt ember, a' kinek két lába annyira fel sugarazott volt,
hogy a' hátát érte, és tsak a' két kezein kétszer mászkál
ni, és a' szegény nyomorúlt látván mellette el menni a'
Királynak egy has özső inonát, monda néki, nem re
mélyed' könyörülsz' rajtam?

látván

látván mitsoda nyomorult állapotban vagyok, mi jót re
ménylek veled, kérdé a' has özső inas, immár hatszor vol
tam Rómában felelé a' Begény, a' hol az Apostolok Tem
plomiban voltam, hogy egészséget nyerhessek, való hogy az A
postolaknak fejedelme azt röllem tselyességgel meg nem
mondta, hanem tsak el halasztatta, akarván azt, hogy Eduar
dus Király-is esközt lenne a' tsudának, mivel ajtatosság
gal vagyon ő hozzája, és az Apostol azt parantsolta ne
kem, hogy hozzája menyek, és mondgyam meg néki, hogy ve
gyen a' hátára, és úgy vigyen a' Kastélya mellett való S.
Péter Templomába, azért ha a' Király ezt a' kegyelmes
séget tselekedné velem, minden bizonyal meg gyógyulnék,
ezeket a' has özső inas meg jelentvén a' Királynak az
Istennek hálákot ada, és parantsolá, hogy hozzák eleibe
azt a' Begént, a' Király azon szempillantásban, és mutatson
a' maga hátára terete, és a' Templomba vivé, a' kik azt
látták, némelyek tsufságnak tartják, némelyek tsudá
lják a' Király alázatosságát, mihelyt pedig a' Király a'
Templom felé indula a' terhével, azonnal az a' nyomorult
szenna érzési kezdé, hogy az mai meg lagyulnának, és a' lábai
mozgami kezdé, úgy annyira, hogy a' midőn a' Templomban
érkezék a' Király a' Szentnek lábai meg gyógyultanak,
a' kit-is az oltár előtt le vévén, az Istennek és a' Szentnek
ajánlá őtet, és azután hazájába egészségesen vitá küldé
Sorophila mit mondasz ezzel a' Királyról Selved Vitéz Eduard.

Sz. Sorophila. Az ilyen alázatosság nagy ditsőretre méltó
de azt tudom, hogy a' mely tsőben élnek, a' világi emberek
az olyat bolondságnak tartanák

A Krisztus. Azt Leányom jol mondod, az én Apostolom-is
ezzel bizonyságot bizonyságot tészen. mert a' Keresztről való tudomány mondja az
Apostol: azoknak jollehet a' kik el vesznek bolondság, mi nékünk
pedig, kik meg tartatunk Istennek hatalma, Atyánkfiai ti ke
dves Testvéreim, a' kiket az Istennek a' hite hitre, kevesen vannak böl
csek

vagy szerint

44

test perént, kevesen haralmasok, és kevesen ßemesek, 1. cor 18.
a' kiket az Istен választ volna a' keresztt vitzának tündöklésére,
hanem azokat választotta a' kik bolondnak állittatnak e' világon,
hogy a' bölcseket meg ßégyenitse, és azokat választotta, a' kik
e' világon erötlenekнek állittatnak, hogy meg ßégyenitse az
erösöket, és a' kik nemtelenek e' világon, és semminek állittat-
nak, azokat választá, és azokat, kik semmik valának, hogy a'
leg nagyobbakat elörölye, hogy előtte ne dicsekedjyék egy test.
Ne kerülyed tehát szorophila a' keresztet azért, hogy a' világ
ugiak azt meg vetik, és russágnak tartyák, mivel nagy böl-
csességet ßelelnek tartani az Istenért, és ezt mondani az Ap-
postollal: mi bolondok vagyunk a' krisusért, és lettünk
tudója e' világnak, az Angyaloknak, és az embereknek
1 Cor. 4. 9. Mózes nem akara a' farao leányának fiává lenni,
hanem inkább szerete az Istennek népével nyomoryattatni, mint
sem Mélroságban lenni, tudván azt, hogy az Istен jóltyajának
gyalázattyát drágább az egész Egyiptomi gazdagságnál, és igy
a' haralmasságot kerülven, haralmassá lett, selekedgyél e'
szerént Leányom, vedd meg a' világi Nagyságot, és igyekez-
zél azon, hogy nagyobbra becsülhessed az Ur szenvedésének
gyalázattyát a' Világ gazdagságánál, had nevessék a' tudat-
lók a' keresztt hóbortokat, el jö meg az idö, a' melyben dicsér-
ni fogják az ilyen böles bolondságot, és valóságos bolondság-
nak fogják tartani a' magok bölcsességeket, de akkor ké-
sö lészen, mert a' midön a' hamisak a' dicsöségben fogják
látni az igasakot, a' hamisak az ö tárván meg hálorzódnak
a' bonyu félelemmel, és rudálkosnak a' vétlen babadu-
lásnak hirtelenségén, mondván magokban bánkodván
és a' lélek fordongatása miat fohászkodván: ezek a' kiket
valaha rugnak tartottunk, és példálom hasonlatosságá-
nak, mi bolyongyunk az ö életeket bolondságnak állit-
uttyuk vala, és az ö végeket tiszteletet nélkül, imé mint számlál
tattak az Istен fiai közé, és a' szentek között az ö sorok Sap. 5. 2.

Isten egyedül.

A bünös sok féle büntetés alá vettetik ps. 31. 10.

Tisen egyedik Rész.

Hogy á Kristus Kereszténél sokkal neheseb keresztett viseltet as Ördög á bünesekkel.

A bünös sok féle büntetés alá vettetik ps. 31. 10.

Storophila. El nem felejthetvén á két ötse Asszonyának el meneteleket és á gondalat szüntelen as elmé=jében vala, asért nem tülkesrethete meg magút, hogy illyen kérdést ne tenne á Kristusnak Uram nem szollok mostanaban á más életben való kinóktól, hanem tsak azt akarnam meg tudni, ha as á két szökött Léány el kerülié es életben á keresztet, és á nyomoruságot, mivel mindenik tsak asért ment el innét, hogy á gyönyörüségben, és á betsületben élhessen?

A Kristus. Mind más képpen lészen még Léányom, akár mit tselekedgyenek, de azt el nem kerülik, mert á ki nem akar engemet követni á keresztnek uttyán, azt követni fogja á keresztt, és á nyomoruság mindenüt, akár hol légyen; es életben nem lehet kerülni á szenvedést, valamint á halált, midön valaki meg hal á keresztet elötte viszik, á ki pedig é Világra jö, annak azt hadgyák, hogy viselye keresztet. Nagy nyomoruság rendeltetett minden embereknek, és nehés igya vettetett as Adám fiaira Annyok méhétöl fogva, mind á napig, á melyen á mindeneknek annyokhos megtérnek. Eccl. 40. 1. ne hiselkedgyék Storophila magadnak, mivel tele as élet nyomoruságokkal, ugy annyira, hogy lehetetlen volna egy embert találni, á ki telyességgel ment lett volna á szomoruságtol akár minémü állapatban légyen as ember, de mindenkor talál valami alkalmatosságot á szenvedésre,

as egyik

A bünös sok féle büntetés alá vettetik ps. 31. 10.

Tisen egyedik Rész.

Hogy á Kristus kereßténél sokkal neheseb kereß=
„tett viseltet as Ördög á bünesekkel.

A bünös sok féle büntetés alá vettetik ps. 31. 10.

Storophila. El nem felejthetvén á két ötse Aß=
„ßonyának el meneteleket és á gondalat ßüntelen as elmé=
„jében vala, asért nem tülkestethete meg magát, hogy illyen
kérdést ne tenne á Kristusnak Uram nem ßollok mosta=
„nabán á más életben való kinóktól, hanem tsak azt akar=
„nám meg tudni, ha as á két ßökött Léány el kerülié es
életben á kereßtet, és á nyomoruságot, mivel mindenik
tsak asért ment el innét, hogy á gyönyörüségben, és á
betsületben élhessen?

A Kristus. Mind más képpen léßen még Léányom,
akár mit tselekedgyenek, de azt el nem kerülik, mert á ki
nem akar engemet követni á kereßtnek uttyán, azt kö=
„vetni fogja á kereßt, és á nyomoruság mindenüt, akár
hol légyen; es életben nem lehet kerülni á ßenvedést, vala=
„mint á halált, midön valaki meg hal á kereßtet elötte
vißik, á ki pedig é Világra jö, annak azt hadgyák, hogy
viselye kereßtet. Nagy nyomoruság rendeltetett minden
embereknek, és nehés iga vettetett as Adám fiaira An=
„nyok méhétöl fogva, mind á napig, á melyen á minde=
„neknek annyokhos megtérnek. Eccl. 40. 1. ne hiselkedgyél
Storophila magadnak, mivel tele as élet nyomoruságok=
„kal, ugy annyira, hogy lehetetlen volna egy embert ta=
„lálni, á ki telyességgel ment lett volna á ßomoruság=
„tol akár minémü állapatban légyen as ember, de min=
„denkor talál valami alkalmatosságot á ßenvedésre,

as egyik

as egyik a' feleségéről benved, a' másik a' gyermekéről, vagy valamelykor egy jó akaró meg bomolni, egy bomlott keserüségek okoz, mások fogságokat elvesztik, egy pokolra kárhozta as, a' ki a' nyomorúságot meg nem kostolná és életben.

Scrophika. E mind való, de a' Világiak elég gyönyörüségek-is kostalnak, a' melyek között a' nem leg utolsóbb hogy a' magok akaratyokat követhetik, és így as ő Keresztyének nem igen nagy vethekre vagyon.

A Krisztus. Legyen ámbár minden kivánságok szerint, de menyi ideig gondolod hogy a' fog tartani, minden oda lépett valamint a' füst, és as ok a' kik mostanság leg boldogabbaknak láttatnak lenni, el fogják feledni még as emlékezetet-is as el mult gyönyörüségeknek, de sőt még életekben sem kostolják meg azokat, keserüség, nyalom, és félelem nélkül, és gyakorta as ő örömök keserüségek okos nékiek, as ő igasságom bünöseti őket a' Keresztre, mivel as igasságot hogy ugyan ason gyönyörüségekben találják kinyokat, a' melyet akaratom ellen keresnek, mivel as istennek meg valtozhatatlan törvénnye, és rendelése szerént minden rendetlen élet fel találja a' rendetlenségben as ő büntetését, a' melyet érdemel.

Scrophila. Ugy vagyok mind ason által, hogy a' Cs. Bárok, Királyok, fejedelmek, és más örökös urak akik végben vihetik akaratyokat, hogy azoknak nem sok kétségek vagyon a' keresztben.

A Krisztus. Meg család magadot, ha ilyen gondolatban vagy, mivel azoknak-is annyi vétek vagyon abban, valamint másoknak, egy Királynak élete tele sok gonddal, és nyughatatlansággal, a' mely nékie nehéz keresztet, nem kel tekintett as ő Koronáját se Királyi Palástyát, se as a' körülötte lévő fényességet, hanem as

tekintsed

tekintsed, mitsoda igen sok gondal kelletet a' koronát meg tartani, és meg tartani, ne nézzed as ő fényes palástyát, hanem as ő elméjét, a' mely minden kor hanyatlós a' sok felleges rettödések miatt, as ő szive mindenkor nyughatatlanságban vagyon, ne csak as ok kor a' test örsöket tekintsed, a' kik mindenkor kisérik, ha nem inkább as okat a' sok számu keserüségeket nézd a' melyek őket el nem hadgyák.

Scrophila. Ugy látom Uram hogy a' kiket keresztet nélkül gondolunk lenni, még as ok nagyobbakat hordoznak másoknál.

A Krisztus. Mit felelyek erre Leányom, hanem hogy as emberekhez élete pűrelen való harcból áll job. 7. és hogy mind a' bőség, mind a' szegénység gyakorta alkalmatosság a' vétekre, akor midőn a' gasdag fel fuvalkodik kevélységből, vagy a' midőn a' Szegény Istenhez Imádságra adgya magát, és így léven minden rendben fel találtatik a' keresztje, és a' baj a' jó szerencsében való létel nyomorúság, mert minden kor félelemben kell lenni, a' szerencsétlen állapotban való létel-is nyomorúság, mert nagy nyughatatlansággal abban vagya a' jó állapotot, mitsoda tehát as ember élete e' föl időn, hanem Bűntelen való harcz, és kiséret.

Scrophila. Való Uram, hogy es a' kisértet gyakorta való vétkedésre es eséseket okoz, de a' bűnösök nem tartyák azt kétségnek, hanem kedvességgel való foglalatosságnak

A Krisztus. Való, de másképpen fognak gondolkodni a' más életben, midőn mit fognak mondani as istenteleneknek el járattunk a' hamisságnak, és a' vétkedésnek utyán, keserü urakon jártunk, és nem tudtuk as Urnak útyát. Jap 5.2. halgassad mit mondok én azoknak, a' kik engemet követnek, as én igám gyönyörüséges, és as én terhem könnyü Matth. 11.30. és azoknak a' kik azt hordozzák lelki nyugodalmokra

nyugadalmakra lépsen, a' Vétkeseknek pedig rettek olyan
Valamint egy onból való nagy ólom, a' melynek nehéssége
le nyomja őket, uggyan rollok is mondgya a Szirás: hogy ez
"jel maggal olyan képen Istenektek Bálgálnak, a' kik semmi
Nyugadalmat nem adnak nékiek. jére. 16. 13. mivel minden
Vétek minden rossz tselekedet az Ördögről származik, a' kiss
soha nem ád nyugadalmat, hanem mindenkor ujjab vétekre ösz
tönöz, mind addig, valamig a' mérték meg nem telik, nézd
meg. mely jól ki rajzolja a' vétkesek sárgaságok a' Sámson
Személyében, a' ki is meg győzetvén a' feleségé hizelkedé
sével, a' ki el vágá néki a' hajat, a' melyben vala néki
minden ereje, a' filisteusok meg fogák, a' szemeit ki sza
rák, rómlecsbe verék a' malom körét forgattatták vele
Valamint egy okrolan állattal, igy lésen dolgok mind azok
a' kik nagy kedvességel lesznek dalillájokhoz, azaz: a'
testhez, mert ez a' kegyetlen ur meg fosztya őket telki
erejekből, és az ellenség kezibe adgya őket, mondgya
az Világnak a' testnek, és az Ördögnek rabságába, ebben
a' nyomorult állapotban nint nem Benvednek azokról
a' kegyetlenekről, mely fosztanak a' telki világosság
"ról. tekints meg kérlek élete egy bünösnek, és meglá
"tod hogy hasonlit az olyan lohoz, a' ki a' malom kere
"két forgattya, mert valamint hogy annak az állatnak
be fákrák kötni a' szemét, ugy az olyan bünös, a' kit
a' vétek meg vakitott mindenkor nagy tévelygésben
kereng, környül lévén véteve rossz Kivánságinak
hortályával St. Paulus epist 1. a' bizonyos, hogy a' bü
"nösök kemény uttakon járnak, és nem tudgyák mikoron
esnek el, tekints meg, mi modon motskolyák el mago
"kat azon a' rut uttak a' mérhetetlenek, a' fövétyek
a' kövekben meg ütkösnek. a' nagyra vagyok, azon
igen

igen sárgyják magokat, a' haragosok a' tövisben meg sér
tik magokat, az irigyek rossz kivánságoknak terhességében
járnak, a' hizelkedők egy mást porittyák és rajtigályák, a'
részegek a' nehéz ut miatt hátra maradnak, egy szóval az
olyan ut tele vagyon bajjal, és nyomorusággal.

Sz. Sophila. Látom Uram hogy a' bünösök elég keresz
"tet, és nyomoruságot viselnek, mindazon által ugy tetsik hogy
oly nyugadalomban élnek, mintha a' bünetől nem kellene félniek

A. Krisms. Az jól mondád hogy ugy tetsik mert a' rak
tetsik, de a' dolog magában más képpen vagyon, mivel az a' belső
fereg, a' mely őket emészti, semmi nyugadalmat nem ád nékik.

Sz. Sophila. Avalá, hogy a' nyughatatlan telki ismeret
kegyetlen kin, mivel bünnelen kinozza az elmét.

A. Krisms. Sőmmivel különben, mivel nem lehet egy em
"bernek nagyob penvedése, és kinnya, mint ha a' telki ismé
"rete furdalya őket, mert ha a' telki ismerete egésséges,
akár mely baja érkezzék, rak sályon magában, or az
Istent fel találya, hogy ha pedig a' telki ismeret a' sok
vétkek miatt, melyek az Istent el távoztattak, nyugada
"lomban sintsen, hová lépsen az ember, kihez folyamadik,
és kitől várhat vigasztalást, hasonlatos lép telki egyik
jobbágából a' másikába menni, mulatságot keresni magát
el vejteni, mert a' keserüség mindenüvé el kéri őket nem
találván tehát nyugadalmot magában, magán kivül kel
lenni, és nem tud kihez folyamadni, akár hová menyen
magát fel találya, hová palachat tehát, mivel mindenüt
magával hordozza magát, a' ki is tetki semmi nyugadal
"mat nem ád, és sőmmelen kinozza, mitsoda étne volna
az, a' mely esendőséggel benvedhetné az ilyen kinokat, a'
melyek nints egy élőt járói az örökké való kinoknak, mond
"gyad hát ez után-is Sz. Sophila, hogy azok a' kik leg

gyakrabb

gasdagabbak, leg haralmasabbak, és azok, a' kik leg nagyobb
gyönyörüségben élnek, hogy az olyanak leg boldogabbak, ne gon-
"dolkodgyál e' felett, mert nem lehetnek boldogok, valamig us
"lelki ismérvek furdalya öket, a' mely-is lassan kínál as ö-
"rökké való halálra vezeti öket.

Tizenkettödik Rész.

Hogy a' mérsékletlenek, a' fösvények, nagyra vágyók, és
as Udvariak nimsenek Krysztt nélkül.

Sorophila: Mely nagy nyomorusággal jár a' bünösök
kereshye! Könyörüly Uram rajtam, mivel selyes vagy irgal-
"massággal, és ne engedgyed, hogy sohais azt meg probáltsam.

A Krisms. Nem csak egyedül a' bünösök hordozzák a'
Keresztet, hanem minyájan as emberek akár mely állapat-
"ban, és Rendben legyenek, nem vólt, nem-is lesz soha e' világ
"ban olyan, a' ki baj nélkül, vagy munka nélkül lehessen,
mivel mindenféle rendben vagyon valami penvedése való,
nem-is tudgyák azt azok, a' kik nem probálták, akarod-e
meg tudni mit mond es iránt Salamon Király, a' kinek-is
bölcsesége vólt mindenben, és a' ki mindenféle gazdagsá-
"gakot, és gyönyörüségeket meg probált vala, ihon ezeket
mondgya: Láttam mind azt, valami as ég alatt vagyon,
de mind a' hijábavalóság, és nyomorusság Eccl. 1. 14.

Sorophila. Ez Uram olyan dolog, a' melyet nem minden
fogható meg, azt meg vallom hogy magam sem fogharom jól meg,
kérlek tehát ne sajnálgad tölem meg énnemi eszes igazságot.

A Krisms. Hallgassad Leányom mit mond as én Ked-
"ves Apostolom: "minden valami e' Világban vagyon,
a' testnek kívánsága, a' szemeknek bujálkodások, és
as életnek kevélysége 1 Joan. 2. 16. mivel a' Világiak vagy
a' gyönyörüséget, vagy a' gazdagságot, vagy a' tisztességet
keresik

keresik, a' mi a' gyönyörüséget tekinti, a' bizonyos, hogy abban
"több keserüség vagyon, mint édesség erre való néma-is mond-
"ja egy bölcs, hogy a' természet nem adott as embereknek
képesedelmesebb mirigyet a' testi gyönyörüségnél, a' mely-is
mentől nagyob, annál inkább meg fojtya as elmét.

Sorophila. Miért nevetsik tehát Uram azt gyönyö-
"rüségnek, ha abban semmi kedvetség nintsen, és ha as
selyes keserüséggel?

A Krisms. olyan nyomorult a' gyönyörüség,
hogy magával ellenkezik, csudálom-is, hogy azt a' nevet
adták nékie, mivel magában diszpolen, a' leg sebesebb
folyó Vis nem mossa a' partot olyan sebességgel, mint
as testi gyönyörüség rontya as tzéltséget.

A' mértékletlenséggel való élet mondgyák a' do-
"ctorok as egészségnek anya; ellenben pedig a' mérték
"letlenség kut fejje a' betegségeknek, mert abból szár-
"maznak csak nem minden féle nyavalyák, hogy ha
pedig meg tekinted as elmének betegségit, meglá-
"tod, hogy a' fösvénység, tunyaság, restség és több
efféle csak a' rosszaságról vagyon, ebből azt hozha-
"tom ki, hogy as olyanak, kik csak as ételt és a' szab-
"adságot keresik, nem különbözenek as okosztalan álla-
"tokról, mivel nem hajtván as egészségeket, vagy
nyavalyákat okoznak magoknak azért hogy pá-
"sztokra elegek lehessenek, nem-is szollok arról a'
Legyetlen mulatságról, mely el vészti minda te-
"stet, mind a' lelket, mivel azt minden tudgya. hogy
a' ki paráznalkodik a' maga teste ellen vétkezik 1 Cor. 6. 18.

Sorophila. Uram a' mely keresztet, és nyomorságot
okoz

okoz a gyönyörüség, amely örömet hallok beszélni,
azért abba es nyúlok nemis fogyon ugy keresni, mint eddig.

A Krisztus. Igen okosan tselekszed Leányom
mivel mit ránálhatnál abban valami jót, holott a
ferelmes gyönyörüség sok nyughatatlanságot okoz,
azt a keserüség, és bánat követi, ezek is annak a
szívnek gyümölcsi.

Sz. Sophia. Hát Uram a gazdagság okozé an-
nyi keresést, és fenvedést, mint a rosz gyönyörüség?

A Krisztus: Abban ne kételkedgyél Leányom
mivel az irás azt rövidnek nevezi, mert valamint hogy
a rövid vagadó, és fájdalmat okoz, ugy a gazdagsá-
got nehéz munkával keresik meg nagyob félelem-
mel viselik gondgyát, és ha el vész nagy keserüséget
okoz, é kivolya tehát a fösvént, a kinek is pumpe-
len nyughatatlan az ő elméje, hogy ha tőrténetből
a kutya ugat, azt gondolya, hogy a tolvaj jár a ház-
ban, ha csak egy egér valami zörgést tsinál is már
az ő szive dobog félelmében, mindent gyanolan vé-
gben még csak egy kis gyermeket-is, midőn a gyer-
meken egy kevesé nagyok ugy tekinti őket, mint
olyanakot, a kik minthá mindenéből ki fosztá-
nák őtöt, tekintsd meg még Leányom, mit szenved-
nek az olyan arany, és esüst szerelők kik minden
féle tengeri veszedelmekre adgyák magokat, a
szélre, és a tenger habjaira bizzák életeket, a
melyek-is csak nem a felhőkig emelik őket, és né-
melykor a nagy mélységben mennek le, egy szóval
az ő élettek

az ő életek jövőnkben való változásában vannak, és
sok féle veszedelemben forognak el-is mondhatnák
aranyoknak, és esüstöknek minden nap a veszedelem-
ben forgunk éretted ps. 13. 24. Sőt még estalka-is nin-
csenek nyugodalomban, mert a sok féle gondolat
mindenkor emészti őket, és nem engedi őket nyugod-
ni, ugy annyira, hogy el mondhatnák kiáltva vá-
lasztot el minket az Arany szerelmétől, a nyomo-
rúságé, keserüségé, vagy az üldözésé Rom. 8. 35.

Sz. Sophia. Ezek a kinyai, és szenvedési a fösvé-
nyeknek bizonyal egyeznek a valóságos Martyromsággal,
minden által az a nagy különbség vagyon, hogy
a fösvény nem csak érdem nélkül szenved, de
sőtmég veszedelemre veszi lelkét, és üdvösségét.

A Krisztus. Épintsen külömben. mivel a kik
meg akarnak gazdagulni, a kisértetekbe, és tőrbe
esnek, és sok balgatag, és veszedelmes kívánságokba,
melyek az embereket a halálos veszedelembe ve-
szik t. i. m. b. g. mert könyebb a tevének a tű fokán ál
lal menni, hogy sem az gazdagnak az Istennek országába
be menni. Luc. 18. 25. Ugyan-is azok a törödelek
és nyughatatlanságok a melyeket okoz a fösvény-
nek a gazdagság, igazán képzelik a pokolbeli gyöt-
rődéseket, mivel ehezik még a gazdagságokban-is, ezer
nyughatatlanságokban vagyon, tele lévén rossz kívánsággal,
láttól lés rosz keseredik, ha lehetne minden őtsze gyüjte-
ne, és egy szóval gazdagságot gazdagságra gyüjtsön, magát
olly hasonlatlan munkával emészti, és annak végit nem láttya:

Sz. Sophia.

Szorophila. Nagy igazsággal mondod tehát Uram az Evangeli-
um anyi átkot a gasdagra, minthogy az ő állapotja oly nyomo-
rult, nem csak ezen, de sőt még a más Világon is.

A Krisztus: Még nem elég Leányom, azokról is kell né-
ked szóllanom, a kik oly igen pereinek a dicsőségen, kik szab-
ják a bétsülnek és a nagyra vágyásnak ezeknek is elég
szép okot vagyon es élenben való nyomorúságokban, mert
mennyi bomorúságon, és nyomorúságon kel által menni azok-
nak kik a betsületet keresik a még azt el érhetik, azok-
a kik a Tisztségeket sürgetik leg gyakorrab orczátlanak a
sok bajt, és fáradságot semminek tartyák, csak meg nyer-
hessék a mit kívánnak, ama nem vigyázsnak hogy mitso-
da kár tehetnek mind testeknek mind lelkeknek, nem hajta
nak a mindennapi béggyen vallásra, bételenségre, csak elég
vihessék dolgokat, mitsoda illetlen alázatosság alá nemve
tik magokat, a földig hajtyák le magokat azok előtt a kik-
től valamit várnak, csak azokat vendégelik a kikről re
ménlenek valamit, és igy egész életekben rabjai azoknak
az kikre páratlyanok vagyon meg jósolván magokat a sza
badságtól, mely minden mél drágább példás hasonló kis
betsületért; oh mennyi bajjal, és bomorúsággal jár a
betsület, és a tisztség keresés, a nagyra vágyó, a ki más-
nak akar parantsolni, kételen elsőben másnak enge-
delmeskedni, minek előtte Urrá légyen, bolgának kel len-
ni, egy poval a Mélroságra igen nehéz utakon kel
menni: mikor ment Pompeus Affricaba, és csak feléig
mi vivé Mitridatest Örmény országba, és Asianak
minden részeibe, hanem azt a rendetlen kívánság, hogy
az Országot nagyobra terjesztse, melyet is ő egyedül
kevésnek tarta lenni, ki konsentte Cesart arra, hogy
mind a maga, mind a Respublica romlására kerestse,
hanem azt a nagyra vágyás, hogy másoknál felyebb
való légyen, hogy ha pedig a nagyra vágyót ugy nem

betsülik

betsülik a mint ő kívánnya, mitsoda nagy kin a nékie
Mardokaeus az Asverus kapuja előtt ülvén Aman előtt fel
nem kel vala, a kiért ő nagy haragban ezen semminek
tartá minden Mélroságát, noha második vala a Király
után, mind addig valamég Mardokaeus ugy nem tsinálna őtet,
valamint a többi, azt a bosnsag annyira vivé őtet, hogy
ekképpen fát paransolna tsinálatni, a melyre fel akaszta-
ná Mardokeust, de minthogy es a bészélgetés lassankint
minket a Királyok Udvarához vezetett, menyünk bé, és
látsuk meg, hogy mitsoda dolog vagyon ott, mivel én azt
tartom, hogy sok keresztet és bánatot fognak ott látni.

A Köszönegés után Nép köszönésesen tudálya a Királyott
boldogságakat, de azt nem tudgya, hogy mitsoda ve-
szedelemben forognak, valaki a tenyeren akar utasz-
ni, a sok veszedelmekre, és félelmekre kel magát
adni, hasonlokeppen az olyan a ki az Udvarban
menyen a Perentsnek sok féle változás alá kel
magát vetni, mihez-is lehet jobban hasonlittani
az Udvariakot mint a pénzhez, a melynek az ár-
át hol fel verik ott alább pál, igy vagyon dol-
ga az Udvariaknak, a ki némelykor kedvesség-
ben vagyon, némelykor pám ki veretésben esik a
mint az Urának változó kedvére hozza magával
Menyi ezer olyan, a ki a Perentse kerekén ül-
vén fel fuvalkodot kedvességgel, de onnét le es-
vén mindenek nevetnek, és csufolnak, ugy an-
nyira, hogy még az ellensége-is gánakodással
fekve, szenyis latunk olyat a ki minek utánna
nagy szivatalban lett volna a Perentsre el for-
dulván jölle, abból gyalázatosan ki rekesztetett,
mint ha a Perentse ki pökte volna.

Szorophila

Stor. Most látom azt az igazságot, a' mellyet sokszor hallottam mondani, hà okod vagy hadd a' Királyok Udvarát, mert ott a' sok gond, baj, nyugtalanság közt, és még a' halál alá-is lép vetteve.

A Kirs. Nintsen különben, és a' mi legtsudálatosabb, a', hogy az Udvariak nem pányák fátsrádságokat, tsak a' hijábavalóságnak könyü szükével jól lakhassanak, asén-is pünrelen való munkában, és vigyázásban vannak, mindenkor kel fárasztani vagy az elmejeket, vagy a' testeket, mindenkor tartani kel a' változástól, az irigységtől, és az halálról.

Az elme, és a' testi sok fáradságok, és penvedések mártyromság helyet volna nékiek, hogy ha azokat szivesen penvednék, de a' pámadásra mélto, hogy a' világnak Mártyrumi, és hogy tsak amak pokáit, és hijában valóságit követnék, hogy az Udvarnak tanúitványi, és az Erdőnek vitézi, a' kik sok munkájok és fáradságok után tsak a' kárhozatot fogják érdemleni, mondad tehát ez után, hogy az Udvariaknak nem hordoznak keresztet, és abban bizonyos légy hogy a' Világnak Mártyrumi sokkal többet penvednek, mint sem penvedtenek a' valóságos Mártyrumok az Istenért, és az üdvességekért.

Stor. Hogy ha igy vagyon, gyakorolya bár az Udvart a' kinek tetszik, de én nagyobra becsülöm a' kedves nyugadalmat a' hijábavaló szemlességnél, és el hiszem egy régi Authornak

Nem bánom

Nem bánom kezemre akár ki nagyságát,
erövel, vagy másként Udvar mélosságát,
En akarok venni Kis lakó helyemben,
távul mindenektől réjtt a' bölcsességben.
Ott se pomorkodni, se nem kel tartani,
tsendességgel nézem az napot fel jöni.
Ott az esztendőknek pemlékem folyását,
és tsendesen várom magam öregségit.
Ekképpen völtven el az én napjaimat
tartás nélkül nézem végső óraimat.
Öregségben ipsom meg a' halál mérgét
Ugy szemlélek el, mint idegen vendégét.
Mely boldogtalan a' halála óráján
kinem gondolkodik most a' nagyob dolgán
Mindenek ösmérik de tsak meg kel halni
mit hasmálá, hogy ha magát nem ismérni.

Tizenharmadik Rész.

A Házasok kereszteről.

A Kirs. Nem bepéllettünk még a' világiaknak minden féle keresztekről, vagyon hátra tsak egy rend, a' melyben a' keserüség, szomoruság, nyughatatlanság, egy szóval minden féle kereszt nagy bőségel vagyon, értem azon a' rendben, a' házasságnak rendét, a' mit pedig az én Apostolom mondat a' megmaradj, és soha a' meg nem változik. Ha feleséget vészsz Nem vétkezel, ha a' fiú leányt bérhes ehenyen nem vétkezik, de az ilyeneknek háboruságok lészen a' testben. 1. Cor. 7. 28.

Stor. Sz

Storophila. Oh Uram mit hallok én ahos á clo=
loghos nem tudván azt gondoltam, hogy leg aláb á test
talál valamely nyugadalmat á hásosságban, hogy ha
pedig asok, kik meg hásasadnak nyomoruságakot
találnak á testben, á melyben gyönyörüséget gon=
doltanak tanálni, mi lésen még á Végröl, á melyért
meg hásasodtanak, mivel á mely nyomoruság as el=
mét, és á lelket háborgattya, á testet sem hadgya á nélkül.

A Kristus. A bisonyos, hogy á mit leg kedve=
sebnek tartanak á hásosságban á vagyon leg inkáb
meg elegyitve méreggel, á többi kösött azt kedves
dolognak tartyák as egy másról való el válhatatlan=
ságot, mivel á kit as Isten esse adot, azt as ember
el ne válassa Math. 19. 6. mondgya as Evangelud.
es igy léven á kötelet, és á láncsot á kedves dolgok
kössé kellene tenni, mivel á hásosság igasán össze
köti á hásasokot, esért-is mondgya as én Aposto=
lom. As Asszonyi állatt meg kötelesteret Tor=
vénnyel, mig as ö férje él. 1. Cor 7. 39. meg másut
feleséghes kottettelé ne keres el válást ibidem 27.
valamint hogy á gályán lévö raboknak á lábakon
lévö vason kivül meg olyan láncsot-is kel hordozni,
á mely öket esse köti kösönségesen, hogy egyik á
másikátol meg ne válhasson, és el ne sökhessék.
St. Chisost. de Virgini. ugy á hásosok-is nem csak azt
as egy kötelet viselik, á mely kötelesi öket as egy
másra való gondviselésre, de vagyon még esen kivül

más-is

más-is, tudniillik, hogy á hásnál lévö sükséges
dolgokra gondviselessel legyenek, ugyan es-is foss=
tya meg á ferfiat, és as Asszont á magok sa=
badságoktól, mivel á kötelesség egy aránysu, és azt
egyik á másikára nem adhattya, mitsoda nagy
rabság asért é? mivel á rabságbol némelykor
csak meg lehet sabadulni, de ebböl nem, mert
ha sinte á leg haragasabb Asszont venné-is el kel
senvedni, mivel nintsen abban más mód, hogy
attól meg sabadulhasson, as Asszonynak állapotya
nem jobb, azt gondolya, hogy á véle adott gazdag=
sággal férjet vesen magának, noha nem férjet, ha=
nem Urat vesen, és á sabadságból solgálosságban
esik, ugy hogy egy kis gyönyörüségért meg fosztya
magát á terméset serent való sabadságtól, és á
férhes menésével sok féle bajt, és keserüséget se=
res magának St. Basil. Libr. de Virginitate.

Storophila. Mindason által Uram, mint hogy as
á kötél kösönséges á férfin, és as Asszony kösött
egyik á másikát segitti, és igy as olyan terh, mely két
felé vagyon osztva, sokkal könnyebb.

A Kristus. As éppen mind másképpen vagyon,
mert as olyan Asszony, á ki serentséjére valamely
jó férjre talált, süntelen fél, hogy el ne vesesse,
és özvegységre ne jussan, és ilyen formán akár je=
len, akár távul legyen as Ura, mindenkoron nyugha=
tatlanságban vagyon, as elméjében forgatván sün=
telen valamely vesedelmet, hogy ha ellenbe valamely
erköltstelen

erkölcsel férje vagyon, egéb élete benvedésből áll,
minthogy pedig a kereszténység nem engedi néki
hogy a férje halálát kívánnya, más felől meg
nem menekedhetvén attól a keserüségtől, a melyet
okoz a rossz társaság, és így meg orvoslatlan nyo-
morúságban kell lenni. S. Basil. ibidt.

Storophila. Ugy tetszik jobb a szerszámok dolga
ők nem szenvednek annyi bajt.

A Krisztus. Meg tsalod magadot Leányom,
a férfiu állapottya nem jobb az Asszonyénál mi-
vel ő nékie kell gondot viselni a részére a bizo-
nyos, hogy a kármely kedves légyen az Asszony az ura
előtt, de még-is sok bajt okoz nékie, és a szeretet,
melyel vagyon hozzája nem lehet törödés nélkül, hogy
ha pedig jol megtekinted az Asszonynak elmejét
és természetit, a ki rendesént haragos meglátod
hogy a szegény férfiunak holtig való gyötrödésben
kell lenni, nem oknélkül mondgya az irás. hogy jobb
a pusztában lakni, mint sem a veszekedő, és ha-
ragos Asszonyal Prov. 19. 21. meg másut. Mintsem ha-
misabb fő a kigyó fejénél se mérgesebb harag az
Asszony haragjánál, jobb egy Oroszlanyal lakni
mint sem egy hamis Asszonyal Eccl. 25. 22. ilyen
természetü Asszonyal lakni tehát éjjel nappal, ol-
lyan mintha a tűzben lakniék a férfiu, a ki-is
igen nagy bajban lehet, mivel tsak a halál sza-
badittya meg attól.

Storophila. Gondolom, hogy a szerszámok nem
találnak

találnak mindenkor olyan rossz természetü Asszonyokra,
sokan vannak olyanok a kik élnek elmesek és erendesek.

A Krisztus. Ha vannak is olyanok, de asok igen
ritkák, halgasd es iránt mit mond Salamon a kinek
több volt ezer feleségénél. Ütmérem, hogy az Asszony
keserüb az halálnál ezer szerszám között találtam egy
jót, de az egész Asszonyok között egyet nem találtam.
Eccl. 7. 27. 29. mintha azt mondaná: hogy igen bajjal
tanáltam egy igaz embert, de az Asszonyok között
egyre sem tanáltam.

Storophila. Leg alább a házasoknak tsak vagyon
vigasztalások az gyermekekben, a kiket-is ők szeretik
és gyönyörködnek nevelteteseikben.

A Krisztus. Sőt még a gyermekek okozzák né-
kiek a leg nagyobb szomorusagokat, mivel valamen-
nyi gyermek bűnnek minden annyi keresztet az ő bű-
nökben, a midőn az Asszony nem szerszám gyermeket
szül a szerze azon meg szomorodik, szép gyermeket
szül, és a Leány gyermeket szép természetüeket, annál
nagyobb gondviselés kell reájok, a dajka kezéből
mikor ki vesznek ujjabb baj, és nyughatatlanság érke-
zik a nevelteteért, midőn a gyermekek egésség-
ek, a betegségről félnek őket, ha betegek nagy
félelemben vannak, hogy meg ne halyanak, hogy
ha meg halnak az után attól félnek hogy más
ne tegyen helyettek, hogy ha pedig meg gyógyul-
nak ujjabb nyughatatlanság, mivel az után azon
törödnek, hogy hol nevelnének annyi költséggel, hogy

ők

ERDÉLYI MUZ.-EGYL. KÖNYVTÁRA KÉZIRATTÁR

Vagy Anya, valahányszor gyermeke lészen, mivel azon kívül, hogy sok fájdalmat szenved, ujjabb gond, és szerelem pál réája, a mely nyugharaktalanságot okoz né-
ki, ha egy néhány gyermeke vagyon asokiránt ha jó reménységben vagyon, akkorán érettek nagyszor gyötrelmaitol is vagyon, és rávul való létekérr igen szenved, hogy ha azok rosz erkölcsüek, kegyetlen ke-
serüséget okoznak néki, gyakorta még minekelőtte megprobálya azt a keserüséget, özvegyé marad, hogy ha pedig gyermek nélkül marad özvegyé, akkorán magát se Anyának se büsnek se házas-
nak nem mondhattya, hogy ha pedig gyermekkel maradott özvegységében a mindenkor szemei előtte lévén, bürelem éjjtzya benne a fejye után való kese-
rüséget, mindenkori szomoruságban, és nyukharatlan világban tölti életét a gyermekire való gondviselé-
séért, de még esken kivül a jószágában mitsoda mu-
lyasait praedalast nem kel szenvedni nem csak az Ar-
tyafiaitol, cselédiktől, gondviselőktől, a Turaroktól, de még asokrolis, a kiknek a lélek üsmérete azt meg nyugtatni, ugy annyira, hogy egész életre nyomo-
rusag, és keserüség egy özvegy Asszonynak

Storophila. Uram ha ilyen az élet ha illyenben all életek asokrak kik meg házasodnak nemje
sehár meg házasodni mert esekből látom, hogy a
házasság csak teher, és iga. Matth. 19. 10.

A Krisus. Nem mindenek vegik be ezt a beszedet
hanem

őket szamtartsák idején kel még sokak gondol-
kodni, hogy mitsoda tisztességes rendbe rehejtsék
őket, hogy hová házasittsák, hogy mit adgya-
nak nékiek házasságokra, mitsoda jószágot ad-
gyanak az egyikkel, hogy a másikat meg ne bo-
szorittsák. Hát Leányom mit mondasz mind ezekre.

Storophila. Bizonyára keserves dolog, hogy a
szegeny Bűnek bővséggel való szomoruságot találnak
ott, a hol vigasztalást kellene szedniek.

A Krisus. A nincsen különben, mivel szinte
annyi keserüséget okoznak a gyermekek a kik még
e Világra nem jöttek, mint azok a kik születtek,
és az élők annyit okoznak, mint a holtak, nemelynek
annyi gyermeke vagyon, hogy tisztességesen asokat
nem tarthattya a szükség miatt, más pedig meg emésti
magát a sok jószág keresésében, és annak maradéka
nem lévén, nem tudgya kinek hagyni sok jószágát,
a mi egyikének szerentsés, az a másikának szeren-
csétlensége, mindenik azt kivánnya magának a
mi másnak szomoruságot okozhat, az egyik olyan
szép, és kerves gyermeket vészi el, a kiben volt min-
den öröme, másnak pedig olyan gyermeke él e
gészségesen, a kiért sok keserüséget szenved rosz
erkölcsei miatt, mindenik mélto a bánásra, az
egyike azt sirattya, hogy meg hólt a fia, a másika
azt, hogy még életben vagyon.

Hát még mitsoda bajt nem szenved egy Asszony.
vagy Anya

hanem asok á kiknek adatott Math 19. 11: tekintsd meg Leányom, mitsoda áldást mond as Evangelium asokra, kik én érettem meg türkestetik magokat, mondván: boldogok asok kik meg herélték magokot á Menyeknek Orßágáért. eseker á ßokot nehés meg érteni, asért-is utánna veti as Evangelium, á ki bé veheti est, végye bé. Math. 19. 10. 11. ebből ki tecsik nyilvánságoson, hogy á hásosságon kivül való élet előbb való á hásosságban valonál, de as Istentől kel arra kegyelmet kérni, mert á tißtaságban való élet Isten ajándéka, és csak asott kel abban á rendben menni, á kik ast végbe vihetik, és á magok erejekben nem bisnak.

Storophila. Látom Uram as igasságot ßent ßavaidban: boldog as, á ki magtalan lévén, tißtaságbe marad, és á ki tißtán meg tartotta ágyát, jutalmát véßi akkoron, á midön as Isten kegyességgel fogja tekinteni á ßent lelkeket. Sap. 13.

Tizen negyedik Rész.

Hogy á magunk ellen való mondás igen jó kéßület á kereßt hordosásra.

Ha valaki akar engemet követni tagadgya meg magát, és minden nap végye fel as ő kereßtét, és kövessen engemet Luc. 9. 23.

A Kristus. Elegendőképpen meg magyarástam eddig

Ha valaki akar engemet követni, tagadgya meg magát, és minden nap vegye fel az ö keresztét, és kövessen engemet.
Luc 9. 23.

+

63.

eddig azokot a' keresztek, és nyomoruságakot, melyeket szen=
=vednek azok, kik a' Világhos ragaszkadtanak, meg-is látha=
=tod azokból, hogy az ötséid sokkal nehezebb keresztek
hordoznak azoknál, mint a' melyeket el akartak kerül=
=ni, de a' mi leg nehezebb nékiek, a' hogy egy könnyü, és
kevés ideig tartó kereszt helyet, egy nehés keresztet vet=
=tek magokra, a' mely mindenüt követi öket, és a' mely=
=nek végit nem láttyák, nem hogy a' kereszt nékiek va=
=lamit érdemlene, de sőt még a' jutalom helyet nyomoru=
=ságot, és büntetést vesznek, de hagyuk el öket, hanem tsak
=anól szolyunk, hogy mi formában lehetne leg job=
=ban hordozni a' keresztet.

Storophila. Nem tanolhatok Uram annál semmitis
hasznosobbat, mert noha nagy kedvem légyen-is azt hor=
=dozni, mindazon által értem, hogy az elmém irtozik attól,
ebből látom, hogy igen szükséges nékem az erő.

A Kristus. Ugyan azért nem akartalak vezetni
mindgyárt a' keresztnek uttyára, hanem elsöbben
ana akartalak készitteni, nem mondottamé ezeket
a' szokot az Evangeliumban. Ha valaki akar enge=
=met követni, tagadgya meg magát, vegye fel az ö
keresztét, és kövessen engemet. ezek a' szók ugy tetszik
mint ha tsak egy dolgot tennének, mindazon által há=
=rom dolgot foglalnak magokban 1. a' maga meg
tagadást. 2. a' kereszt fel vévést. 3. az engemet követést.

A magunkat való meg tagadás telyességgel
szükséges, mivel a' nélkül senki sem hordoz=
=hattya keresztét, vagy ha hordozza-is nem fog
sokáig tartani, tudtára-is adtam mind azoknak,
a' kik engemet akarnak követni, hogy mindent
el kel

el kel hadniak, mondván: Valaki ellene nem mond mind annak, á mit bir, nem lehet az én Tanitványom. Viggás erre, mivel én semmit ki nem vettem, az én ßándékom á, hogy minden=nek ellent kel mondani, még annak-is, á mi leg nehezebb á terméßetben.

Storophila. De Uram miképpen kellessék érteni ezeket á ßokot. hogy tagadgya meg magát, mivel én azt nem mondhatom, hogy nem va=ggyok, se azt nem hitethetem el magammal, hogy ne légyek, vagy hogy más vagyok nem az á ki valosággal láttatom lenni, azt gondolom hogy á maga meg tagadás példának okáért a, ha valaki=tól azt kérdenék Péter vagyé te? azt felelné réá nem vagyok, noha Péter vólna, hogy kel hát ezt érteni, tagadgya meg magát, hogy lehessen vala=kinek magát el hagyni, hová menne magán ki=vül, vagy kitsoda hagyhattya el magát, midőn va=lamely helyre mégyen?

A Kristus. Leányom látom én azt, hogy az Evan=gyeliumnak igazságiban igen kevés világosságod vagyon, meg kel tehát világosittanom az elmédet, meg tagadgya az olyan magát, á ki á vétket el hagy=ván, tsak á kegyelemmel marad, példának oká=ért egy kevély igazán meg térvén alázatossá léßen, magát el hadgya, egy tißtáralan ha tißta életü lé=ßen, az életit meg változzatta, ellene mondott an=nak, á mi vólt az elött, ha egy fösvény nem kezdi kivánni

kivánni á mását, és adakozó léßen, ő már nem az, á ki az elött vólt, és igy meg tagadta magát terméßetiben, ugyan az á ki vólt, de jó erköltse miatt mássá lett, magadat meg tagadni tehát nem más, hanem hogy el kerülyöd á régi roß ßokásidot, és magadot uj lélekkel ujjittod meg, erre mondgya az én Apostolom: hogy le kel tenni az o embert, az ő tselekedetivel, és uj emberben kel öltözni.

Storophila. Ezt Uram igen nehéz meg fogni, és sokan lehetetlennek is tartyák.

A Kristus. A példa azt világosobbá té=ßi, azt irják egy iffiu felöl S. Ambr. de pænit. l. 2. hogy meg akarván egy Aßßonynak ßeretetétöl vál=ni, jobb modgyát nem találá, mint azt, hogy kerülni kezdé, azokáért meßße földre mene, és ot marada mind addig, valamig nem érzé magában á ßeretet el oltását, az után vißá tére hazájába, midőn ott vólna, az Aßßony eleibe mene, és sok kegyes be=ßédekkel kezde néki beßélleni, de mint hogy azokra nem felele, tsudálni kezdé, és azt gon=dolá, hogy talám annyi időtöl fogvást el felej=tette vólna az abrázattyát, az Aßßony mássor-is eleiben menvén kérdé tölle hát nem ismerßé már engemet? nem á vagyoké most, á kit az elött ßerettél, igen-is á vagy felelé az iffiu, de én már nem á vagyok, á ki az elött, halgassad miké=ßen tagadgya meg magát Pál az én Apostolom élek

élek, vagy-is többé nem én élek, hanem á Kri=
=stus él én bennem. Gal. 2. 20. á mint-is hogy á
Keresztények üldösöje meg hala, és á Szent Præ=
=dicator uj életre tére, mivel ha mindenkor
ugy maradot volna, olyan buzgosággal nem lett
volna, azért-is mondgya, hanem á Kristus él
én bennem, mint ha azt mondaná, én meg holtam
magamnak, mert nem élek már á test szerént
mindazon által nem holtam meg á természet
szerént, és élek á lélek szerént á Kristusban.
Egy bizonyos Remete á Pusztában lakván,
nagyon meg bizonyittá, hogy ellene mondott vala
magának, mivel egy Atyafia hozzája menvén
kéré, hogy bizonyos dologban segittené ötöt, á Re=
=mete felelé néki: hogy menne á másik Atyafi=
=ához, és kérné azt azon dologra, mert ö már ré=
=gen hogy meg hólt; á Remete atyafia tsudalkoz=
=ván ezen á feleleten, monda néki: hogy az az
Atyafia á kihez igazittya ötöt már régen meg
holt, és attól semmi segitséget nem várhat; hát
nem tudodé azt felelé á Remete hogy énis régen
meg holtam, az az, hogy meg hólt volna á Világ=
=nak, és az Atyafiának, és hogy tsak az Isten=
=nek élne, ugyan erre á maga meg tagadásrais
int mindent az én Apostolom, á midön azt
mondgya, hogy á Kristus meg holt mindenekért,
hogy á kik élnek ezután ne élyenek magaknak,
hanem annak, á ki ö érettek meg holt, és fel
támadot

támadott 2. Cor. 5. 15. mivel szükséges, hogy ki ki meghal=
=lyon magának, ha Istennek akar élni, mert ha va=
=laki meg nem hall magának, nem közelithet ahoz,
á ki felette vagyon, és soha ahoz nem érhet, á ki
távul vagyon tölle, hogy ha annak nem áldozza
magát, az okáért-is ültetik el á veteményt á kert=
=ben, hogy jobban teremjen, és azt gyükerestöl ki
veszik, hogy jobban nöjjön, hasonlóképpen á mag
meg hal á földben, hogy azután magát fel támasz=
=sza, ugy tetszik mint ha el veszette volna azt á mi
vólt, és olyaná lészen á mi nem vólt.

Storophila. Hasznos vólt Uram nékem nem
tudnom eddig ezeket az igasságakot, mivel mosta=
=nában nagy világoson meg mutattad nékem.

A Kristus. Még jobban meg akarom ve=
=led értetni ezt á maga meg tagadást, mivel egy
részint látom, hogy örömest halgats engemet,
más részint pedig az á tudomány szükséges, hogy
ha azt jól meg fogod, hogy mit tegyen mást meg
tagadni, azt-is könnyen meg fogod, hogy miben
él magadot meg tagadni, ha példának okáért
látnád egy Atyádfiát, egy szolgádot hogy meg
vernék, tömlecbe vetnék vagy más egyebet szen=
=vedtetnének véle, ha az ellen nem állanál, ne=
=kie semmiben segitséget nem adnál, söt ha meg
olyan idegenséggel tekintenéd azt, mint ha ötet
nem

nem ismérnéd, azt meg ragadásnak neveztetnék,
é' perént is akarnám hogy bárnál magadal, ugy
hogy ha azt vernék, sütnék, vagy a' kit mit pen=
dtetnének is véle, de azt nem kellene pánnád,
mintha valamely ellenségedel bánnának ugy.

Sztorophila. Oh Istenem mit kel hallanom, azért
hogy magamnak ellene mondgyak, illik égesé tehes
ségedet hogy olyan légyek mint a' holt, én azt
meg vallom, hogy ez emberi gyengeség bennem
vagyon, és attol messze nem távozhatom, nem
látom mikeppen lehetnék oly kegyetlen magam
hoz, én a' ki még másokon is igen bánakodom.

A Krisztus. Lányom nem azt azért mon
dom, hogy valamely kegyetlenséget jovallyak né
ked, hanem azt akarom szivedből ki irtani, és hogy ellene mon
dassak veled a' testi kivánságoknak a' Bűlék
hes való szerzet ön előtted vétkes, hogy ha az
ellenkezik az Istenhez való szeretettel. A ki
Atyát, vagy Anyát inkáb szeret, hogy sem en
gemet, nem méltó az én hozzám. Matth. 10. 37.
Péter inkáb szerte életét mint sem engemet, a'
midőn nem akará azt vesztedelemre venni, vagyan
azért is meg ragadá háromszor, hogy ha enge
met szeretet volna, kétség nélkül magát meg
ragadta volna

66.

ragadta volna, én a' ki egyedül való fia valék
az én szép Anyámnak nem ragadám meg maga
mat, mintha fia sem lettem volna, a' midőn né
kie mondám: Mi közöm nékem, s. néked Asszony
állat: Joan. 2. 4 Nem azért mondám én azt, hogy
az Anyamat meg akartam volna szégyenitteni, ha
nem azt akartam meg mutatni, hogy a' Bűlékhes
való szeretetnek nem kel soha is meg gátolni
a' lelki dolgokban való foglalatosságákot, erre va
ló nézve egyszer a' midőn ezt mondák nékem:
imé a' te Anyad, és Anyádfiai kün állanak ke
resven régedet. azt feleltem ama: kinek a' ezen
Anyám, és kicsodák az én Anyámfiai Matth. 12. 45.
Nem azért mondám eseket, hogy valamely idegen
séget akartam volna mutatni az Anyámhoz,
vagy megvetni az Anyámfiait, hanem azt aka
ram meg mutatni, hogy a' midőn az Istenen dolgá
ban kel járni, akkor nem kel tekintseni az Atya
fiságot.

Sztorophila. Igen örülök azon Uram, hogy
benned mind a' tanáesot, mind a' példát fel ta
lálom, a' nékem mind könnyebbé, mind ked
vesebbé teszi a' magam meg ragadását.

A Krisztus. Abrahám nem ragadá meg
magát, a' midőn el feledvén Atyafiait, fel
akará áldozni az ő kedves fiát, hát meg azok
a' levirák, a' kik mondák az Attyoknak, és An
nyoknak, nem ismérünk ireket, és az Attyok
fiának

fiainak, nem tudgyuk kik vagyrok, hanem fel
indittatván a' nagy buzgóságról, minden Személy
Válogatás nélkül Számalan sok népet megöletek,
azért, hogy az arany borjut imádák, erre valo nés
we semmit más nem kel rekintened, hanem a' ke
reszt nek Zászlója alá kel futnod, abban ál az
igazán valo buzgóság, hogy az illyen alkalmator
ságkor kegyetlenséget kel mutatni, ha a' test egy
felé von, a' Világ más felé, és ha az Anyádfia, a'
jo akaród valamely roszra vesztenek, felelyed nékie #
a' midön magamé voltam be röbrettem kedvedet
de mostanában hogy a' Krisztusé akarok lenni, nem
vagyok Szabad magammal, és nem Követhetem aka
ratomot, hanem tehetséggel annak akaratyán
kel járnom a' kié vagyok

Storophila. Remélem Uram, hogy malasz
tod segitségével, a' melyben tetsem bizadalma
mot végben viszem minden azt, de Uram gondolod,
hogy elnek már elegendöt, annyit, hogy a' ke
reszt et jol hordozhatom.

A Krisztus. Jegyen-is elegendöt inkis annyit
takarj jóra fordítsad a mi hallottal, és azt kövessed.

Storophila. Uram mit kel hát azért tselekedni?

A Krisztus. Azt tudod, hogy az ember két
részből all, ugy mint testből, és lélekből, minden
kének meg kel tagadni magát, másképpen Sohgs
Keresztet soha viselni, el kel üzni messze ma
gadról az kényeztetést, mivel az a' vetedelemre
igyekezik

#nem irom ismerlek ürmöket, ha a' külső ember rosszra ingerel figyelmezz reá.

igyekezik tégedet vetemi, mast a' gyenge éte
letet jovalya néked, az után a' sok féle irala
kor, nagyobb a' musika pót, és ha mindgyárt
azoknak ellene nem mondasz, a' keresztnek
utyától el távozol, az a' szalárd elöben tsi
ás után a' Világban levö Leányoknak betsü
letben, és gyönyörüségben való léteket, ha eseked
fogod hallgatni, a' keresztet tsak hamar el ve
szed, és az életnek utyától el tévelyedel, hanem
mind eseked nem kel halgatnod, és mind esek
re semmit nem kel feletned, hanem az én be
Szédemre való nézve a' nehéz uton kel járnod,
és bátron viselned a' keresztnek terhét.

Stroophila. Köszönöm fogom ás után Uram ese
ked a' tanáczidat, és azon igyekezem, hogy a tsa
lárd meg ne valhasson engemet.

A Krisztus. Bizon jol vagyon, de még
nem elég, mivel háromfele meg ragadással kel
még a' belső embert meg hangyogattni, ugy mint
az elmében, az értelemben, és az akaratban, az
elmében mint valamely fiokban vannak el
rejtve a' sokféle rossz képzések, a' melyek elö
ben jönek a' világi, és testi gyönyörüségeket,
el kel tehát rontani azt a' fiokat, mivel ha
az elmében meg tartod, nem sokáig fogod hordoz
ni a' keresztet, az értelem azt fogja néked jo
vallani, hogy minden más féle keresztet néked

mind jobb, mind illendőbb, mint sem az, a' melyet
Visáltetnek véled, jobban nem viselkedhetsz véhás,
mint azt, hogy thondgy ellene mind cselekszel. és ve-
"gyed jó' szivel mind azt, a' mit véled küldenek ma
"radgy békességgel nyomorúságodban, és a' re Jövendő
"vedésednek idejében légy békességgel, a' magad a-
"karattyát hadd el, és a' rossz kívánságaidnak ne kövessed
Eccl. 2.4.c 18.30. mondgy ellene véhát én véam való
Nézve a' magad akarattyának, ugy hogy minden
féle dolgaidban csak a' Jók mind a' Pájádban,
mind a' szivedben légyenek Jámborul. Uram a' te a-
"karatod légyen meg, és ne az enyim. Luc. 22.42 ám
Vigyáz minden felett, hogy egy olyan Keresztény
"nek a' ki a' tökéletességnek utyán akar járni legna-
"gyob köreleszége a' hogy az Isten akarattyának alá ves-
"se magát, a' maga akarattyának alá adgya részint
inkáb ő neki, menny el véhát, és folyasd gyakor-
"va elmédben azokat az igasságokat, a' melyekre
tanitottalak, mivel semmi nem haszbosabb egy
Keresztrénynek az üdvösségére, mint a' hogy
gyakorta elmélkedgyék Köreleszségeiről, és hogy
szivesse az okatásakor, a' melyekre hallott, ezöl-
"lyan buksegés, hogy Jól az én tapasztalom minek
utánna sok féle okrtatásokat ador volna Ti-
"mothensnak, utánna tészi: ezekből elmélkedgyél
ezekben gyakoralyad magadot 1. Tim. 4.15. hason
"lot mondok néked, a' mely igasságokat hallottal azok
"ról elmélkedgyél, az elmed azokról el ne távozzék,
és rajtok azokban fogtalyad magadot.

Tizen ötödik

Tizen öroedik Rész.

Az első Könyvnek be fejesése.

Ezek a' Szent oktatások után Szorophila el
akarvan menni, mondá: hálákat adok Uram néked,
hogy Bolyálodat az Üdvességnek utyára mutat-
"tad vagyni, ideje immár hogy Atyám házahos vis-
"sa térjek, gondolom hogy az Ötseim már oly vadnak
tartoznak attól, hogy be ne vádolyanak az Atyámnak
a' kinek a' szerentséret ismerven, tudom hogy jóva
nem hagyna, hogy annyit késsem, és hogy az ötse-
"imtől el maradtam.

A Krisms. Hogyha az ugy történik, az ép
"pen jó alkalmatosság lészen a' Keresztutyat el
kezdeni, és ha egy kevés pirongatást Atyádtól ne
penedhernél, azzal meg mutatnád, hogy nem
vagy alkalmatos a' Keresztviselésre, minthason
ábrak hasa mellett, és ha a' Keresztutyan akarsz
járni, igyekezzél azon, hogy egy pár nehány nap mul-
"va vissza jöhess ide, hogy a' Keresztet vissetyed,
és engemet kövess.

Szorophila. Uram a' mi rajtam lehet azt el
Nem mulatom, de félek arra, mongyad nékem,
hogy addig az ördög miben két fogadatokra nem,
és hogy mitsoda cselekedetekkel kéjtsetem
az elmémet a' Keresztre.

A Krizms. Mikem a' Városba érkezel, menj
igyenesen a' Szent Keresztes Klastromba, és a' fe-
"lsőt le hivatván kérjed arra, hogy adgya rá-
pitek

néked azokor az elmélkedésekre, a' melyekre ma-
gárak képzettek, és az idő annak olvasásába költsed.

Sorophila, ezt meg fogadván a Lustos oda adá
néki elmélkedéseit, és nagy örömmel a háshoz erkez-
vén, nagy buzgosággal olvasá azt minden nap, de
oh mitsoda az emberi nyomorúság, mivel egy ke-
vés idő multa azt el kezdé unalmi, ugy annyira,
hogy a rend szerint való áhitatosságit csak mint egy
tüdegen, és sokáskor kezdé végben vinni, a' kereszt
viselésre való kedve minden nap alább alább
szálla, és csak az egy féle dologról való gondolko-
dást meg kezdé unni, ugy annyira, hogy egy ne-
hány napok multva minden áhitatos foglala-
tosságit fellében hagyá, és el kezdé mulatni
azokat az olvasásakor, melyeket a Keresztről
hallott vala.

A Keresztnek Királyi utja.
Második Könyv.
A Keresztet hordozásnak leg jobb módgyáról.
Első Rész.
Hogy a keresztet fel kell venni, és azt hor-
dozni kell minden halogatás nélkül.

Az idő, melyben Sorophilának fel kellett vennie
ni a' Keresztnek terhét, és az üdvösség utján járni, el
erkezék, de oh Istenem mitsoda válása, és álha-
vatlan az emberi elme az ő fel vett szándékiban,
a' keresztnek nehéz, és hosszu volta annyira meg
felemlené

felemlené őtet, hogy csak kevésben mulék el, hogy
meg nem pedig a' Krisztusnak vette igéretét, a' kiis a'
jobkor helyt vánja vala őtet e' képpen nem akarják
az emberek sokszor a' mit akarnak és sok vagyon
olyan közöttök a' kik nagy sebességgel tsinek fel vala-
mit magokban, de azt minnel ámmal vissák végben. mivel
az elme gyors, de a' test gyenge, és a' menyiben az elme
kívánnyja a' maga hasznára való dolgokot, annyiban utál-
nya, és kerüli azokot a' test, es iránt nagy feltdár látsnak
az első Apostolban, a' ki-is az ő Urához való nagy buz-
gó szeretetében bátorsággal mondá. kész vagyok veled
tsábrágra, és halálra menni és vissza uramra dejsi-
ha mindjájan meg botránkoznak is benned, de én meg
nem botránkozom Matt. 14. 29. minda sonáltal es a' bá-
torság meg változik, mivel kevés idő multa egy közön-
séges szolgálónak a' szavára tsüdvetsét kezdé ta-
gadni mondván, nem ismerem azt az embert Matth. 26. 72.

Igen kevésben mulék el, hogy Sorophila ő szerént
nem tselekedék, mivel a' midőn nagy kedvetlenség-
gel kezdett a' keresztnek és a' midőn az ők tanítá-
sokat hallgatá, akkorán igen sokáig a' keresztet
es semmi nem vetsék szivére kedvesebbnek, mint az
ő szeretetes Mesterével való szenvedés, és szenvedés,
de mihelyt a' több világi leányok közé ide ma-
gát, és a' világi tsinban való szaladásban kezd
ő szívében szeretni, mindent el felejte, és nek kedvet
vesztve, mindent el felejte, és nek kedvet
lenül gondolkodék a' keresztnek hordozásáról sőt
meg ugy vesztek, mintha meg sántán volna a'
Krisztusnak vett igéretétől mindazonáltal nagyon
attól

attól, hogy soha nyugodalomban nem lehetne ha
el mulatná fogadását ennek való nézve el indula,
de sok sohajtással, és könyhullatással, igen nehe-
zen hagyván el a' több társait, azon kívül is igen
irtózék az úttól, a' mely nékének veszélyes néki, ke
resztyén tehát menében szüntelen sohajtozék né-
melykor az Istenhez, ajánlván nékie magát, a'
Lélek is vígasztalásával el nem hagyá őtet.

El érkezvén mindazonáltal a' hagyott helyre,
és idővel tova tekintvén a' Keresztet meg látá, a' kit
mondá néki, légy bátorsággal Christophila, igen jól
tselekedtél, hogy Babilóniát el hattad, fogadásadat
meg tartottad, a' körlet, mely a' Világhoz köte
tartott el szakasztottad, és hogy olyan bátran átor-
vátál a' Keresztnek Zászlója alá, jól tudom, hogy
mitsoda halál, és kelepcze várnának előtted,
de az én kegyelmem körülötted el azokat veté
ihon vagyon az alkalmatos idő, az üdvösségnek
napja, egy mint az az idő, a' melyben a' Keresztet
hordozni, és engemet követni kell, mert a' ki a' ba-
ránynak könyvében akarja, hogy kegyelmes annak a' keresz-
tet nyelvén szüntelen jönni, és az én nyomdokimban
járni.

Christophila. ezeken a' beszédeken olyigen meg
vidám, hogy reszkete hulla a' Keresztet tartó ke-
zeiről, és erőtelen nézve meg ütközvén a' maga
gyengeségit, valamint hadakozásakor hogy bizo-
nyos ideig fogyot vett egy más között a' kér kés,
egy

egy Christophila-t várván hogy meg nem mene-
kedhenek tehetséggel a' Keresztről egy kevés időt
kére Christophila. Kérlek Uram arra, engedgyed
meg nékem, hogy még egy kevés ideig hadd elhes-
segek a' Világi gyönyörüséggel, és az én istfin-
ságommal, és ne kívánnis oly nehéz, és keserves
útra adni magamat, én még igen istfin vagyok,
a' természetemben is igen gyenge, idővel az jöhet meg
nő, és akkoron inkább viselhetem a' keresztnek
terhét, nem akarom azt tehetséggel el kerülni,
kérlek ne bánnyad ha azt egy kevés ideig
el halasztom.

Az Úrjézus. Mit kell hallanom Christophila
te rőlled, hamét vagyon az idegenség, azt tudá-
lom, hogy ilyen hamar akarod el hadni az üdvös-
ségnek útyát, a' melyet mutattam néked. Ebből
igaz kisebb tsábonaszat meg tetszett, hogy ne en-
gedd el az igazságnak útát 5.t. mert hagyod oly
veszedelmes hálogatással a' bizonytalan időre
Kedvességednek munkáját. el ne maszd tehát meg
térni az Úrhoz, és azt megtsel napra ne halo-
gassad, mert az ő haragja egyszer minden fő,
és el vész a' vétkes állásnak napján Esa. 55. 8 tár
mikor illik a' Világnak adni istenségedet,
és az Istennek Kegyelmét, a' kit gyönyö-
rüségit a' Világnak, és az Istennek oly tetsző

adni, a' ki meg foggyarkozott, és ötet nem jol
ngálhattya, mitsoda ditséretet érdemlés, hogy ha ol
olyan teher akarás adni az Istenis dolgálatra, a' ki
meg erötlenitett a' gyonjosködtetés, a' ki az idö
miatt meg hidegedet, meg nyavalyásodot, és sem
mire nem alkalmatos, vidulom nélkül nem lehet
Koronát reménleni, nem feggyenledé magadnak
meg tartani élednek leg jobb napjait, és a' le lnad
nak fenednek a' semmire való időt adni, mitso
da oroba ság. akkor kivánnod el kezdeni az éle
tet, a' midön meg kel halni.

Szorophila. Boszú meg Uram nékem kérje
met, mivel az én panaszkom nem a' hogy öregsé
gemre halaszdam a' keresztt hordozást, hanem hogy
csak egy nódny esztendőkig lehessen azt el ha
gyásom.

A Kérdés. Kitsoda eligire meg néked azokat
az esztendőket, nem tudod azt: hogy az embernek
napjai rövidek, hogy az ő holnapinak és esztendői
nek száma kesem kösöt vannak és hogy meg ha
tárzsam élezet, a' melynél tovább nem mehet, job
ran. nem nyugya ember az ő végit, hanem mint a'
halak horoggal fogattatnak, és a' madarak rövel
fogattatnak, ugy fogattatnak meg az emberek a'
gonosz időben, midön a' hirtelen reájok jö Eccl. 9. 12.

ha az

az ember minden ideie halálának, ugy el oszlat
ja annak életét, egy részét a' gyönyörüségeknek
adná, más részit a' keresztt hordozásra, és a'
penitentia tartásra hagyna, de az ki jutal
mat igért az egyben annak a' ki a' keresztet
hordozza, és botsánatott annak a' ki penitent
siát tart, a' holnapi napot meg nem igérte
az olyan részeknek a' ki csak mindenkor ka
lyodt, azt nem tudod hogy hol vár részedet a'
halál, azért azt mindenüt vámi kel.

Szorophila. Minden okonal Uram mint
hogy ifiu vagyok, nem volna jobb meg var
nis hogy minden evnek idöben, minden erötlet
korban a' belejek.

A Kérdés. Minden idö az Istené elöt
meg est idö, de kiválkeppen az elsö, és a' ke
serkesedni jo az embernek a' mikor viselni
meg ifiusagtul fogvást tanulni. 2. Ez. mivel nem
tudja az ember mikor lesz ifiu, és az meg ifiusag
tul ki vár hordozni, nem jobb példa annak
mint el kisdeni az Istenben gyönyörüségét
szivesen re vallani ifiusagodat
fogyást gondolni mint sem vagy kerülni
gel mondani Dávidnak Meditatione mea

Quia

Uram az én iffiuságomnak vétkeiröl, se az
én tudatlanságaimról ps. 24. 7. az olyan á ki if=
„fiusága után akarja hordozni az Urnak terhét
nagyob bajjal éri el á tökéletességet, mivel az ö
vétkei haborgattyák az ö lelki üsméretit, sok ide
„ig is kel néki viaskodni, elsöbben á mig el hagy=
„hassa roß ßokásit, de miért mented magadat á te
iffiuságaddal, te idösebb vagy á más kettönél, az tis
meg engedem, hogy iffiu vagy, de ha engemet ße=
„retnél nem tsak ßoval, és nyelvel, hanem tsele
„kedettel, és igaßágyal. 1. Joan. 3. 18. nem tevosnál
annyira á kereßtöl, mondgyad meg kérlek, hanem
azé á buzgo kivánsága annak á ki valakit ße=
„ret, hogy mentöl inkáb hasonlithaßon ahoz á kit
ßeret, mit kivánhatz hát Leányom nagyobbat mint
azt, hogy engemet követheß, mengi iffiu ßüzek
adták magokat á kemény élette, és kereßték gyermek=
„ségektöl fogvást á kereßteket, á nehéz testi sanyar=
„gatásakot, mengi sok ßámtalan Martyr adta magát
á kinokra, á kik ßintén ugy meg menthették volna
magokot iffiuságakkal, miért nem akarod tehát kö=
„vetni, á mit azok oly nemeßi modan követtek.

Ezeket á Beldakot és oktatásakot nagy ßégyennel hal=
„gata Storophila, de üdvességes ßégyennel, mivel fel gerjeßt=
„ven ßivét fel kiálta, kivánom Uram, hogy á te kegyelmed min=
„denkor velem légyen, hogy had lehessek lyemes tán=
„sosságokban lenni azoknak á ßüzeknek, á kik á testet meg
feßitettek az ö indulatival, és kivánságival együt. Gal. 5. 24.

A Kristus

Ha ki utánnam akar jöni tagadgya meg magát
és végye fel as ö Kereſtét, és kövessen engemet.
Math. 16. 24.

73.

A Kristus. As igen jó kivánság Léányom ide
nem tsak ſó, hanem tselekedet kivántatik, és abban
bisonyos lehets, hogy sokkal haſznosob néked á mosta=
„ni idös korodba hordosni á Kereſtet, mint sem ast
idösebb korodra halaſtani, á melynek el érése bi=
„zonytalan, igen könnyü ast viselni, á mihes gyer=
„mekségedtöl fogva ſoktál, de vétekben meg rögsöt
bünöst á pœnitentia alá vetni, olyan mint ha egy
öreg ebet á példa beſéd ſerint á lántzhos akar=
„na valaki ſoktatni.

Storophila. Ellene mondok Uram tehát á ha
„logatásnak, és á Kereſtnek utyára indulok segits
kérlek malaſtoddal, és el ne távossál töllem.

Második Rész.

Hogy mindennek á maga Kereſtét kel viselni,
és nem kel abban válogatni.

Ha ki utánnam akar jöni tagadgya meg magát, és vegye
fel as ö Kereſtét, és kövessen engemet Math. 16. 24.

A. Kristus látván jó ſándékban való létit tanit=
„ványának, olyan helyre vivé á hol sok féle Kereſt
vala egy rakáson, Storophila meg akarván mutatni as
ö Szent Mesterének, hogy telyetséggel kivánnya ötet
követni nagy serénysegyel válaſtá magának á ke=
„reſtek kösül á leg kissebbiket, gondolván magában,
hogy ha kitsin-is de tsak Kereſt, és hogy á kinek
erös válla vagyon, á válaſthat nehés Kereſtet ma=
„gának, de minthogy én gyenge vagyok nékem kis
Kereſt kivántatik.

A Kristus. Hogy hagy Storophila, már-is botla=
„ni kesdeſs, hát el felejtettedé á mit mondattam.

Storophila Hiſzem Uram én á Kereſtet hordosom.

A Kristus

A Krisms. A való, de nem olyan formán, a
mint én mondattam, mivel nem mondattam azt, hogy
mindenik vegye fel a' keresztet, hanem hogy min-
denik vegye fel a' maga keresztét.

Storophila. Melyik hát az én keresztem, nem azé,
a' melyet én választattam a' többi közöt?

A Krisms. Leányom nem szabad kinek kinek
olyan keresztet választani a' mitsodás teesik, hanem azt az Isten
kezéből kel venni, a' mitsodát teesik nékie küldeni.

Storophila. Látom Uram, hogy meg szalasztom bo-
csássa meg hitetlenségemet, azt gondolom, hogy a' nyo-
morúságok közöt, mindenkor a' leg kisebbiket kel vá-
lasztani, és minthogy tellyességgel szükséges a' keresztet
viselni, tehet leg alább a' leg könyebbiket venni.

A Krisms. A te tévelygésed igen nagy, mivel éppen
nem jó a' nyomorúságok közöt szemlálni a' keresztet, a
mint egy ezemeskéy a' Világiak között, a' kik akárminek
jóságáról szakad az érzékenységek által tsalnak itéletet, de
tenéked az okosság, és a' hit világossága által kel vesz-
tened magadot, a' melyek bizonyára meg mutattyák ne-
ked, hogy a' keresztet nem rossz, nem igaset, hogy a' ke-
resztek, és nyomorúságok az Istentől származnak,
a' ki-is örökös jó, és kit sejt minden jónak hogy lehet-
me tehát azt mondani, hogy rossz származik ő tőlle,
az Isten olyan hatalmosság, a' ki jó tévő, és minden ha-
talmát szakadna fordittya, hogy az egész Világnak
hasznára legyen, mi végre valók pedig a' nyomoru-
ságok? a' mint már azt meg mondattam, azok jók,
és üdvösségesek, hogy lehet tehát azt rossznak
lenni, a' mi örökös jót szerez.

Nézzük

Nézzük már most, és kövessük a' hitnek világossá-
gát, hogy semmi homályosság ne maradgyon, hiszed
Storophila hogy én Istennek fia vagyok, hiszed, hogy való
világaton az olyáti szentségben vagyok? azt tudom hogy
hiszed, de mond meg nékem miért hiszed azt?

Storophila. Azért Uram, mert te ki örökös igas-
ság vagy, azt nékünk ki nyilatkoztattad, és szentséges
tanáddal mondattad ezeket, és az én reám.

A Krisms. Miért nem hiszed tehát azt, hogy
a' keresztet, és a' nyomorúság jó, mivel ezeket-is én
mondattam: boldogok a' lelki szegények, boldogok
azok a' kik sírnak, boldogok a' kik háborúságot
szenvednek az igasságért. Matth. 5. 3.

Storophila. ezeket nagy tsendességen halgatám, ne
tudvan mit felelni ezekre, a' kinek a' Krisms monda: te
tudod mit akarok ezekből ki hozni.

Storophila. En nem tudom Uram, hanem
kérlek tanits meg arra.

A Krisms. Azt hogy ha a' kereszt jó, tehát nem
hogy azt el kellene venni, de sőt még azt kívánni kellene, és
a' jók között nem a' kisebbiket, hanem a' na-
gyobbikat kel választani.

Storophila. En ezt jol látom Uram, de ki-
tsoda az, a' ki azt tselekezze.

A Krisms. Leg elöbbször azt én tselekszem, hogy
az által példát adjak neked, mert a' midőn e Vi-
lágra akarék jönni az Istennek bölcsessége levén, ugyan
azon a' bölcsességem, és hatalmam vala, mint a' mely
vagyon most annában, és noha akaratomban állot volna
olyan

olyan időt válosztani, a' mitsodást akartam, mind
azonáltal a' leg alkalmatlanabbat választottam ma=
gamnak noha az egész világ enyim, még-is egyiná=
lotz válosztottam, az eg az en királyi Székem, és a'
föld a' lábaim alatt való pék, mindazonáltal a'
japotyr nagyobra bersüllém a' királyi Székvel,
mit mondottak én felölem, azt mondották, hogy
meg tudom verni a' rosszat, és a' jót választani, a'
pesti bujálkodás rosz vehat, mivel én azt meg vetettem,
és a' szenvedés jó, mivel azt választottam.

Szoropsila. Ez Uram igen nagy példa, de ki fogja
ezt követni, és kitsoda az, a' ki meg vetvén az alkalma=
tost eletet, a' nyomorult életre adgya magát.

A Kirisms. Látom én azt Soropsila, hogy te azt
nem tudod, menyin voltanak, és vannak olyanok kik
a' keresztre szerették, nem olvastad valaha mit ir=
tanak az én Bolyámról szent Bonaventé
az ő életében Cap. 14. és a' jó Remete annyi tokféle
nyavalyákban esék, hogy testének minden részeibe
nagy fájdalmakot szenvede, esek a' hosszas nyava=
lyák annyira el szárasztják, hogy csak a' tsontyai
maradnak, és a' fájdalmakot nemyeinek neve=
zivala, egyszer a' többi közöt igen nagy szenvedésben
lévén, a' Frater, a' ki mellette vala, igen meg szá=
má, és monda neki, Atyám kérjed az Istent, hogy
egy kevésé enyhitse meg nyavalyádot, mert ugy
tetszik, mintha mod nélkül sulyos volna az ő ostora
te rajtad. ah Atyámfia mondá a' Szent ember
sirva, hogy mikeppen beszélsz, ha nem ismernéd
tsa

tsa, és együggyü bánkodot, es után irtosva te
kinteném te reád, és meg sem engednem hogy mel
lettem lenniél, mivel nem kel azt te neked virgál=
nod, hogy mikeppen bánik az Isten én velem, no=
ha minden erejét el vették vala a' nyavalyák, mind
azonáltal gyakorta a' földre borulván álsatos=
sággyal szüvesen ditsére az Istent mondván; hálákot
adok ob Istenem szerelmedsimeért, és kérlek nevelj
azokot, ha az a' te akaratod, és legyen az a' vigasztra
lásom, hogy nyomorgatván engem a' fájdalommal,
ne kedvetlen, és ellene ne mondgyak a' Szent beszédinek
jobb. tr. a' te akaratodnak végben menetelinél én né=
kem soha nagyob vigasztalásom nem lehet, mit gon=
dolsz ezről Soropsila, és a' Szent meg elégedék egy ki
keresztel: azt pedig ne gondolyad, hogy ő egyedül ter vol
na ilyen, mivel Xaverius Ferenc, és az Indiai Apostol
a' midőn belső képpen való vigasztaláskor veszen vala,
mindenkor ezt monda: elég Uram, elég ellenben pedig
a' nyomorusságokban, és vesedelmekben ezeket monda:
még többet Uram többet, és ezt a' keresztet ugy vedel volle,
hogy meg nehezebbet adgy helyette, Soropsila mit mon=
dasz ezekre, ezek az emberek uralják a' keresztet, valyon
a' kizelbiket válosztják, mint magad?

Soropsila. Ezekre Uram egyebet nem mondhatok, hanem
hogy azok szentek voltanak, a' tökéletesség bennek bőségel
meg volt, én pedig bünös, és tsak meg attól rávul vagyok.

A Kirisms. De Leányom miért nem vagy te is Szent, és
olyan tökéletes, mint azok valának, valyon az ő tetsek ezek
ből volte, vagy a' nyomorusságot, és a' fájdalmat nem érzették?
annyira mint magad, mindazonáltal mosolyában nem
kiványom te tőled, se azt hogy annyit tselekedjyél mint azok
tselekedtek

ERDÉLYI MÚZ. EGYL. KÖNYVTÁRA KOLOZSVÁRT

tselekedtek, hanem tsak ast kivánom tölled, hogy ne á ma-
gad akarattya szerént válasszad á keresztet, és ast ne mond-
gyad, örömest szenvednék ilyen ilyen nyomoruságakot, de á
mely keresztet réám akarnak adni, as igen nehés, és nem
hordoshatom, as olyan á ki tsak ast akarja szenvedni, és anyit,
á menyi néki tecsik, nem valoságos békességes türö, as olyan,
á kiben es á jó erkölts vagyon, nem tekinti ast, hogy ha alab va-
loé, felyeb valoé, egy szenté, vagy egy gonosz szenvedtetie
öret, hanem mindentöl egy aránt vészi á szenvedést, és ast ugy
vészi, mintha as Isten kezéböl venné, el is hitetvén magával,
hogy á hasznos, mivel as Istenért szenvedni leg kisseb dolgot;
ö elötte as érdemes; ha magadnak ellene mondottál volna,
á mint arra tanitottalak, ha magad értelmét, és akaratyát meg
tagadtad volna asoknak tanátsakot többé nem követnéd, el
felejtettedé tehát as én oktatásimat, nem hiszedé ast, hogy
mindeneket as örökké való böltsesség rendel ugy, hogy semmi
nem történik á mely jódra, és hasznodra ne lenne.

Storophila. Látom Uram, hogy á magam elméjét követvén, ostobá-
ul tselekedtem, és ast meg vallom, hogy á testnek okosságát követ-
tem, á midön est á kis keresztet válosztattam, á mely talám veszedelmes.

A Krisztus. Igen jol beszélsz Leányom, mivel jaj annak,
á ki nem á magáét, hanem idegen keresztet visel, ast pe-
dig el itélhetéd, hogy á mely keresztet valaki válosz ma-
gának, as idegen kereszt, holott as á valoságos, és hasznos
kereszt, á melyet as Isten örökröl fogva rendelt el va-
lakinek akár ki kese által légyen á, es iránt szép példát
hosok elö néked. Gertruda Szüs meg halván, hogy egy
Személy igen panaszolkodnék hogy as Isten olyan
keserüségeket botsátott réája, á melyek nem volná-
nak hasznosok üdvösségére, meg szánná, és imádko-
zék érette, hogy as Isten váltosztatná meg asokot á
nyomoruságakot

Mennyünk ki asért ö hossája á táboron kivül as ö gyalásattyát hordosván. Hebr. 13. 13.

nyomoruságakor, én meg jelenék annak á Hüsnek és mondám néki: mond meg annak á Hemélynek, á kiért imádkozol, mint hogy Benvedés, és nyomoruság nélkül el nem lehet nyerni as Meny Országot, asért mondgya meg néked, hogy mitsoda Benvedést gondol magának hasznosnak lenni, á midön pedig abban esik, akkoron bekességes türéssel légyen. Gertruda éstre vévén erről á feleletről, hogy vessedelmes, és nagy kevélység volna maga magának válastani kereszt, és abban válagatni, hogy melyik job as idvességre, és melyik nem jobb, melyiket lehet el viselni, és melyiket nem, holott ast nagy alázatossággal, és engedelmességgel kel venni as Istentöl, látodé tehát Storophila, hogy mitsoda vessedelmes, ha magad válosztad magadnak á kereszt, és mint hogy már ast tudod, asért vigyás, hogy többé olyan vétekbe ne essél.

Harmadik Rész.

Hogy á kereszt nem maga után kel vonni, hanem hordosni kel, és nem kel gondolni á gyalásattal, mely assal jár.

Mennyünk ki asért ö hossája á táboron kivül as ö gyalásattyát hordosván. Hebr. 13. 13.

Storophila látván mind esekböl á Bavaiból á Krisztusnak hogy meg nem menekedhetnék attól á kereszt, á melyet nékie rendeltek, el hitetvén est magával réá álla, hogy fel venné ast á kereszt, melyet as ö Szent Mestere mutata nékie, de mint hogy á természet kerüli mind ast, á mi nékie nehés, asért Storophila-is kesde gondolkodni ason, hogy miképpen találhatna modot abban, hogy á kereszt mentöl könnyebb lehetne nékie, ene való nésve

egy köteler

egy körelet Kövén véája nem hordozni, hanem maga uráu
kesdé vonni a' Keresztet, de azt látván, hogy mindenek
meg tsufolnák ereitse, azért az orrsáját be fedé pégyenel=
lven a' Keresztről való gyalázatot, a' Kristus azt látván
egy kevés ideig látatlonná tevé, de az után é' képpen
fedé meg attól.

A Krisms. Mit tselekszel Sztoryphila, hát é'pésére
gondolod hordozni a' keresztet, ugy tetszik mintha gya=
lázatnak tartanád arra nyulni, emlékezzél meg arról,
hogy én nem azt mondottam, ha valaki uramnám akar
jöni, hogy maga uran vonnya a' keresztet, hanem hogy
azt fel vegye, hordozza, és kövessen engemet, mivel
kalram és ábral egyebet mondani, hanem azt, hogy a'
Keresztet fel kel a' földről emelni, mint a' draga
állapatot, és azt hordozni kel.

Sztoryphila igen nagy bajban vala, nem tudván mi=
képpen menteni magát, még-is reszketve kezdé monda=
ni, és magát menteggetni, hogy a' keresztről el irrodzot
mikent meg látta, és ugy meg ijedett attól, hogy nem
lehete nekie azt a' földről fel venni.

A Krisms. Hiszed el magadal, hogy es a' nagy fé=
lelem nem a' Keresznek nehézségéről jö, hanem az el=
mébül, mivel nem leg nagyob nyomorúság a' nyomoru=
ságot penvedni, de az valoságos nyomorúság, ha azt
nem tudgyák, vagy nem akarják penvedni, igazán
való bölcsesség tehát a' penvedéshez készülni, a' nyomo=
rúság-is könyebb, hogy ha arra véja pányák magokot,
az Erdem pedig annál nagyob.

Sztoryphila. De Uram kérlek ki tselekedhetné azt?

A Krisms. Kizsoda? az a' ki a' maga erejében nem
bízván, az Istenben veti minden reménségit, azt meg

engedem

engedem néked, hogy az emberi gyarloság kerüli a'
penvedést, a' Keresztet hordozni, azt peretni, a' tsel
fanyargotni, de a' tsprelest kerülni, magadot megvetni,
a' világi jokorol hálni, mind ezek olyan dolgok, a'
melyektől irtozik a' magadhoz való peretet, és ha
ezek közül magadtól, de ha az Istenbe vetted reménségedet,
ennél felyül mindezt, mind tehetségedet fogja venni.

Sztoryphila. A valoságos, hogy az Isten irgalmas,
és kegyelmes léven, el hiszem magammal, hogy én=
nekem arra mind kegyelmet adna, mind segitséget nyuj=
na, de hogy igazán meg valyom, oly igen iztodom a' kereszt=
től, hogy azokor nem-is kezdhetem.

A Krisms. Amidön Mojses látá, hogy a' pál=
tsája kigyová változek, attól meg ijede, és paladni kez=
de, de az Isten parantsolá néki, hogy venne fel a' kigyot,
és azonnal a' kigyo páltsává változek, azután azon
pálca a' Mojses kezében olyan eszközé lén, a' melyel
az Isten által vivé a' Veres tengeren azo Népit, és meg
szabaditá a' nyomorúságbol, igy a' kereszt, és a' penve=
dés olyan pálca, a' melyet ha a' földre vetsz kigyonak
tetszik lenni, attól meg ijedsz, és ellis palaodsz, de ha azt
az igazságnak kezével fel veszed, és a' nyomorúságnak
végit meg tekinted, akkoron meglátod, hogy a' kereszt
és a' pálca, a' mely meg szabaditván népedet a' vetek=
nek rabságából a' menyei Jerusalembe fog vezetni,
emeld fel hát penedet az ég felé, a' hova emeli az
embereket a' kereszt, és tekintsd meg az örökké való
boldogságot, a' melyet igérnek a' keresztről való tuden=
nek, példéjeis azért, hogy az emberek minyájan

által

ábrál menyenek á nyomorusságnak pélvéssében
„gerén, és fel emelyék fiveket, és semeket as ég felé,
valamint as én Apostolom mondgya. Nem asokra
nézünk á melyek láttatnak, hanem á melyek nem lát-
tatnak, mert á melyek láttatnak idö szerént valók, de
á melyek nem láttatnak örökké valók 2. Cor. 4. 18. miért
felfs tehát á Keresztről, hogy ha rsak egy ragadnak kel-
„lene részesülni á boldogságbar á fel támadás után,
ugy találam elég volna egy késsel nyulni á keresztes,
de mivel hogy én as egéss embert váltottam meg, és
as egéss testében akadom meg juvalmasratni ely boldog
„ságyál, á melyet ki nem lehet mondani, miért ne hordoz
„ná tehát as egéss teste á keresztet, mivelé azt sloroph-
„la, hogy én ás egéss embersségemet as embernek üdvössé
„gire fordittottam, hogy sdenvedhessem hát én azt, hogy
olyan idegenül polyályan engemet, mint ha elég volna
ámel, ámal magá után vonni á keresztet, minden két-
„tség nélkül as embereket való sok szenvedésem, és
szeretetem más féle háládáját érdemlene.

Mindezekre á kegyetséggel való seddésekre slo-
„rophila semmit nem felele, á Krisstus azt látván
meg akará vele üsmértetni még más vétkét is, á mely
nem vala alább való as elsönél, monda asért neke-
Storophila miért seddested bé as ortádat, asérte hogy
nagy gyalásoknak tartod á keresst hordozását.

Storophila. Azt meg vallom igasán hogy iger
„Igyenlettem, mivel as én Bompédim gyalásnak
engemet, és asok, á kik körülöttem vadnak gyu
„lolnak ps. 78. 4. Nem kütség hogy többet mond
„gyak, mivel te tudod mitsoda gyalásssal illetnek
engemet

engemet, és hogy mitsoda szégyenbe hoznak ps. 68. 29.

A Krisstus. Bátor légy, és vesséd réám szemeidet,
meg tekintvén azt, hogy én as örök, és tsendes élet
selyében keresztet szenvedtem á gyalásatot meg
vetvén hebr. 12. 2 nem de nem értetted szenvedtem
asokat á gyalásarokat, igen is értetted, á ki tsak sé-
„reg, és nyomorusság vagy, azt tudod, hogy midön á Je-
„rusalem kapujan ki vivének engemet á keresstra
Vállamon lévén mindenek tsufolnak vala, és beszélen
„véggel szollanak vala felölem, sőt még fogokat is tsi-
„korgottak ellenem, miért kellene tehát néked félni et-
„től á tsufságtól, melyet á Világiak tehetnek raj-
„tad as én keresztemért, minthá nagy beszélenséggel
„ma as én keresstem, nem tudod azt, hogy as én Sa-
„pitványim azt ditsőségnek tartották, ugyan asért
mondgya as én Apostolom Pál. „Menny ünk ki asért
ő hozzája á tábaron kivül as ő keresstet hor-
dozván - hebr 13. 13.

Storophila. Örömest fogom szenvedni es után
ob édes üdvesittöm á kereszteket, és gyalásatokat
se éretted, de rsak éppen egy dolog nehéz nékem, á
hogy á Világban olyan gyülván való vétkesnek fog-
nak engemet tartani, á ki vétkeimért meg érdemlet-
„lem á keresstet viselni, kérlek asért „ely meg en-
„gemet, és ábalmas meg olyan képtül, á ki nem Bent
ne adgy kezekbe asoknak, kik engemet gyalásnak ps. 21. 7.

A Krisstus. Hogy ha azt á kegyelmet meg nem
engedném-is néked, semmi panaszod nem lehetne,
mivel én soha semmi vétket nem tselekedtem,
még-is á bünös testnek hasonlatosságában ölöm nem
á bünösért Rom 8. 3. Nem párlátoké engemet
á gonoszok

69

a' gonoſpok közében, nem vitteké engemet a' ha
"dálra, a' két Lator között as Istent engemet vehet
meg a' ti gonoſságtokkal. és akkor ugy tekintse
"tenek engemet, valamint egy bél poklost a' kit
as Istent el hagyot. isa. 65. 6. se pediglen ugy félj
a' vétkesek közé pámlálnami, mintha igas. és ár
"talan volnál, nem tudodé azt, hogy meg bozzán
"kozrattad asokat, a' kik téged szerettek, a' te fi
"ved kivánságit mindenben követted, ugy hogy a'
bünt ugy éttad, valamint a' vizet, és mostanában egy
kis fiuczskért ugy panaſzolkodol, mintha ártalan
volnál, noha nem végen mondám azt néked, hogy
engemet a' ditsőség, és gyalázat, szidalom, és di
"csiret között kel követned. 2 Cor. 6. 8. ha én téám
vetted szemeidet, meg láthatod, hogy a' Mélosság
as alázatosságban rabálnak, a' hatalom a' gyen
"geségben, és as élet a' halálban, ha as életre
akarsz érni, követsed azt, a' mi arra vezet, vesd
meg a' fiuczskent, mivel a' hombokodra azért vetsz
Keresztet, hogy meg muraſzad azt, hogy nem fe
"gyeled követni tanittásamot.

Storophila. el nem hiretvén még-is minden eseket
magával, mondá: azt meg vallom Uram, hogy sok féle
vétkeim vannak, mindazonáltal kegyelmedből as
olyanaktól mentt vagyok, a' melyek másokat meg
bontránkoztathatnak, és a' melyeket szemmel vét
"hetnének gnésok.

A Krisms. Miért vigyáſz mindenkor arra hogy
mit fognak as emberek mondani, as én Apoſto
"lom azt mondgya: hogy a' mü dicsekedésünk nem
más, hanem a' mü lelkünk ismeretinek bisonyſága 2. Cor. 1. 12.

ez igy lévén

ez igy lévén, a' Lyuck a' lelke üsmérete nyugáda
"lomban vagyon, nem kel ama hajtani; hogy mit
mondanak mások felölle.

Storophila. Noha a' szivem semmit a' szememre nem
vetett, és semmi oly nagy vétekben nem érzem ma
"gamat, mindazonáltal Uram as igen nehéz, hogy
mások nagy vétkesnek taxrálnak.

A Krisms. Mindenkor csak egy éneket mon
"daſs, nem mondom én azt, hogy as nehéz ne légyen,
de a' héjával nem el szenvedhetetlen dolog, ámbár
egy féle keresztet hordoznak a' jók, és gonoſpok de
as érdem nem egy aránsu, mert néha egy ke
"resztet viselnek is, de abból nem következik,
hogy egy másról meg-ne különböztessenek, szinte
ugy valamint hogy egy kemenczében as Arany
szépen fénylik, és a' szalma fekete füstté válik
és igy ugyan ason egy nyomoruság meg próbálja,
és tisztátalya a' jókat, és a' gonoſpokat el kárhoz
"tatja, mivel abban a' gonoſpok as Istent nevét ká
"romolyák, és a' jók áldgyák, és dicsirik.

Storophila. En csekély egyebet Uram nem tudok
felelni, hanem hogy a' keresztet hordoszam, és hogy
mindenektől meg tsufoltassam e' két féle rosz.

A Krisms. Abban semmi rosz nintsen a' ke
"reszt alatt szükség képpen el kel szenvedni a' gya
"lázatot, mert mind azok a' kik Istenesen akar
"nak élni, a' Krisztusban üdvösségeket fognak szen
"vedni 2. Tim. 3. 12. é' pedig köszönségesen a' világban.
hogy ha olyan, a' ki egyenes utan jár és as

Istent félt

Istent féli, meg vettekik attol, á ki gonoß utan
jár prov. 14. 2. de te ne hajts á világ itiletire, hanem
tsak köves engemet, egyebre ne vigyás. há Világból
való volnál, á Világ á mi övé ßeretné ast, de
minthogy el válaßtattalak é világ kösül, hogy
engemet köves, és kereßtemet hordossad, asért
gyülöl tégedet á világ joan. 15. 19. de ast tud meg,
hogy még te elötted gyulölt engemet é Világ, ugyan
asért-is váloßtatták á kereßten való halált né=
=kem á Sidok, hogy ne tsak fájdalmas, hanem
még gyalásatos halál-is lenne; ast kereßték, hogy
mindenek elött utálatos, és gyalásatos lennék,
asért, hogy ha senki el nem akarna-is hagyni há
=lálomért, leg aláb hogy el hadgyanak gyalásatos
ßenvedésimért, de ugyan esen okból-is jöttek leg
inkáb hozzám asok, á kik ßerettenek; mivel oly
gyalásatos halált kivántam ö érettek ßenvedni,
ugyan-is lehete nagyob vigaßtalások asoknak, kik á
kereßtet viselik, mint á, hogy abban én hozzám hasonlitnak.

Storophila. Ez Uram igen nagy tökéletesség, gondolom,
hogy nem-is kösönséges as emberek kösött, én pediglen
érezvén gyengeségemet, nem merek olyan nagyra vágyni.

Akristus. Avaló, hogy igyekesni kel arra mind
asoknak, kik á tekéletességre vágynak, á melyre-is
hittam as embereket. Légyetek asért tökéletesek
mint á ti Menyei Atyátok. tekéletes math. 5. 48
esért-is mondgya egy nagy Doctor, hogy as olyan ki keresi
as Istent, valahány napot valamely ßenvedés nélkül töl=
=tött el, mind anyi kárt vallott, mert valamint hogy
á mely

81

Vigyássatak arra, hogy á jó tselekedeteteket ne tsele=
=kedgyétek as emberek elött, hogy láttassatok asoktól.
Math. 6. 1.

á mely fát á ßél leg jobban ér, annál mélyebb
gyükeret vett, ugy as olyanak, kik magokot telyes=
=séggel as Isten rendelése alá vetik, magokot keményen
tartyak, és semmi öket meg nem mozdithattya.

Storophila. Örömmel kivánnám hogy ha á ke=
=reßtnek utyán nagyot haladtam volna, de ast is akar=
=nám, ha nagy bátorságom volna.

A Kristus. Legy jo bisadalammal legelsölé=
=pése annak á ki á jora igyekesik a, hogy á jó er=
=költsöt kivánnya, és mennél inkáb nevekedik es á
kivánság, annál inkáb köselit á jó erköltshös, ha
erröl bövebben akarß oktattatni, halgasd mit mond
Climacus, á ßenvedésnek kezdete á, hogy nagy kese=
=rüséggel veßik á gyalásatokat, as utnak kösepin
hogy ast ßomoruság nélkül ßenvedik, á végin pe=
=dig ast haládáßal veßik, láttam mondgya olyan há=
=rom ßersetest, á kiket nagy bestelenséggel illettenek, as
egyike asok kösül ast éresvén, ason fel háborodot, mind
asonáltal nehesteléßit el titkolta, á másadik ast örömel
ßenvedte; á harmadiknak tsak éppen as eset nehesen
hogy á felebaráttya as által magának kárt tett.

Negyedik Rész.

Hogy á kereßt viselésben el kel kerülni a hijabanvalóságot.

Vigyássatok arra, hogy á jó tselekedeteket ne tseleked=
=gyétek as emberek elött, hogy láttassatok asoktól math. 6. 1.

Storophila. Örömmel kezdé halgatni as ö ßent Meste=
=rének oktatásit, és asokot követni is akará, de ason do=
=log történék véle, á mint ßokták mondani, hogy á ki egy
roßot akar el kerülni, másban esik, ast meg tanulta va=
=la, hogy nem kellene á kereßtet maga után vonni, hogy
á kereßtnek

a' kereſztnek gyalásattyátol sem kellene félni, mivel as a' Di=
„tsöségnek magja, asért már nem-is gondolkodik vala egyéb=
„ről, hanem arról a' ditséretről, és Ditsöségről, a' melyet fog
érdemleni, asért hogy mindenek elött viseli a' kereſztet, vala
„mint a' Kristus, erre való nésve fel vévé a' kereſztet, de ast
kereſtül tévé maga eleibe olyen formán, hogy a' kereſzt el fo=
„gá as egéſz utat, és mindenek tekintik vala ötet, ast-is gondolá,
hogy már ö sokat haladott vólna a' jó erköltsnek uttyán, mivel a'
kereſztet ha ugy nem-is a' mint kellettet, de tsak hordosta, de oh
mely igen el tévelyednek as emberek, a' midön a' magok aka=
„rattyokot követik, as olyan, a' ki annak elötte egy kevés idö=
„vel nagyon tartott as emberek elött való gyalásattól, más
féle veſzedelembe esik, és tsak nem el veſzti magát, a' ma=
„ga mutagatása miatt.

A Kristus. Est meg látván, meg üsmérteté vélle
ujjantában való tévelygését, mondván: Mit tselekeſzel Léa=
„nyom, a' vétket, vétekkel akarodé helyre hosni, a' kereſztet
hordosni kel, de nem kel magadot fel emelned, tekintsd meg hogy
mitsoda alkalmatlan olyan formán hordosnod a' kereſztet, min=
„denben meg ütkösöl, és ugyan maga a' kereſzt nem engedi né=
„ked bé menni a' Meny Orſzágnak ſzoros kapuján, olvastadé
ast, hogy Arsenius Remete a' hásában lévén, ſzosatot halla, a'
mely monda néki: gyere had mutassam meg néked as embe=
„rek tselekedetit, ki menvén két Lovast láta, a' ki mindenik ma=
„ga elöt kereſztül egy hoſſzu gerendát viſzen vala, és olyan for=
„mán akarának egy Templomba bé menni, de ast végben nem
viheték, mivel a' gerendátol nem lehete, asért kételenek va=
„lának kivül maradni. Arsenius ennek magyarásattyát a=
„karván meg tudni, a' ſzosat ast felelé nékie: hogy az az ol=
„lyanakot jelentené, a' kik kevélységekböl viselik as igas=
„ságnak terhét, és kik meg nem alásták magokat, hogy ma=
„gokot meg jobbitsák, és alásatoson járjanak a' Kristus utyán,
asért-is kivül maradnak a' Meny Orſzágnak kapuján, látodé
Storophila, hogy mitsoda veſzedelemre veted magadot, ha ugy
hordosod

hordosod a' kereſztet a' hijaban való Ditsiretért, ast tud meg,
hogy as olyan formán való kereſzt hordosás olyan ostoba ke=
„vélység, a' mely semmi jutalmat nem érdemel.

Storophila. En Uram ast tsak asért tselekedtem, hogy el
kerülhessem ast a' vétket, a' melyről meg intettél vólt engemet,
nem gondoltam, hogy roſz legyen jót tselekedni, és asért egy kis
Ditsiretet várni, én ast olvastom, hogy a' ditséret bátorságot
ád még a' leg félékenyebnek-is, ugyan essel-is akartam ma=
„gamot meg bátorittani a' kereſzt hordosásra, gondolnám ast,
hogy ſzabad assal a' kis segitséggel meg könnyebbitteni asokot
a' sok nehésségeket, a' melyek el idegenittik asokot, kik a=
„karnák a' kereſztet hordosni.

A Kristus. Meg tsalod magadot Léányom, mivel
ha a' Ditsöséget ſzereted, as olyast ſzeressed a' mely örökös,
a' világit pedig meg vessed, mert as olyan mint a' füst, igen
roſz kereskedö vagy, hogy ha ſzenvedésidet as emberi ditsi=
„reten akarod el adni, és a' menyeit el veſzteni, mely tsu=
„dálatos as emberi meg romlott elme, a' ki nagyobra be=
„tsülli as emberi Ditsöséget as Isten Ditsöségénél, mitso=
„da bolondság a' lelki dolgokban olyan hijabavalo ditsi=
„retet keresni, a' melyet a' ſzél elviſzen, sok munka
után semmit sem nyerni, egy jó Szolga as ö munká=
„jában mindenkor as Urát tekinti, és as olyan tanit=
„vány, a' ki elö akar menni, mindenkor as ö Mestere
mellet marad, te pedig ellenkesöt tselekeſzel, mivel
jo tselekedetidben nem vigyáſz as Uradra, és Istened=
„re, a' kitöl kel várni tsak egyedül a' jutalmat,
és a' Ditsöséget, te pediglen olyanakra tekinteſz, a'
kik olyan nyomorultak, mint magad, és a' kik néked
semmi jutalmat nem adhatnak, ast kellene tudnod,
hogy as Isten igasságos lévén, réá emlékesik a' jora,
melyet ö érette tselekeſzel, as emberek pedig válta=
„sók, és igasságtalanok lévén, tsak a' jelen valót
tekintik, és hamar el felejtik a' mit érettek
tselekeſzel.

tselekeßel, á te jó tselekedetidet az égben irják, és te
azt akarod, hogy é földön tekintsék azokot, á menyei
dolgokért viaskadol, és é Világon keresed el venni á Koronát.

Storophila. Soha sem gondoltam vólna azt Uram,
hogy roß volna valami kis ditsiretet keresni olyan
dologban, á mely magában nem roß.

A Kristus. Látom én azt, hogy az ájtatossagnakis
dolgában még te igen keveset tanultál, hallottadé azt
valaha, hogy én mit mondattam es iránt; Vigyássatok
arra, hogy á jó tselekedeteteket ne tselekedgyétek
az emberek előtt, hogy láttassatok azoktól, ha külöm=
=ben tselekeßtek, ha külömben tselekeßtek, á tü
Menyei Atyátoknál jutalmatok nem léßen.
Math. 6. 1. ugyan esen az okból mondattam, hogy
nem kel ugy tselekedni, mint á kép mutatók, kik az
emberek előtt való ditsekedéßből adnak alamisnát, és
á kik azért imádkoznak á Sinagogákban, és az utsá=
=kon, hogy az emberektől ditséretet nyerjenek, mivel
én azt akarom, hogy az ájtatosságnak tselekedetit
titkon kel végben vinni, ugy hogy az én Atyám á ki
azt titkon láttya, nyilván meg jutalmaßtassa.

Storophila. Noha sokßor hallattom immár eseket á Sz.
oktatásakot, mindazonáltal esekről nem emlékeztem,
és esekről ugy nem gondolkodtam, á mint kelletet vólna.

A Kristus. Hát tsak enyi haßnát veßedé az
én beßédimnek? á melyek haßnosok, de hogy kö=
=vessem beßédimet azt mondom néked, nem hijaban
mondotta Chrisostomus, hogy á hijában való ditsö=
=ség á kinnak, és ßenvedesnek az annya, nintsenis
külömben, mivel Dávid azt mondgya: hogy az
Isten meg törte tsontyait azoknak, kik az

Embereknek

Embereknek akarnak tetseni, meg-is gyalásztatnak,
mert az Isten meg vetette őket ps. 52. 7. jaj azoktl,
kik az én kereßtemet viselik, és engemet nem
követnek, mert nem követik az én alázatosságamot,
az ilyenek két féle kint ßenvednek, előßör á nagy fá=
=radságot, á melyel keresik á ditsiretet, másodßor az örök=
=ké való kint, á melybe veseti őket az ő kevélységek

Storophila. Kérlek kedves meg váltom tanitsd meg ßolgá=
=lodat, hogy miképpen lehessen azt el kerülni.

A Kristus. Halgassad eseket: á testnek ßövetneke
á ßem, ha á te ßemed tißta, az egéß tested-is világos lé=
=ßen Luc 11. 34. á lélek ßeme á ßiv indulattya ha tißta,
az egéß tselekedeted ßép, Világos, és egyenes léßen, nem
elég azt meg visgálni, ha á te tselekedeted joé, hanem
azt kel meg visgálni, ha tselekedetednek vége joé, mivel
az Isten nem tekinti anyira á tselekedetet, mint annak
végit, erre á végre-is mondgya az én Apostolom. akár
eßtek, akár ißtok, akár mit tselekeßtek, mindeneket
az Isten Ditsőségére mivelyetek 1. Cor 10. 31. eseket á ßó=
=kot kel á te elmédben, és ßivedben bé nyomtatni, ugy
hogy egyenes légyen ßándékod, és egyedul tsak az
Istenhez igyekeßék, és igy minden jó tselekedete=
=det az Istenhez kel fordittani az egyenes ßándék
által, mivel akár mely jonak lássék lenni á tsele=
=kedet, de á meg hal, hogy ha tsak á jó ßándék
azt nem élteti, ne tselekedgyél tehát semmit-is
hijábanvaloságból, és azért hogy az emberektől
meg ditsirteßél, hanem á midőn valami jó igyeke=
=zetett tettél fel az Isten Ditsőségére, azt egy
aránt mind végig kövessed.

Storophila

Storophila. De Uram miképpen kerülyem azt el, hogy az emberek ditsireteket ne keressem.

A Kristus. El kel azt magaddal erőssen hi=
=tetni, hogy az Isten mindenüt jelen vagyon, mivel kitsoda az, a' ki az Ura elött lévén, inkáb kivánna még is tecseni valamelyiknek a' Társai közül, mint sem az Urának a' kitöl mindent vár, ne gondoly tehát az emberek ditsiretivel, hanem vár=
=jad az igazságos Bironak Sententiaját, és tsak egyedül annak akaratyát kövessed.

Storophila. Uram mit kellessék még töb=
=bet tselekednem?

A Kristus. Egyebet nem, hanem viselyed a' kereszter alázatos elmével. Heraclius Császár igen drága öltözetben lévén, ana a' hegyre akará vinni nagy Pompával a' kereszt, a' melyre én vit=
=tem vala, de egy láthatatlan kés meg tartostatá ö=
=tet ugy anyira, hogy mentöl inkáb erölködnék fel vinni, annál inkáb érzé hogy vissá tassittanák, ezen a' tsudálatos dolgon meg ijede mind maga, mind a' jelen való nép, azomban Zakariás a' Jerusalemi Püspök melléje menvén monda néki, Uram visgáld meg, hogy ha ez a' nagy Pompa meg egyezike a' Kristus szegénységivel, és alázatosságával, akkoron a' Császár magában térvén, és le vetvén drága ruháját, közön=
=seges köntösbe öltözék, és minden akadály nélkül fel vivé a' kereszt a' Kalvaria hegyére, a' honnét annak elötte egy néhány esztendövel el vitték vala a' Persák, e' szerént akarom tehát, hogy viselyed a' kereszt, szemérmetességben, és alázatosságbe

járván

As olyan, á ki igen sietve megyen, meg esik
Prove 19. 2.

járván, és hogy á menyiben lehet el kerülyed as
emberi ditséretet.

Ötödik Réß.

Hogy á ki á kereßtet hordossa annak á
Kristus után, és nem elötte kel járni.

As olyan, á ki igen sietve megyen meg
esik prove 19. 2.

Valaminthogy as olyan, á ki egyßer as igye=
=nes utról el tér, mentöl többet megyen, annál
inkáb el tévelyedik, ugy as olyan ki nem igasán
keresi as Istent, hanem csak gyenge akarattal,
akarván-is, nem-is, nem fog soha as igyenes u=
=tan járni, hanem egyik tévelygésböl á masikban
esik, Storophila esc meg probálá, mivel el
akarván as egyik vérkér kerülni, á másikaban
esik, á Kristus oktatási oly igen meg haták as
ö ßivét, hogy magában fel tévé, nemesi mod=
=ra követni á kereßtnek utyát, akár mely ke=
=mény légyen á, asért nagy bátorsággal egy
Kereßtet ragadván á vállára vetè, és nem
hogy as ö SSent Mesterének parantsalat=
=tyától várt volna; hanem asc meg akará
elösni, es as ártatlan galamb nem tudván
tehát astjól

pehár azt jol, hogy mire adná magát, nem-is
tarta semmitöl, hanem á maga elmejére támasz-
kodván el indula, kalauzul-tsinán magának
á maga hittsejit.

De á Krystus meg tartoztatván öket monda
nékie: meg tsalad magadat Storophila, mod
nélkül el hagyod magadot á helyreles való
bus goságnak, ugy retsik nemtha már-is elfe-
lejtetted volna as én okteráſimat.

Storophila, melyek Uram asok as okteásók?

A Krisztus, hát már-is el felejtetted, nem
mondattame azt meg még eleitten, hogy haki
uránmam akar jöni, vegye fel as ö keresztit
és kövessen engemet, eseket gyakorta meg
mondattam néked, re pedig esekre semmit
sem vigyázsál

Storophila épre nem vévén veket, mindason
által akarván magát menteni monda. Uram
én azt gyakorta hallottam, hogy á lágy mele-
gek, és tunyák néked nem tettsenek, hanem
asokor pereted, á kik bus gosággal pol-
gálnak, és ana emlékesem, hogy á te Apos-
tod arra int minket, hogy ne vak lépve jár-
junk, hanem fussunk: úgy fussatok hogy a
jutalmat el vehessétek 1. Cor. 9. 24 miben vé-
tettem tehát ér, hogy ha á futáshoz
képülök

képülök, és paparán akarok járni á ke-
resztnek uttyán.

A Krisztus. Ebben vétettél Leányom, nem
jársz uramnám, és nem követs engemet, nem
engemet vés kalauzodnak, gondolodé azt?
hogy nem volt annak oka, miért nem hordos-
ta előttem á keresztet á Cyreneai Simon, ha
nem uránnam, azért ha elö akarsz menni
á lelki dolgokban, vegy engemet kalauzul,
mivel az Evangyeliumban azt mondattam, hogy
nem előttem, hanem uránnam kel járni.

Storophila. Botsás meg Uram nékem, mi-
vel azt nem gondolram, hogy nem jó előre
menni, mert ha jó dolog á keresztet hordozni,
mi szükség vagyon á kalauzra.

A Krisztus. Nem elég azt tselekedni, á mi
jó, hanem azt jol kel tselekedni, igen nagy ke-
vélység azt gondolni, hogy minden-kinek á te
más tanittására, azt hagyom tehát néked, hogy
magadot ne tanittsad, és ne adgyad maga-
dot olyan utra kalauz nélkül, á melyen
sohad sem jártál, mivel ha másképpen tse-
kedsz, vesedelemre vésed magadot, és
el-is fáradtz, ha erösen megy, vagy el
alusztal as uran, ha lassan jársz.

Storophila. Ki gondolhatná Uram azt
hogy ely

hogy oly nagy veszedelemre tegyem magamat,
ha a magom elméjére hagyom magamat, és ha
buzgosággal akarok másakot meg haladni?

A Kristus. Örömest meg engedem néked
est a vétket, mivel még keveset probáltál, de
hogy meg üsmértessem veled, mitsoda veszedel
„mes a lelki dolgokban a magad elméjire tá=
„maszkadnod, és ast kivánnod, hogy engemet meg
elöss, vagy asokot, kik hely tartóim, ast elég
meg tudnad, hogy mi történék Péterrel as én
elsö Apostalammal, a ki-is egyszer elöttem a=
„kawán menni, és halván engemet szenvedeseim=
„röl beszélleni monda: Oh Uram, Isten ne ad=
„gya, hogy a néked ugy légyen, de mit feldlék
erre; távozzál el töllem Sátán, botrankozásom=
„ra vagy nékem, mivel nem vagy bölts as Iste=
„ni dolgokban. Math. 16. 22. es a stó távozzál
el töllem ast tészi, köves engemet, elöttem akarszé
járni, tanátsot akarsz nékem adni, holott te né=
„ked kel ast töllem venni, asért-is nevesém Satannak,
mivel ö akará meg mutatni as utat as ö Mesterének, és Urá=
„nak, erre a végre-is monda egy Szent ember, hogy ha
látod, hogy egy issiu a maga akarattya után as ég felé
fel mégyen fogd meg néki a lábát, és vesdle, mivel nem
hasznos nékie olyan formán fel menni. S. Bernd. lá=
„todé tehát, mitsoda veszedelmes mod nélkül sietni.

Storophila

Az Urat követni nagy Dicsöség
Eccl. 23. 38.

Storophila. De Uram mitsoda roß vagyon abban, ha valaki a' maga akarattya után akarna fel menni as Egbe.

A Kristus. Abban as a' nagy roß vagyon, hogy a' maga akarat a' kevélységnek a' lába, a' melyel senki még fel nem meheret as égbe, még-is azt mondom néked, hogy as, a' ki maga magát veseti, és világos=ság nélkül jár, veßedelemben forog, mivel sokan ßen=vedtenek sok fáradságakot, és munkákot, mintha as, as Istenért lett volna, noha csak a' magok aka=ratyokot követték, magok felöl sokat állitván, a' minden fáradságakot haßontolanná tette, köves hát engemet, ha okos vagy, kövessed Mojsest-is as én Isolgámat, a' ki-is meg tudván, hogy a' meg igért föld=re kellene nékie a' Népet vinni monda bisadalam=mal: hogy ha elöttünk nem akarß járni, inkáb ki ne vigy minket ebböl a' helyböl, mivel miképpen tudhatom én azt meg, és a' te Néped, hogy kegyelmet talaltunk elötted, hogy ha velünk nem járß. exod 33. 55. azért csak egy lépést se tégy nallam nélkül, hogy ha futni akarß, azt-is meg engedem, de úgy, hogy ne elöttem kivány futni, ha engemet el akarß érni, kö=ves engemet, de ne magadtól, hanem as én ke=gyelmemnek segitségivel.

Harodik Rész.

Hogy a' kereßtet jol lehessen hordosni; a' Kristus példáját kel követni.

Az Urat

Az Urat követi nagy Dicsőség ecel. 23. 38.

Sorophila. Vegire magában térvén, és nagy sok helyes okokkal meg győsetterven, ugy kezde hordozni a Keresztet, a mint kellették, és Sivének örömével monda a Krisusnak, járjon az ő Urom az ő Istengálya előtt, és lassankint követi fogom nyomdokát.

A Krisus. E szerint kel tselekedned Leányom, és most kezdes okossá lenni, mivel a te üdvösségedért pállottam le az égből, a miket te néked kelletet volna szenvedned, azokat én szenvedtem, ned Szükségből, hanem nagy buzgó Szeretetemből az által meg akartam néked mutatni, hogy be=kessegés türönek kel lenned, és hogy tsendesség=gel vegged es életben való nyomoruságaket, mert én Születésemtől fogvást, az utolsó Bem pillan=tásomig mindenkor nyomoruságban, és szenve=désben voltam, nagy Szegénységben éltem, sok féle panaszkor hallottam ellenem, tsendesség=gel szenvedtem a beszelentségeket, jó tetemenyi=met háládatlansággal fizettek, tsuda tételi=met káromlották, szent tanittásamat hamis=sággal vádolták, és azt tuzsággal illettek.

Sorophila. Uram minthogy oly békessegés türő voltál egesz életedben, és hogy az által nagy engedelmességedet mutattad az Atyádhoz, az igasságot

+.

10.

az igasságos, hogy én nyomorult bünös per=
"kedjek, én-is azért, hogy szent akaratod=
"nak engedelmeskedjem, és hogy viselem üd=
"vessegemért a halandó életnek sulyos terhét
mind addig az ideig, a mig néked tetsik, mert
noha bár nehéz leggyen-is az élet, de a te ke=
"gyelmednek ereje által érdemet okoz, és anyi
"ok szenvedtnek példájok után a leg gyengéb=
"bek-is kel es életet betsülleni, ugyan-is nagyob
Vigasztalásunk vagyon nékünk abban, mint sem
ok okozzák, kik az ő törvény alatt vo[illegible]nak, a midőn
a menyeknek kapuja be vala zárva, és az ut,
mely ama veset, ismeretlen vala, kevesen lé=
"tek olyanak, kik azt keresték volna, az első
idöbeli Szentek, és igasok előtt be vala téve a
Menyei kapu mind addig, valamig azt meg nem
Nyitta a te vérednek, és keresztednek érdeme,
mikeppen lehessen nékem meg hálalnom azt
a kegyelmet, melyet velem tettel, és a te hiv
Szolgaidnak, hogy a te országodra oly egyenes
és bizonyos utat mutattál nékünk, mivel szent
életed, és békessegés türésed az az ut, a melyen
kel hozzád menünk, hogy ha elsöben magad
meg nem mutattad volna nékünk azt az utat,
és ha magad elsöben nem jártál volna azon

az uton

77

uton, kitsoda lett vólna as, á ki ason járt
volna, oh menyin maradnának hátra, hogy ha
á te nagy példád nem bátorittaná.

A Kristus. A nintsen külömben, ugyan
asért-is adtam neked példát, hogy á mint én
tselekedtem veletek, tiis ason képpen tseleked-
„gyetek. joan. 13. 15. asért ha á kereszt jól
akarod hordosni, visgáld meg, hogy miképpen
hordostam én ast, erre való nésve mondgya
as én Apostolom: Nagy álhatatossággal fus-
„sunk á mü elönkben adatott tselunkhos
tekintvén á hitnek fejedelmére, és el vége-
„zőjére á Jesusra hebr. 12. 2.

Storophila. Oh édes Jesusom te vagy á bé-
„kességes türésnek és érdemnek tükore, min-
„denkor tégedet foglak tekinteni, és á szivemben
hordosni, ugy hogy mindenkor tégedet, és á
te szenvedésidet látván as én szenvedésim kön-
„nyebbek lehessenek nékem.

A Kristus. E szerént tselekedgyél Sto-
„rophila, mivel igen nagy ditsőség as Urat
követni, mert ő ád vég nélkül való napokat
eccl. 23. 38. es á szó kövessed as Urat, á régi görög
Böltseknél igen neveszetes mondás vala, ezt
mostanában valosággal követik á hiv kereszté-
„nyek, és assal nagy érdemet nyernek Isten előtt.

Storophila

Storophila. Uram kérlek mondgyad meg
énnekem, miben ál as as érdem?

A Kristus. Abban, hogy as Isten kedvé-
„ben vannak, nem olvastodé mit mond as irás
as igasok felöl: Láttattak as esztelenek szemek-
„tek meg halni, és gyötrelemnek állittatott as
ő ki mulások, és á töllünk való el menetelek
veszedelemnek, és ha as emberek elöt kino-
„kot szenvedtek-is, as ő reménységek halhatat-
„lansággal telyes, mert as Isten meg kisértette
őket, és magá os méltoknak találta őket
Sap. 3. 2. 4. 5. boldog kereszt, és nyomoruság tehát
as, á mely as Isten kedvébe teszi as embert,
éppen tsak á nyomorult, á ki szomorkodik á
nyomoruságban, mivel ha engemet például
nem vészen á nyomoruságban, ast nékem nemis
ajánlya, és ha ast nem szenvedi érettem, nemlé-
„szen Isten elött kedves, esért-is mondattam
én ast: hogy á ki fel nem vészi keresztét, és
engemet nem követ, nem méltó as én hozzám
Math. 10. 30.

Storophila eseket nagy álmélkodással halgat-
„ván, fel kialta! Kitsoda as, á ki követhetné
Teremptőjét. eccl. 2. 12. tartosom én assal édes Je-
„susom, hogy hozzád kaptsolyam magamat, mi-
„vel magad mondattad, hogy magad vagy as ut,
as igasság

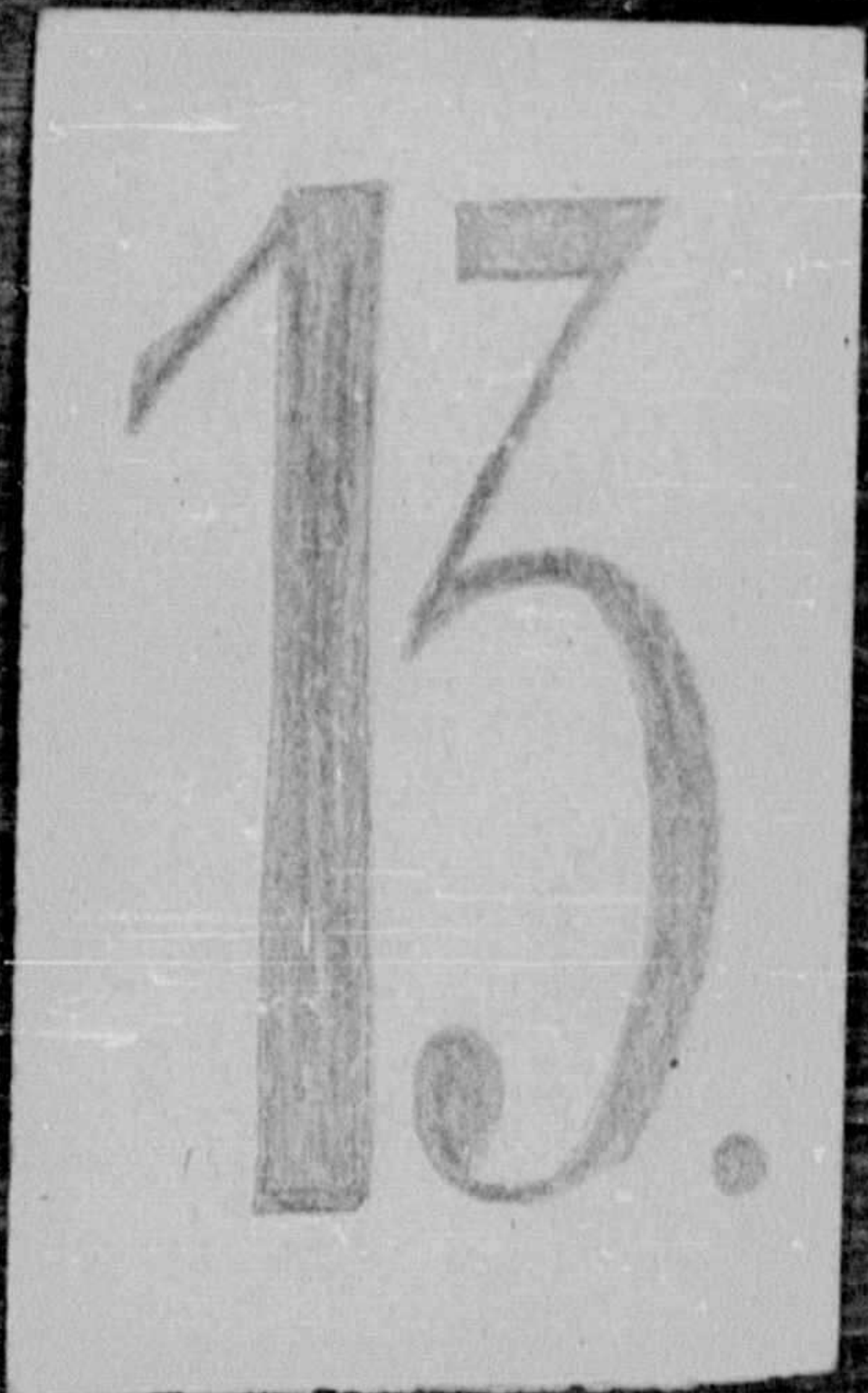
16.

Uron, kitsoda lesz vólna az, a' ki ajon jár
volna, ok menyin maradnának hátra, hogy ha
a' te nagy példád nem bátorittana.

A Krisms. A minden különben, ugyan
azért-is adtam neked példát, hogy a' mint én
tselekedtem velerek, tis azon képpen tselekedj
"gyerek. joan. 13. 15. azért ha a' keresztet jól
akarod hordosni, vizsgáld meg, hogy miképpen
hordoram én azt, erre való nézve mondgya
az én Apostolom: Nagy álhatarossággal fus
"sunk a' mü elönkben adatott Bélunkhoz
tekintvén a' hitnek fejedelmére, és elvege
"zöjére a' Jesusra hebr. 12. 2.

Storophila. Ohédes Jesusom te vagy a' bé
"keségés türésnek és érdemnek tükre, min
"denkor tégedet foglak tekinteni, és a' szivemben
hordosni, ugy hogy mindenkor tégedet, és a'
te penvedésidet látván az én penvedésim kön
"nyebbek lehessenek nékem.

A Krisms. Eszerént tselekedjél Sto
"rophila, mivel igen nagy ditsőség az Urat
követni, mert Dád vég nélkül való napokat
eccl. 23. 28. es a' ki követed az Urat, a' regi gyöv
Dőtseknél igen nevezetes mondás vala, ezt
mostanában valósággal követik a' hit keresztyé
"nyek, és azzal nagy érdemet nyernek Isten előtt.

Storophila

Storophila. Uram kérlek mondgyad meg
énnekem, miben áll az az érdem!

A Krisms. Abban, hogy az Isten kedvé
"ben vannak, nem olvastad mit mond az irás
az igazok felől: Sokan az ellenek pemek
"lik meg halni, és ellenségeinek állitatnak az
ő ki mulások, és a' tőllünk való el menetelek
Vesedelemnek, és ha az emberek előt kipo
"ltek penvedtek-is, az ő reménységek halhatat
"lansággal teljes, mert az Isten meg kisértette
őket, és magához méltóaknak találta őket
Sap. 3. 2. 4. 5. boldog keresztyén, és nyomorusag tehát
az, a' mely az Isten kedvébe tészi az embert
éppen ilyen a' nyomorult, a' ki pomorkodik a'
nyomorusagban, mivel ha engemet például
nem vésben a' nyomorusagban, azt nékem nem
ajánlya, és ha azt nem penvedi érettem, nem le
"szen Isten előtt kedves, ezért-is mondattam
én azt: hogy a' ki fel nem vészi keresztét, és
engemet nem követ, nem méltó az én hozzám
Matth. 10. 38.

Storophila ezeket nagy álmélkodással halga
"ván, fel kiálta: Távozzál az a' ki körülkerí
Terempéjét. eccl. 2. 11. pattosom én azzal ellene
"susom, hogy hozzád kapcsolyam magamat, mi
"vel magad mondottad, hogy magad vagy az az,

az igaz-ság

78

as igasság, és as élet, magad vagy á meg térés
„nek uttya, á szent tanittásnak igassága, és as
örök Boldogságnak élete

A Krisms. Ast jol mondod, mivel én va
„gyok as ut, és tsak én általlam lehet hossám jö
„ni, as-is jö hossám én általlam, á ki á békessé
„ges türésnek, és as alásatosságnak öfvennyén
jár, á melyen mind á munka, mind á fáradság
mind á félelem, és á szomornság fel találtatik,
én mind tseken által mentem, noha á Ditsö
„ségnek Királlya vagyok, asért hogy as emberek
ne kivánnyák asokot el kerülni, hanem meg gyös
„sék szenvedéseket.

Storophila. Mind asok Uram, á miket nékem
mondottál bé töltöttek szent örömmel, és ason
eleget nem tsudálkosnatom, hogy menyi sokan
vannak olyanak, á kik tégedet nem akarnak követni.

A Krisms. Még jobban tsudálkosnál, hogy ha
tudnád, mitsoda kárt vallanak as olyanak, mint hogy
én vagyok as embereknek fejek, és ök as én tagjaim,
as olyan á ki nem akarja as ö fejével szenvedni á
keresztet, és á nyomoruságakot, nem akar meg egye
„sülni á testel, hasonlóképpen á nem érdemli hogy vi
„gadgyon as ö fejével hasájában, á ki nem akar
véle szenvedni as utan.

Storophila; A tagok miért ne követnék as ö fejeket,
hogy ha jót vesszünk tölle, miért ne vehetnök el tölle á
nyomoruságotis

A mi egy pem pillantásig való, és könnyü nyomo-
rusagunknak penedése, a Dicsöségnek feleue igen igen
örökké való állandoságát perzi mi bennünk.
2. Cor. 4. 17.

96.

nyomoruságot is, nemcsak peremi való dolog a ragnak a
fövel penvedni: oh mely boldog ság az, a ki ches a fáhos
ragaskodik, és a ki el nem marad tőle, a jó asszu penve-
sidet, hogy a ragnak példát adyyon, mivel Uram Jabbi aka-
rodból penvedél, és mü bükségből penvedünk, orpalmas-
ságodból penvedél, és mü meg érdemelyük a penvedést és
így a te jó kedvedből való penvedésed nékünk vigasztalás pen-
vedésükkor, a hiuek peniuel kel sekinernünk a mi fe-
jünkre, és azt kel mondanunk, ha ő vélle ugy bánnak hát
mü mit várhatunk. ha magad, a ki bünt nem tettél, és a
kinek pöjában álnokság nem ragadtatott 1. pet. 2. 22. ha ma-
gad anyi gyalásaot penvedtél, keresztedet véres vállaidon
hordoztad, hát nékünk mit nem kellene penvednünk, az
kiványom Uram, hogy as én szivemben légy pegyve, hogy mi-
denkor as elmémben legyen keresztedet hordoznod, mivel egy jó
Vitéz nem panaszkodik se a fáradságáért, se sebben va-
ló eséséért, hogy ha látya a Fejét hasonló vepede-
lemre, és fáradságra adni magát.

Hetedik Rész.

Hogy igasságtalan való dolog panaszolkodnia
Keresztnek sulyos, és hoszas voltáról.

A mi egy pem pillantásig való, és könnyü nyo-
morusagunknak penvedése, a Dicsöségnek feleue
igen igen örökké való állandoságát perzi mi né-
künk. 2. Cor. 4. 17.

Abból ki a Krisus polgálatyára penvedk magokat
eleinten kegyes vigasztalásokkal rá lelkesednek, valamint
az olyan Lovedek, a' kiket az Istok rájjel vadaly, de
miután valamenyire elöb mennének a jó erőben nagy
kisirtsekkel is fogyak némelyek meg probálni, mert
mentől inkáb ellene állunk a mi ellenségünknek, an-
nál inkáb igyekezik, hogy bennünket meg győzzen
nen, kevesen gondol az olyannal, a' ki könnyen ma
gáéra veher, és jóen némelyek el is vesnek azért, hogy

meg

hogy meg probálya hüségeket azoknak, a' kik való
„vággal az övéi, ebből következik, hogy a' mely dolog had
„des a' Vigasztalásnak idejében, ugyan az a' dolog el
penvedhetetlen a' nyomorúságban, ezt a' válrosát
meg probálá Dávid, a' mikor azt mondgya: a' Lé
„gében lévén azt mondottam, hogy soha meg nem cán
„tzadom. De lássuk mit mond a' nyomorúságban.
Mihent orczádat el fordítád előttem, azonnal kéte
„tségbe estem. pz. 29. 7.

Hasonló válrosást fogunk láttni Soropthilában, azt láttuk mitsoda örömmel hordozta a' keresztet, de mostanában, hogy a' pálvész fel támadt, csak a' sok panaszolkodást fogjuk hallani, nagy vigassággal hordozá a' Keresztet, de menről többet hordozta, annál sulyosabnak kezdé találni, azért is panaszolkodni kezdék némelykor amúl, hogy a' Kereszt hosszu volna, némelykor meg, hogy nehéz, ezre való nézve el fürészélé egy darabot a' Keresztből, gondolván, hogy a' Krisztus tsáful lévén, nem látná ötet.

A midőn pedig a' kereszten munkálódik vala a' Krisztus oda érkezék, és meg szólá amúl, mondván: Mit látok, és mit gondolsz Soropthila, nem vesszed azt észre, hogy meg gyalázad a' keresztet, hogy ha ab„bol el vész, hát így hordozod az én keresztemet? a' melyet is nem vétyén dy nagy buzgosággal kívántál hordozni.

Soropthila. Kérlek Uram ne bánjad a' mit tselekszem, mivel ez a' kereszt igen hosszunak tetszik, azt gondolom, hogy abból egy darabot el vehetek

A Krisztus. Sokkal jobban beszélsz, mint sem gondolod, a' midőn azt mondod, hogy az a' kereszt hosszunak tetszik, azt jól mondod, mert a' rak tetszik, de valósággal nem

nem hosszu, hogy ha szeretnéd magad a' szenvedésre, és azt mondanád leggyünk békességes tűrésssel, a' szenvedésünk nem ezért sokáig, ilyen formában nem tetszenének hosszunak, se nehéznek, mivel az emberek csak annyiban nyomorultak, a' menyiben magokat annak tartják lenni.

Soropthila. Mindazonáltal Uram ez a' kereszt nékem nagy fájdalmakat okozott, a' melyeket keservesen érzettem.

A Krisztus. Hogy ne érezned, mivel olyan aszszonyi módra szenvedsz akkor, való, hogy a' nem volna ember, a' ki nem érezné a' Keresztnek sulyát, de meg azt nem hordozni a' sem volna Keresztényi dolog, és azért panaszolkodni, valamint magad tselekedtél, az illetlen dolog egy olyan személyhez, a' kinek bátornak kellene lenni, és a' kinek el kellene azt magával hiszemi, hogy egy Keresztényhez illendő akár mikora nehéz dolgot el szenvedni, azért hogy el ne vesszed az Isten kegyességét.

Soropthila. En mindenem a' más ok je erkölcsre, és nem tudom mikeppen mondhattyák azt, hogy a' keresztet se nem hosszu, se nem nehéz, noha mi azt láttyuk, tapasztalyuk, és érezzük, hogy nehéz.

A Krisztus. Meg mondattam immár, hogy az embereknek nem a' dolog okozza a' bajt, hanem a' vélekedés, a' melyet vannak ahoz a' dologhoz, a' gyakorta meg történik, hogy két személy egy arántsu Keresztet viselvén, az egyike, a' kinek nagyobb elmé je vagyon, azt gondolja, hogy a' Keresztye pálma kereszt, a' másikának, a' kinek az elméje tompa, gondolkodó, a' Keresztye igen nehéznek tetszik, ebből meg

meg látod, hogy sok dolgot csak a' vélekedés kultsom
ubbrest meg, es iránt egy példát hozok elő: A Czárne
siamsok közöt egy bisonyos novitius lévén, elentsen
igen nagy buzgosaggal vivé végben mindenféle hi
vatalyát, és a' leg nehesebb dolgát is nagy serénység
gel, de idővel lassankint meg kesde lágyulni, ugy
anyira, hogy a' mi as előtt könyünek latszott lenni
nékie, azt as után igen sulyosnak találá, a' többi kö
vöt semmi nékie nehesebben nem esett, mint a, hogy
novitius lévén kételen volt fekete kamsát viselni,
ason igen pomorkodék, és azt igen nagy kereszmek
tartá, a' többi pedig azt semminek tartották, ugy
történik egyszer: hogy álmában mintha engemet
látot volna egy nagy Kereszsel, és mintha a' klastrom
ban egy gráditson akartam volna fel menni, de nem
lehete a' nagy kereszt miatt, a' novitius azt látván
hozzám jöd nagy sietséggel, hogy segitsen nékem fel
menni, de réa tekintvén nagy haragoson mondám
nékie, ugyan hozzád illik nékem segitteni, kolotte
se a' magad keressét sem viselhetted, még is mást
akarsz segitteni, a' novitius erre fel ebredvén ma
gát meg jobbitá, és békeséggel való türésre meg mutatá.

Storophila. Ezekre örömest feleli volna de nem le
hete, mindazonáltal monda, a' való Uram, hogy ne
hés meg elégitteni as embereket, mivel mindenkor
panaszolkodnak állapottyakról, és szüntelen pomo
rittyák magokot, mert ki ki inkáb évsi a' maga nya
valyáját, mint sem a' máséit, és azt nagyobnak is
tartya a' máséinál, a' kinek a' foga fáj azt gondolja,
hogy másnak nem lehet annál nagyob fajdalmát
szenvedni, a' kinek a' feje fáj azt tartya, hogy annál

pintsen semmi nehesebb, közönségesen azt mond
ják, hogy inkáb szenvednének más féle nya
valyát el, mint sem azt, a' melyet szenvednek,
ase meg vallom, hogy én-is azt sokszor mondottam, de
mindhogy a' néked nem tetszik, hogy el vágjak a'
kérésedben, engedj meg azt leg alább, hogy meg gya
lulhassam, hogy simább légyen, meg ason kívüli hogy
nehés, olyan egyenetlen, hogy fel sérti a' vállamat.

A Krisms. Leányom igy szokte mindenkor
beszélleni, és nem szünöle vala meg a' panaszolkodá
ból, nem jobbá esszé vonatni, és vészkötetni a' nya
valyákról, és szenvedésektől a' lélek üdvösségére, nem
lehet egészségesen el kárhozni, mennél inkáb meg lészsz
terhelve annál hasznosabb lesz néked, és a' mennyi
könnyebbülést szokj venni, annyival kevesebb lészsz
általnod, látsad tehát mit akarsz választani, azt
a' mi meg terhelvén meg könnyebbít végezet, vagy
azt a' mi meg könnyebbítven meg terhel végezet, a'
mely nyavalyác szenvedj, a' meg nagyobbítya érde
medet, de a' könnyebség azt meg kívánhatná.

Storophila. Ellram minden jó, de as én vállaim nem
olyan erősek, hogy ilyen nagy terhet el birhassanak.

A Krisms. Nem tudod mit beszélsz, mintha
az örökké való bölcseség nem tudná azt, hogy mit ve
het az emberi erő, könyszer mondottam már azt ne
néked, hogy az Istennek igaz, és nem hágy végezet fel
ülyeb kísértetni annál, a' mint el szenvedhetsz,
sőt a' kísértettel a' szabadulásra utat nyit, hogy azt
el szenvedhesséd: Ezeket egyszer Doctor mondja azt, hogy
mint ád az Orvosságot egynek többet, mint sem a'
másiknak

81

á masikának, mivel azt mind á nyavalyáhos,
mind á beteg terméßetihez kel alkalmaztatni, ha á
beteg akarná tanittani á Doctort, méltán felelhetné
nékie, hogy nem á betegnek kel nékem tanátsot adni,
hanem az enyimet kel néki követni, ha meg akar gyo-
gyulni.

Storophila. Oh Istenem Uram mely sulyos á te karod én
rajtam, az én gyengeségem miatt tsak alig hogy el nem
esem az én hoßßu, nehés, és kemény kereßtem alatt.

Akristus. Vigyás magadra Storophila, és had el az
ilyen panaßolkodásakot, és zugalodásakot, mert azok el-
lenkeznek az Isten akarattyával, á ki-is azt mondotta az
én Apostolom által. Nem restelkedünk, ha á mü külsö
emberünk meg romol-is, mert á beltö minden nap épül,
á mü nyomoruságinknak egy ßem pillantásig való
ßenvedése á ditsöségnek felette igen igen örökké való
állandoságát ßerzi mi nékünk. 2. Cor. 4. 16. mondgyad
hát még-is es után, hogy sokat ßenvedts, hogy á ke-
reßted igen hoßßu, és nehés, az Apostol azt mondgya
2. Cor. 11. 24. hogy á te ßenvedésed igen tövid, és könnyü,
azt jól-is mondgya, mivel anyißor meg nem ostorostat-
tál mint ö, se á tenger fenekén egy napot, és egy éts akát
nem töltöttél, egy ßoval még vért sem ontottál én érettem, lá-
tod tehát, hogy á te ßenvedésid kissebbek á Ditsöség-
nél, á melyet néked fognak ßerezni, és helytelen pana-
ßolkodol, mivel á nyomoruságnak egy ßem pillantásig
valo ßenvedése á Ditsöségnek felette igen igen örök-
ké való állandoságát ßerzi.

Nyoltsadik Rész.

Hogy á kereßtet minden nap kel hordozni, és
azt soha le nem kel tenni.

Fiam.

Fiam meg ne vesseed az Urnak intésit, és békes-
séggel pénvedgyed a' midön asszonyod.
prov. 3. 11.

VII.

Fiam meg ne vesseed az Urnak intésit, és bé=
„kességel pénvedgyed a' midön asszonyod. Prov. 3. 11.

Sorophila. Láván azt, hogy nem haggyák volna jóvá,
a' midön el akara vágni egy darabat a' Keresztből, azért azt a'
vállára vevé, noha nagy kedvetlenséggel, és mondá a' Kris=
„nak. Kérlek Uram mondgyad meg azt énnékem, hogy men=
„nyi ideig kel még ezt a' Keresztet hordoznom, és mikor lá=
„tom annak végét, igen hosszunak vesik nékem ezt az út,
és sok idö kel arra, a' mig végére érkezem.

A Krisms. Sorophila semmit sem haszmalnak
néked sugalodásid, igen távul jársz még a' martyrnak nyom=
dokitól, és a' Kérkö énekeli az Anya pénz egy hás.

Belidek pirul a' fiuk pénzednek türésel,
próbályak hotkornak kegyetlen szinjaju.
Cendes az ö lelkek s telyes szemenyseged
Nem hogy sugalodnek sör aldozza fejedelmi.

Olyan panaszokban vagyé, mint ezek a' Keresztény Vitézek vagy
fogyé mindenkor sugalodni, és panaszolkodni némelykor a'
Keresztnek hosszuságáról, némelykor annak nehéz voltáról
tudóvé azt, hogy ne ki vagy, és hogy ki légyen a, a' kire ha=
ragyol, de kűlek ki vagy te, nem egyéb, hanem ámyék
és por, ki ellen panaszolkodol, nem de nem az Isten el=
len, az ellen a' végházban, és börtönben Anya ellen azt
meg engedem néked, hogy nehéz a' Kereszt, de azt kel
viggyed nyod, hogy azt nem vagy meg engedi, de tö még az
Isten kűlöm való Leányom, az Isten maga tanitá a' Jozsu=
mégis te azt akarod nékie meg mutatni, hogy mikeppen kön=
nyék veled, az ötves mondgya azt, hogy mediglen a' ke=
mencében hagyni az Aranyat, te neked nem pedig
megmondni azt az időt, a' mely Isten haragmában vagyon,
akkoron mene lép a' kereszték, a' midön a' ki való nagy
gyeit látgya el venni vállad, hibrelemül panaszolkodni ezek
azoknak

az időnek hosszas volvárol, vak a' te gyengeségedet tselekedi azt, mivel az idő magában vévén, kapcsolyad tehát magadot az fennhes, hadzyad az ő akaratyá-
"ra magadot, és bővednek találod azt az időt, a' melyről panaszolkodol.

Sz. Sokra vinni légyen Uram, de az én erőm el fogyot, és olyan gyenge vagyok, hogy tovább nem mehetek, nem tsak hús-
"ni nekem és a' munka, de a' fájdalmat sem penvedhetem tovább.

A Krisztus. Sokra nékem ilyen formán többé ne beszélj jobb volna azt egyszer mind meg mondani, hogy nem akarod a' kereszt hordozni, mint sem azt mondani, hogy azt nem hor-
dozhatod, mivel tudod meg azt: hogy mindent tselekedhetsz az
ábal, a' ki téged meg erősít Philip 4. 13. semmi akkor nem nehéz, a' midőn a' ki valamit parantsol, segitségét ad pa-
"rantsolatyának végben vitelére, sokáig a' betegnek meg
unni minden azt, a' mi néki használhatna, és örömesebb te-
szeti a' helyet változtatni, mint sem az országot be vé-
légy jó tsendességben tehát Sz. ha a' fájdalmad könnyű ahoz nem nagy békességes türés kel, ha nehéz, a' dicsőséged nagyob lészen, és ha a' hosszu, a' jutalmad örökös lészen, azon kivül is a' miben az ember meg gyo-
"kik, azt könnyebben penvedi, a' mi minden nap történik azt végire nem tartyák nagy bajnak, és a' sokás mintegy természetté válik, az olyanok, kik még a' tengeren nem járnának, mihent a' hajoban mennek, minden fel háborodik bennek, mert ahoz nem szokanak, és az után a' hajó hánkodása miatt fő fejedelgést érsenek, de az olyanok, a' kik a' tengeren sokat járnak, kik azon sok féle fejedelgéseket próbálnának, olyan bátran vannak a' hajoban, mintha a' földön járnának, nem hogy a' ha-
jót fenekére vigyenék el magokat, de sőt még a' hajó felső padlásán sétálnak, hogy anyira, hogy a' mi elenne

rettentőnek

rettentőnek tetszet nékiek a' tengeren, ahoz hasonlót szokván, azt az után semminek tartyák, hasonlóvel
"got fogsz te-is tapasztalni, és a' mindenkori penvedésed végtire könnyebbnek tetszik.

Sz. Sokra vártok Uram, hogy a' mig a' penve-
"déshez szokhatom, addig minden erőm el ne fogyon, mivel ne-
tsak mikor lesz még vége ennek a' nehéz utnak, és azt jól
tudom, hogy mihent a' keresztet reám vetem, és az után el
indulok, soha én annak végit nem fogom érni.

A Krisztus. Hogy hogy Sz. már is meg ijedtél elakarod hagyni az utat ellene akarsz mondani a' keresz-
"tnek? ne tselekedgyél olyan dolgot, mivel minden eddig való fáradságod haszontalanná lenne, egy keresztyének minden dicsősége az, hogy el tudhassa az ő fejével el végezni a' dolgot, tudgyad én reám bizva volt, hogy el végezem Jóan 17.4.

Sz. Bizonyára Uram sokkal nagyob békes-
séges türőnek kellene lennem, mint sem a' minek vagyok, hogy az
ilyen sok esztendeig meg maradhassak a' penvedésben.

A Krisztus. Hallgassad mit mondok. Semmiféle ke-
resztet nem fog néked a' hosszunak se nehéznek tetszeni,
hogy ha annak igazán való mértékét azt, vigyáld meg te
is, hat annak példájára, az fennt perecetett két mértéket,
mivel tsak a' tselekedet a' jó vagy, a' mint kivánnak a' hos-
szat pedig annak az állhatatossággal kell meg mérni, mivel a' ki
végtelen meg marad, a' meg tartatik Math. 10.22.

A Keresztben való állhatatosságodat azt tudnik a' mi-
ódön abban végig meg maradj minden dagadozás, és nyuga-
talanság nélkül, és így lészen, ha abban a' fáradtságban
vagy, hogy a' Keresztet hordozzad, légy állhatatos, és marad-
meg abban végig, ha azt meg akarod tudni, hogy mi légyen

a' Keresztnek

a' Kereſztnek nagyſága, és mélyſége; azt az Istenről való
ismeretséged szerint tehet meg mérni, mivel a' Kereſztnek
nagyságát ugy mondod meg, ha az Istent megismered, és ha
örök szivedből szereted, azt el hiszed magadról Szorophila,
hogy a' midőn a' Kalvária hegyére vittem a' Kereſztet al-
lyan buzgósággal kívántam az én Atyámnak akarat-
tyát végben vinni, hogy a' Világ végéig-is el vittem volt
na az emberek üdvösségekért, ha ő azt kívánta vol
na rólam.

Szorophila ezekre a' beſzédekre nem sokat hajtván, és a' mun
kát meg unván, a' Kereſztet el vette, és már Palatiól felében is
vala, de a' Krisus meg ránczarván monda néki.

A Krisus. Jaj azoknak, kik a' békeséges türést,
el veſztették ezelőtt 16. mit tselekszel Szorophila, honnat
vagyon, hogy most Palatiod a' Kereſztről, hejában való a' jó
tselekedet, hogy ha azt nem gyakarolod.

Szorophila. Ha azt tudtam volna, hogy olyan sokáig
kellenek hordozni a' Kereſztet, és hogy semmi könnyebbé
tem nem lészen soha azt fel nem vettem volna.

A Krisus. Nem mondattamé meg néked mégelőre,
hogy a' ki uramnak akar jöni viselye minden nap ke-
reſztet, és kövessen engemet mind addig, valakik a' Szent
Lélek ábrázatjára ujjonan születtek egy szem pillanatig sem
lészünk Kereſzt nélkül, és minden Kereſzténynek kelesz
hordozni a' maga rendiszerént, de mitsoda pénzé
kod vagyon? Ha egy kereſztet le teſz, minden bizonyal
más nehezebbet találsz helyette, gondolod, hogy azt
el kerülhetted, a' mit még soha senki el nem került,
melyik a' Szentek közül a' ki Kereſztnélkül lett
volna, tsalattamé én magam valaha el egy órát

Szemedj

szemedet szemedet? Ha azt mondod, hogy nem, mert
tudom, hogy a' Kereſztet nem lehet el kerülni, hogy
pedig ezt tudod, mi szükség arra, hogy azt mindenkor
kívánjad? Ha pedig azt mondod, hogy igen, mert
tudom, hogy a' Kereſztet el kerülni nem lehet

hogy senki el ne vegye koronádot apoc. 3. 11. azaz ko-
„rona pedig örökös ùton, mitsoda vigyázást, és hüséget
nem kivánnek, képzeld tehát magadot mint egy jo, és
hiv Polyálo az Uradnak Kereszti hordozni, a kinis
arra szpiáczot se éretted, képzeld magadot az eler-
„ben való nyomoruságokhoz, a melyeket kel pen-
„vedned, akár mitsoda helyen légy.

Scrophila. De Uram nem tudom mitsoda formán győsse-
„rem el, mivel olyan gyenge vagyok, hogy alig birom magamat.

A Keresztes. Azt meg kel vizsgálnod, hogy akár akar-
„jad, akár ne akarjad, de keresztet, és nyomoruságot kel
penvednod, ha azokot tsuzalodás nélkül penvened, ju-
„talmat nyersz, de ha azokot türhetetlenségből penve-
„ded, nem hogy könnyebbeké, de sőt meg az ábol
sulyosabbaká teszed, el hirevén tehát magadtol,
hogy tehetseggel pükösséges penvedni essen a világon,
igyekezzél azon, hogy magad akaratodból penvedj,
„noha igen nehéz végben vinni, de igen hasznos a nyo-
„moruságokot örömest penvedni, és a leg keserüebb
dolgot is ugy venni, mintha azt magad akartad vól-
„na, hogy reád jöjön, azokor alázatossággal, és béke-
„séges türéssel kel penvedni, bizonyos lévén abban, hogy
minden az Istennek akaratjából lésen, és attol el távo-
„zik, ha tsuzalodol, azt meg engedem neked, hogy ne-
„hézsz a keresztet, és hogy annak az ellensége hozzon, és ré-
„szes, de azt nak penvedni kel, mert az Istennek
ugy tetszik, azért is mondá Dávid. tsuzságul adtál
engemet az ellenségnek, olyanná lettem mint a kémna,
és fel nem nyitottam a számot, mert azt te tselek-
„kedted ps. 33. 12. Nem tsuzalodot tehát Dávid, mert
az Istennek akaratjának meg állott, kövesd azért az ő
példájat, és azt gondold meg, hogy a' mely üldözé-
„seket, és nyomoruságokot penvedtz az emberektől
ne az

„ne az üldözőjeket tekintsed, hanem a' hittel való pe-
„nitentiát emeld fel annak látharatlan keszire, a' ki vég-
„ezetes oltalmas, lehetsé helyes oka egy polyának azon pana-
„szokodni, a' mit az Ura mellett a' maga használ, alá-
„gatoson kel hát azt venni, a' mit az Istentől reád küld,
mivel az, az ő akaratjya, elmélkedjél gyakron ezek-
„ről, és meg látod, hogy könnyünek találod nyo-
„moruságaidot.

Scrophila. Tudom Uram, hogy kötelen vagyok penvedni,
ugyan azt a' kötelenség-is okozza az en keserüségemet.

A Keresztes. Penvedj azért, penvedést, és tekintsd
meg az örökös juralmat, melyet igérnek azoknak, kik ü-
„gyesen penvednek, mivel a' mi kin, és nehéz a' türhetet-
„lennek, a' könnyebbség a' békességes türőnek, hogy ha a bé-
„kességes türésnek hasznait fogod tekinteni sokszor kön-
„nyebben fogsz penvedni, mert penvedésedben még előre
meg kostolod a' mennyei boldogságnak vigasztalását, hát
ha pünkösdi valo kinban kötelene lenned, azért hogy
meg láthas engemet Dicsőségemben az en Szentjeimmel,
és hogy neked is részed lehessen abban, valyon sokszor
ravatnád penvedni olyan nagy Dicsőségért, penvedjed
tehát mostanában azt a' mit nem akarsz, azért hogy el
érhessed azt, a' mit kivánsz. Semmit ne félj azokat
mit penvedsz Most az Istennek szent Kezét reád hogy
meg próbáltassál azonképen igazságtevén, légy hü mind
Végig, és meg adom neked az életnek koronáját, azt pe-
dig tudd meg, hogy a' ki koronát fogadni nyerni az
„tetszen hüségesé, de azt akarja, hogy a' pis alázatosság
„gyen, vizsgáld meg, hogy mitsoda az a' Korona, a' melyet
az Istenigéri, és hogy mi légyen az az örökös kenese va-
„ló élet, és Dicsőség, mitsoda hasonlatosság vagyon
egy pem pillantásig tartó élet, és penvedés közöt-
te az örök

185

és az örökke való juralom között, el-is lehet mondani.
Oh meg fogharatlan adakozó Istem!

Sz. Ophila. Hekre a' kegyesen való intésire a' keresztnak meg kezdek bátorodni, és erőt vévén magán, fel kiáltani: Képp az én Szivem Uram, képp! a' keskeny ösvenyen akarok én után járni, és nem a' pályes uron, mely a' veszedelmes vesetnek, válaszol Uram engemet azoktól, kik a' világi gyönyörüségeknek pályes utyán járnak, ad meg azt, a' mit igértél, és hed lehessek én ennek nagy kegyelmedre, a're kezdtem ezt az utat, már vissza nem fordulhatok, se el nem hagyhatom.

A Keresztes. Eperem kel tselekednéd Sz. Ophila maradgy én velem a' kereszten, és arról le ne pályamindaddig, valamig azt el nem mondhatod. Mindenek elvégeztettek. A Sidok azt kiáltják ellenem az előtt: Ha Izraél Királya, pályan le most a' keresztről, és hiszünk nékie. Matth. 27. 42. Nem lett volna nekem nehéz dolog a' keresztről le pállanom, mivel a' kétségbe porsobol fel támaszthattam magamat, de akkor példát akartam adni a' békességes türésre, halasztván más időre jeleit adni haralmasságomnak azért.

Leányom én reám való nézve kövessed a' hasznos békességes türést, mivel a' kinek végigben megmaradása idővel üdvösül.

A Keresztes.

A Keresztnek Királyi utlya.

Második Szakasz

Ennek a' második Szakasznak Táblája.

Kilenedik rész. Hogy a' dicsekedés helyetlen dolog az olyanban, a' ki a' keresztet hordozza.

10. rész. Hogy minden pándékkal kel a' keresztet hordoznia' bűneiért való elégtételére. 2. a' pokolbéli kínoknak el kerülésére.

11. rész. Hogy keresztet kell hordozni a' javalomnak érdemességéért.

12 rész. Hogy a' Krisztushoz való szeretet kel a' keresztet hordozni.

13. rész. Hogy a' nyomorúságban, és szenvedésben imádkozni kel.

14. rész. Hogy a' keresztet örömmel kel hordozni.

15. rész. Hogy hálákat kel adni a' keresztért.

16. rész. Hogy inkább kel hálákat adni az szenvedésnek a' nyomorúságban, mint sem a' jó állapotban, a' hogy hálákkal kel lenni nem csak az szenvedés, de akkor-is a' ki által adjuk szívünk a' keresztet.

17 rész. Hogy miképpen kel dicsekedni a' keresztben.

18. rész. Hogy a' kereszt magyának vége a' nyolcadik fel feszítéseken áll.

19 rész. Hogy mi formában kel fel szedni a' keresztet.

20. rész. Hogy a' keresztnek végig kel fel szedni.

Harmadik könyv.

A Kereszt hordozásának hasznáról általjában.

Első rész

Első rész. Hogy a' kereszt meg oltalmas a' vétektől, és meg gyösi a' kisirteteket.

Második rész. Hogy a' kereszt meg tisztittya a' vétket.

Harmadik rész. Hogy a' kereszt meg nyittya a' lelki szemeket.

Negyedik rész. Hogy a' kereszt a' reménységnek vas matskája, és as üdösségnek jegye.

Ötödik rész. Hogy a' kereszt olyan sajtó, a' melyből lelki bor foly.

Hatodik rész. Hogy as ember Istennek Templomává lészen a' kereszt által.

Heredik rész. Hogy a' kereszt meg koronáscatik.

Nyoltsadikik rész. Hogy ha ditsőségesebb Koronát érdemelé a' kereszt, és a' szenvedés, mint sem a' tsendes élerben tett jó tselekedetek

Kilencsedik rész. Hogy a' kereszt minket meg egyesiet, és hasonlova tészen a' Kristussal.

10. rész. Hogy a' kereszt segitségivel kel által menni a' Világnak tengerén.

11. Rész. Hogy a' kereszt Szekerén kel jutni a' Menyei Jerusalembe.

12. rész. Hogy a' kereszten, valamint a' lajtorján, fel lehet menni as Isten Hásába.

13. rész. Hogy a' kereszt meg nyittya a' Menyeknek kapuját.

A másadik Szakasz Tablájának vége.

A.
Keresztnek Királyi Uttya.

Másadik Szakasz.

Ennek a' munkának első Szakaszában meg mutatók ast, hogy Storophila által látván, hogy a' Keresztények telyességgel kételenek a' keresztet hordosni esen a' mulandó, és halandó élerben, gyakorolá as okratásakot, melyeket as ő szent Mestere ada néki, hogy hasznoson hordoshatná a' keresztet, ebben a' másadik Szakaszban meg láttyuk, hogy miképpen követé est a' szent tudorsánt, és hogy mi formában érdemlé meg ást a' jutalmat, a' melyet a' Kristus ád as ő Válosztatinak, a' kik öter követik sok szenvedésekben, és a' kik bátorsággal járnak a' keresztnek uttyán.

Fel ne emelyed magadat á te munkádban.
Eccl. 10. 29.

Kilencsedik Rész.

Hogy á ditsekedés helytelen dolog as olyan-ban, ki á kereszt hordossa.

Fel ne emelyed magadot á te munkádban Eccl. 10. 29.

Storophila. Nagy bátorságal, és busgoságal járván á kereszt nek utyán, ugyabb kisérterben esék, mert á midőn egyszer sok emberek előtt ment, vólna el, hallá, hogy nagy di-tsirettel beszéllenek felölle aszért, hogy nagy busgosággal hor-dosná á kereszt, noha nem as emberek ditsiretekre való nesve vette vala fel á kereszt, mindasonáltal á néki egy ke-vérsé tetsék önömmel, és gyönyörüséggel is kesdé halgatni, hogy ő felölle oly ditsirettel beszéllenének, de á Kristus mindenkor nagy kegyelmetségel vigyásvan réája, és akar-ván ötet á tekeletességnek utyán vezetni, gondolá, hogy esek á ditsiretek, á melyek tetsenek Storophilának meg nékie áxtalmasok lehetnek, aszért is monda nékie.

A Kristus. Vigyás magadra Storophila, mert nagy veszedelemben forgasz, nintsen veszedelmeseb kisértet, mint á ditsiretet szeretni, akarszé magadnak tetseni as em-berek hijában való ditsiretekben, holott as el távostat szeretetemtöl, á te valoságos boldogságodnak ellensége mindenüt üldös, és mindenüt keleptsét vet elödben, á betsülettel, és á tisztelettel akar el vesztni, ast ugy veti elödben valamint á maszlagot, és melléget vonnya hálóját, hogy meg foghasson, kerüld el aszért á ditsi-retet, és tsak as Isten ditsöségét keressed.

Storophila. Nem tudom Uram, hogy mi formában szivárkosot as elmémben es as árkosott mirigy, mivel már nem keresem á magam ditsiretét, meg vallom mind, ason által, hogy á midőn valamely jó tselekedetert ditsirnek, á nékem egy kevéssé tetsik, sokkal is inkáb tetsenek nékem as olyan jó tselekedetek, á melyek lá-tom, hogy másoknak is tetsenek, as emberek nyelve

olyan

olyan mint az égő kemenze, a' melyben minden nap meg
probabatunk, te tudod Uram, hogy mitsoda szükségével
vagyon az én szivem, és hogy mitsoda sok könyhulatáso-
kot ejtek, mivel nem tudom, hogy mikor gyogyulhatok
ki ebből a' nyavalyából, és igen tartok az én rikos vér-
keimtől, a' melyeket te jól látsz arod, és a' melyeket én
épsze nem vehettem.

A Krisus. Mind ezek az el multak gyengeséged-
től vannak, mert mintsogy az előt igen kereszted a'
ditsiretet, azért még mostanában is ennyed azokhoz va-
ló hajlandóságodat akaratod ellen is, mert a' Teremtő
nek bölts rendeléséből a' gyakorta történik, hogy a'
ki maga erejében bizik, a' nagy kisirtetekben forog,
azért, hogy meg ismérvén gyengeségit, magát meg ne
merje, és el hagyja magában való hitségét.

Sz. Lipthita. Uram éppen ki ran áltad az én nya
valyamat, most látom, hogy mitsoda tör[illegible]gyr előm
ben az én ellenségem, mert a' midőn igazán való pán
dékkal akarok az Istennek tetszeni, ugy történik
nem tudom mi formán, hogy az emberi ditsiret-
nek kivánságait is oda elegyeitik, és azt épsze ve-
szem, noha késön, hogy más féle pándékal kö-
vetem jó tselekedetemet, nem azzal, a' melyel el
kezdettem vala. es igy lévén ámbár tiszta légyen is
az Isten előtt a' mi igyekezetünk, eleintén mind
azon ábrál az emberi tekintettel végire meg elegge
dik, hasonlo dolog történik az éretkor, mivel csak a'
bűkségért kellene ennie, de még is az életben való
gyönyörüségért ott elől jár, noha annak ott ugy kelle
ne lenni, valamint egy polyának, a' ki az urát Bakta
kisérni, de gyakorta csak a' polyának kedvesünk,
nem az egésségnek, a' mi pedig az egészségnek elég,
a' nem elég a' betegségnek.

A Krisus.

A Krisus. Minthogy már most ennyed nyavalyádat,
azért orvalságot kel keresned az ellen.

Sz. Lipthita. Uram ki tudhatna engemet jobban megorvosolni az
Orvosságra, mint magad, mivel te vagy a' mi lelkünknek való
ságos Orvossa, kerlek azért tanits meg, hogy mikeppen le-
hessen nékünk meg gyógyulnunk, és meg gyogyitani ezt a' vészedelmes nyavalyát.

A Krisus. Ihym egy orvosságra tanítlak, a' melyre már meg ta-
nitottam az embereket, ha pedig régi is de hasznos. te se bal kezed
ne tudgya, hogy mit tselekszik a' jobb kezed. Math. 6.3. es azt
tészi, hogy nem csak a' te magadra, de még a' leg jobbakra
is vigyázz meg, hogy ne tudgya meg jó tselekedetedet, hogy el ne vesztesd
annak menyei jutalmát, de sőt még magadnak is tekintetes
felejteni, vagy leg alább nem kel annak sokat gondolkodni.

Sz. Lipthita. De mért kel a' jó tselekedetet oly igen el rejtek-
ni, mivel magad mondottad hogy: ugy fényljék a' te világosság-
unk az emberek előt, hogy lássák a' te jó tselekedeteidet, és
ditsőitsék a' menyei Atyádat Math. 5.6.

A Krisus. Azt jol mondod, mert meg lehet mutatni
a' jó tselekedetet azért, hogy a' menyei Atya ditsőitessék, mivel
tsak te tselekszel, de nem azért, hogy a' por, és hamu valamely tiszte-
tet végyen magának, mert ugyan is ha te magad nem vagy magadé
hát a' mid vagyon, hogyleheti tied?

Sz. Lipthita. Minthogy vagyon Uram, és ezeppen tied va-
gyok, nállad nélkül semmit sem tselekedhetünk, mert va-
lamint hogy a' bólo vesző nem teremhet gyümölcsöt ma-
gától, hanem ha a' bólo tőkében maradand, ugy mint sem
teremhetünk, hanem ha benned maradunk. Joan 15.4.
Kerlek Uram okos engemet, és mutasd meg a' hijában való ditsere-
tésnek mi voltát, hogy hat kerülhessem el ezt.

A Krisus. Ezt csak a' tettről meg ismérhetsz, mert
miért nevezik hijában való ditseretnek, hanem azért, hogy
csak olyan, mint az árnyék, az igazon változik, mint a'
hold mondgya az irás ecclesiast. valamint hogy a' hold
mast nagy, mast kisin, hol el fogy, hol meg telik, nem
mindenkor

ERDÉLYI MUZ. EGY. KÖNYVTÁRA KÉZIRATTÁR

maradván soha-is egy állapotban, ugy azok is, kik a má-
„sok ditséretire hadgyák magokot majd nagyok, majd kitsi-
„dek, a szerént valamint nékiek tettsik vagy hiselkedni,
vagy gyalásni, gyakorta történik a, hogy a ki szemed-
„ben ditsir, hátod megé meg tsufol, ugyan-is mit tsele-
„kesznek egyebet az emberek az egy mást való tsufa-
„lásnál, még-is oly kedvesen vészik egy mástól a hi-
„jában való üres ditséretet, nem figy elmezvén arra,
hogy azért el vesztik jó tselekedeteknek jutalmát.

Storophila. Azt észre vettem Uram, hogy mi-
„tsoda rosszat okos a hijában való ditsekedés, az el ton-
„tója a jó tselekedetnek, a kevélységnek elöl jároja,
de ki oltalmazhattya meg magát attól a vészedelmes
kigyótól, a ki oly nagy tsalárdsággal rejti el ma-
„gát, a mi jó tselekedetink kösze, végy szárnyaid alá
Uram minket, légy egyedül a mi ditsőségünk, és
adgyad, hogy tsak te éretted kivánnyunk szerettetni.

Tizedik Rész.

Hogy mitsoda szándékból kel a keresztet hor-
„dozni. 1. a bünért való elég tételért. 2. a pokolbé-
„li kinoknak el kerüléséért.

Az Urtól azért büntettetünk, hogy e világal
el ne kárhasztatthassunk 1. Cor. 11. 32.

Storophila már azt meg tanulta vala, hogy a
Keresztt hordozásban nem kel tekinteni a ditsiretet,
mivel ha azt tekintik, a jó erkölts hasszontalanná
lészen, el hitetvén tehát magával, hogy szüksége
volna a tiszta igyekezetre, kérdé az ö Szent Meste-
rétöl

As Urtól azért büntettetünk, hogy a Világal el ne kárhasztasunk.
1. Cor. 11. 32.

„xétől, hogy ha tsak a kivántatiké a keresztt hordosáshoz,
hogy a rosz pándékot el kel távosztatni.

A Kristus. A jó pándék köst vagyon külömbözte-
„tés, és az egyike felyebb való, érdemesel, és tekéletesel, mint
sem a másika, azért azt kel jól megismérned, hogy hová
igazgatod igyekezetedet, mivel mind azok, a kik a keresz-
„tet hordozzák, noha jól hordozzák is de nem egy dologra
tzelosnak ezt éssze lehetet venni az én szenvedésemkor,
mert négyen valánk, a kik a keresztet hordosók de kü-
„lömb, külömbféle pándékal.

A két tolvaj azért hordozza, mert a vétekért való
büntetest meg érdemlék, a Cyreneai Simon azért hor-
„dozá tránnam, mert arra kételen vala, és azért jutal-
„mat is igértenek vala néki, én pedig tsak éppen ab-
„ban a pándékban hordoztam, hogy eleget tégyek az
Atyámnak, és hogy az ö szent akarattyának enge-
„delmeskedgyem, látod tehát, hogy három féle pándék
vagyon, az eltö olyan, mint a raboké, a kik tsak azért
hordozzák a keresztet, hogy félnek az örök kárhaszat-
„tól, a másik olyan, mint a magok hasznok ke-
„resöke, a kik tsak a jutalmat tekintik, a harma-
„dika olyan, mint a fiaké, kik nem tartanak a bün-
„tetéstöl, se a jutalomra nem vigyásnak, hanem a
tiszta szeretettöl vezettetvén azon igyekesnek, hogy kedve-
„sekleheszenek Isten elöt, a keresztt viselésért.

Ebben a háromféle pándékban meg láthatod a fé-
„lelmet, a reménséget, és a szeretetett, tsak kevés szoval
meg mutatom néked, hogy mitsoda külömbözés vagyon
ezek közöt, az olyan, a ki a félelmen kezdi el, bé-
„kességgel hordozza keresztét, a ki a reménységen,

az olyan

az olyan örömest viseli, de csak a' hordozza busgosággal, a' kiben szeretet vagyon, az el is mondhatja a dicsöretre méltó keresztyén, mint Isten mindenkor szerettelek azért kivántalak hordozni, az olyan a' ki felebarátjának vétkeiről viselkednek, békességes tü-
rő, a' ki pedig reménységéről, a' teljes jó akarattal, el nem
busgesalja magát senkiben, könyen meg egyezik, azon kivül is a'
szeretet, a' melyet a' szent Lélek önt a' szivbe, a' békes-
ges türő, engedelmes, és soha el nem mulik, mivel
nem a' békességes türés, se nem a' reménység olyanokról
mint a' rajtad, hanem, a' szeretet, a' békességes türés az
mondyja, annak igy kel lenni, mert a' felebarátnak viselke-
nik, a' jó akarat azt mondyja: e' szerént kel cselekedni
mert a' reménység vesen, de a' szeretet mind másképpen
beszél, mert mint Isten a' szent Lélek gerjeszette fel,
azért nem mondyja, hogy igy kel cselekedni, hanem hogy
én igy akarom, és azt szivesen kivánom.

Sophila. Uram én it három öszvent látok, de nem
tudom, hogy melyik nékem való.

A Krisztus. Hogy a' dolog jó rendben folyon, azt
javallom néked, hogy a' felebaráti kedvgyed el, mivel az ur-
nak lelkében a' bölcsességnek kezdete, és hogy a' félel-
mert, mint egy garádicson felyeb mehess.

Sophila. Mit cselekedgyem Uram tehát?

A Krisztus. Elsöl magadal hirened, hogy kelyes
okból adtál szád a' Lensnek, és hogy a' te vétkeid azt meg
érdemlették sokszor, de mi szövetségre lépnek néked, mivel
anyiszor meg bántattad az Istent, felségét nem ig-
nálgosd el, hogy azok, a' kik a' büntetést meg érde-
lenék, békességgel is szeredgyék azt a' Jakob fiai meg
ismérték, és meg vallák vétkeket Józsefnek előtt,
mondván: mélván szemedgyük mi is ezeket, mert
vétkeinket

vétettünk az ötsénk ellen, látván nyomorúságban va-
ló lét megnem pártuk ötet, se kérését még nem halgat-
tuk, ugyan azért büntet minket igy az Isten ezekért is.
azért mindenfele nyomorúságidban mondyad szivesen ve-
ket a' pokat, mélván szenvedek, mert vétkeztem, azért
szeretem, és gondolatim okozák ezeket.

Sophila. Uram mélván hordozom a' keresztet,
és mélván szenvedem a' büneimért való büntetést a' fa-
rizeus mondasi jól jutnak eszembe, mondván: ne mu-
tassunk türhetetlenségyet a' nyomorúságokban, a' melye-
ket szenvedünk, hanem gondolyuk meg azt, hogy ezek
a' büntetések sokkal könyebbek, mint sem a' mi vét-
keink kitessük el magunkal, hogy az Isten azért kül-
dötte reánk Ostorait, hogy magunkat meg jobbittsuk,
és nem azért, hogy el vesszen. Jeremiás 8. 16. az Atyám
fiai szépen szoktak cselekednek, hogy az ég ellen panaszol
kodnak, kegyetlennek tartván az Istent, a' miért meg
büntetti, kemenységakor, mikor vagyunk okai nyomo-
rúságunknak, és nem kel azt másnak tulajdonitani.

A Krisztus. Azt jol mondod, de azt is jo meg
tudnod, hogy a' midőn az Isten valakire valamely
nyomorúságot küld, nem hogy ville kemenyen bán-
nék, de sőt még kegyelmességét mutatya hozzája
ugy cselekszik mint egy jó, és kegyes Atya, a' ki
nem akarja meg engedni, hogy gyermeke szoszsa
ga miatt magát el vesztette, azért nyomorúságok
kal akarja azt meg gátolni, ennek való nézve is
kellene az embereknek magokkal el hiszemi, hogy
az Isten vigyás reájok és üdvösségekre a' midőn

meg

91

meg bünteti öket, tsak egy ideig is bünteti öket, azért
hogy örökösön meg ne büntettessenek, válaszranod kel te-
„hat vagy az ideig tartó keserüséget, vagy á végheteti-
„lent, mitsoda nyomorult az olyan, á ki sok bünt tévén,
azokért es életben semmi büntetést nem vesen. az olya-
„nak nem érzik az emberi nyomoruságot, ugy mint má-
„sok mondgya David. és nem probályák azokot az osto-
„rokot á melyek alá mások vettettek ps. 72. 5.

Storophila. Ugy tetzik nékem, hogy á midőn
egyszers mind meg fogjuk tekinteni egész életünknek
minden szempillantását azt mondgyuk, valamit egy ré-
„gi bölts mondott, el vesztünk vólna, ha magunkat el
nem vesztettük vólna, ugyan miis el mondhattyuk,
hogy mind szenvednénk, mind keresztet is hordosnánk, ha
nem szenvedtünk volna, és ha keresztet nem hordosztunk
vólna.

A Kristus. Az ugy vagyon, de már mostanában
tudván, hogy az Isten miképpen bánik veled, azért vis-
„gáld meg jól büneidet, és á midőn az Isten valamely
nyomoruságot fog reád botsáttani, akkoron azt kön-
„nyebben szenveded, mivel az emberek békességgel szen-
„vedik akkor á büntetést, á midőn hivekben meg val-
„lyák vétkeket, á való hogy á büntetést könnyebben
szenveded, ha meg isméred magadban, hogy azt meg
érdemlettéd.

Storophila. De Uram mit kel gondolni az olya-
„nak felöl kik noha nagy vétkeket követtenek is,
mindazon által azon igyekesnek, hogy el kerülyék
es életben szenvedni, mondván: hogy á más életre
hadgyák, ha egy kevéssé továl kel is szenvedni
Purgatoriumban.

A Kristus. Azt el mondhatni, hogy az olyan
Keresztények igen meg tsalyák magokot mivel
á bizonyos

á bizonyos, hogy es életben nagy vétkekért le-
„het eleget tenni kevés szenvedéssel, á purgatorium-
„ban pedig á kin intostató, és á békességes tüzés
semmi gyümöltsöt nem teremt, de es életben á
kin nem nagy, és az elég tétel érdemes, és bövsé-
„ges, az olyanak pedig tsak á jelen való időt
tekintik, mintha á jövendőről bizonyosok vól-
„nának, azt is hozzá tészem, hogy kevesen vannak
olyanak, kik halálos vétekben nem estenek vól-
„na, mitsoda okbol kivánnák tehát el kerülni á
keresztet? ha azt magaddal el hitetted vólna,
hogy telyességgel meg nem mentheti magát á vét-
„kes lélek á pokol kinnyaitól, és az örökke tartó
tüzről, és hogy á keresztség után azokot másként el
nem lehet kerülni, hanem tsak á pœnitentia tar-
„tással, hogy ha ezeket el hinnéd, boldognak tar-
„tanád magadot es életben való szenvedésért tsak
á mason meg szabadulhatnál az örökké való kinoktól.

Storophila. Hát Uram azt akarodé, hogy
le szályak á pokolra, azért, hogy pœnitentia
tartásra indittsam magamat.

A Kristus. Igen is azt akarom, mivel á
pokolról való gondolat nem engedi meg, hogy
abban essél, azt akarnám, hogy az emberek még
életekben le szállanának oda, ugy hogy ot meg
visgalván á kinokot, holtok után oda ne men-
„nének, mivel ha valosággal gondolkodnál az ot
való

valo kinokról, as örökké tartó tüstől, arról á se=
=tét rabságról, á kárhasottaknak istostato jajga=
=tásokról, és ordittásokról, meg láthatnád, hogy
nem lehet már asoknál nagyobb kin.

Storophila. Oh. én Istenem itt égess, itt
vágj, itt kinosengemet, tsak as én lelkemnek ir=
=galmas, és üdvesittsed, ugy tecsik mint ha á nyo=
=morult lelkek eseket mondanák nekem.

Miért panaßolkadol egy kisßenvedésért,
egy ßem pillantásig tartó semmi buért,
Vagyoné nagyobkin, mint melyet ßenvedünk,
de á még nehesebb, hogy nints reménységünk.

Tizen egyedik Rész.

Hogy á kereßtet lehet hordosni á jutalom=
=nak reménségéért.

A ki tsendes életet élhetet vólna kereßtet
ßenvedet. hebr. 12. 2.

Storophila. Ezekre való nésve meg bátorod=
=ván nagy busgosággal jár vala á félelemnek uttyán,
nagy ßiv fájdalammal sohajtosik vala asért, hogy
as örökké való kint érdemlené vétkiért, de meg
más felöl assal vigaßtalá magát, hogy lehetne nékie
es életben meg menteni magát attól á kintól á
kereßtel.

109

A ki csendes életet élhetet volna Kereßtet
ßenvedet hebr. 12.2.

a Kereßtel, minekutánna pedig eleget ßenvedet
vólna, a Kristus felyeb akarván emelni őtet, monda
nékie: elég már Kedves Storophilám a ßemoruságnak,
és a félelemnek uttyán eleget jártál, vagyon még
más ut, a melyen gyönyörüséggel, és örömmel
járhats, had el a félelmet, és tekintsd es után a
jutalmat, mivel az olyan lélek a ki azt tekinti, sem
„mit nem tart nehésnek a ßenvedésben, örömben va=
„gyon, és csak a Boldogságot ßemléli, ki is igyekes=
„nék a tekéletességet el érni, ha azt gondolhatná,
hogy jó tselekedeti jutalom nélkül maradnak,
miért kivántom én ßinemet el váltostatni az én
Tanyitvanyim előtt, hanem azért, hogy Ditsőség=
„ben látván engemet, inkáb kövessenek SSenve=
„desimben, és a Ditsőségre való nésve örö=
„mestebb viselyék a Kereßtet, fel támadásom
után-is miért engedtem azt meg, hogy az em=
„berek hozzám nyulyanak, és lássanak, azért
hogy nem kétalkedhetvén igeretemben, kéßebbek
lehessenek a békességes türésre, a hadi em=
„ber-is nagyob bátorsággal, és örömmel me=
„nyen a hartsra, midőn bizonyos abban, hogy
meg jutalmassák, azt tudod, hogy akár mely
nehés munka mindgyárt könyebb, hogy ha
annak a haßnát tekintik, egy ßoval a
békessegy

békeséges türést a' jutalomnak reménsége
táplalya.

Sorophila. Uram minđ ezek vigasztalnak
engemet, ugy légyen a' mint mondod, töltsd bé ő-
vönnel bolgálodnak lelkét, és vezérely enge-
met a' békeségnek uttyára.

A Krisms. Vigadgy Leányom, és légy örüm-
mel az Isten Dicsőségének reménységében,
mert a' melyeket most penvedsz, nem hason-
lirandók ahoz a' Dicsőséghez, mely neked meg
jelenetik rom. 8. 18. hogy ha amyit munkálod-
nyak a' dolgosok, a' mester emberek egy kis jutta-
lamért, mit nem kellene mivelni az örökké va-
ló jutalomért, ha a' vependő jokért a' hajosok
a' tengeren való vepedelemre adgyák magokot,
ha a' munkás az epőt, és a' hideget el penvedi,
és a' hádi emberek a' Sebeket, leheté tehát sok-
nak tartani, és hasonlittani ez élerben lévő nyo-
moruságakot, a' ki mondhatatlan jutalmokhoz.

Sorophila. Minđ es Uram nagy öp-
ven lehet nékünk a' Keresztt hordozásra.

A Krisms. Ugyan ezekre való nézvel
hordonák a' Bentek oly nagy álhatarossággal
a' Keresztet, és penvedtek amyi nyomorusaga-
kot, Bent Jován első Manyr mikor vére oly-
Kedvességgel

Kedvességgel a' követ, a' melyel kövezték, hanem
azért: hogy fel emelvén az egy felé penzet, láttá az
Istennek Dicsőségét, és Jesus állani az Istennek
jobján act. 7. 55. mi bátorittá az első Kereszténye-
inket jopágakor el hagyni, mindenek előtt anyi
beszélenségét, és gyalázatot penvedni, hanem azt
jól tudták, hogy vagyon ő bennek olyan drága
jopág, a' mely soha el nem vesztheti, de én ma-
gam nem élhettem volnák semmi élettel, még-is
nem penvedtem Keresztet, és gyalázatot, kiso-
da hát olyan vak, hogy meg ne vesse ez vila-
gi gyönyörüségeket, hogy ha sohajtya a' valosá-
gos, és örökös gyönyörüségeket.

Ezek a' beszédek nagyon fel gerjesztek
Sorophilát, a' ki-is igen kezdé sohajtani az örökké
való hajlékot, és monda, Szeretem kivánok édes fe-
rusom Menyei Jerusalembe jutni, és es a' nyakha-
tatlan kivánság békeséges türésre szépen ereszte,
mivel annak a' nagy jutalomnak költsége
meg röröli az én penvedésimet való kömyhula-
dásimat. Oh örökké való jutalom, ezeket pontya-
hoz az én lelkem, és kivánkozik oda lenni, a' hol
meg koszolhattya az igazán való örömet.

A Krisms. Most jol beszélsz Leányom, kez-
dold meg még előre az örökké való Dicsőséget,

Cseppekezzel

Ditsekedgyél az Isten Ditsőségének reménsegeben,
Ditsekedgyél a' nyomoruságban, mert abban ál
a' Ditsőségnek reménysége, mivel a' boldogság a'
Keresztel jár, és az eltöt el nem nyerheted, ha
a' másikát nem hordozod, az én kedves Tanitvá=
=nyom ezt jól tudta, midőn azt mondotta. En János
ti Atyatokfia, és résztes a' haboruságban, és az Ország=
=ban, és a' békességes türésben a' Jesus Kristusban
Apoc. 1. 9. mit tesznek ezek, hanem azt, hogy a' ki
Meny Országban akar részesülni, annak résztis
kel venni a' nyomoruságban, és a' türésben mi=
=vel egyik a' másika nélkül nem lehet. Nem kelle=
=téké szenvednem, és ugy bé mennem a' Ditsőségbe.
Luc. 24. 26. mit mondasz ezekre Storophila, az Isten
Fiának Országaba hivattattál, ha azért sokszori halált
kellene szenvedned, nem tselekednédé meg, ha a'
boldog életet akarod tehát birni, vesd meg a' mosta=
=nit, ha azt akarod, hogy a' menyekben emelyenek,
alázd meg magadot e' földön, ha uralkodni a=
=karsz velem, hordozzad velem a' keresztet, mi=
=vel a' kik a' keresztet szeretik, azok meg találgák
a' boldogságnak uttyát.

Storophila. Ez után édes üdvezittöm a' Keresztt
elöttem kedves lészen, és a' nyomoruság gyönyörüsé=
=ges, mivel tsak ezen az árran lehet meg venni a'
Boldogságot, de mit adunk mi azért az örökkévaló
Kintsért? éppen semmit, de oh én Istenem mikor
érhetem el

Az én kedvesem enyim, és én övé vagyok.
Cant: 2. 16.

Érhetem el azt az örömet, a' mely után sohajtasok, mikor ihatom annak a' gyönyörüségnek bövséges forrásából, mindazon által Uram addig a' mig azt el érhetem, az én köny hullatásim kenyerem helyet legyenek mind addig a' mig azt mondgyák, ihon a' te Istened, de mind addig-is az én sohajtásimmal taplály engemet, erösits meg engem kinaimban, mert es életben semmi vigasztalást nem kiván az én Lelkem, azért hogy része lehessen az örökké való vigasztalásban, méltó hogy az olyan tégedet ne bizhasson, a' ki másban, és nem te benned keresi vigasztalását, kérlek hát tégedet örökös igasság, hogy csak te benned keresse vigasztalását az én lelkem, adgyad Uram, hogy tégedet követvén, azon életet élyünk, a' melyet éltél e' földön, részesek is lehessünk abban abban a' boldog életben a' melyet rendeltél választatidnak

Tizen kettödik Rész

Hogy a' Kristushoz való szeretetért kel a' keresztet hordozni.

Az én kedvesem enyim, és én övé vagyok Cant. 2. 16.

Storophila nagy örömmel járván a' reménségnek uttyán, nem vala messze a' szeretetnek uttyától, a' melyről-is ezeket mondá néki a' Kristus Leányom még más utat akarok néked mutatni, a' mely sokkal nemesebb, mint a' melyen eddig jártál, igen jó a' keresztet félelemből, és reménségért hordozni, de sokkal jobb szeretetből, mivel az Isten Fiához illik az öröm, és félelem, és a' reménség pedig a' bolyákhoz hiteszd

hitesd el tehát azt magadtal, hogy az Istyád adta vtád
a Keresztet, azért járj bátorsággal, és bizonyos légy abbé
hogy vtkozol, és amijt fogsz rendelni, a'mint ő akarja
és ő Szentét ugy kell tekintened, valamint egy Istyai ostort,
és nem ugy mint egy ítélő Bírónak ostorát.

Sophila. A való Uram, hogy Istya vagy, ide olyan
Istya, a'ki minket meg fedéssel, ostorral, és nyomorgatással ugy
tartsa, hogy mind tsak nem a' pokolnak, hanem a' te
menyegednek jelei, én pedigen tégedet mindenkor ugy
tekintettelek, valamint a' Szentségnek Istyát, és minden
vigasztalásnak Istenét, a'ki minket vigasztal thatsa min-
den háborúságunkban. 2. Cor. 1. 3.

A Krisus. Meg vallod magadot Sophila ha azt
gondolod, hogy nintsen Vigasztalás a' Keresztben, és a'
nyomorúságban, nem tudod azt, hogy a' melyek meg
írattattak, a' te tanúlásodra irattattak, hogy a' békességes
türés által, és az irásoknak vigasztalások által reménse-
ged legyen rom. 15. 4. Látod tehát, hogy ley inkáb azért
vsok Pérint való békességes türésre, és vigasztalásra va-
gyon fundálva a' reménység, el feledkeredé azt az emest
mely tégedet illet. Fiam ne vesd meg a' dorgálást, és el
ne fáradgy lelkedben, mikor ő tőlle dorgáltatol, mert a'kit
Szeret az Ur meg dorgálya, meg ostorozza pedig minden, va-
lakit Fiává fogad. hebr. 12. 5.

Sophila. Hát Uram mindeneket meg ostorozsz?

A Krisus. Igen-is mindeneket, senkit ki nem ve-
sven abból, mysztkarod, hogy senkit ki nem vesperj,
tsak azt tekintsd meg, hogy ín velem egyetlen egy Fiá-
val mikeppen bántanak, vétek nélkül valók, még-is
nagy ob kímélléssel nem bántanak velem, mint mások
kal, ha az Istent a' Pérint bánt az ő egy Fiával, a'ki

vétek nélkül

vétek nélkül vala, és ha az emberekkel az hatalmat ad-
ta, ítélő lett, hogy mikeppen kell bánni azokkal, kik a'
minden napi vétkekért, minden féle büntetést érdem-
lettek, ráttad jónak tehát, hogy az Istent vétsd veri
Istyai kezét, és meg ne vesztsed atyai büntetését, ne hogy
el ne vonyd tőlled irgalmasságát, de sőt meg
alázd akaratja alá vesztsed magadat, és kérjed, hogy a' tegnap
meg győzvén, érdemes lehessél el nyerni az örökségét, hogy
olyan jó Istyának igyekezetében bíbol, ne tartsd büntetését,
hanem attól félj, hogy ki ne rekesztessen az örökségből, hogy
vagyon a' kik vagy a' bűnösök kik minden nap ujjab
vétkekben esnek, nem akarják az Istent rendelésének
büntetése alá vetni magokat, holott az Istent fia vétkektől
vétkül lévén, még-is sok kínokat szenvedett az Istent nem
tett felőlök ezt a' Distichon. Et as en peccatis fiam,
kibet vagyon minden gyönyörűségem. Matth. 17. 5. ezt vi-
gyázz Sophila, hogy ín vobtam az ő szerelmes fia, még-is meg
ostoroztatott, és fel feszíttetett, ettől meg lehetsz hogy az
Istent annak képit keresztet, a' kit leg inkáb szeret, azért el
mondhatni, hogy azok az Istent fiai, kik meg vannak ostoro-
ve a' keresztel, szomorúsággal és üldözéssel, azok
pedig, kik nem szenvednek, nem valóságos fiai, hatsd
azt mit mond az ín Apostolom. Fiam meg ne vesd az
Ur dorgálását, meg a' kit Szeret az Ur meg dorgálya meg
ostorozd pedig minden, valakit Fiává fogad. mert ostoro-
ly fiai, kit az Istya meg nem dorgálta dorgálás nélkül
lesznek, melyben részesek részesek ínségtes fiaik vagy-
tsak, és nem fiak. hebr. 12. 8.

Sophila. Kívánom édes Uramtól hogy képen le-
gyen és élekben a' te keresztedben, és a' te penitentziádban
hogy had példátlanságom a' más életben választ adó kötés,
ne adgya Isten, hogy nyomorúság nélkül leggek meg
ugy élőlény nélkül lennék.

A Krisus. Légy mindenkor ebben a' példádban
a' keresztet

a Keresztet es után csak szeretedből viselyed mivel az igazán való szeretet nem tudgya mi a keserüség, csak a kedvességet esmeri, valamint hogy a szeretet atyafia a kedvességnek, ugy a keserüség atyafia az irigység vnek, a ki engemet buzgó szeretettel szolgál, nem csak a munkát nem kéri jutalmat, mind azon által megis meg halad mindakot, akár mely rettentő nyavalyákban legyenek is azok, kik az Istent szerentsétlenitik de azt meg győzik ugy annyira, hogy se a vas, se a tüz, se a szegénység, se a betegség, de sőt még a halál sem tehetnek, a kiben es a szeretet vagyon, azért is mondgya Pál: Kitsoda választ el minket a Krisztus szeretetétől, a nyomorgatás, szorongató keserüség üldözés, ehség, mezitlenség, veszedelem, fegyver, mert bizonyal el hittem, hogy sem halál, sem élet, sem Angyalok, sem fejedelemségek, sem Hatalmasságok, sem jelen valók, sem következendők, sem Magasság, sem Mélység, és semmi egyéb teremtett által el nem választhat minket az Istennek szeretetétől, mely vagyon a mi Urunk Jesus Krisztusban Rom. 8. 38.

Sorophila. Hogy lehetne Uram nékem a szivemből fel gerjesztenem azt a nagy szeretetet?

A Krisztus. Azt kérni kell, és tanulnod megtölteni, hogy mit szeretsz értem, mivel csak a szeretet állíttatt le engemet az Egből a földre, a jeszeretet a jászolyba, az is szenvedtem veled annyi sáradságot, a szeretetet alázám meg magamat, és vá lék engedelmes mind a keresztnek halálig, Kötelességed lett volna nékem meg váltanom az emberi Nemzetet a gyalázatos

a gyalázatos Kereszt nélkül is, mind azon által azt nem szeretném azért, hogy nagyobb bizonyságát adhassam szeretetemnek, mint kel hát egyebet szeretned, hanem hogy szeresd azt, a ki téged ely nagy szeretettel szeret.

Sorophila. Ugyan azt is kivánom szivemből, de Uram kérlek tanits meg engem arra, hogy mikeppen szeressem.

A Krisztus. Akár honnét jöjön szád a keresztet de azt el vegyed, avagy igazságosan, avagy igazsággal vagy adgyák szád, akár ügyen, akár atyafia, de azt örömmel vegyed, mint az Istennek atyai kezéből, a ki azt akarja, hogy hordozzad a keresztet, azért akarat atyához is kel magadat alkalmaztatnod szeretettel.

Sorophila. Ó Uram nékem nehéz dolognak tetszik, és nem könnyen lehet végben vinni az ilyen közelességet, mert vannak olyanok kik pár pár bekkal akarnak engemet kergetni, és a kik roszszindulattal vannak hozzám, olyanok nehéz az nékem el szenvednem, vagy magamat el hitetnem hogy azt az Istennek akaratyából szeressem.

A Krisztus. Tekints engemet, követtem példáimat, és vizsgáld meg, hogy a midőn meg akarának fogni, Péter mint egy bátor Vitéz fegyverrel akara engemet oltalmazni, de mit mondék nékie, tedd a hüvelyébe a te pallodat, avagy nem kelé meg innom a Pohárt a melyet az Atya adott énnékem Joan 18. 11. és arra semmit sem figyelmeztem, hogy ase a pohár a Judás árulása vénné keserüvé en azt jól tudtam, hogy mennyi ürmöt, és más keserüséget eleggyé tettek az én poharamban Caiphás, Pilatus, Herodes a Papi fejedelmek és a Farizeusok

Nemem

hanem csak arra vigyázzam, hogy az Atyám adta
azt a poharat, nem fogy el mielőtt azon, hogy ki által
adta, minden valami az Atyámtól jött kedves volt
előttem, és az ő parantsolattyát kivántam minden
dolgokban végbe vinnem mivel az én eledelem es,
hogy annak akaratyát tegyem, a ki engemet
el botsátat, és el végezem az ő dolgát. Joan 4. 34.
A' Perentis illik a' Valosagos fiakhoz, hogy visel
gyék a' keresztet, nem a' bűntetésért való félelem
ből, se nem a' jutalomért való reménységből, ha
nem a' tiszta szeretetből, és csak azért, mert ugy tet
szik a' Mennyei Atyának.

Storophila. Edes Ulvesittőm, mivel hogy ki
szeretődnek poharát meg ittad, én is az üdvösség
nek poharát fel veszem, és az Urnak nevét segitse
gül hivom ezt akarom, és ezt kivánom ez után egész
szivemből, bánjál ugy én velem, a' mint neked tetszik,
a' te akaratod légyen meg én bennem, és én általlom
ne vizsgáljam azt ez után, hogy mi édes, vagy keserü,
hogy mi nehéz, vagy könnyü, hanem gyorsasággal és
buzgosággal alkalmaztassam magamat ahoz, a' mit tet
szik Uramnak rendelni, csak te légyen nállam kedves, és
csak a' tetszik nékem, a' mi megegyez a' te szent akaratoddal.

A Krizms. Azon igyekezzél Leányom, hogy minden
kor ebben a' pandékban lehes, járj szüntelen ez
után, mert e' sok szenvedéseket vészed a' tökéletességre, e'
ki tetszett egy Büsbeni: A' kiről is midőn azt kérdeték
volna, hogy mi formában érhetet a' tökéletességre
azt felelé: ugy, hogy az Istennek kezéből minden
nyomoruságaket egy aranyos pitével vetted; ha
valaki

ha valaki meg bántott, vagy meg szomoritott, azon igye
kezem hogy néki azt meg köszönnyem, és azért jóval
Uram hozzája, nem-is panaszolkodtam soha is más
nak csak az Istennek az én nyomorusagimban, gyak
talán-is vettem tőlle, hasonlókeppen jutot meg egy más
mondván: hogy soha olyan nagy nyomorusagban nem
lehetet, hogy még nagyobbat nem kérte volna az Istentől,
érdemetlennek tartván magát arra, hogy az ő kezé
ből oly draga ajándékot venne.

Storophila. Meg sem szalá Uram magát, mert a'
ki szegedbe igazán szeret, és a' ki jó szerencséjéért né
ked halálát adá, nagyobb vigasztalása nem lehet mint
a', hogy a' te akaratodba hadgya magát, ugy kel néki ő
rülni a' nyomorusagban, mint annak a ki szerentsé
ben, és bőrességben vagyon, boldognak kel magát tar
tani, ha másoknál alább vagy kel annak örülni
ha meg vetik valamint a' nagyra vágyó örül annak a' mi
dőben kipirelik, ugyan-is Uram olyanokat valósztnak el ő
a' kik a' Világ előtt igen alá valók valának de ők ele
inkének és barátinak fogadá és őket az egész földnek je
jedelmivé tévé a' sok gyalázásért, botsánságért, sokat
panaszolkodnak vala, ránk valának a' hamisságról, és a'
valáréségről az ő együgyüségek és alázatosságok olyan
nagy vala, hogy minden örömeket csak abban helyheztet
ték, hogy a' te nevednek Dicsőségiért mindent szen
vedgyenek, mivel Uram? azért mert hazugsággal perel
nek tégedet, mivel bizonyos a' ki tégedet nem pe
reszt, meg sem foghatja ezt, hogy a' szenvedést kinek
peretni, ele ebben az, a' kit a' te pereszted fel indit
Lelkedet erősit és a' kit a' hit világosit, a' midőn
gyönyörüségit és Dicsőségit abban veti, a' mi mások
alá valónak látszik, valóságos örömben a' neki, a' midőn

alkalmatossága vagyon, hogy érettedszenvedhessen, mi-
vel a te akaratod végben menetelének, és a te Ditsösé-
ged szerettetének fel kel gerjedni azokban, a' kik
tégedet szeretnek, és abban inkáb kel nékiek örülni,
mint sem a' kegyelmidben, melyeket vettek tőlled.

Tizen harmadik Rész.

Hogy a' nyomoruságban, és szenvedésben imádkozni kel.

Szenvedé Valaki ti közöttetek imádkozzék jac. 5. 13.

Ugy tetszék mintha Storophila elegendő okratást vett
Vólna, de mint hogy telyességgel meg akará tanulni a'
Keresztnek tudamányát, azért kérdé a' Kristustól, hogy
ha vólnáe még valami, a' mit meg kellene tanulni?

A Kristus. Vannak még hulmi hasznos oktatá-
sok a' melyeket meg kel tanulni annak, a' ki a' keresztt
iskolajában akar járni, elöbször szükséges, hogy a' keresztt-
ből tegzet tsinályon, a' melyel nyilat fel az ég felé lőjjön.

Storophila. Uram én ezeket nem értem, nem is
tudom mire magyarázni.

A Kristus. Arra, hogy a' nyomoruságban
imádkozni kel, mivel a' töredelmes, és alázatos Szivnek
imádsága olyan mint a' nyil, mely a' szivből emelkedik fel
felé, azért is mondgya az irás hogy az alázatos ember-
nek könyörgése meg hattya a' fellegeket, és meg nem
vigasztaltatik, mig nem el köszelget, és el nem távozik,
mig nem a' felséges réá tekint eccl. 35. 21.

Storophila. De Uram miért parantsolad annak,
a' ki keresztet visel, hogy imádkozzék mivel azt
végben kel vinni kösönségesen mindem em-
bernek.

A Kristus.

Szenvedé valaki ti közöttörök imádkossék jac. 5. 13.

A Krisus. Nem tudodé még azt Leányom, hogy az imád=
„ság nagy könyebség, és illik azokhoz, kik nyomoruságban vannak
ezt az Isten parantsolya. Hij segitségül engemet mondgya Dávid
a' nyomoruságnak napján, és meg szabadittalak attól és enge=
„met ditsöitteni fogsz ps. 49. 16. meg másút. Hozzám fog kiál=
„tani, és meg hallgatam őtet, vélo lészek a' nyomoruságnak
idejében, meg szabadittom, és ditsöséggel bé töltöm őtet
ps. 90. 15. Dávid meg probálta vala ezt a' szükséget, az=
„ért mondgya: Az Urhoz kiáltek nyomoruságomban, meg
keresztem az Urat, ezsakán ő hozzája emelem kezeimet,
és meg nem tsalatkoztam. ps. 76. 2. és meg másut: Az
Urhoz kiáltának az ő nyomoruságok között, és meg
szabadittá őket nagy szükségekből ps. 106. 13. az irás
elég példát ad az olyanakról, a' kik az imádsághoz
folyamadtak nyomoruságokban, ezt követé Susán=
„na, a' midőn oly nagy veszedelemben forga, a' három
iffin az égő kementzében, Daniel az Oroszlányok
között, Jonás a' Cset hal gyomrában, Péter a' Ten=
„geren való szélvészben, Pál, es filás a' tömlecsben,
végtire még magam is nem csak a' kertben, de
még a' keresztfán. Nagy kiáltással, és köny hulatá=
„sokkal, való imádságakot, és könyörgéseket aján=
„lattam az Atyámnak. hebr. 5. 7. ilyen nagy példák=
„ra való nézve, gyakron kel folyamadnod az imád=
„sághoz, mivel a' nyomoruságban tett imádság meg
engeszteli az Istent, és még az imádságot is igen
segitti a' nyomoruság.

Storophila. Kérlek Uram, hogy egy kevéssé ma=
„gyarázd meg jobban mondásidot, mivel meg nem fog=
„hatom hogy lehessen, a' nyomoruságnak segitteni az
imádságot, holott a' fájdalom anyira el fogja az el=
„mét, hogy nemis gondolkodhatik másról, azt láttuk
hogy a' betegek, és a' kik szomoruságban vannak rend=
szerint

Perére azon panaszolkodnak, hogy nemis könyörüljhet
nek az Istennek

A Keresztes. Az mindmegy, hogy a' midőn valaki vala
mely nyomorusagban vagyon, menről tölsőr folyamadik az
Istenhez, annál keresebbet gondolkodik masvalyajáról, keresse
azért az Istent nyomorusagának napjan, mivel ő adgya elod
ueben azt az utat, hogy hozzája mehes, kérjed buzgosággal,
hogy szabaditson meg nyomorusagodtol, hogy pedig mentle
hes a' felelemről jobb modgya annak nintsen, mintsa, hogy
az Istenhez kapcsolyad magadot.

Szerophila. Látom Uram, hogy a' kereszt és nyomorusag nem
csak segitti az imadságot, hanem még pükszegetis.

A Keresztes. A nintsen különben, mivel a' nyomo
rusag gyakorta hasznos arra, hogy az embereket az
Istenben bolyalattyára vezesse, midőn azt, hogy mi modon
kéne beritte Absolon Joabot, hogy hozzája menne, a' kihez
kétszer is küldötte vala Bolgait, hogy hozzája hinák,
de Joáb nem akarván engedelmeskedni, Absolon mon
dá a' Bolgainak Tudgyátok, hogy Joabnak azon föl
dem mellett egy árpa földgye vagyon, ereggyetek égés
sétek meg az árpáját, a' Bolyák engedelmesebbek
lévén az Urokhoz, mint Joáb a' Király fiához, meggyu
ták az árpát, Joáb azt meg tudván azon fel indula,
és Absolonhoz mene, kérdvén tölle, hogy miért bán
ték olyan formán vélle, azért, jelelé Absolon, mert
kétszer küldöttem utánnad, de nem akartál hozzám
jönni, énis kérelen valék azt tselekedni, Joáb meg hal
gatván Absolont, meg békéltetté őtet a' Királyal,
e' perént bánok én is azokkal, kik azt akarván
mat nem akarják követni, valamely nyomorusagál
tal magamhoz hivom kétszer, vagy háromszor, és a'
midőn hozzám jönek, meg békéltetem az Atyámmal,

ezről

ezről mondgya David: Hogy a' midőn az ő nyomorusságok neve
sedet, nagy serségel fordulnak az Istenhez ps 15.4 meg másut.
Vesséd a' nyomorusag alá őket, fedezd be orczájakat gyalázat
tal, és akkoron Uram keresni fogják nevedet. ps. 32. 12 az való
hogy vannak olyan kereszténynek a' kik sohal az Istenhez nem fo
lyamadnának, hogy ha csak valami nyomorusag ara nem
kényszeritené őket, azért az Isten, irgalmasságából vetekszik
a' midőn meg engedi nyomorusagban való esésünket, hogy leg
alább abban az állapotyokban ő hozzája fordulyanak az
Istyák és az Anyák kik a' gyermekeket perelik harmad
képpen bánnak véllek, mert a' midőn látyák hogy nem jól vi
selik magokot, mások altal meg ijesztetik őket, ugy hogy
meg ijedvén anyokhoz folyamadnyanak

Szerophila. Azt látom Uram, hogy annak nintsen
bölcsessége, a' ki az Istenhez nem folyamadik nyomorusaga
nak idejében, és hogy a' kiket a' kereszt, és nyomorusag hozzád nem
terit, azok nem jó pándikban vannak üdvösségek iránt.

A Keresztes. A nintsen különben, a' lelket pedig
meg ismérhesed miszerint állapotban vagyon csak ezt vis
gyáld meg, hogy mit okos abban a' nyomorusag, valamint
hogy a' tele, és a' jól meg ért mag könyen el vész a' pelmé
ből a' tsép alatt, és hogy az üres, és üresen meg a' pelmé
vel együtt meg rörenik a' tsép alatt, ugy az olyanok kik
a' Világi gyönyörüségek pereinek alatt is vagyakodnak
valamint az üresen meg a' pelmához, de az olyan, a' ki
hin, és a' kinek szive tele jó eszközzel alig ért valami
kis nyomorusag, hogy mindennek ellene mondván, az
Istenhez folyamadik

Szerophila. Uram is ugy vagyon, de mikeppen tselek
szem az imadság annak a' ki keresztet vett, kérlek mond meg
nékem, mit kellene inkább kérni imadságimban.

A Keresztes. Ha azt kéred, hogy a' keresztet meg ne
tsekedgyél, vagy hogy a' meg könyebbitsék olyan formán
legyen

légyen, valamint én magam imádkostam az olaj fák ker-
„teben; Atyám ha lehetséges mulyék el töllem es á Pohár
mind azonáltal ne az enyim, hanem á te akaratod légyen
meg, nem igasságosé á, hogy á lélek az Isten akarat-
„tyára hadgya magat, mivel csak ö tölle kel várni üd-
„rösséget, azért csak azt kérjed, csak azt kivánnyad, hogy
az Isten akarattya bé telyesedgyék, Uram légyen meg
á te akaratod, á ki á keresztnek bövséges gyümöltsit
akarja várni, annak el kel magát szánni, és minden-
„hez kel készülni, ajanlyad az Után az Istennek Di-
„tsöségére, és az ö Nevének ditsiretére nyomorusagidat,
és akár mely kitsin szenvedésidet az én kin szenvedésim-
„mel edgyüt, ilyen formán érdemesekké teheted azo-
„kot, és kedvesseké Isten elött.

Tizen negyedik Rész.

Hogy á keresztet örommel kel hordosni.

Örülyetek azon, hogy részesultök á Kristusnak
szenvedésiben 1. pen 4. 13.

Storophila gondolván, hogy már nem volna
semmi több hátra azért nemis tett semmi kérdést, á
Kristus azt látván monda néki: Leányom, pálya futá-
„sodnak meg végét nem erted, az elél azt mondám né-
„ked, hogy á keresztt teges helyet légyen, mostanábl
pedig azt akarom, hogy abból hárfát, csinály, és á
mellett énekelyed á Seremprönek ditsiretit.

Storophila. Meg vallom Uram tudatlansága-
„mot, hogy nem értem mit akarsz nékem mondani.

A Kristus. Az éneklésen azt értem, hogy
örömmel, és

légyen, valamint én magam imádkostam as olaj fák ker=
=tében; Atyám ha lehetséges mulyék el töllem es á Pohár
mind asonáltal ne as enyim, hanem á te akaratod légyen
meg, nem igasságosé á, hogy á Lélek as Isten akarat=
=tyára hadgya magát, mivel tsak ö tölle kel várni üd=
=rösséget, asért tsak ast kérjed, tsak ast kivánnyad, hogy
as Isten akarattya bé telyesedgyék, Uram légyen meg
á te akaratod, á ki á keresztnek bövséges gyümöltsit
akarja várni, annak el kel magát szánni, és minden=
=hes kel készülni, ajantyad as után as Istennek Di=
=tsöségére, és as ö Nevének ditsiretére nyomorusagidat
és akár mely kitsin szenvedésidet as én kin szenvedésim=
=mel edgyüt, ilyen formán érdemesekké teheted aso=
=kor, és kedvesseké Isten elött.

Tizen negyedik Rész.

Hogy á Keresztet örommel kel hordosni.

Örülyetek ason, hogy részesultök á Kristusnak szenvedésiben 1. pet 4. 13.

Storophila gondolván, hogy már nem volna semmi több hátra asért nemis tett semmi kérdést, á Kristus ast látván monda néki: Léányom, pálya futá=
=sodnak meg végét nem erted, as elél ast mondám né=
=ked, hogy á Keresztt teges helyet légyen, mostanábl pedig ast akarom, hogy abból hárfát tsinály, és á mellett énekelyed á Seremprönek ditsiretit.

Storophila. Meg vallom Uram tudatlansága=
=mot, hogy nem értem mit akarsz nékem mondani.

A Kristus. As éneklésen ast értem, hogy örömmel, és

Örülyetek azon, hogy részesültök a' Kristus
Kin Szenvedesiben. 1. pert. 4 13.

örömmel, és szeretettel kel munkalodni, mives az Is=
=ten azt szereti, a' ki örömmel adgya magát nékie, azért
tehát egyesesd meg az ének szoval a' jó tselekedetnek
harfáját, a' midőn pedig valamely nyomoruságban,
vagy szomoruságban vagy, azt örömmel szenvedgyed,
és akkoron olyan lész, mint egy hárfa, a' melynek hang=
=ja kedves lészen Isten előt, a' midőn az én Apostolom
eseket mondá: ditsekedünk a' haboruságokbe rom. 5.
akkoron ö hárfázot, a' midőn örommel szenvedet vala=
=mely nyomoruságot, és iszetlenséget, ugy anyira, hogy
azt gondolhatnád, hogy az Isten mint ha el hagyot vol=
=na, de ha mind azok kösött-is az Istent áldod, és di=
=tsired, akkoron a' hárfa mellet énekelsz, és a' te szi=
=vednek hurját meg nyomván, az Isten kedvesen hal=
=lya annak hangját, de ha zugalodni kezdesz az Isten
ellen, mondván: hogy az Istennek nem ugy kellet
volna tselekedni, másképpen kellett volna bánni,
akkoron az ö akarattya ellen támadts, jó tselekede=
=teidnek jutalmát el vested, és vétesz az ellen az alá=
=zatosság, és ditsiret ellen, a' melyel tartozol az Isteni
Méltoságnak, és azt el lehet mondani, hogy el ton=
=tod a' hárfádot.

Storophila eseket jó kedvel halgattya vala,
mindazonáltal eseket a' szovait a' Kristusnak hogy
a' keresztén örülni kel, jól meg nem foghatá, az értis
monda Uram had légyen szabad tölled meg kérde=
=nem, hogy mithorda hasonlatosság vagyon a' keresztt,
és az örömkösöt, és hogy miben egyes a' fáydalom
a' nyönyörüséggel, mivel midőn a' keresztet emle=
=getik akkor a' kint, és szenvedést kel érteni, csak
a' tudhattya

a' tudhattya, hogy mitsoda nyomoruságot okoz a' lélekneк és a' testnek a' ki azt próbálja, ſen
gyetz a' lélekneк és a' testnek a' ki azt próbálja, ſen
pedigien minthogy a' Keresztr atyára adam magamat,
azt gondolram, hogy egyéb életemet nyak a' nyomo
ruságban, szomoruságban, és a' fajdalomban kelle
tik tölteném, azt várván, hogy nyak a' más életbe
kel várnom az örömet, a' békeſséget, és a' viga
ſztalást, mindenkor azt hallottam, hogy ez a' mulandó élet
nyomoruságnak, és a' sirásnak helye volna, és hogy a'
más élet helye a' vigaſztalásnak, és az örömnek, mert
valamint szent Pál mondgya. Minden dorgálás pe
ndig mostan nem láttatik örvendetesnek, hanem szomo
ruságosnak, mindazonáltal végtére az igasságnak gyü
lyes gyümölcsét adgya azoknak a' kik abban gyakorol
tják magokat. hebr. 12. v.

A Krisus a' valóságos, hogy mind azok a' kik a'
Keresztet hordozzák, bőséges mértékkel való örömet
vesznek, a' midőn az Urnak örömébe fognak bé men
ni; a' hol az Isten minden könyt hullatást el töröl
Szemekről. Apoc. 21. 4. de még es életben is lehet ö
römet, és vigaſztalást találni a' keresztben, csak
azt ugy hordozzak a' mint kivántatik, mivel egy ke
resztény örömének fundamentuma a' keresztnek kell lenni,
ezért is mondatnak az Evangeliumban. Boldogok lesz
nek, mikor az emberek üldözni fognak, mikor
a' Gyülekezetből ki vetnek, tiéket szidalmaznak, és a'
ti neveteket mint gonoſztt ki vetik az emberek fiáért,
örüljetek azon a' napon, és örvendezzetek, mert a' ti ju
talmatok bőséges Mennyben. Luk 6. 22. Péter az én Apo
ſtolom nem mondotta é? Örüljetek azon, hogy a' Krisus
szenvedésinek társai vagytok 1 Pet 4. 13. hasonlor mondja
egy más

Apostol. Nagy öröm gyanánt tartsátok Atyám
fiai, mikor külömb külömbféle kisértetekben estek jár. 2.
a' boldogulásnak bizonyos jele az, a' mikor valaki örülhet
szenvedésin, és midőn örömmel fel emelheti elméjét a' nyo
moruságok között.

Sz. Orophila. Azt könyen el hiszem Uram, hogy nagy
ok lehet az örömre a' Keresztt, és a' nyomoruságban fő
képpen ha azt meg vizsgáljuk, hogy mitsoda nagy jó közei
bokot, de hogy valóságban a' fajdalommal, és a' szenvedés
sel az öröm együtt lehessen, a' már sok volna, ha azt tudnom,
hogy igen kevésen volnának olyanak, a' kik valósággal
örülnek volna a' kinokban.

A Keresztes. én pedigien egy nehányat hozhatok
elő, az én Apostolim örömmel mentenek el a' Tanár
elől, hogy méltókká tette Isten őket arra, hogy a' Jesus
nak nevéért szégyennel illettessenek Act. 5. 41. mitsoda
nagy örömet nem ezerer fel, midőn ezeket mondá: ha
én meg áldattatom-is a' ti hiteretek áldattya, és fel
ujjálattya felettt örülök és örvendezek pinnyájaimkal
Hasonlokképpen pedig tiszt örüljetek és örvendezzetek
nem egyéb pl. 2. Pet. ugy a' több szenvedés tapasztalásakor,
és ostromoztatkor szenvedtenek kövésseket, és rómlöttek
meg körösztek közé vágattak, kisértettek fegyverrel le
vágattatván meg holtanak, el hagyattatnak szegénység
bratattak, nyomorgattatnak kikre nem volt méltó a világ
hebr. 11. 36. Kik által mind ezek hanem mind angya
harsások kik énekelésekkel bizonyságot tésznek vala
az egyéb földön az Istenni igasságról, az Anya szent
egyház Historiája azt mondgya két Anyánál Mar
kus, és Marcellinus felől, hogy meg fogták őket azért,
hogy Keresztyének valának, és egy képhez pogyák
ökét, a' Bíró monda nékik mitsoda nyomorultak
vagytok

Vagyunk legyenek okosok és szabadiszárak meg magaw
ukat a Kinról, de ők azt feleljék hogy soha olyan vendég
ségben nem voltanak, a' mely kedvesebb lett volna nékiek
mintsa, hogy a' Keresztet szenvedhessenek, adgya Isten, hogy
egész életünkben lehessünk ebben a' kinban, végtire nyi
ujtakkal lődözék meg őket, az Agyhonyok közötti csalá
uljok hasonló példát, Agatha Szüz ki nem mondhatni
mitsoda nagy örömmel mene a' Tömlöcbe, és szenve
uldesit az Istennek ajánlá; Agnes isten három szem
udős korában igen nagy bátorságát mutatá menvén olyan
nagy örömmel, és kettséggel a' halálra, minthá a' Me
unyegzői ágyban ment volna, mit gondolsz Teela felől,
a' ki mitsek utánna meg győzte volna a' vad állatsa
ukat, és meg probálta volna a' tüzet, és a' Tömlöcöt,
ezeket mondá: Ha szinte egész életemben kellene is
viaskodnom a' vad állatok ellen, ha a' tüzet, Lánczot,
és Tömlöcöt kellene is szenvednem, de ezeket mindenek
uelnagyobra betsüllenem, csak lehetnék ama mélto
ob. én Istenem, hogy minden ezeket a' kinokat se éreznéd és
a' te szent nevedet szenvedhessem, látod' tehát Szero
uphila, hogy mitsoda szivbéli örömmel szenvedték
ezek a' Szentek a' Keresztet, és a' kinokat.

Serophila. Én azt látom Uram, és azt kéggyelem, hogy
hozzájok hasonló nem vagyok, mivel ezek a' szentek nem
csak békességes szivvel szenvedték azokat a' kinokat, de
sőt még azokban gyönyörködtenek, és ugy siettek a' kinz
ntás valamely ditsőséges állapotra, én pedigien nyomo
uruló többet nem tselekedhetem, még arra is nagy bajjal
vehetem magamat, hogy ne sugalódgyam, és békességes szi
uvvel szenvedgyem azt, a' mit az Isten rendelésének szerint
reám küldeni, de Uram segitsed és én gyengeségemet.

A Krisms.

A Krisms. Légy jó reménységben, és erős bizadalom
uban, a' te erőd nevekedni fog lankadtságra annyira, hogy a' te
ukeletes békességes szivedet el éred, ha szinte most annak
nyomorusságnak könyü terhe alat szenvedésben, és
bson meg nem ijedsz, végtire el nyered hüségedért való
jutalmul az örökké való Dicsőséget, ha ámbár arra a'
nagy reszketességre nem jutharsz, hogy alább se ne hanya
uodgyál, se ne panaszolkodgyál, hanem álhatatossággal
szenvedgy, vegyed jo szivel mind azt, valami reád jo, faj
udalmadban maradgy békességgel, és a' meg alázatosod
unak idejében tudd meg a' békességet szerzett. ezd. 2. 4.

Serophila. Nagy gyönyörüséggel kivánom
Uram, meg tanulni a' keresztet hordozásnak szerét, azért hogy
szivemnek hangjával áhitatok dicséretet Istenemnek

A Krisms. Jó kivánság és tsak könyen is azt
meg fogod tanulni, hogy ha a' midőn valamely nyomoruság
uban, vagy fajdalomban lész, az Isten akaratyára hagyod
magadot belédatossággal, és álhatatossággal, és az Isten
előtt egy lélekben kedves a' te hirdetnek hangja.

Serophila. Ennek Uram jól érzem, hogy a' lélek
békességes tsöndességben okozza ezt a' lelki Lengést, azért is mond
uja az Apostol: szenvedő valaki ti közöttetek imád
kozzék, öröme vagyon reá lelnek énekléssel dicsérje
az Istent jac 5. 13. de a' nyughatatlan elme mindenre
szivre kever, mert a' szomoruság le nyomja az elmét,
Kérlek Uram tanits meg engemet arra, hogy miképpen
nyerhetnem én meg magamnak ezt a' belső békességet.

A Krisms. Olyan formán, hogy teljességgel es
Istenben akaratyában hagyd magadot, mert ne akarj sem
mit tsak a' mit ő akar, a' ki ezt el érheti szenved
és boldog lészen, azt is vedd a' mit akar, mert más
nem akar, tsak a' mi kedves Istenünk előtt, ha ő

azután

aitatos személyek alázatosok attól vagyon, mert azokká akarnak lemn, ha szegények, a' szegénység nékiek gyö„nyörüség, ha nem naggra vagyók attól vagyon, mert atályák azt, ha sirnak, az ő sirások öröm, ha bete„gek azzal meg elégesznek. Mert mikor erötlen va„gyok ugyan akkor erös vagyok mondgya az apostol 2. Cor. 12. 10. a' Valoságos aitatosok akár mit szen„vedgyenek de tsendesek.

Tizen ötödik Rész.

Hogy hálákot kel adni a' Keresztért.

Minden dolgokban hálákat adgyatok 1. thes. 5. 18.

A Kristus Szükséges Storophila, hogy a' teké„letességre felyeb, felyeb emelkedgyél, eddig ana tanitot„talak, hogy a' kereszt hordozásban örülni kel, már mosta„nában ha felyebb akarsz menni, azon kel igyekezned, hogy olyan örömest adgy hálákot az Istennek nyomoru„ságodban, valamint jó állapatodban, ugyan-is nagy dologé az Istent ditsirni, a' midön minden kivánság szerént menyen végben, a' midön minden jokkal bé vagy töltve, és hogy senki semmiben meg nem bánt, de vald meg, hogy igen nagy dolog az Isten„nek rendelésit imádni, és ditsirni a' nyomoru„ságok, és keserüségek közott.

Storophila Való hogy az igen nagy dolog de azt sem lehet kevés dolognak tartani, a' midön valaki jó állapottyában nem háládatlan.

A Kristus Igen-is nem kevés dolog, de azt magad-is meg vallod, hogy a' háláadás jobban ki tetszik a' nyomorusághe

Minden dolgokban háláket adgyatok thes 5.18

á nyomoruságban, nem látodé azt, hogy á midön
hálákot adts jó állapatodban, á hazugságnak lelke
azt fogja felöled mondani, valamit job felöl monda.
hát hijában félié Job az Istent, á ki bé töltette
öret, és az egész Házát minden jokkal job. 1. 9. de á mi=
„dön az á hamis Lélek nyomoruságban látván Jobot,
eszeket á Bokot hallá tölle: Legyen áldot az Urnak Bent
Neve, akkor on nagy dühüsséggel látá hogy le nyo=
„mottatot volna Jobtól, és az á tsudálatra méltó béke=
„séges türése Jobnak sokkal nehezebben eset néki,
mint sem az ö gazdagsága, nem tsudálatra való dolog
az Istennek akkor hálákat adni, midön bé tölt minden
jokkal, de á nagy békességes türésnek á jele, hálá=
„kot adni néki á nyomoruságok közt, á pogányok
nagy háládással voltanak az Istenekhez, é ke=
„resztények kik é szerént cselekesznek többet nem
mivelnek á Pogányoknál, de az Istent áldani á
keresztekben á nyomoruságokban, és á nagy fáj=
„dalmakban é tsak á keresztényekhez illik ezi
á Vallásnak á ley nagyob tekéletessége, hogy hálá=
„kot adgyanak az Istennek á nyomoruságokbe
azt hid el Storepsila, hogy egy hálá Istennek á
nyomoruságokban többet ér, mint tiz ezer á jó ál=
„laporban.

Stororophila. Azt soha sem hittem volna Unam,
hogy hálákat kellene adni az Istennek á szenvedés=
„ert, és á nyomoruságért, á melytöl ugy irtozik
az érzékenység.

A Kristus.

A Keresztes. Sok féle dolog vagyon olyan a' mely
nem kedves az érzékenységnek, de hasznos az üdvösségnek
egy példát hosok elé a' Szent irásból; A szemes Király ol
lyan parantsolatot adat vala ki, hogy a' ki hivatlanul be men
ne az ő belső palotajába, a' meg ölettnek akár ki légyen a', a
kár férfiu, akár Asszony, hogy ha csak a' Király annak nem
nyujtya az arany Királyi pálcsáját jelül kegyelmességének, ugy rö
vétnek, hogy ezáltal a' parantsolat ellen be mene a' Királyhos hiva
tlanul, a' Király a' pálcsáját nyujtá néki, és ő meg rokkalá annak
végét, fejsék meg már ez a' nékor, és nézdék meg, hogy
és azt jelenti? hogy a' menyei palota be vagyon zárva azok
előtt, kik az Isten parantsolatyát által hágják, hogy ha
csak nékik nem nyujtya Királyi arany pálcsáját, és ha az
meg nem rokkolintya velek, a' Királyi palota pedig nem
egyéb, hanem a' kereszt, a' nyomorusag, azt a' Királyi pál
csát én aranyazam meg szenvedéssimel, de mégis kel
azt meg rokkalni, azért hogy azt az örökös Ur, és atyja nyu
jtya néked, a' való, hogy a' mely kegyelmet ád az Isten az ő
érette való szenvedésre, a' sokkal nagyob ajándék a' mi
nda szerelnél, meg kel tehát rokkolni a' keresztet, hálaádás
sal, és szeretettel kel azt viselni, mivel az az Istennek
hozzánk való jóságának jele, nem olvasod é mit
mond David. a' te vessződ, és a' te pálcsád meg vigasz
talnának engemet, mitsoda nagy irgalmassággal bá
nik az Isten az emberekkel, mivel a' nyomorusag,
melyeket véájok küld jó szerencsés helyre vagyon nékik,
a' való, hogy a' jó állapatban való lételek olyan ajánl
déka az Istennek a' mely az embereket megvigasztal
lya, de meg a' nyomorusag olyan ajándéka, a' mely őket
hivatalyokra inti.

Szorophila. Bizonyára Uram sokan fognak kegyed
altani a' midőn jól nap vállik, de kiroda az, a' ki egy nehés
keresztt alatt, és sulyos nyavalyában lévén jó szivel ál
ldgyon néked hálákat, hol vagyon az olyan, és érezni fog
juk, mert csudálatos dolgot szelekedet.

A Keresztes.

A Keresztes. Hogy hol vannak az olyanok, kik
az Istent dicsérik nyomorusagokban, bár Szorophila
nem hallottad azokat a' négy példákat, a' melyeknek
emlékezeti most is oly kedves, és hires az Anyaszen
tegyházban, job a' leg nagyobb nyomorusagban nem
nyondottak, ugy lett a' mint az Urnak tetszett, légyen
áldott az ő neve. Sőrmiser a' földre fekvésében mondá
esen sült állapotban is hálákat adok az Istennek.
Sanctinus a' rettentő kegyetlen kinban, és szenvedés
ben lévén, monda: az én kinaim nem tartanak so
káig, örömest érettek hálákat adok ohén Istenem
te neked, adjad, hogy végig szenvedhessek, csak álha
tatosságot adjj nekem, tied légyen a' Dicsőség. Teo
dorusnak Maximianus Császár idejében minekutánna
minden fajait el kinozták, és paggyák volna, ugy
annyira, hogy már lélegzetre is alig vehette, de Istene
Dicsiretekre éneklel vala, és gyakorta monda ezeket
a' szókat: minden időben áldom az Urat, mig gon
dolok Szorophila ezekről a' szenvedőkről.

Szorophila. Ez azt gondolom Uram, hogy ez az
erő különösön vala a' Martyroknak adatot volt,
hogy a' hitnek fel állatásáért, és a' hivatalyoknak meg fe
gyemlitésekre erősittetve volt meg az Istenöktől, olyan
rend kivül való kegyelmével.

A Keresztes. Nem csak a' Martyrok adnak há
lákat az Istennek kinyokban, sokan vannak meg
olyan Emberek, a' kik kinos betegségekben hála
adók valának Istenhez. Servulus Gyermekségétől
fogvan mind holtig gutta ütésben maradván, ugy
annyira, hogy az ágyban fel nem ülhetett, se meg nem
fordulhatott, a' kéjet nem vitte sajához, de nagy
szorgalmatossággal ád vala hálákat Istennek saj
nálmiban. Szent Klára hasson nyolcz esztendeig
ágyban

tartó beregségeiben jelenséggel el paradván, pünte
len való hálákat ad valo Istenek, és mentől
nagyobbak valának fájdalmi, annál vidámabb
ábrázatot mutat vala, mit mondasz mindezekre,
azt tartodé még-is, hogy kevesen volnának olya
nak kik nyomorúságokban hálákat adnak vol
na Istennek

Sophila. Meg vallom Uram ostobaságamat
fel-is vettem magamban, hogy soha el nem fejezem
a' Dicséretnek áldozattyát, mivel a' te néked kedves,
de sőt még hálákot adok az Istennek, mint minden
kegyelem Tőled fejének, pünkösden álvani fogom azért
hogy irgalmasságából bűnös engemet, és azért, hogy
kegyelmé változtatta réám való haragyát, hálá
kot adok néki, ha egy kis beteségeet küld réám az
vért, hogy nagyobba ne essem, ha engemet nyo
moryot azért, hogy nékem meg botsássan, és ha en
gemet le nyom azért, hogy fel emelyen, ki foghat
tya meg az Ur haragyának nagyságát, a' mely mel
lett mindenkor jóságy vagyon, és hogy a' te idegz való
ostorodnak a' te irgalmasságodnak jele, valamint
azt irás mondgya, hogy az Igazaknak lelke az Isten
nek kezében vagyon, nyugan azért-is azok a' kik
bűnösek, és a' kik meg világasittatnak hálákat
adnak haragyáért, jó állapottyokban, valamint nyo
morúságokban, és az ő irgalmasságáért a' pénze
désben, azért mondgya Dávid. Selah hegyze örömé
ben vagyon, és Judának leányi vigadnak a' te ité
letedért oh Istenem. ps.97. 10.

Akrisms. Ebben kel gondolkodni, bepälle
ni, és tselekedni Sophila, a' valóságos

Keresztyének

Keresztyének így beszélnek, mitsoda hasonló az
olyan szent nyelvhez, a' ki hálákot ad Isten
nek nyomorúságában, mert valamint hogy ré
genten a' Martyrok nyelvét kinyorák a' hohe
rok azért, hogy ellene mondgyanak az Istennek,
úgy az ördög mostanában minden mesterségével
azon vagyon, hogy panaszra, és szitkozodásra in
dithasson azokat, a' kik penvednek, de hálaadásul
penvedik a' nyomorúságot, minden kétség nél
kül el vesik a' Martyrságnak koronájat.

Sophila. Most már én azt általlátom,
Uram, hogy mi se jobbat nem gondolhatunk se
nem mondhatunk ezekről a' poknál hálaadá
sul Istennek, ennél se rövidebbet, se kedvesebbet
se hasznosabbat nem lehet mondani, most vegyem
eszembe, hogy mire való legyen egy öreg ember
nek oktatása, a' kis e' képpen írás egy beteges
tanitványát kedves szavaival így szólítsa az ő
hogy a' betegség nehézségére ne legyen, és a
szitkozódásra ne indittsan, mert a' betegség
ben való hálaadás leg főbb tselekedete a' pa
lástnak, ha Istvéd vagy, a' nő még emlékezzél
rajta, ha pedig szamból, a' nő még próbáltatá
segedet, a' jó erkölcsben nagyon elő megy, ne nyak
hasartankodgyál tehát, mert ha Istennek úgy tet
szik, hogy szenvedgy tegedben, ki vagy te? hogy az
ellen állj, szenvedgy azért békességgel, és kérje
az Istent, hogy azt rendelje feltőled a' mi ne
ki kell tetszik.

A Krisms. Ab az okos öreg ember így oktat
ta tanitványát, azt jól tudom mikor-is hogy azt

kérje[d]

kö ested, mivel a' nyomorúságokban való há-
lá adás meg külömbözteti a' jókat a' gonoszak-
ról, és meg mutattya, hogy kik mitsodás leggyen
Istennél, tudod azt, hogy azok a' kik harangot
öntenek, minek előtte azt fel vonnyák a' torony-
ban, kalapáttal azt erőssen meg üregetik meg
próbalván a' hangjáról, hogy ha nintsenek re-
pedés benne, és ha jó hangot nem ád, el ron-
tyák az Istennek hasznára keszitik azt ő
kalapraitt után emeli fel az égben, minek után
sok nyomorúságokkal meg próbálta volna meg
látván elsőben, hogy ha a' békességes türeések állandóe,
és ha kedves posatot adnake, és az hogy mitsoda for-
mában ejtelhetnek és bepélnek az Istennek ilyen formában
ütegetté meg Jobot, eppen úgy vitték azta az ördögöt a' kit
Jeremiás Ezechiela a' Világ kalapácsának nevezi, de
mitsoda hangot ada és a' harang, és mit monda es a
békességes türeésnek példája, a' Mindent az Ur adot
példem, az Ur vett el mindent' tőllem ugy lett a' mint
peki tetszett, légyen áldott az Urnak neve. Mitsoda ked-
ves posat nem vala es Istennek előtt, de még máson
is az Istennek meg akarván őtet próbalni, a' sa-
tán hatalma alá ada az ő testét, es a' Leggyelen el
lenség irtozatos gyalavaját ada réája, hogy pedig
a' gánén heverven egy darab tsereppel törli vala
le magáról az ő sebeiből ki folyo genetséget, halgas
sad, hogy ő mit mond ezekre; ha a' jót el vettük e
Istentől, miért ne vennők el a' nyomorusá-
got is. oh erős és kedves posat, es a' valoságos ta
lajdonsága az olyan embernek, a' ki az Istent a
karattya alá hadgya magát, es is az olyan jó
erkölcsü emberek

erkölcsü Embernek a' tulajdonsága, a' ki haláladdó Istenhez a' ki-
nek akarattyából vagyon a' jó, és a' nyomoruság, a' hálaadásban
pedig ilyen jelről lehet meg ösmérni, midőnüllik a' midőn vala-
mely nyomoruságban pártzatlan panaszolkodik, dugalódik, nyak-
hátravetésséggel bészélli mindennek áreadtanságát el hirtelen ma-
gával, hogy meg nem érdemlette, hogy ily keménynyen bán-
nyanak vélle, mit mondgyak többet, a' jó, és a' gonosz ha-
sonlók olyan két edényhez, a' mely tele vagyon az égyike vala-
mely kedves italu borral, a' másika valamely rothadtsággal,
hát mindá kettőt fel kevered, az egyikből kedves jó ki
a' masikából nagy büdösség, igy vannak a' jók és a' gono-
szok eppen lévén elegyitve e' Világon, nintsen Istennél nagy
különbség vagyon közöttök, de a' midőn valamely nyomo-
ruságot bocsát réajok a' jók hálátlan adnak nekie a'
kétkedtek a' istentelenek, és a' fösvények kik csak haj-
lándosságakor könyek keserükednek és igazabbnak mon-
ván: mitsoda gonosz tselekedtünk mi, hogy azért enye
nyomoruságakor penitentiát tartsunk.

Tizen harmadik Rész

Hogy inkább kell hálákat adni az Istennek a' nyomoruság-
ban, mint sem a' jó állapotban, és hogy hálaadásunk kell lenni nem
csak az Istenhez, de ahoz-is a' ki által adgya réank a' Lelkünket.

Ezek a' jeles okaások az Istenhez való hálaadásról bo-
gyólálban igen nagy gondolatot adnak, és egy kevés re-
flexiora elménkben, a' melyre a' Keresztes ebédre vezet e' pontus
Uram Kárlok mondmeg azt énnekem, hogy ha nagyob hála
vadával tartozunke az Istennek a' jó állapotban, mint sem
a' nyomoruságban?

A Keresztes Mindenképpen megy felülnek Kedvesebb mondo-
mégazt nékem, a' Kérő Társ melyik két tartozol több hálaadás-
dal a' leg nagyobb jó szerencsében, vagy a' leg keservesebb

Szorgalmatos Mindenkor Leszgyen Kárlok a' leg nagyobbike.

A Keresztes

A Krisus. Tedd eppre a' jó állapotot a' nyomorusságal,
és vigald meg, hogy melyik nagyob a' másikánál, a' Keresz
el fordit a' vérektöl, és a' jó állapot arra veszt, mert sok
ideig nem engedni, hogy a' bünösök akaratyok szerént
járjanak mendgya az irás, hanem mindgyárt a' bünre
vághes fogni nagy jó szerencsének jele: 2. mak 6.13 a'
nyomoruság eppen azért juttatya az embernek, hogy az Isten
hez fordulyon, a' jó állapot pedig el felejtetni velle az
Istent, a' Keresz fel gerjeszti az istenni félelmet, és a'
pirbéli töredelmességet, a' jó állapot el felejtetni az
emberrel, hogy magára vigyázzon, tárodé azt Dávid
bölcs vala, Salamon bölcs vala, de mind hogy jó állapot
nyokban el felejték magokat, azért el is vesztyédének
Dávid vérekben esvén el ravosik az Istentöl, és az ö Ke
gyelmetöl, és azt a' sok kemy hullarások után nyerte vissza,
Salamon pedig az a' nagy bölcsességü fejedelem, a' kinek az
Isten annyi hagy tudományt adat vala, ellene nem állhata a'
vsatárd jó állapotnak, hanem vérekből vérekbe esik, és elvesz
nek bölcsességét, mivel az Istennyai kézitsekre a' Bálványok
nak szentsét ajánla, azt magad-is helyben hagyod, hogy
az az igazán való nagy, a' ki a' nyomoruságokban el nem
ravosik a' Bölcsességtöl, és a' jó erkölcsöt, és a' ki az Is
ten rendelésire hadgya magát dugalodás nélkül abban
bizonyos légy, hogy a' nyomoruság és Kereszt mint egy bi
zonyos jelei a' boldogulásnak, a' Világi jó állapot pedig
jelentheti a' jövendöbéli veszedelmet, mit tartsd hát mind
esek felöl, és melyiket gondolod hogy nagyob ajándéka lé
gyen az Isten rendelésinek a' jó állapotté, vagy a' nyome
ruság, mivel kevesen vannak olyanok a' kik rosz állapo
nek a' nyomorusággal, és a' Kereszttel, ellenbe pedig kere
sztyen a' nyomorusággal, és a' Kereszttel ellenbe,

Uram mégis egy kérdést akarnék tenni, kérlek világosítsd meg
elmémet, azt szeretném tudni, ha elégé az Istennek hálákat
adni a' keresztyéni, és kellé még meg köszönni azoknakis, a'
kik haragból, vagy hamisságból persik nékünk a' keresz-
tyéneket, és a' nyomorúságokat?

A Krisms. Tsudálkozom azon Sorophila hogy ilyen
kérdést tészsz nékem, ha egy kevéssé a' szent iráſt olvastad volna
ezeket a' szavaimat most tudnád: szeressétek ellenségeteket,
jól tegyetek azokkal, a' kik titeket gyülölnek, imádkozzatok
azokért a' kik titeket háborgatnak Math. 5. 44. ezen pa-
rantsolat szerént tartozik-ki ki ellenségit szeretni, és azt
meg-is kell mutatni nem szak szóval, hanem tselekedettel,
mivel ebből láttsik ki a' szeretet, nem adtamé én magam ez-
ről példát, nem könyörgöttemé azokért, a' kik fel fesz-
tették mondván: Atyam botsáss meg nékiek, mert nem
tudgyák mit tselekesznek, é' szerént tselekedék István
első Martyr, és Jakab Apostol, ugyan-is hová lehet na-
gyob hála adás mint halálunkor azért imádkozni a' ki
halálo szenvedést velünk

Sorophila. Igen nagy jó erkölcsnek a' jele nem
szak szóval nem tenni azzal, a' ki velünk szóval bánik,
vagy szak kívánni-is azt néki, de sőt még a' hozzánk
való szép tselekedetre mint egy kötelezésben minket a' vélle való
jó szívre, én nem merek magamnak azzal hizelkedni, hogy
valaha el érhetném az olyan nagy tökéletességet.

A Krisms. leg alább a' mások példájára való néz-
ve ügyekezzél, mivel nem nehéz azt kérni, a' mit lá-
tunk, hogy mások-is követték es iránt egy régi Philo-
sophus Tanitványának a' historyájára tanítalak, es
a' Tanitvány egyszer valamely városban ezt kéré
Mesterét, hogy botsáttaná azt meg nékie, a' ki is olyan
formán

formán botsánatot igyekezne nékie, szak hogy menne vala-
melly bányában három esztendeig dolgozni, de é' még nem
elég, mivel a' Tanitványáról azt kívánná, hogy meg más
három esztendőt töltsön ott el, és meg fizesse azokat a' kik
őtet bosszontyák, vagy gyalázattal illetik, hat esztendő mul-
va a' Philosophus mondá néki: gyere már most velem
Athena's Városában, hogy ott meg tanulyad a' böltsesség-
get, abban a' Városban pedig vala egy olyan öreg ember,
a' ki a' Böltsességet tanittya vala, es az Iskolájának
mindenkor az ajtaja nyitva üle, és gyalázatos pokolra illette
azokat, kik hozzája menének, meg akarván próbálni be-
tsességes türeset, hasonlo képpen kezde bánni a' Phi-
losophus Tanitványával-is, a' ki azt szak nevetni kezde,
az öreg ember azon tsudálkozni kezde, és monda: hon-
nét vagyon a', hogy a' midőn olyan bosszontó pokol
mondok néked, te ezt szak neveted: hogy ne nevetném
felele az iffiu, mivel már három esztendőtől fogva
a' kik engem bosszontanak, és beszélenittenek azokat
meg jutalmazom, magadis hasonlo képpen bánsz ve-
lem, de az nékem semmiben sem tetik, az öreg ember
látván hogy az iffiunak nagy hajlandósága volna a'
böltsességre be fogadá az Iskolájában mondván: hog
érdemes volnak a' böltsesség tanulására, mivel hogy oly
békességes türő, hanos szapora és a' nevetséges kérdé-
mindenkor elé bészélli vala ezzel a' historiát azoknak a' kik
az ő Klastromában akarának be menni, hozzá adván azt
hogy a' régi Szent Atyák az alázatosság és békességes tü-
rés által menének az Istennek laká helyében, és hogy ott
más képpen nem lehet be menni, hanem a' nyomorúság és
szenvedésnek képében, a' melyeket örömmel kell szenvedni.

De még ezen kívül egy nékie való [illegible] hozok elé az
olyan kívül

olyanakról, kik a' gonoszért jóval fizettek azért hogy magadot sem
»miben ne menthessed, Cyprianus Püspök halálra ítéltetven husson
öt ezüstöt parancsola adami a' hohérnak, a' ki niki fejét vévé.

Sándorról a' Jerusalemi Patriarcháról az iró deákja nagy sum
»ma Aranyat és ezüstöt lopa el, az iró deákot meg fogák, és tör
»vény lárának rája, de a' Patriarcha nyolcszáz tallért fizete é
»rette, a' mely nagy summa volt abban az időben, és magá mellé meg
tarrá az iró deákot, valamint annak előtte, ezért-is monda a' Pap,
hogy hasznos dolog a' Patriarchát meg bántani. Alamisnalko
»do jámbor Patriarcha felöl irják hogy egy Vendég fogadós igen
»ppel bánván egy ifjúval, a' ki Atyafia vala a' Patriarchának,
az ifjú panaszt tett a' Patriarchának, a' ki-is meg akarván rende
»lleni az ifjat, és egyszersmind okránni-is arra, hogy mi formába
viselye magát, a' midőn meg bántyák monda az ifjúnak, hogy mer
»te meg próbálni az a' Vendég fogadós, hogy régedet meg bántson,
»ugy bánom vele a' mint megérdemli, és az egész Városban hirdet
»sen, azonban hivattyá azt a' Tisztet, a' ki az ádor pokra fel
»pedni, és meg parancsolá néki, hogy a' mely ádor pokrak ad
»ni az Anya Szentegyházának azt a' Vendég fogadosnak el
enyedgye, és tölle az ádót fel ne vegye, az egész Alexandria
Városa el tsudálkozék az ilyen ritka bőszu áldáson.

Szorophila. De Uram az ilyen nevezetes tselekedetek
emberek tselekedetei, a' kikben több bárország vagyon,
és inkáb meg tudgyák magokat gyözni, abban mindazon
által nem kételkedem, hogy az Apponyak közöt-is ne
találkozzék olyan, a' ki azon jó erkölcsöt ne követte
volna Leggelmességedből, azt hallottam másoktól, hogy egy
bavarus Hertzegnéé Liduvinat egy más Apponya harag
»jában nagyon meg bántotta, a' Hertzegné azt el fenved
»vén, azon meg bárodék, és mérgiben az orczájára
pökék a' Hertzegnének, Liduvina azt békességes tűrés
»sel fenvedé, és magát meg türközteté anyira, hogy,
még ajándékot küldé annak az Apponynak mondván:
hogy nagy

hogy nagy körelepségével volna hozzája azért, hogy bé föl
»jette vele az Istén parantsolattyát, azt-is olvasam vala
»hol: hogy Szent Theresia leg inkáb szerette, és imádkosot
azokért, a' kik őtet bosszontották, és azokkal leg több jót tet,
azért-is monda egy azon időbéli Püspök, hogy a' ki
ennek a' Szentnek barátságában akar lenni, azt kell
bőszűséggel illetni őtet.

A Kérdés. Minthogy ezeket a' Szent tselekedeteket
tudod, miért kételkedel tehát abban, ha kellé meg bosszú
nani ellenségednek és hozzája hálaádással lenni a' gonoszért?

Szorophila. Mert Uram akkor nem jutott mindgyárt
eszembe de azon kívül-is ezt a' parantsolatot, hogy sze
»retnünk ellenségünket olyan naggyak tartottam, hogy min
denkor azt hittem, hogy kevesen vannak olyanok kik
azt el kövessék.

A Kérdés. Azt való, hogy ez a' parantsolat nagy
tselekedetességre való, mindazon által meg volt még azo
Törvényben-is, mivel a' Szent irásban azt fel találod.
Ha ellenségednek ökrét, vagy szamárát meg találod azt
néki vissza vigyed, ha meg látod ellenségednek szamá
rát a' teher alatt el esni, tovább ne menj, hanem se
gítsed azt néki fel emelni. exod. 23. hát még Salamon
nem mondá hasonlót, midőn azt mondgya: ha az
ellenséged éhezik adgy ennie néki, ha szomjuhozik adgy
inyai, mert ilyen formán tselekedvén, tűzet
gyüjtesz a' fejére, és az Ur fizetni adgya azt neked. prov. 25. 21.

Szorophila. A tsudálatos dolog, hogy ez a' Tör
»vény nem vetteti vala az embert a' tselekedetes igazságra,
még-is oly nagy jó erkölcsöt parantsolt néki.

A Kérdés. Valamely elmét meg homályosí
»tor a' rossz kívánság, az olyan el nem tsüdöt azt a' nagy
jó erkölcsöt, ez pedigben Leányom így tekeszel a' tselekedetességre,
és meg

110

és meg látod, hogy el felejted a' gyalásatot, nem ak-
kor a' midön imádkosol asokért, kik meg bántottak, nemis
akkor a' midön meg ajándékosod öket, és Aßraladhos hivod
öket, hanem akkor, a' midön valamely nagy nyomoruságba
látván öket ason a' ßived meg esik, meg ßánod öket,
és annyi köny hullatást esteß, mintha te magad vol-
nál abban a' nyomoruságban.

Storophila. Mitsoda nyomorult vagyok Uram, hogy
olyan távul vagyok attól a' tekéletességtöl, mikor érhe-
tem el ast a' jó erköltset, a' melyet annyi ßentek követtek.

A Kristus. Légy jo reménségben Leányom, és
hiteßd el magaddal, hogy ast el nem érheted a' magad ere-
jével, hanem kérjed busgosággal, hogy a' ki ast néked paran-
tsolya, vigye-is végben ast benned, mert as Isten meg hal-
gattya asokot, a' kik öter kérik, ö ád, de ast akarja, hogy
kérjék, a' ßentek példájokon pedig meg nem kel
tsökkönnöd, de söt még inkáb kel igyekesned, és két dol-
got kel meg tanulnad. 1. hogy kövessed öket as ö nagy tse-
lekedetekben, és ßent életekben. 2. hogy magadot meg
ismérjed, és meg visgályad terméßeteknek gyengeségit,
és romlandoságát, igen nagy gyengeség volna benned,
gyengeségedet el nem ßenvedni, és türhetetlenség-
gel lenni aßért, hogy békességes türö nem vagy, mi-
vel ast magadnak el kel ßenvedni, és alásatosság-
gal várni, hogy a' ßent Léleknek kegyelme felyeb
emelyen, mindasonáltal ßorgalmatossággal kel
munkálodni ason, hogy a' tekéletességnek uttyán eléb
mehes, és a' Kereßtényi jó erköltseket követhessed,
semmit el nem mulatván, ason gondal, és ßor-
galmatossággal kel lenned.

Tizen heredik.

Távul légyen, hogy másban ditsekedgyem, hanem tsak
á mi Urunk Jesus Kristusunk Kereßtében. gal. 6. 14

133.

Tizen hetedik Rész

Hogy miképpen kel ditsekedni á Kereßtben.

Távul légyen pedig töllem, hogy másban ditseked=
gyem, hanem tsak á mi Urunk Jesus Kristusunk
Kereßtében. gal. 6. 14.

A Kristus. Még egy dolog vagyon hátra Storo=
phila, á melyre ßükséges, hogy meg tanitsalak, és á
mely magaban foglalya mind á többit, á mely nem egyéb,
hanem hogy azt el hitesd magaddal, hogy á leg nagyob
Méltosága, Ditsösége, és betsülen egy Kereßténynek
abban ál, hogy á Kereßtet viselye én velem, és én
érettem, mert ugyan is mi igazságasob mint á, hogy
annyi ßenvedésért, mint én ßenvedtem az emberek=
ért, hogy öket meg váltsom á haláltol, ök is azt
vißßá adgyák nékem, sebet sebért, gyalázatot, gya=
lázotért, vért vérért, nem ditsöségesé egy Sholgának,
hogy ö is abból á pohárból igyék, á melyből az ö
Királya, és Ura ivut, é pedig akkor történik meg, á
midön az Istem rendelés á nyomoruságnak poha=
rát nyujtya valakinek, á melyből leg elöbßör is én
ittam, azért is mondám á két Apostolnak, á kiknek
egyike az én job kezem felöl akara ülni, és á másika
bal felöl, az én poháramot bizonyára meg ißßátok.
Mat. 8. 20. 23. akarván véllek megértetni, hogy az én
hozzájok való ßeretetemnek jele á, hogy öket vé=
ßesültessem az én kin ßenvedésemnek pohará=
ból, Péter, és Pál jól tudták azt, hogy mitsoda nagy
Méltoság légyen az, azért is monda az elsö:

Örülyetek azon

Örülyetek azon, hogy a' Kristus ßenvedésinek társai vagytok, hogy a' mikor az ö Ditsösége meg jelenik, akkor-is örvendesve vigadgyatok, boldogok vagytok, ha ßidalommal illetnek titeket a' Kristus nevéért, mert mind a' ditsöség, mind a' Kristusnak lelke ti rajtatok meg nyukßik. 1. petr. 4. 13. a' másika-is hasonlot monda: ti néktek ingyen adattatott a', nem tsak hogy a' Kristusban hidgyetek, hanem hogy ßenvedgyetek ö érette. phil. 1. 29. látod tehát Storophila, hogy es a' leg nagyob tißtelet es élerben, és hogy tsak ebben-is kel ditsekedni.

Storophila. Uram arra tanitottál vala ugy tettsik, hogy semmit nem kel tselekedni ditsekedésből söt még azt el kel kerülni, a' midön a' jö tselekedetek köszé akar elegyedni, miképpen mondhatod azt most, hogy ditsekedni kel a' keresztben?

A Kristus. Való, hogy meg tiltattom néked a' hijában való ditsekedést, de nem értettem azon mindenféle ditsekedést, hanem tsak azt mondottam, hogy a' ki ditsekedik az Urban ditsekedgyék.

Storophila. De kérlek Uram mitsoda az Urban ditsekedni?

A Kristus. A hogy magadnak ne tettél, magadot ne kettegtessed, hanem várjad az Urnak jová hagyását, és a' midön a' békességes türésre való kegyelmét veßed, ditsöittsed ötet érette, és minden tselekedetidben mondgyad eseket, ne Nékünk adgyad Uram ne Nékünk a' Ditsöséget, hanem a' te nevednék.

Storophila. Kößönöm alázatoson Uram, hogy meg tanitottál

meg tanitottál arra, hogy tsak te benned kel keresnem a' ditsöséget, és nem magamban, hogy azt te töled kel várnom, és kérnem, tied-is légyen az a' Ditsöség mind örökké, de Uram kérlek mond meg azt nékem, minthogy a' Keresztnél már nem lehet se beszeleneb, se gyalázatosob dolog, azt kivánnám tudni, hogy ha Uram ditsekedhetelé a' Keresztt hordozásban?

A Kristus. En soha sem kerescem a' magam ditsöségit, se az embereknek nem kivántam tettseni, azt a' Ditsöséget keresztem, a' mely tsak Istentöl jö, az én Atyámnak akarattyát keresztem bé telyesitteni, és eleget tenni az ö igasságának, mindazon által azt meg tudhatod, hogy ugy hordoztam a' Keresztet, mint jelit örökös voltamnak valamint mondgya a' Profeta: A vállom hordozza fejedelemségének jelét. isai. 9. 6. a' Keresztt valosággal az én fejedelemségem, a' melyért az én Atyám a' Királyi Békben emelt engemet, a' Keresztemmel-is akarok uralkodni az embereken, mivel tsak a' ßenvedésre akarom fel állittani Orßágamot, attol vagyon, hogy a' Világnak és a' gyönyörüség ßeretök nem akarván, hogy rajtok uralkodgyam, a' Keresztnek nagy ellenségi, gondolodé, hogy oknélkül hordoztam ßenvedésemnek eßközét, bizonyára nem, mivel arra a' végre tselekedtem, hogy Királyi páltsádá változtassam a' Keresztnek fáját, és a' jele légyen Királyságomnak és hatalmomnak tißtelettel akartam hordozni gyözedelmemnek jelét, és valomra tenni az üdvösségnek fáját, a' melyet az egéß Világnak kel imádni, e' ßerént akarám meg bátorittani azokot, a' kik engemet akarnának követni, e' ßerént is akarám tudtára adni az egéß Világnak, hogy a' ki keresztét fel nem

fel nem veszi, és nem közöl engemet, a' nem mélló
hozzám, miért volna tehát botránkozrattás a' Keresz
tnek gyalázatja, és miért ne lenne kedves azok előtt
a' kiknek minden boldogságokat abban kell tartani
hogy részesszenek annak, a' ki ama fel fesitetett
hitre fel azt magadal, hogy nintsen semmi dicsősége
sebb a' Keresztt gyalázatjánál, azért is mondá örömmel az én elpostolom: távul légyen röllem, hogy más
ban dicsekedjem, hanem csak a' mi Urunk Jesus
Krisztusnak keresztében gal. b. 14.

Sztorophila. Bizonyára nagy dicsőség Uram a' Keresztet hordozni, mert valamint hogy a' Királyok udvarában könnyü meg ismérni, hogy kik vannak kedvességében, az ő nagy becsülletekből, és gazdagságokból, hasonlokép azon a' Keresztt, melyet ádos Boldogitnak jele, hogy kedvedben vannak azért is mondá az Angyal Tobiásnak mert minthogy kedves vollál Istennek előtte, azért kisértetés volt, hogy a' kisértet meg próbályon. rob. 10. ic.

A' Krisztus. Kivánnám, hogy az emberek nek értelmek volna, és el hinnék magokkal eszekre az igasságokat, mivel mindenben csak a' becsületet, és dicsőségot keresik a' hijában valóságot, és a' szilárdságot tekintik, mivel sokkal nagyob, és méltóságosabb valósággal bizodni érettem a' Keresztre, mint sem Apostolnak, vagy Evangyelistának lenni, a' ki az Istennek bizodalmával, és teljes szivel pereli, nagyobbra becsülleni a' tömlöcöt, és a' Keresztet viselni ő értette, mint sem az egeket birni.

Sztorophila. Minden emberek meg nem értheznek ezt az igasságot, hanem csak azok, kiknek a' Menyei Atyja ostrogatja kegyelmét, mivel a' kereszt tudománya olyan titka tudomány, a' melyet sem a' szt, sem a' vér ki nem nyilatkoztatott, hanem a' menyei

a' menyei Atya érzeti azt meg azokkal, a' kikn
Világosságát adgya.

A' Krisztus. Való, mivel azok olyan titkok a'
melyek el vannak rejtve a' Világi Bölcsek előtt, és
ki vannak nyilatkoztatva az együgyüeknek, Pál
azokat jól tudta, noha ő magát igen kisisnek tartotta,
de Isten előtt nagy vólt, azért is mondá ezeket. Nagy
örömest dicsekedem az én erőtlenségimben, hogy lakoz
zék én bennem a' Krisztus hatalma, azokáért gyö
nyörködem az erőtlenségekben, a' bántalmakban a' kis
mért való perengetésekben, mert mikor erőtlen va
gyok, ugyan akkor erős vagyok 2. Cor. 12. 9. helyassal
meg másut mivel dicsekedik, hogy mit szenvedett igen
sok munkákban a' tömlöcökben gyakrabban, a' veres
ségekben mod felett, a' halálokban gyakorta a' zsidók
tól ötször egy nihány negyven vesszőt vettem, három
szor verettettem meg vesszőkel, egyszer meg kövez
tettem, háromszor hajó törést szenvedtem, egy nap és
egy éjszaka a' tenger mélységében voltam 2 Cor. 11

Sztorophila. Uram nem tudom mint vagyok, mostan
ilyen csudálatos dolgot hallok, mivel ki ne csudálkoz
hatnék ennek az Apostolnak meg győzhetetlen be
szédes tüzén, ő ugy látszik előttök szeretet
sit, és ugy dicsekedik azokkal, mint más ok szokat
dicsekedni szemei fondusokkal, hol vagy milyan
bőlcs, a' ki csak bölcsességével meg fogható es
ilyen rend kivül való dolgokat.

A' Krisztus. Nem volt olyan csudálatos dolog
a' régieknél is a' mint gondolod, a' pogányok nem
mondották, hogy a' szamár, és a' szerelem ellenes
dolog egy tornához, nem mondották azt, hogy a' tűz

meg

meg probálya as Aranyat, és a nyomoruság a
bátorságot, a pogányok nem tanitották a tunya
„ságot, sőt még mindenkor ditsekedtek a mikor seb
„ben estek, és nyomoruságot ßenvedtek, mert asok
„ban meg mutathatták bátorságakot, hogy ne ditse
„kedhetnek tehát as olyan as Urban, a ki ö érette ßenved.

Storophila. Ha ditsekedni kel, nintsen igasáb
való ditsekedés, mint as Istenért való ßenvedés,
tsak as Urban való ditsekedést is kel keresni,
kitsoda adgya ast nékem, hogy tsak as én Uram
Jesus Kristusomnak kereßtében ditsekedgyem,
édes üdvesittöm te vagy as én ditsöségem, és as
én ßivemnek egéß vigassága, tsak egyedül ben
„ned ditsekedem, és a magam gyengeségében,
had keressék a Világiak a ditsöséget, had ad-
„gyanak ditsireteket egy másnak, de én tsak
ast keresem, a mely as Urtol jö, oh végheret-
„len igasság, irgalmasság, meg foghatatlan böl-
„tsesség, ditsöség légy nékem mindenem, tégedet
illet a ditsiret, a tißteség, és a ditsöség, te töl-
„led minden kegyelem, áldás, Világosság és böl-
„tsesség as egéß Világon lévö terempter állot
adgyon néked ditsiretet, és hálakot
mind orökkön ö-
„rökké.

Tisen nyoltsadik

136.

A Kik á Krisusé á testet fel feßitették as ö in=
„dulatival, és kivánságival edgyüt. gal. 5. 24

137.

Tizen Nyolcsádik Rész.

Hogy á Kereßt Utyának vége á test fel feßittésébcál.

A Kik á Krisusé, á testet fel feßitették as ö indu=
„latival, és kivánságival edgyüt. gal. 5. 24.

Storophila gondolván, hogy már semmi nem vól=
„na több hátra, azért semmi kérdést nem-is téve de á
Krisus még nagyob tekéletességre akarván öter vinni
monda nékie: Valóságos boldogság á te néked kedves
Storophilám, hogy eddig el érkeshettél, de még egy né=
„hány lépést kel tenni olyan utan, á mely sokkal ne=
„hesebb as eddig valónál.

Storophila. Hát Uram mi vagyon még hátra, nem
végesteme el á Kereßtnek uttyát?

A Krisus. Való ugyan, hogy egy réßit el véges=
„ted, de nem vagy még telyességgel annak végin.

Storophila. Mit kel Uram még többet tselekednem?

A Krisus. Szükséges, hogy á mely kereßtet eddig
velem hordostál, hogy arra fel feßittessél, mivel nékem
minden igyekesetem tsak á vala, hogy fel feßittessem
arra á Kereßtre, melyet á Kalvária hegyére fel vittem,
minden, valami as én ßenvedésemkor történék, arra
á végre vólt, hogy á Kereßtények annak ne tsak tit=
„kos értelmét keressék, hanem ugyan ast kövessék-is,
ason igyekessenek tehát, hogy minden tselekedetek
á Kereßtre én velem öket fel emelyék, erre kel te=
„hát minden igyekeseteket forditani, valamint én
tselekedtem, mivel én engedelmes voltam as Atyámnak
mind halálig, akár mennyit járj tehát á Kereßtnek
uttyán, de annak jutalmát nem veßed, hogy
ha tsak ason holtig nem járß.

Storophila. Hogy lehetne Uram á, hogy tiéd ne
akarnék lenni, holott á te ßent kegyelmed által
már

már régről fogva egészen polgálatodra adtam ma-
gamot, Jézus bizodalmasson olyan nyomorúságról, hogy néked
ne legyek édes Jésusom, inkább fogyan el az én életem,
mint sem nálad nélkül élyek, mi vagyok én nálad nél-
kül, csak olyan, mint a gyökér nélkül való fa, és mint
a lélek nélkül való test, néked vagyok Uram egészen,
nagyob jót nem kívánhatok mint azt, hogy örökül
hozzád kapcsolyam magamat.

A Krisms. Mind ezek igen szép indulatok de ha
azt valósággal kívánod, és nem csak pájal, egy dolgot
kell szeretned, a mely nélkül enyim nem lehetsz.

Szorophila. Uram mitsoda dolog az? kész va-
gyok parantsolatodot meg tartani.

A Krisms. Az olyan az enyim a ki nem magáé.

Szorophila. És olyan dolog a melyet én nem értek,
Kérlek Uram magyarázd meg azt nékem.

A Krisms. Tudod mit mondot Pál az én
Apostolom: A kik a Krismsé a testet fel feszíte-
ték az ő indulatival, és kívánságival együtt mint
tésben es? hanem azt, hogy az olyan nem enyim a
Lélek teste fel nem feszíttetett, a hívek jobban nem
szerethenek az én keresztemet, és az én szeretetemet,
mint ha fel feszítik rossz indulatokat, és kívánsága-
kot, az ilyen keresztre kell tehát fel feszíttetni egy
keresztrénynek egész életében, mivel azt rád meg,
hogy az ember életének békessége, és rendessége
abban áll, hogy minden indulatit az igazsággal meg
egyezztesse, és akkoron azt az indulatot örömnek jo
nak, és szent szerzetnek nevezik, hogy ha pedig
a magad kívánságira hagyod magadot, és azokat
meg nem zabolázod, azok az indulatok az elmét
meg rontyák, és az életet nyomorultá tesik, és

akkoron

akkoron azokat az indulatokat rendetlen indulatok-
nak és rossz kívánságoknak nevezik, azért a'néked na-
gyon meg vagyon hagyva, hogy minden tehetségedvel
igyekezzed fel feszíteni azokat az indulatokat magad-
ban mindaddig, valamig azokat el nem romlatod.

Szorophila. Már most édes Uram mit akarsz mon-
dani, hogy az a' nyomorú test, mely rendetlen indulato-
kot indít az elme ellen, a' keresztre fel feszítessék, fe-
szítsd fel Uram azt, mivel gyönyörködöm az Isten tör-
vényében a' belső ember szerént, de látok az én tagja-
imban más törvént, mely az én elmémnek törvényé-
vel ellenkezik, engem rabul ád a' bün törvényének,
mely az én tagjaimban vagyon, azért jól lehet én az
én elmémel szolgálok az Isten törvényének, de a' test
szemel a' bün törvényének, oh én szegény nyomorultot
Kinsoda szabadít meg engemet e' halálnak testéből Rom 7.22.

A Krisms. Nem más, hanem a' testednek fel
feszítése, csak mondjad meg ölni magadban a' föld-
embernek tagjait, mert azokból származnak a' rossz
erkölcsök és a' rossz kívánságok.

Szorophila. Mint hogy oly szükséges es a' fel
feszítés, Kérlek Uram magyarázd meg azt nékem bővebben.

A Krisms. Azt meg kell mondnod, hogy két féle
Kereszt vagyon, az egyike testi kereszt, a' másika lel-
ki kereszt, az első abban áll, hogy nagy mértékletes-
séggel légy az ételben, és az italban, és az érzékenysé-
geket semmiben nem kell kérteni, a' második abban,
hogy meg türközzed a' lélekben kívánságit, azt min-
denkor rendességében, és békességben tartsad, a'
kevélységnek, és a' haragnak sebességit meg zabla-
lázzad, magadot mindenkor meg fogjad, magadnak semmiben
ne kedvezz, és magaddal mint egy hindenkor vitézzel légy
mivel igen drága kereszt az ur előtt, és dicsőséges erőt venni rossz
gondolatidon, ellene szándani akaratunk, és azokat meg
gyösni.

Szorophila.

115

139

Sz. Orophila. Úgy esmik Uram, hogy már most jobban érzem, ese' a' lelki kegyen való fel építésit a' restnek, úgy gondolom, hogy a hoz nagy erőnek kirdulnik, kérlek azért tanits meg arra, hogy mi formán kellessen azt végben vinnem.

Az Urnak. Örömest, hogy pedig le végben vihesse a' lelki fel építésit a' restnek, lelki fegyverekre is kell pere rennie, a' melyel fel építsen a' restet, azért is mondá Dávid: Vedd által a' reszemre fegyvereddel, meg vettegéssel tekintsem ellenidet, pükés ges czélbol, hogy az Urnak féleime a' restet meg hagyá, és azt a' polyákat ala vesse, hogy ha pedig a' restet fel támad, és nem akarja magát fel építeni, meg fogja probálni az Urnak vettenő fenyegetésit; az én lelkem nem marad tovább az emberrel, mint ő rak rest, a' ki pedig fel építtetett a' meg hal a' vérnek, és el az Istenben, az ilyen fegyverből meg ne ijedgy, mivel a' pestet erős, mint a' halál.

Sz. Orophila. Kérlek az ilyen fegyek, mivel ő általok leher el érni az igazán való boldogságra, ha a' restet nyo= morgottyák is, ele a' lélekben örömét perzsnek, de Uram tsol vegyek egy kalapácsot, a' melyel a' fegyer be verjem?

A Krisms. Az én kegyelmem nem olyané mint egy kalapács, a' mely el törik a' kőtet, mondgya egy Prófeta az Urnak kegyelme nagy segítségedre lesznek, a' félelem nek, és a' pereczednek fegyét be veri, ugy hogy semmi hajlandóságod ne légyen a' Világi dolgokhoz, mert az Istennek kegyelme élő, és haró, és hatharosabb minden ke= tlü fegyvernél, és el hat az akaratnak, és az elmének a' tagoknak egybe körösreféleknek, és a' félelmek meg vilagositja, és megitéli a' gondolatokat, és a' jóknak ki oltatik. heb. 4. 12.

Sz. Orophila. Kívánom Uram hogy által tapaszt ugyan lábaimat félelmednek fegyeibol, hogy az én kezeimet pereczednek fegyenek, hogy halálomnak napján el tetvén az én restemben, az én testemnek lagyan nyugodalmának helye

a' Sirekre

Lásd Lelkes. 11.

Nékem a Világ fel feßitteett, én-is a Világnak.
gal. 6. 14.

Tizen Kilencsedik Rész.

Hogy mi formában kel fel feßitteni a Világot.
Nékem a Világ meg feßitteret, én-is a Világnak gal 6. 14.

A Krisnus. Mind esek a kivánságok igen jók, de Sto=
=rophila a testen kivül még mást-is kel fel feßitteni.

Storophila. Mi lehet as Uram?

A Krisnus. As a Világ, a kit felkel feßitteni mind as=
=zal, a mi ahos tartosik, mivel csak akkor fognak tölled fel=
=ni a Setettségnek hatalmasi, a midön a Kereßtemet fogják ben=
=ned látni, ast el mondhatod. Nékem a Világ meg feßitteret, én-is
a Világnak. ilyennek kel lenni egy Kereßtenynek, nem lehet sem=
=mi haßnosobb a Világ fel feßittetenél, mivel es a funda=
=mentuma a Boldog életnek.

Storophila. Uram es igy vagyon, egy Kereßten két fel
feßitteret léßen, és hogy egyedül nem léßek a Kereßten, mi=
=vel a Világ-is ot léßen velem.

A Krisnus, ast nem kel tsudálnod, mivel a midön a
Kereßten valék, as ördög minden hatalmával láthatatlan
képpen fel vélt velem feßitve, asért-is mondgya as én Apostu=
=lom: Hogy el törölte, a mi nékünk ellenünk vala, a Kereßt
fára ast fel feßitvén, és meg foßtván a Diradalmakot, és
a Hatalmasságakot, asokot nyilván mutogatta, diadalmat
vévén asokon a Kereßt fa által. Colos. 2. 14. Két dologra
kel hát vigyásni as én Kereßtemben, as elsö a, hogy asért
feßittettem fel, hogy néked példát adgyak assal, a má=
=sodik a, hogy ason Kereßt as ördögön vett gyösedelemnek
jele vala, a melyen ötet mind fel feßitteték, mind meg
gyöstek, e ßerént kel hát fel feßitteni magadban est
a két ellenkesö dolgot, tudniillik magadot, és a Világot.

Storophila. Uram e nékem egy kevéßé homályas=
=nak tettsik, és nehesen foghatom meg.

A Krisnus

A Krisms. Világos abban beszéllek tehát fel Spiritusrül
akkorra a Világnak a' midőn a' Világnak fedelme sem
mit magának való benned nem találhat, és a' Világ néked
fel feszítetik a' midőn el tavozzad magadtól a' vérekre való
kívánságokor, as én Keresztyenhez való szeretet életet ád, és a'
Világhoz való szeretet halált, hály meg tehát a' Világnak
és a' Világ se néked, de a' Világon nem kell értened as egét,
és a' földet, hanem a' Világi mulandó jokat, a' dicsiretet,
tisztelet, gazdagságot, Nagy Udvart, és nagyra való elő
menetelt, és mind ezt valamit oly igen szeretnek as em
berek szükséges, hogy mind ezek meg hályanak se néked
se magad-is eseknek, eseket soha ne kíványad birni,
se soha esek a' szivedet el ne foglalyák.

Sorophila. Ilyya Jesus Világ meg Válosja, hogy
es a' Világ rosz kivanságival edyütt soha meg ne gyüke
szteljenek as én szivemben, hogy es a' Világ selyességgel
meg hályon nékem, és olyan formán feszítessék fel ve
lem, hogy semmi kedvességin ne kapjak, se semmije nékem
ne tessék.

A Krisms. Ábr tud meg hogy soha néked a' Világ
fel nem feszítetnék, hogy ha tsak a' Világ Teremtője
érted fel nem feszítetett volna, semmit nem tselekedhetnél nállam nélkül, de én velem mindent tselekedhetsz, ezért nyilvánságosan pól as én Apostolom mondván: távul légyen tőllem, hogy másban dicsekedgyem, hanem tsak a' mi Urunk Jesus Krisztusnak Keresztyében, a' ki által nékem a' Világ meg fe
szítetett, én is a' Világnak gal. 6. 14. figyelmeztet jol esetse
a' pókra a' ki által nékem a' Világ meg feszítetett, esek a'
pók nem hijában való pók, és nem magától mondotta as
Apostol, hanem a' Szent Lélek által.

Sorophila. En Uram minthogy kegyelmedet bé tőltötte
ugy tetsik el mondhatom, hogy a' Világ meg holt, és fel feszí
tetett nékem, mert valamit a' Világ szeret, ugy mint a' gaz
dagságot, tiszteletet, gyönyörüséget, mind esek valóságos

Keresztyek

Keresztyek nékem, ha a' Világot nem szeretem attól vagyon,
mert tudom, hogy akár mit adgyon nékem, de a' mulandó, és
való, ha azt nem kívánom, attól vagyon, mert minden javai
vele együtt el mulnak, a' tsirtis távozom tőlle, valamint a' bálvák tsirtól.

A Krisms. Értsed jól vagyon, okosan-is mondod, mint
hasonával még tovább-is kell menni, a' meg nem elég, hogy a' Világ
fel feszítetnék nékem, és magad-is a' Világnak, hanem még úgy
kell hagyador viselni, mintha valójában meg holtál volna, ugy hogy
a' Világ ne kereshessen tégedet, és minthogy a' Világ Dicsősége nem
keresed, a' Világ Dicsősége se keresheszen tégedet, hanem még meg
vessen, mivel gyakorta történik, hogy ámbár valaki ne gondol
kodgyék is a' Világról, de a' Világ gondolkodik felőlle, és igye
kezik azon, hogy magához vissza vonnya, való ugyan, hogy az
olyan meg holt a' Világnak, de a' Világ meg nem holt néki,
a' gonosz lélek tsalárdsága, hogy más valamely foglalatos dol
gokba adgya magát, azon igyekezik, hogy hályában ezekbe,
ezért-is mondgya as én Apostolom az olyan keresztyének felől, kik tsak félig holtak meg a' Világnak ha meg
holtatik a' Krisztussal a' Világ történnek, mivel ezeknek még-is
mint e' Világon élők (Cor. 2. 20. Ugyan-is mivel attya az ol
lyan magát a' Világi dolgokban, a' ki a' Világnak meg hólt,
mivel asoknak a' holtaknak kellene a' Világot hagyni, a' kik a'
Világban maradnak, és tsak egyszerüt sem kellene szeretni, ke
vésni, és ahoz kaptsolni magát, a mit a' Világ kedvének tart.

Sorophila. E Uram igen nagy körülmény, ugy tetsik hogy
az Anya szentegyházának kezdetekor ezer kőtetek az Apos
tolok gondolom, hogy ezt akarta elönkben adni Szent Pál
a' midőn mondgya: Ha szeretettel illetünk, jot kívánunk
ha háborúságot szenvedünk békességgel tűrjük, ha gyalá
tatunk imádkozunk, e' Világnak szemétjei leszünk és minden
ből el vetettetett szentek mind ez ideig. 1 Cor. 4. 12. bizonyára
ilyenek is valának as Apostolok a' Világ előtt, a' ki ez gondo
lá, hogy ha egyszer meg menekedhetnek tőlle egészen meg
vallá, hogy ha egyszer meg menekedhetnek tőlle egészen meg
tsúfolnának, mivel olyanaknak tartá ezeket valamint a' szent
tsúfolnának, mivel olyanaknak tartá ezeket valamint a' szent
tet, és valamint a' háborodalanokat.

A Krisms. Ábr jól mondod, mivel nem tsak az
Apostolokor

117

Apostolokat, de mind azokat, kik engemet körülvettek, a' Világ minte-
denkor megverette, halgassad mikeppen panaszolkodnak az
Istennek dicsőségéről. Könyörüly Uram, vajmunk mert már
Istennek dicsőségéről fogyást bizalmasságunk, a' mi lelkünk sele pöggyen Valá-
sával, gyülasattal-is illetnek a' gasdagok, és a' kevélyek pse. 122. 4.
de a' nagy vigyszalásokra lehet azon polgároknak, és örömelis kö-
vethetnek engemet, ha esekről a' poraimról gyakorta emlékez-
nek. Ha a' Világ sürökös gyülöl, vagyok, hogy engemet gyülöl-
nek. Ha a' Világ sürökös gyülöl, vagyok, hogy engemet gyülöl-
elöb ti nálatoknál, ha a' Világból valók volnátok, a' Világ a mi
övé szerint azt, de mivel hogy nem a' Világból valók vagyok
hanem én választottalak titeket a' Világ közül, azért gyülöl ti-
teket a' Világ. joan. 15. 18.

Sorophila. Mitsoda kedves dolog Uram ezt a' tisztát
olan Világot ugy tekinteni, mint olyan dolgot, mely méltó gyü
völségedre, gyülölvén ö-is azokat, kik titeti, kiscem Uram azt a'
Kegyelmedet, a' mely el hagyassa velem tellyességgel ezt a' Vi-
lágot, a' mely minde akaratot, minde tehetséget dögyön belém.

A Keresztes. Azt tud meg Leányom, hogy menöl fogyeb
emlekezet as Istennek böltseségének szerelmében, annál inkáb
meg halsod rest hajlandosságinak, ha meg világosittatol as
Istenni böltseségnek Világával, a' Világot ugy tekintsed
mint meg holtat, és valosággal el mondhatod, a' Világ meg
holt, és fel feszitetett nékem, énis meg holtam, és fel fe-
szitettem a' Világnak, azis tud meg, hogy ennek a' böltse-
ségnek pirit meg nem látharod, ha a' Világnak meg nem
halsz, mivel es a' böltseség olyan szépség, a' mely magához
vonya as szerelmes lelket, és es a' szépség annál kedvesebb
hogy nyira, annál nyirál, hogy a' lelki dolgokat keresi, és an-
nál inkáb keresi a' lelki dolgokat, hogy a' testi dolgokat
meg hólt, ugy tetszik hogy minden esekre való nisse ma-
gadban fel tehetsz, hogy nem kövesed a' valóra Világot, el
hitetvén magadal, hogy tölle semmit sem várhass.

Sorophila. Uram énnékem elég, semmi nékem e Világ
olan nem tetszik, semmi bennem nintsen a' mi a' Világé
Volna, és én nem kivánom semmijit, a' Világ semmimet
nem birja, és én sem bizom semmijit, ha birnámis

örömömre

A Krisnussal edgyüt fel feßittettem. gal 2. 19.

öromömre nem volna, és ha tölle meg válom is azon nem
ßomorkodom, minden kivánságom csak a' Oh én Istenem,
hogy oly erössen lehessek hozzád kapcsolva, hogy semmi töl=
=led el ne válaßthassan.

Hussadik Rész

Hogy a' Krisnussal edgyüt kel fel feßittetni.

A Krisnussal edgyüt meg feßittettem. gal 2. 19.

Storophila továb-is akarván magát okrattatni, kérdé
honnét vagyon Uram, hogy anyi sokáig sohajtattam után=
=nad, és kerestelek mindazon által meg meg nem tanál=
=talak kivánságom ßerént, miért foßtaß meg engemet
magadtól, mikozon lehetek örökösön hozzád kap=
=tsolva, ugy hogy semmi tölled el ne válaßthassan.

A Krisnus. Azattól vagyon, hogy nem ot ke=
=reß engemet a' hol kellene, mivel én nem találkozom
azok között, kik a' gyönyörüségekben élnek engemet a'
Világban kereß, és én nem vagyok a' Világból való, ha
fel feßittetted a' testet roß kivánságival edgyüt, ha a' Vi=
=lág fel feßittetett néked, és te-is a' Világnak és ha csak
azt kerested a' mi nékem kedves, meny fel a' Kalvaria
hegyére, és ot meg taláß engemet, ugyan ott-is áldoz=
=tattam én fel, hozzád való ßeretetemből, meny fel te
=hát bátran ana a' helyre, ha ugyan valojában va=
=gyon kedved engemet meg találni, a' midön ot fen lé=
=ßeß, az egeß Világot meg vetéssel fogod tekinteni.

Storophila. Uram ezt telyes ßivemből kivánom,
de kérlek mondazt nékem, hogy lehetsen valakit fel
feßitteni nem csak testi képpen, de meg lelki képpen is.

A Krisnus. A meg lehet ilyen formán, pél=
=dának okáért, a' midön valaki semmnek tartván
a' nyomomsugozon

a' nyomorúságokat, örömmel veszi a' rossz szenvedése
ket, és a' nyomorúságokat, úgy tekinti, mint olyan sze
geket, a' melyek a' boldog életre vezetik, mivel azok
a' szegek, melyek azon Keresztet, és lábát által lyukasz
tják, olyan kötelek, melyek meg nyitják a' Menyek Kapuit.

Seraphita. Atyjad én szerelnem, hogy veled együtt
fegeszteljem fel a' Keresztre, hogy had élhessek az
örökké való Boldogságban.

A Keresztes. Elvesztek oda tegedet a' sze
gek, és a' Kereszt, ugyan-is az olyan a' ki a' Keresz
tre vagyon fel szegezve a' jelen való dolgokat nem
tekinti, nem gondolkodik arról, a' mit a' Világban
szeretet, a' más napról nem nyughatatlankodik,
nem kíván gazdagságot birni, a' kevélység irígység
nem háborgattya, a' gyalázatra nem hajt, ha ambár
még keleszett vétsen-is, de magát ugy tekinti, mint
hotsot, minden kedvét, gondolattyát az örökös ha
zája felé igazgattya, e' szerént kell néked-is meg
kabli a' test kívánságinak, és az egész testet
áldozatnak, és csak egyedül a' mennyet kell tekin
tsened, és reménlened.

Seraphita. Oh Uram mit kívánhatok az Eg
ben, és mit kívánhatok e' földön, hanem csak egye
dül téged a' testem, és a' szivem szeggni kedves légy
oh én Istenem az én szivemnek Istene, és örökké
való részem énnékem. ps. 72 hu. Szeretlek téged
oh fel szegzettem Szeretet, nintsen elégtsem meg addig,
valamig hozzád nem lészek közösve a' szeretetnek
körtelével, ugy hogy soha semmi pótlod el ne vá
laszthasson.

A Keresztes. Már mostanában kezded tudo
mányát a' szeretetnek tudományában ezeket te nem a' test,
de nem

de nem a' vér mondatnya te veled, hanem az én Atyámnak
lelke, Pálban ezen lélek lévén monda: A Christussal együtt
meg feszittettem, élek pedig én, vagyis nem én élek, hanem
a Christus él én bennem, Gal. 2. 20. látod é azt hogy miké
pen el ragadtatik az ollyan elme, akiben Istени Szeretet
vagyon, es hogy mitsoda kívánatos dolog légyen az. ez á sze
retett ollyan nagy vala bennem, hogy az Emberekért maga
mot még alázván, a' polgának formáját vettem magamra,
és annyira vitt, hogy magamot fel feszittettem, és véremet ki
ontottam értettek, az illyen nagy Szeretettel mondatik Pál
is ezeket a' szokot, élek, de nem én, hanem a Christus él én
bennem, látod hogy mitsoda drága életet okoz ezaz Istени
Szeretet, és hogy ezel mitsoda tellyes vala az en Apostolom
akiis egészen én nékem, és a' keresztnek ádta vala magát
ugy annyira, hogy mindent csak az én akaratom szerint
tselekedék, azére nemis azt monda, hogy én a Christusé
vagy Christusért élek, hanem hogy a Christus él én
bennem.

Seraphita. Uram még nem foghatom jól ezeket,
és nem tudom mitsoda értelemmel mongya az Apostol
ezeket a' szokot, élek én, és azután nem én, hanem Chris
tus él én bennem, ezekben a' szokban nagy ellenkezést látok,
nemis tudom hogy miképpen mondhatja, élek, és nem
élek;

A Christus hogy veled meg értessem ezt a' titkot,
egy hasonlatosságot hozok elé, az olajfa való vesző a' melly
a' törzsöl le vágnak, tellyességgel meg hol annak a' fának
a' mellyről le metszettek, es annak a' fának ellá a' mellyben
oltották mivel attol vesszen már magának tsúcsa úgy
hasonló képpen az olyan aki a' világtol el válik in Christo
oltatik.

oltatik, a világnak meg hal. de töllem vévén életet, és ke
gyelmet, én általam, és én bennem éll uj élettel, eszerint
élt tehát pal én bennem, és én ő benne, mivel az, aki a
világnak meg hólt, a szeretetben marad, az Istenben ma
rad, és az Isten ő benne, 1. Joan. 4. 16 se a természet, se
a kiványsag, se az akarat nem ell vala már az én Aposto
lomban, haném én éltetém vala ötet kegyelmemmel, azt
tselekedtetvén véle amit akartam, és ötöt minden féle
jora vittem, ellen tartás nélkül.

Strophila mitsoda ditsöséges dolog Uram ez szerint
élni, mitsoda boldog volnék, ha Kglmednek segittségével
hasonlo képpen élhetnék, Uram tsak egyedül ezt kivanom
és eztis sohajttya az én lelkem olts szüntelen engemet
abban az életnek fájában, a melly magad vagy, hogy had
hallyák meg magamnak, és tsak te benned, és te álta
lad éllyek, kötöz keresztedhez engemet, és semmi attol
elne oldgyon, mivel nintsen kedvesebb dolog elöttem,
mint veled élni, és meg halni a keresztén. add meg
fel feszitetett szeretet ezt a Kglmet szolgálodnak, aki
a miüdön te tölled szaladot, magadhoz hittad, akit kegyés
séggel magadhoz husztad, a midön tégedet nem akar
követni, Uram legy kedvesebb eledelem hogy szenvedgyek,
legy nagyobb gyönyörüségem hogy fel feszittessem, mint
hogy a Christus az én életem a halál nékem Nyereség
Phi: 1. 21. ugyanis meg halván, meg nem halok, ha nem
élek, mivel az életnek Ura bennem lészen, miképpen le
hetne meg halnom, ha ahoz az élethez lészek kaptsolva,
aki fel feszitetett érettem, és mitsoda köze lehet hozám
annak a halálnak, aki meg öletet a sz. keresztfán
hol vagyon halál ate Diadalmad, hol vagyon Halál ate
fulánkod 1mo. Cor. 15. 55. hogy lehetne nékem élni
nálad

nálad nélkül mivel te vagy az én életem, és lelkem te
veled együt akarok lenni a keresztén, mert ate Apostolod
azt mongya, hogy aki az Urhoz ragaszkodik egy lélek vé
le, 1. Cor. 6. 17. oh egyedül valo jom, oh örökke valo igaz
ság kedves Jesusom kaptsoly magadhoz engemet, hogy
veled együt halyak, és tamadgyak fel,

Szeket a szokot nagy burgo szeretettel monda Stro
phila a keresztén lévén a Christusal együt aki is kegyés
séggel halgatván; monda nékie.

A Christus; örüly Leányom, és bátor légy, mivel
pálya futásodnak tsak hamar végit éred, már ahoz kö
zel vagy, és rövid idö alat a jutalmat el vészed, együt szen
vettél velem, a ditsöségetis velem együt vesszed el, velem
együt holtál meg, velem is fogsz élni, et örökös társam
lenni a Mennyekben, mert valamint hogy a magam
meg alázásaért az Isten ollyan Nevet adot nékem, amely
minden nevek felett vagyon, ugy azok akik részt vesz
nek szenvedésimben velem együt fel emeltetnek a di
tsöségben, ez az ut az, a mellyet én nyittottam az én
örökös társamnak, és az melly az életre vezet.

A Keresztnek Királyi Uttya.
Harmadik Könyv.
A Keresztt Hordozásnak Gasznáról
Elöl járo beszéd.

Az utt mely az életre vezet keskény mondgya az
irás és nem tsak egy féle nyomoruság találtatik
a keresztt uttyán, ezen a keskény uton, annyi sok ör
vény veszedelem, és fáradtság vagyon, hogy azt nem
lehet

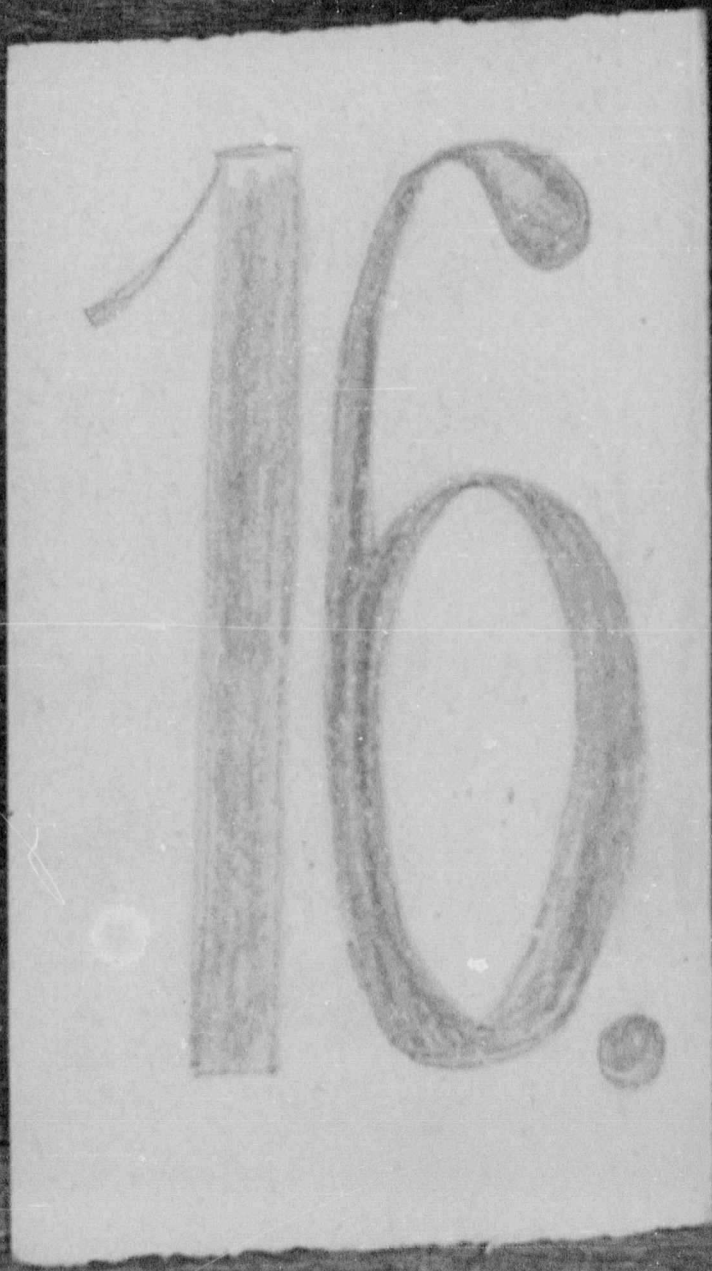
16.

lehet tsudálni ha ollyan kevessen járnak, és mennek
vegig azon az uton, azt meg kell mind azon által engedni,
hogy elég segittség adatik a lelki életnek uttyán, bizonyos
és tévellyedés nélkül valo járásra, anyi hasznokra, és ja
vokra vagyon azoknak kik azon járnak amint kiván
tatik hogy ha azt akkor jól meg tekintenék, meg győz
nék mind azt, valami őkőt a keresztől el idegeniti.

A Christus a szolgának formáját vévén magára
nem tsak meg győze az ő szenvedésit, és kinait, de sőt
meg azokot kedveseké ditsőségeseké, és üdvességeseke
tévé, ugyan mért ditsekedék a keresztben, és a gyalázat
ban Sz. Pál ez a nagy Apostol, és Doctor mondván az
Isten ne adgya hogy másban ditsekedgyem hanem tsak
ami Urunk Jesus Christusunkk keresztében, Gal: 6. 14.
az Apostolok, és Martyrok a munkájokért valo jutal
mat a keresztben vettékel, ugyan mindenkoron is
abban fogják el venni a Hivek, tsak egyedül a keresztben
enyhitetnek, és győzetetnek meg a kesértetek,
és a kinok, ugyan az által tsendesedik meg az fel
haborodot elme, és gyogyul meg a lélek halálos sebeiből

Hogy ha pedig olly kevés hasznait lattyuk a keresztnek
és ha rend szerint azok el vannak előttünk rejtve,
az attol vagyon, hogy a keresztnek uttyára igen
késön megyünk Sz. Theresia a Spanyolok ditsősége
Galála után meg jelének egy jó akarojának aki
nek mondá: hogy a földön valo sok nyomoruságiért,
szenvedésiért, és keresztiért jutalmaztatott volna meg
Mennyekben, és ha valami kivántatna véle a visza va
lo menetelt, a nem más volna, hanem hogy még többet
szenvedhetne, és hogy azt nagyobra bötsüllené a mennyek
ben levő gyonyörüségeknél ebből meg lehet látni hogy
mitsoda érdemes a keresztnek uttya,

A Christus ez a szenttséges Mester a keresztnek
uttyán

uttyán vezetvén a strophilát meg magyarázza vala
néki az utazás közben a keresztnek majd egy, majd más
hasznát, azt pedig arra valo nézve, hogy nagyobb vigaság
gal menne az uton, és meg győzné azt az unadalmat, amely
az utnak fáradtságától származik, mivel vannak olly an
személlyek meg a leg buzgobbak köröttis, akik meg una
kodván a lelki életben valo szolgálatoktol olyan nagy
kedvetlenségben esnek, hogy az Urnak uttyaiban nagy
szomorussággal, és lankattsággal járnak, viselvén
nagy nehezen a keresztnek terhit, mindenkor zugolod
nak, és panaszolkodnak modvan: Jóbal. Ha el aluszom
azzonnal azt kérdem, mikor kelék fel, és ha felkelék, az
estvét nyughatatlansággal várom, és etzakaig telé
vagyok fájdalommal Job: 7. 4. ha hasonlo szenve
dés vészen környül bennünköt, ha ebben a lankattsá
gos állapotban esünk, fordullyünk a Christushoz és
kérjük ezt az irgalmasságnak Urát hogy gerjesze fel
bennünk a szeretetet, és hogy járjon mi velünk az uton,
melyen járunk, David az illyen lankattságos állapot
ról mondgya ezeket, az unadalom miat el szunyodot
az én lelkem erősits meg uram engemet beszediddel
Psal. 118. 28.

Hogy pediglen ellene lehesén állani ennek az una
dalomnak ebben a harmadik könyvben fel tészem
azokot a szavait, és vigasztalásit a Christusnak mel
lyeket ada Strophilának uttyában, azokbol meg ta
nulhattyuk miképpen lehet a keresztről, mint az
életnek fájárol lelki gyümöltsöt szedni, a munkás
Ember nem visgállya a Meny-dörgést, se a vilám lást,
hanem az esőt a mellynevelni fogja buzáját, és gyümöl
tseit a miüdön buzát vét, nem tekinti azt, hogy az
mag el fog rothadni, haném hogy az az mag tíz an
nyit fog teremni e szerint kel nékünk tselekednünk
nem

nem tekintvén a mostani nyomoruságot, ha ném a jövendőbéli hasznot, békeséges türéssel várván az áratást illyen formán nem csak könnyen szen vedgyük a keresztet, de söt még abbol nagy hasznotis veszünk.

Elsö Rész

Hogy a kereszt meg oltalmaz a vétektöl, és meg győzi a késérteteket

A keresztröl valo tudomány azoknak kik meg tartatnak Istennek hatalma. 1. Cor. 1. 18.

Storophilo. Alig tökelle el magában, hogy magának elleñe mondana, v. a keresztet hordozná, és a Christus követné hogy azonnal három ellensége támadván veszedelmére igyekezzenek tudni illik, a világ, a test, és az ördög. mind a harom azon igyekezzék, hogy a keresztet meg utáltassák véle, a világban viszá vigyék és hogy arra a széllyes utra vezessék, mely a veszedelémre siet hogy pediglen szándékjokot végben vihessék, el végezék magokban, hogy némelykor erövel mennyenek reája, masodszor a lesre várják, és tört vessenek eleiben ugy történék, hogy tört vessenek eleiben Storophilának ollyan dombon kelleték fel menni, a mély két felöl meredékes vala, az ut pedig igen köves, es az ut mellet holmi bokrok valának, a hovais lesben allának az három féle ellenség, hogy a szegény Storophilára üssenek midőn azon el menne akiis kevés idö mulva oda érkezék nagy sohajtásal, és fáradtsággal a három ellenség azonnal eleiben allo, és nagyon kezdék nékie jovallani, hogy mellé jek allyon, a Világ eleiben tövé a nagy Pompát, trifrasságot, gazdagságot, és botsületett; az után a test kezdé néki jovallani, a gyönyörködtetéseket és a kényes életet az ördög szokása szerint mesterségét meg vete és mind

ezékre

A Keresztről valo tudomány, azoknak kik meg tartatnak, Istennek Hatalma

1. Cor. 18.

ezékre nagyon ingerli vala, a szegény Storophila még igén uj lévén mind ezékben, nem tuda mit felelni ezékre, és kételkedni kezdék magában, hogy mi tevő lenne, és nem vévén észre tsalárdtságokot figyelmetesége l halgata őköt és mint egy kevésse hajolniis kezde, a veszedelem felé, amelyben beléis esét volna, ha a Christus joságából meg nem kapta volna a Keresztit, és midőn látá, hogy az ijedtségből helyre jöt volna az ő elméje; ezeket monda neki.

A Christus: látode Storophila a Keresztnek nagy hasznát, a Kereszt segijtsége nélkül el vesztél volna, és örül tek volna azon ellenségid, mert ugyanis mi tartoztata meg tégedet, hanem egyedül a Kereszt.

Storophila: mindenkoron fogom énekelni az Urnak irgalmasságit Ps. 88. 2. mert egyedül azt joságodnak tulajdonitom édes Jesusom, hogy a bünösök uttyára nem tértem, hogy ha az Ur meg nem segijtet volna az én lelkem veszedelémben esét volna, Ps. 93. 17. azért ditsirni foglak Uram tégedet és szivemből hálákot adok néked, ditsoiteni fogom örőke nevedet, mert irgalmassággal bántal velem és a veszedelémből ki hoztad lélkemet Ps. 83. 11

A Christus: ha igy tselekszél okoson tselekszél de azt meg kel tudnod, hogy miüdőn az Isten valamely nyomoruságokot küld az Emberekre, azokot vagy ostor gyanánt küldi, hogy őköt meg ostorozza, vagy Zabola gyanánt hogy azal meg tartoztassa őköt a vétekre menni, az Atyai kéz azért szokot büntetni, hogy meg jobbitsad magadot az Isten Kereszt által némelykor ollyan alkalmatosságot veszen el, amely a vétekre fordulhatna, mert azt elöre látván hogy sokak nagy irendeletlenségekben eshetnek azért betegségeket küld reájok, hogy a vétektől meg mentse őköt és igy sokkal hasznosab nékiek az üdvesség re az egésségtelenség, mint sem ha jó egésségben volnának magokot el vesztenék ugyis nem látodé azt minden Nap hogy ollyanok vannak, kik betegségekből fel gyogyulván

azután

az után egésségeket oroßra forditzyák más megintlen sem
mi kárt nem tett senkinek a meg beteg volt, de mikent meg
gyegyúlt sok ártatlant nyomoritot meg, akiöllöt ha meg
nem mettzik vád, és roß gyümöltsöt terem mondgyunk Sa
zonlot az ollyan Emberről, akitől semmi jó nem származ
zik, hogy ha tsak némelykor meg nem ostorozlatik. és hiva
tallyára vißsza nem hozatik a Keresztél.

Storophila. Te vagy Uram ami oltalmunk tsak te benned
kell vetnünk bizadalmunkot, ne távozzunk el hát tőlled, mivel
annyi sok jót tész velünk, kedvesz ni nékünk azért hogy a
jo erköltsnek útyát meg ne lássuk, és bennünköt ostoroz
azert hogy el ne távoßunk az uttol, oh Uram mitsoda kes
vezéssel vagyon ate irgalmasságod az Emberekhez mivel a
tölled vett nyomoruság, nékik jo tétel helyt vagyon bizo
nyára mongya egy Pogány Author: egy jo akarom nak be
tegségében azt meg tanultam hogy az Emberek jok, a midőn
betegék mert mitsoda beteget késért a fösvénység, rosz kivány
ságiak akkor nem rabja, a Méltosságot akkor nem keres,
a Gazdagságot semmiben hajtya, egy Szoval a melly testet a
hoßsas betegség meg Szelidit, a fel nem támad az elme el
leb, és azt nem haborgattya; ellenben pedig a kemény egés
ség a véteknek toplója, és ritkán történik; hogy valaki ezt
jora fordittya.

A Christus; Mondezeket jol mondod, hanem tsak azon
igyekezél, hogy a cselekedetit meg egyezzenek a mondásid.
dal, és hogy ezék a valoságok mindenkor az elmében légyenek
mivel mire valo az ollyan epkéz a melynek haßnát nem
vesik, és mitsoda könnyebségedre lenne az ollyan orvos
ság mellyet bé nem vennél, a testi nyavalyák a léleknek
orvossági a betegség meg serti a testet, de az elmét meg
gyogittya, miért nem akarnál tehát engedelmességgel él
ni, illyen haßnos orvoságal, holot olly üdvessèges haßnai
vannak, jaj azoknak akik Szenvedésben lévén életeket
meg nem jobbittyák, és illy haßnos orvossággal nem
élnek az irás tsudálkozással mongya; hog Asa király
a lábával roßul lévén, és fájdalmakot szenvedvén, nem
folyamodék az Urhoz, hanem a Doctoriban vete remény
ségit. 2. Paral. 16. 12.

Storophila; Látom Uram ate irgalmasságodnak ga2
dagságát, mivel kivanod oktatni, és a munkaban foglalni
fiaidot, hogy mindenkor felelemben tarthassad ökőt, és hogy
meg ne engedgyed nékik tégedet el felejteni, és náladnal
inkább valamit mást szeretni, mivel te vagy az örökkés jó,
és ha az Embereket magadhoz nem hivod, el felejteinek té
gedet, de mint hogy a nyomoruság, és a keserüségek az ő lel
kükk igen haßnosok, az Istén rendelése azok által szokta
fel ébreßteni el punyodot hiveket ugy hogy el távoßtatvár
a rosz kivánságoktol te hozzád fordullyanak.

A Christus: Leányom, még más haßnos raisod is vol
sátod a Keresztet, mivel nem tsak arra valo mint a Zabo
la hogy meg tartoztassa azokot, kik roßat akarnának
tselekedni, hanem még az ellenzéget le nyomja, és leveti.
tudni illik az ördögöt, mivel a Keresztet meg győzhetetlen
fegyver az Ördög ellen, ollyan sisak, amely a főt meg oltal
mazza, ollyan vas darek amely meg tartitya a mellyét ol
lyan Pais amely el vesi a lövést, és ollyan kard a melly
el távoßtattya az ellenzéget. holot tsak a Keresztnek fegy
verével vesik a mennyei győzedelmet, ugyan azért is vet
tem a Keresztet válkamra, hogy azzal, mint egy lántzá
val a földre nyomjam ellenségemet, és hogy a fia által
meg győzettessék az, aki a fia által rabság alá vetè az Em
beri nemzetet, azt tudod, hogy mindenek mondám ezeket
a fiokot: Ha ki utánnam akar jöni tagadgya meg ma
gát, vegye fel keresztit, és kövessen engemet, Matth. 16. 24

Storophila: Aldaßék Uram örvokke ate Sz. Neved
te emeljed fel az én karomot a Sartzkor, és tedd segitségemet,
engemet, de Uram kérlek mond meg azt nékem, hogy ha
azon a Keresztényi fegyveren, a melyről beszélsz a kereßt
vetést

1683

vetést kelle érteni? vagy pedig az életben levő nyomorusá-
gokot, és keresztek.

A Christus; Mindeniket lehet érteni, mivel azt tu
dod, hogy a kereszt vetés igen hasznos, az ördögi kisirtett
ellen, és annak sok szentek érzették hasznát, a nyomoruság
nak is hasonlo ereje vagyon mert valamint hogy a so
meg oltalmazza a hust a rothadástol, ugy a nyomoru-
ságis nem engedi az ördögnek az lelkit meg rontani, a
Pogány Philosophusok közöt nem valának sokan ollya
nok, akik az tarták, hogy a melly elme kemény, és alha-
tatos a nyomoruságokban a nem tsak nem oltalmaza
magát a mértekletlenségtöl, de söt meg az ellen fel is
támad, Pill nem sonyorgattaé a testét, és nem vetée
a szolgálat alá? azért hogy az el vettették közi ne számlál
tassék, az Ördög kisirteni akarván Benedek Pátriár
kát eleiben téve egy ollyan Asszonynak képit, akit is ö
az elöt ismért vala, a kép eszben jutatván néki a személyt
az elméjit annyira fel gerjeszte, hogy tsak el nem hagya-
ta véle a pusztában valo életet, de ez a szent Ember meg
győzvén magát le vetkeződék, a bokrok, és a tsallyán kö-
zöt heverkezet, mind addig, valamég a fájdalom el
nem oltá kivánságit, ezeket maga beszélle elö tanitvan-
nyinak. Bernárd hasonlo kisirtetben lévén a jeges to-
ban ugrék télben, és Ferentz a hoban fekövék, miért mi
velék azok a szentek ezeket, hanem azert, hogy a külsö
keresztnek nagy ereje vagyon el üzni a belsö kisirtete-
ket.

Storophila: Uram tsak arra kérlek hogy végy el
oltalmad ala engemet, tégy magad melle engemet
és az után akar ki emellye fel kezit ellennem, mert te vagy
az én békeséges türésem, te is voltál reménységem, Is-
fiusagomtol fogvást Ps: 70. 6. a keresztben győzedel
mes leszek ellenségeimen, és mind addig vias kodom
vélek valamég mind elnem vesztem, oh üdvességes ke-
reszt melly hasznos vagy, és hogy melly kevessen vannak

ollyanok

Az Isten tellyes jósággal, és irgalmassaggal
meg botsattya a vétket a Nyomoruságnak Napján
Eccl. 2. 13

ollyanok még a Keresztények körülis kik ismérjék
ate erödnek hatalmát.

Masodik Rész

Hogy a Keresztmeg tisztittya a vétket,
Az Isten tellyes jósággal és irgalmaságal
meg botsattya a vétket, a nyomoruságnak napján Eccl.
2. 13.

Storophilának szokása vala minden reggel elmé
ben valo valamely imadtságot tenni, és soha ennelkül
utra nem indula, egyszer a többi köröt azon elmelkedék
hogy mitsodás volna a Keresztényi léleknek méltosága
és felséges volta, annak a kegyelemnek, a mellyel fel vannak
ékesitve, ugy tettzék nékie, mintha ugy volnának, be fedezve
ezzel a kegyelemmel, mint valamely fejér vékony gyoltsal
a vétekk pedig ruttságát ugy tekinté mint ollyan ots mány
sárt, mely meg rutittya a Léleknek köntösit, ezekaz elmél
kedések nagy sohajtásokra inditák, és monda: Oh kitso
da tisztittya meg az én lelkem isméretit a meg holt tsele
kedetektöl, hogy szolgállyak az élő Istennek Heb. 9. 14 Ki
tisztittya meg szivemet hamisságából, mikoron töröltet
nekel gonoszságim, és meg botsáttatnak vétkeim

A Christus: Halván ezeket a belsö képpen valo sohaj
tásokot, monda néki; Leányom a Keresztnek, és a nyo-
moruságnak ereje törli el a vétket, a tisztittya meg a
lélek isméretet, és azis mossa meg a lélekk ruháját, és azt
fejerebbé tészi a honál, erre valo nézve monda Sára az Ifiu
Jobiásnak felesége Szivinek keserüségében; Légyen al,
dot ate Neved oh Atyaimkk Istene, aki haragod után ir
galmasságot tselekeszel, és aki a nyomoruságnak idejében
meg botsatod bünököt azoknak, kik horád folyamodnak
Job. 3. 13. a Bölts nem mongyae, hogy az Isten tellyes
jósággal és irgalmassággal meg botsattya a vétkeket
a nyomoruságnak napján, Ecc. 2 15 és a következendö

részbe

részben meg fog emlékezni rolad a nyomoruságnak napján, és ate vétkeid el olvadnak valamint a jég az verő fényen Eccl 3.17. attol vagyon, hogy azokot a tselekédeteket mellyek által a vétkek el töröltetnek, és a mellyek által eleget tesznek az Isten igasságának, azokot büntetési tselekédeteknek Nevezik, mert mint hogy az Isten a vétkezéskor valo gyönyör ködtetésel bántatot meg, ő megis engesztelődik, az akarattal, és a békeséges türésel valo Szenvedéssel,

Storophila: Jol emlékezem erre a tanitásra, sőt még aztis hallottam, hogy egy közönséges gyülésben el volt végezve, hogy az Atya Istennek eleget lehet tenni a Christus által, ha alázatossággal és békeséges türéssel veszik, és Szenvedik, az ideig valo nyomoruságokot, mellyeket tettzik néki reánk küldeni, oh mitsoda nagy, és meg bőtsülhetetlen jo tétel ez, és melly kedves vigasztalás azoknak, akik Szenvednek illyen formán, aki a keresztel, és Szenvedéssel jol tud élni, a nagy hasznát veszi, mert noha nehéz légyenis az Isten haragját viselni, mind azon által mint hogy annak tsudálatos ereje vagyon a lélek sebeit meg gyogyitani, azért eleis viszi a joban őköt akik azt tsendesen viselik.

A Christus. Azt igazán mondod, de kevessen vannak ollyanok akik meg visgálnák, hogy mi légyen a nyomoruságok arra, mivel nem tsak el mossák, és tőrolik el a vétkeket, de sőt meg azoknak eleit veszik, azért mongya a Bölts hogy a mettzés meg gyogyittya a sebét és a nyomoruságok a léleknek sebeit, Prov 20.30. attol vagyon, hogy sok szent Személlyek tudván az Emberi Szivnek meg romlását, aki magától tsak hamisság és hogy mitsoda rothadást és sebét tsinálna a vétek bennék, azert a lelki Borbély alá adák örömest magokot, hogy ki mettzene sebeket, amellyek ki lévén nyitva, a véteknek mérge azon ki folyna, mivel ha a vétekk

rot

rothadása bent maradot volna, a léleknek Halált okozot volna, ugy a mely bűnős meg nem büntetődik annak leg nyomorultabbul vagyon allapottya.

Storophila: Talám ezt akará mondani Janos = Apatur, akitis a miüdön arra kére valaki hogy gyogyitana mega harmadnapi hideg lelésből, azt felelé neki; meg = akarsze menekedni ollyan dologtol, a mely néked hasznos, mert valamint hogy a testét meg tisztittya a Seletrom, vagy valamely más orvosság, ugy a lélek meg tisztittatik a nyomoruság által, mellyet az Isten rea küld, de Uram kérlek mond meg azt nékem honnét vagyon hogy az ollyan lelkek kik tiszta életet élnek, megis olly keményen ostoroztatnak, ugy tettzik mint ha az igasság ellen volna az ártatlan Szemellyekel a keresztnek leg sullyosab terhét viseltetni,

A Christus. Nem olvastadé az Evangeliumban hogy az Mennyei Atya hasonlo a kertészhez, aki meg tisztittya gyümöltsöt termő ágat, hogy több gyümöltsöt teremjén, Joan 15.2. mit lehet ezen mást érteni, haném a keresztet, és a nyomoruságot, igy vagyon a magnak a csép, a vasnak a reszelő, az Aranynak a tüz, igy vagyon a nyomoruság az igaznak, aki az által el nem rontatik, haném meg tisztittatik, mivel akar mely tekelletésnek teszikis az Emberek elöt, de az Isten talál benne valamely fogyatkozást, a melyből ez az irgalmassággal valo kemény Atya meg tisztittya, meg büntetvén benne ami néki nem tettzik, hogy ezt a valoságot jobban meg erthessed, tekintsd meg a Mester Embereket, sok ollyan munkájok vagyon nékik, a melly szépnek és egésznek lattzik lenni az ollyannak aki ahoz nem ért, de az ollyan aki ahoz ért másképpen itil felölle, és mindgyárt észre veszi a fogyatkozást eki tettzik az epületben, a kép irásban, és a köntös csinálásban, a szenték felöllis igy gondolkogy ál

noha

noha ők ártatlanoknak lattzanakis lenni az Emberek elöt
de az Isten tudván fogyatkozásokot ökőt meg igazgattya, nem
haragbol, haném szeretetből, nem azért hogy munkájátel
rontsa, haném hogy azt tekélletésebbé tegye.

Storophila: Igen akarom Uram hogy ezt a kerdést
tettem mivel alkalmatosságot adot néked azt nékem meg
magyarazni, és velem meg értetni, mivel senki nem le
het valami motsok nélkül, mert ez az élet annyi sok
gond és baj alá lévén vettetve, látom hogy lehetetlen asziv
nek akár mely igen légyen is az Istenhéz kaptsolva, hogy
egészlen tisztán maradhasson, a világi pór miat, mivel az
igazis meg esik hettzer napjában, az irás szerint, és jaj
volna még annakis, aki leg ditsiretésebb életet elt az Em-
berék elöt, hogy ha azt irgalmasság nélkül itélnéd.

A Christus; A nagy hasznodra vagyon, hogy a ke-
reszt le veri a vétekk porát melly a lélek szépségit meg
ronttya, és a szükséges, hogy a belső sebét meg gyogyit-
tsa a külső sebb, azért aki az Isten ostorát fel nem
akarja venni, meg mutattya, hogy nem akar meg
tisztulni,

Storophila; Mitsoda nagy jó téteménnyel vagy
Uram hozzánk, ki volna ollyan, aki szivesén nem ki
vánna valamely keresztet viselni, hogy a lelki köntö
se szebb, és fényeseb légyen, jol emlékezem az Evange-
liumban arrol, akit a külső setettségben vetének hogy
mennyegzői köntöse nem vala, az Evangelium azt is
mongya, hogy leg kisseb motsok sem mégyen bé a Men-
nyei Jerusálemben.

A Christus; valamint hogy nyomoruság mellyet
az Isten rendel az ő választattinak nagy hozzájok valo
jó tétele, ugy ellenben; nagy jele az Isten haragjának
a midőn haragját nem mutattya a bünöshöz di-
tsire

tsireteket kel adnunk az Istennek, hogy mitsoda formában
bánik szentyeivel akiket ideig ostoroz, azért hogy meg ment
hesse az örökké valo kintol, meg sebesiti ökőt azért hogy
meg gyogyittya, és le nyomja azért hogy fellyeb emelje,
ökőt, mivel mind azért a jutalomért, a mely meg nem
adatik e földön annak aki jol tselekszik, és inséget szen
ved, száz annyi adatik hellyében annak a mennyekbe
tegyük ehez aztis, hogy a Doctorok akiknek remenysé
gek nintsen valamely beteg gyogyulásárol, annak
mindent meg engednek enni kiványsága szerint
a mely betegét pedig remenlik hogy meg gyogyul, annak
meg tiltyák a hus ételt, izetlen, és keserü orvossá
gokot adnak néki, hogy az keserüzég helyre hozza
az egésségnek édességit, kelle hát azon tsudálkoz
ni, ha az Isten aki a lélekk örökös orvossa, a kedves
életben hagya azokot akiket láttya hogy az örökös
halálra kel itélni, és ha keménységének szoros
törvénnye alat tarttya azokot, akiket láttya hogy
az örökös halálra kel itilni, és ha keménységé
nek szoros törvénnye alat tarttya azokot akiket
az örök életre rendélt, örüly hát szenvedesiden és
nyomoruságidon és egész lelkedből agy azokért ha
lakot Istennek, mert mentől többet szenvedesz annál
tisztább lészen a lelkednek köntöse.

Storophila; Oh Isten böltseségének és tudo
mannyanak melységes gazdagsága, mely igen meg
tudhatatlanok az ő itileti, és meg foghatatlanok, az
ő utai Rom. 11. 33. ugyanis ki ne gondolhatná azt,
hogy a bünösökkel kégyelemmel, és kedvezéssel bánnak,
a midőn lattyuk, hogy semmi bajt, vagy nyomoruságot
nem szenvednek, mind azon által a bizonyos, hogy az
Isteni igasság semmi hamisságot nem hagy bünte
tetlen, és ha ez életben nemis, de a más életben tellyes
séggel

seggel meg büntetödik. mert látom en azt, hogy nagy
szegyelem, és nagy irgalmasság amidön az Isten meg
bünteti azokot, akiket választati közibe akar venni, ugy
hogy meg probálván ökőt a nyomoruságok által, halálok
orájakor ne kénszerittessék ökőt az örök kárhozatra-
itelni, oh melly nagy nyomoruság; mongya egy nagy
Doctor ez életben nyomoruságot nem szenvedni.

A Christus; ugyan eztis mongya David az én
Népem nem halgatta meg szomot, és az Iszrael nem
figyelmezét ream, azért elis hagytam ökőt, szivek ki
ványságira Ps: 80. 10. hogy ha az Isten irgalmassá
got tészen az Istentelenel, és békeségben hagya ez élet
ben, az ő Istentelenségében meg roshad, és meg nem
tér az igasságra,

Storophilo; Nem kivánom Uram az ollyan ir
galmasságot, mivel attol inkább lehet félni, mind
sem haragodtol; az kivánom oh irgalmasságnak
Attya, hogy haraggal légy hozzám, de azzal a harag
gal amely az utra vezessén, amidön attol eltavo
zom, és nem azal a haragal, amely attol örökösön
el távosztasson, mert miüdon haragodnak sullyát
fogom érzeni a nyomoruságokban akoron nagyob
tizadalommal lészek, és megtudom hogy kedvesz
nékem, mivel azt meg igirted a profetád által, hogy
haragodban meg emlékezel irgalmasságodrol
Habac 3. 2. azt fogom tölled kerni, valamit Jobb,
hogy az én fájdalmimban had légyen leg alabb
az a vigasztalásom, hogy semmiben ne ellenkezzem
annak parontsolatival aki örökös szent Joh. 6. 10.
aztis fogom Sz. Agostonnal mondani; Uram itt vagy
it égess tsak a más életben irgalmaz nékem:

Har

A nyomoruság meg érteti veled azt amit néked mondanak. Isa. 28. 19

Harmadik Rész

Hogy a Kereszt fel nyittya a lelki Szemeket.

A Nyomoruság meg érteti veled azt amit néked mondanak. Isai. 28. 19

A Christus, és Strophila együt menvén a Kereszt
nek uttyán egy Szánto föld mellet menének el a mellyet
eppen akkor szántyák vala, Storophila hasonlo lévén a több
Asszonyokhoz akik mindent akarnak latni, meg állapo
dék, és nézni kezdé, hogy mi képpen Szántanak a Chris
tus azt eszre vévén tsak szép lassan el fordita arrol az elmé
jit hogy azt nagyobra emelné, és monda nékie, látom hogy
a szántás néked tettzik, mivel nagy figyelmetességgel né
zed, Storophila ezekből észre véve hogy az ö Szentséges Mes
tere aki olly kegyességgel oktatta ötöt nem hagyta volna
helybe, hogy jelen létébe másra forditotta elmejit, azért
azt magában de a Christus kegyességgel bánván véle
nem akará meg feddeni arrol, haném inkább látatlaná
tövé, ezt a kis fogyatkozását, és monda nékie, eze a mezei
munka akár mitsodásnak tessék néked, de abbol jol meg
tanulhatod miképpen kellesék a Kereszt nek uttyán jár
ni, és meg látod hogy nem ok nélkül vezettelek erre, ugyan
is Semmi nem egyezik ugy meg a Keresztel, mint az eke,
nem tsak azért hogy egy jo szánto Embernek keresztet kél
vetni minek elötte a munkához fogjon, haném azértis
hogy az eke Kereszt formára vagyon tsinálva. Könnyen
meg értheted ebből másféle értelemmel, hogy az Szántá
son az üdvesség munkáját kel érteni, valamint hogy
a fa, és a vas eszközei valának Szenvedésemnek, ugy
az ekeis ebből a kettöből all, a föld a mellyet Szantani
kel az Emberi Szivnek keménységit jelenti a mellyet
meg kel lagitania töredelmességgel és meg kell fesé
getni hogy jó tselekédeteket teremjén, a Keresztel kel
tehát, valamint egy Szánto vassal meg hasogatni a kül
sö Embérnek földét mivelni kel, mivel a nélkül tsak

tövi

tövisét teremne, ugy a lélekneki s szükséges a kereszt
és a nyomorusag hogy szivből ki ottsák a rossz haszon
dozágot látod tehát hogy a kereszt az eke, a föld pedig
az Ember akit mivelni kel, a kereszttel, és a Mennyei
Atya a munkás aki kedves gyümöltsöt hozat vá
lasztatival.

Storophila. Uram nehezen foghatom én ezt meg
hogy lehessen az ekéről valamelly oktatást venni, mert no
ha az igaz léggyen is hogy a kereszt és a nyomorusag olyan
mint a szánto vas, mely a szivet meg szaggattya, mind azon
által nem látom mit lehessen tanulni ebből a hasonlatos
ságból, tudom hogy az Apostol azt mondotta, hogy aki szánt
reménység alat kel annak szántani, 1. Cor.

A Christus világossában kel tehát néked szollanom,
valamint az eke a földet hasittya, és magának azt el készíti;
ugy a kereszt, és a nyomorusag a szivet meg nyittya, és az
Isten bé szedinek magvát bé vetteti véle, mivel az Embe
rek ha egy kevessé késön is, de meg tanullyak azza nyo
morusagban amit jo allapottyokban szivre nem vehettek, nem
szallottadé azt, hogy a nyomorusag meg érteti veled azt amit
néked mondanak, mivel a kereszt, és a nyomorusag fel nyittya
a fület, a mely az előt süketé tette volt magát, ugy annyira,
hogy akar akarja, akár ne akarja de figyelmezni kel
az Isten szavára, az esztelenek szerentsejére pedig amyno
bé dugja a füleket, hogy nem halhattyák amit az Isten
kivánn tőllök, ezrem mondya az irás hogy az Isten ki
vészi a szegényt a nyomorusagból és meg nyittya annak
a fület a szenvedésnek napjan, Job. 36. kf. mit tészen
hogy meg nyittya a fület a szenvedésnek napjan hanem
hogy a pünek fület, meg nyittya az ostorral, mert
amidon az Emberek meg vetik az Isten akarattyát,
akkor irgalmas keménységet mutat hozájok, azért
hogy félyenek a veréstől, a nyomorusag meg nyittya tehát
a pünek fület a melyet a jo allapot gyakorta zárva tartott.

Storo

Storophila; ugy tettnik uram hogy már most jobban
értem mind ezeket, azértis sokták mondani szükségesen
nyomorusag oktatás, azértis mondgya vala Christus
Péternek hogy ha szinte nehezen kendedre volnais a
nyomorusagit, de leg alább meg tanitották sok ollyan dolog
ra amellyeket nem tudot annak elotte.

A Christus boldogok azok akik a keresztnek kimeri
tetheten kut fejiből merittik ezt a tudálatos tudományt
és akik az Isten ostorozására fel nyitván kemeket élete
ket meg jobbittyák, az Iffiu Tobias az Angyal szaváro ahal
szejit ki vévé, és azzal meg gyogyitá az Atyát vaksagá
ból, az Evangeliumban azt olvasod, hogy én meg gyogitottam
a vakos a nyálammal tsinált sárral, mit tészen e? hanem azt,
hogy az Isteni rendelés keresztet, és nyomorusagot küld, nem
csak ostorul, sanem még az dmének meg világositására
és hogy meg halgattassa véle az Isten szavát Dávid ezt jol
tudta, mivel azt mongya hordád fordultam nyomorusá gom
ban, mert tövisel által veretsztetem, Ps: 31. 4. Sokan van
nak ollyanok, akik meg térnek amidőn a töviset érzik,
erről egy nagy peldát hozok elő néked, a Babyloniai király
a bizonyos hogy az Istent nem ismérte, amidőn ezeket mon
dá Nem ez a nagy Babilone ez? amelyben helyeztettem ő
kemet amellyet én epitettem, nagy hatalomban, és az én
nagy ditsőségemnek fenyességében? de a midőn az Embe
rek közül ki üzetek az oktalan állatok közi tétetek szivet
és szivat kellették ennie, akoron az ég felé emelé szemeit
az elmeje néki vissza adaték a magosságban lévőt aldani
kezdé, és meg ismére, hogy annak hatalma örökös hogy
birodalma végheteten és hogy senki ellenne nem álhat, ha
talmas karjának, hogy senkinek nem szabad tselekedeté
ről számot kérni, s. néki azt mondani mi ert tseleked
tél eszerint, Bálványozo és Istentelen Manasses király
a többi vétkei közöt az álmaira vigyáza a jövendölésekk
hive, sok boszorkányságot, és varázslást tselekedék, egy ke
val sok más ollyan bélkeket követe az Ur előt, akinek
szaragjában ejték, de a midőn rabságra és látsztra

tére

tétték Babiloniában az Urhoz follyamodék meg szána
büneit, és meg vallá hogy az Ur volna az igaz Isten, a tekoz-
lo fiu addig meg nem ismére magát, hanem a midőn nyo
moruságban esék, mind ezekből meg lathatod hogy sokan
vannak ollyanok, akik semmi jót nem tselekednének hogy
Ja tsak vélek nem szenvedtetne

Storophilo: Uram nem lehetneé azt el modani, hogy
boldog az ollyan aki vakságban lévén vegtire fel nyittya
szemeit, amidőn a büntetést érzi, boldog az ollyan aki nyo
moruságában meg tanullya az üdvességit keresni, amely
nélkül örökösön el távoznék attol,

A Christus, E Szerint tselekedék Mauritius Császár
mind nyomoruságában, mind jó allapottyában aki
el felejtkezék az Istenről amidőn meg engedé, hogy sok
ezér keresztények meg ölettessenek, holot könnyen meg
válthatta volna, azokot egy kevés pénzel, de amidőn ész
re vöré ez a fejedelém egy nehány jövendölésekből és sok
ettzakai kesértetekből hogy az Isten rája botsáttotta
volna karját, meg aláza magát, és valoságos keresz
tenyi modra viselé magát, és amidőn ött Gyermekeit
fokas Császár elötte kegyétlenül meg öltette volna
nagy szivbéli bánatokkal tsak ezeket aszokot mondá,
igaz vagy Uram, és minden itiletid igasságosok Ps. 118
137. és a fia után meg öleték magais, ez az álhatat
lanságnak és alázatosságnak nevezetés peldája meg
ismertetheti veled hogy hogy egy igazán valo keresztény
nek mindenkor készen kel lenni, hogy a vétkiért valo
büntetést zugolodás nélkül vegye el, az Isten kezéből,
mivel a bizonyos, hogy az Isten igasságából késérgeti
a bünöst, és leg gyakortáb joságából, késérgeti a bünöst,
azértis bünteti hogy meg gyogyittsa mind azon által
vagynak ollyan bünösök, akik nem hogy magokot
meg itilnék, hanem inkább az Istent vádollyák szenve
désekért, leg nagyobb szenvedésekis a Nékiek, hogy nem
veszik alázatossággal a nyomoruságot gyakorta kell

Sot

Nyuttsad segittségedet nékünk a nyomoruság ban mert tsak hejában vettyük Embérben az üdvesség nek reménységit. Ps. 101. 13.

hát mondani az Istennek ezeket a szokot: főképpen ami, dön nyomoruságban vagyon valaki, igaz vagy Uram, és minden itiletid igasságosok, de ezeket Szivbeli töredel mességgel, és alázatossaggal kel mondani.

Storophila: Adná Isten, hogy az Emberek ilyen gondolatban lehetnének, és meg foghatnák hogy az Isten azért küldi reájok ostorát, hogy a hamisságot el hagyák de az ő esztelen Szivek tele setettséggel, ugy hogy nem fordithattyák jovokra azt, amit rosznak tartanak Nohsa Uram ate rendelésed ezeket az ő jovokra küldi.

A Christus; Ted hozája aztis, hogy minden jovára fordul annak aki az Istent szereti, ugyan ezértis enge di meg az Isten, hogy a jok nyomoruságban, és Szen vedésben esének, hogy az után ő hozzája fordullyanak valamint az Anyák, hogy meg ijesztik gyermekeket hogy hozájok fussanak, ugy az Istenis meg ijeszti az Embereket a kereszt, és a nyomoruság által, akik az után Isten sélőkelésznek, magokot meg üsmerik, és nagy burgosával futnak az Isten lábaihoz

Negyedik Rész

Hogy a kereszt a reménységnek Vas Matskája és üdvességnek jegye.

Nyuttsad segittségedet nékünk a nyomoruság ban mert tsak hejában vettyük Embérben az Udves ségnek reménységit.

Storophila: Egyszer atöbbi közöt a tengér parton sétálván egyszersmind nagy szel vész támada, és a forgo szél a tengerbe veté ötöt, már a habok közöt lévén fel kiál ta, én Istenem segits engemet, a vizek meg hattották lélkemet, a feneketlen méllységben estem, Szabadits meg Uram engemet hogy elne merüllyek, és a habok elne temessenek engemet, a Christus meg halván

szavát

szavát segittségére mene, és monda; Leányom miért nem
segytetted magadot azzal a segittséggel mely kezedben vagyon,
nem tudode azt, hogy a kezedbe levő kereszt vas Matska helyet
lehet néked, amelyet keményen tarthatod magadot, aleg
nagyob hobok közöttis, az után a Christus meg fogván a
kereszt nek egyik végit azon fogvá ki hurá ötöt a Partra.
egy kevés idő mulva hogy az ifedtsége el mulik, a Christus
monda néki, tudode azt, hogy mind azok a dolgok, a
mellyekbe eddig estél, oktatásodra vannak, hogy ez után
nagyob vigyázással járj a kereszt nek uttyán, és hogy meg
lássad mitsoda nagy ereje vagyon ennek az üdvesség
eszközinek mivel azt meg kel tudnod, hogy a világ
ollyan, mint egy nagy tengér, amely telé vagyon szel
veszel, és melységgel, a tenger hobjai hasonlitnak
az embéri szivhez, amelyet nyughatatlanságban
tarttyák a sok féle vétkek, és a sok féle késértetek miat
mint egy szélvésztől szüntelen hánkodik, némelykor
a harag fel indittya, az el mulik; a kevélység támad
hellyében, némelykor a testi kiványságok osztönözik
némelykor a fösvénység miat nyughatatlankodik Ne
melykor pedig a félelém igen le nyomja, egy szoval il
lyen kiványságok miat mindennél leg nagyob hanko
dásban vannak az ollyanok, akik ezén a szélvészes
tengerén járnak, ugy anyira hogy az ő elméjek a kégye
lém nélkül sohuva nem juthatnak, a tsendesség nek
partyára.

Storophila; El ijedék Uram a midőn jol meg gon
dolom hogy menyi sok habb, és szélvesz ellen kel szüntelen
tusakodni, mert ugyanis mellyik tengerén vagyon több
szélvész és mellység mint ezén a világon, mellyik tenger
álhatatlanabb, és mélyeb mint az Emberi társaság
a melynek szélvésze teli méreggel, kitsoda tarthattya
magát ollyan boldognak hogy ezeket el kérülhesse,

A Christus ugyan azertis jovallom néked
azt

azt, hogy ne kivannyad azon a tengéren valo járást, noha
a néked igén tsendésnek lassekis, mert meg tsalod magadot,
valo hogy a sima, és égyenés de abban nagy veszedelmek van
nak, el rejtve, arosz kiványságnak habjai ebben a tengér
ben vannak, ót találtatik a fösvénység, az Ember szollás
az ördög olyan ezén a tengéren, mint a tengeri tolvaj aki
tsak azt követi, hogy kit foghasson el, és kit tehessén
rabságban.

Storophila; Edes Jesusom tanits meg engemet
arra, hogy mi képpen járhassak veszedelém nélkül azok
a hobok, és szélvészek közöt.

A Christus; arra meg tanit az én Apostolom, a mi
dőn azt mondgya; erős vigasztalásunk légyen nékünk,
a végre futunk, hogy az elönkbe adot reménységet el ve
gyük, mely ami lelkünknek ugy mint bátorságos és
erős vas matskaja. Heb. 6. 14. ebben az mulando é
letben nintsen bátorsagosabb vas=matska, a kereszt nél
amely hasonlitis a vas matskához, a kereszthez kél
tehát kaptsolni magunkot, ha a késértetek ellen akarunk
tusakodni, akár mely igen fulyon a késértetnek szele,
és akar mely nagy szélvész tamadgyon, ellened, de magad
ban ne bizzál, se magad erejében, haném tsak egyedül
az Isten segittségiben, kaptsollyad hozzám magadot, és
akár mely nagy szélvészben sem lehet el veszned, és mond
gyad Davidal en nékem jó hogy az Istenhéz kaptsolyam
magamot, és hogy az Urban vessem reménységemet.
Ps. 72. 27.

Storophila Uram igen akarnám hogy egy kevés
sé világosaban meg magyaráznad nékem ezt az igaz
ságot, mert ugyanis hogy lehet a kereszt vas matská
ja az én reménységemnek, vagy hogy lehetne illyen nagy
bizonytalanságban a boldogságrol valo bizonyos remény
ségre forditani az én elmémet, a kereszt nek, és a nyomo
ruságnak.

A Christus nem tudode azt, hogy a nyomoruság
jele

jele az el választatáznak, és hogy a szenvedés tsak nem
bizonyos Záloga az üdvességnek, mivel az Isten vezeti azokot
akiket szeret, akarattya szerint némellykor a jó allapot
ban, némelykor a nyomoruságban, némelykor a tsendes
ségben némellykor a nyughatatlanságban hogy ökot az
üdvességnek parttyára vezethesse, de mitsoda Sasznokra
lehet azoknak, akiket az Isten eszerént látogat, Sára
az Iffiu Tobiásnak felesége néked meg mongya, oh Is
tenem aki tégedet szolgál bizonyos lehet abban, hogy
ha ötöt meg ~~nem~~ probálod ez életben, ötet megis koro
názod, ha nyomorgatod megis szabaditod, és ha meg
ostorozod irgalmasságotis nyerhet tölled, mert a
Gaboruság után tsendességet küldesz, akeserüség után
örömet, az én Apostolom Péter meg világosabban beszél,
Hogy ha pedig az igazságért szenvedtekis, boldogok lesztek
ez oktol valo féltetékben pedig meg ne félemjeték, és meg
ne háborodgyatok, 1. Pet. 3 14. de mi lehet ennél vilago
sabb, Boldogok akik haboruságot szenvédnek, az igassá
gért, mert azoké a mennyekk országa, Math. 5. 10.
a boldogságot bizonyoson várhattya az, aki részt vészen
a keresztémben, mert aki velem szenvéd velem együt =
megis ditsöitetik

Storophila; Uram mely nagy segittség a nyomo
ruságban ate igiretéd, akár melly nehéz légyen nékem
ez után a keresztt de nem érdemli hogy ahoz a vigasz
taláshoz hasonlittsam amelyet fogok venni, az üdves
ségnek várása által, Uram mivel hogy uralkodol a
tengérnek fel haborodásán, és meg tsendesited a habok
nak sebességit, legy irgalmas nékem, és vezérelyezen
a fél haborodot tengerén, hogy a hobok el ne merittse
nek, és ki vévén ebből a mélységből kereszteddel, vegy
magad mellé engemet, mivel tsak te vagy, az igazság
nak napja, mely az üdvességnek partyára vezet enge
met, Galgas meg Uram engemet, mert te vagy megvál
tom, te vagy az egész Nemzetékk remény sége, meg
azoknakis, akik leg tavulab vannak, Ps. 84. 6. nagy
szél

Evilágon sok nyomoruságtok lészen Joan 16.33.

szélvészes tengeren vagyok, és szüntelen valo veszedelémben, te pedig batorságban lévén a parton, tekintsd meg veszedelmemet, és nyultsad kglmedet, mivel a nélkül meg nem menekedhetem, szabadits meg hát engemet nevedért, és agyad hogy a veszedelmet el kerülvén szerentsésen érhessek az üdvességnek partyára.

Ötödik Rész

Hogy a Kereszt ollyan Sajto amellyből lelki bor fóly, Evilágon sok nyomoruságtok lészen, Joan. 16.33.

Az ősz el érkezvén a szöllő mivesekis a szüret hez készülének. és mindenüt el kezdék a sajtokot késziténi a szüret el kezdődvén Storophila akar mely felé fordult mindenüt a nagy szüretezést látta, a Christus nem akarván ezt az alkalmatosságot el mulatni, estis az ő szolgálattyának oktatására fordita, és monda nékie.

Azt tudmég Storophila hogy semmi jobban ki nem mutattya a nyomoruságnak és keresztnek hasznát, mint ezék a szöllő gerezdék, a mellyeket ebben a sajtoba látod, azt akarnám, hogy ugyan valojában meg visgálnád ezt, azért hogy el ne kedvetlenülnél a midőn valamely nagy nyomoruságban esél,

Storophila, Uram nagy gyönyoruséggel akarnám ha meg magyarázdnád nékem, ezt a titkot, mert ugy tettnik hogy kedvesnek kel lenni, a szüretről valo beszélgetésnek.

A Christus; Ez a beszélgetés elegyes lészen kedvességgel, és keserüségel, mert egy felől a bor kedvet okoz, de más felől a sajtolo elődbe adgya a nyomoruságot és a szivbéli szorongatást.

Storophila Uram akar mitsodás légyen de kedvesen fogom halgatni, mivel nagy gyönyörüségel halgatlak, es ez adolog az

az ůdvességet illeti,

A Christus; leg előbszöris arra vigyáz hogy valami
történik a sajtoba, hasonlo dolog történik lelki képpen
az embérben, minek előtte a szöllőt le szedik, az a szöllő veszön
füg, ugy az Ember minek előtte az Isten szolgálattyára
térjen, a világhoz vagyon ragaszkodva, és abban kedvére
él, de a midőn az Isten szolgálattyára tér abban bi
zonyos lehet, hogy el nem kérüli a meg töretést, nem
azért hogy el veszszen hanem hogy a lelki pintzében
tétessék szükséges hogy le vetkéztessék a testi kivány
ságokbol, és el választassék arosz hajlandoságitol,
valamint a bor a sepreitől, ez iránt mongya Páll
Hogy le kél vetkezni az o Embert az ő tselekedeti
velegyüt és fel kel öltözni az uj Embert, mind e
meg nem lészen nyomoruság és szenvedés nélkül
ugyan ezért nevezik a nyomoruságot sajtolonak,
azok tehát, akikre Isten nyomoruságot és keresztet
küld a sajtoloban tétetnek, hogy a világhoz valo szere
tetett és ragaszkodást le tegyék, és hogy azt a valosá
gos nyugodalmat keresék, amellyet tsak ő benne le
het meg találni.

Storophila; Tegy uram engemet nyomorultat
a keresztnek sajtoja alá, fatsard ki szivemnek jo kivány
ságit mert a még a szöllőt ki nem sajtollyák addig
kevés haszonra vagyon de amidőn a sajtoja alá teszik
és ot ki fakasztyák, ugy tettnik mint ha el rontanak
de ugy fordittyák haszonra és ha igy nem bánnának
véle haszon nélkul volna.

A Christus; ezt jol mondod Leányom, mert amig
a szöllő a tövin függ és a még a leve benne vagyon
addig mire valo, hogy ha a töről le nem szednék,
lassanként meg rothadna, és a madarak meg
ennék, hogy ha pedig ki sajtollyák akor hasznát
veszik

veszik hasonlo képpen a keresztnek sajtoja alat kel
lenni ezen a világon, mivel meg tsallyák magokot
azok, akik azt gondollyák, hogy tsak könnyen lehet a
mennyekben menni, minden nyomoruság nélkül, ir
galmaz uram nékem, Monda David: mert az Ember
Lábai alá tapodot engemet ne fely tehát attol, hogy
az Emberek meg vessenek, és le tapodgyanak mivel
ugy lész kedves az Ur előtt.

Storophila: Uram attol nem félek hogy ha le
tapodnak tsak kedves lehessek az Ur előt, a szenvedés
nékem ditsőséges, tsak az által job lehessek, mert
nagy kiványsággal kivánok eleget tenni annak a
szomjuságnak amellyel szomju hozod az Emberék
ůdvességét.

A Christus; Kedvesen vészem ezt a szandékot
a valo, hogy a hozád valo szeretetém meg érdemli ezt a ha
la adasodot, és leg hala adatlanabb volnál, ha más szan
dékod volna, mert menyi szenvedésen és nyomoru
ságon nem mentem én által, én egyedül sajtoltam a
bort, a vér az én ruhámra fetskendezét, és az egész
öltözetém véres vólt Isa. 63. 3. én vagyok az a szöllő
mellyet a meg igért földről hoztanak, és amelyet a
keresztnek rudgyára fuggesztették, és én itatám a
hiveket a kegyésségnek, és vigasságnak borából ez
a bor vigasztallya valosággal az Ember szivét, be tölt
vén azt Mennyei örömmel, és a bor táplállya, és erő
siti ötöt a késértetékben ezes tölti bé kegyelem
mel azokot, akik ezzel élnek, ez igy lévén kötelessé
gedet követéd hogy ha a nyomoruságnak sajtojába
lévén ót meg töretél, valamint a szöllő, mivel ha nyo
moruság nélkül akarsz lenni, valosággal meg nem vagy
keresztény, miért mondaná hát szent Páll, hogy
mind azok, akik szentül akarnak élni, a Christusban
ha

haboruságot Szenvednek, 2 Tim 3 12 a keresztény ség nem más, hanem azokban a titkokban valo részesüles a mellyeket én be töltöttem Szenvedésemmel, és meg halván a keresztén a testnek az elme ellen valo küsködesnek a testi Sonyorgatásnak, a magad ellen valo mondásnak és más egyébb nyomoruságoknak Szenvedési, mind ollyan üldözések, a mellyeket el némlehet egy kereszténynek kérülni, keszittsed tehát a nyomoruságokra magadot, de vigyáz arra, hogy a jo cselekédeték bövséggel sollyanak ki belölled.

Hatodik Rész

Az Embér Istennek templomáva lészen a kerészt által.

Nem tugyatoké hogy ti az Istennek Temploma vagytok, és az Istennek lelke lakozik ti benneték 1 Cor 3 16

Storophila, Uttyában egy nagy templomhoz érkezvén, meg allapodék, és annak natságat és Szépen valo epitésit tsudálással néze, és mondá Uram melly Szép epület ezt a kövek mely Szépek, és minden Szépen vagyon elhelyeztetve,

A Christus; Igen akarom hogy ezt az alkalmatosságot adod nékem hogy erről a templomrol beszélget hessed veled, mivel e nagy, és valoságos peldája ennek a templomnak a mellyet a lelkedben kel epitenéd, és a mellyet a magosságban levőnek ditsőségére kel szentelni mert az keresztet ugy hordozván, amint kivántatik minden kétség nélkül a te lelked meg szentéltetik, azért hogy az én Atyámnak tiszteletire, és ditsőségire valo titkos hajléka lehess

Storophila hát Uram lehetéké ollyan boldog hogy az Istennek templomot epithessek magamban, és hogy arra elegendő követ találok lelkémben, meg vallom

hogy

ERDÉLYI MUZ. EGYL. KÖNYVTÁRA KÉZIRATTÁR

Nem tudgyatoké hogy ti az Istennek temploma vagytok és az Istennek lelke lakozik ti bennetek 1. Cor. 3. 16.

hogy ez ollyan titok, a mellyet meg nem foghatok, kirlek = azért magyarazd meg nékem,

A Christus; Ez ollyan titok a mellyet könnyen meg foghatod, ugyé hogy ollyan házban lakol, a mellyet az Isten epitett néked, az az hogy ő formálta a te testedet, és azt felekesitette maga számára ollyan formán, hogy abban tisztességesen és kedvesén lakhatol, de e még nem elég, mivel annak a testnek gazdagon fel ékesitett palotát epitett, értem e világot, a mellyben az Emberék kedvesén lakhatnak, nem nagy hálá adatlanság volnae a te tölled, hogy ha nem akarnál az Istennek egy templomot epiteni, és szentelni, a te szivedben, holot ő maga formált néked egy házat, azért addig se ne alugyál se ne nyugogyál, valamig az Urnak egy lako helyt nem találsz, Ps. 131. 4.

Storophila: Édes meg váltom hol találhassak hellyt annak az epületnek, és ki lészen annak az Ats mestére, mivel a magosságbeli kézzel tsinált templomban nem lakozik Act. 17. 24 hogy lehetne nékem annak templomát epiteném, aki azt mongya, nem de nem én töltottem bé az eget, és a földet Jer. 23. 24.

A Christus. mit beszélsz Leányom nem olvastade amit én modottam az Evangeliumban, hogy aki engemet szeret, az én Atyam is szereti azt, és ahoz megyünk, és annál maradunk, Joan. 14. 23. és igy lévén könnyen meg találod azt a helyt ahova epitsed ezt a Templomat, mint hogy tsak az adhat néki lako hellyt, aki az Isten kepére vagy teremtetve a lélek adhat tehát néki lako hellyt, mivel az ő kepire teremtetett.

Storophila; Honnét vagyon nékem az az boldogságom hogy felséges Isten kiványon bennem lakozni, mivel mitsoda jóság, és ditsőség a hiv lelkekk hogy az egész világnak Ura, akinek semmire nintsen szüksége, és akinek semmi haszna teremtett.

allati

allatiban, megis azt kivannya, hogy magokban néki Templomot epittsenek, mivel azot valolakást ő kedvelli.

A Christus; Mond meg azt én nékem, hogy mit tésznek ezek aszok, a szent Irásban, nem tudgyatoke hogy a ti testetek a benneték lakozo sz. Léleknek Temploma 1. Cor. 6. 19. epitsd fel tehát ezt a lelki templomot, és ne vigyazzál annak formajára mivel az Isten azt mondá, a Prophetának, mutasd meg a Templomot az Iszrael Házának és had ő magok mertekellyék meg azto Ezek 48. 20.

Storophila Uram régen hallottam már én ezeket, aszokot, de soha nem érthettem meg azokot.

A Christus, Világos okát adgya az Isten hogy miért kivánnya meg mutatni az Iszrael népének a templom formáját, tudni illik, azért hogy meg tartsák, a parontsolatot, a templomnak pedig mellyet mindenik tartozik epiteni nem köből, se nem mészből, valonak kel lenni, haném a szivből allyon, a Templom, mivel az Ember az Isten képe, ennek a Templomnak ékessége, ne aranybol légyen, se ne drága kövekből, mert mind ezék tsak földi el veszendő allapotok, ő elötte pedig a leg kedvesébb ékességek a Keresztényi jo érköltsök, ezekis ékesitik fel a szivet, ezeket az idő el sem ronthattya, egy ollyan Kereszténynek tehát a kinek az Isteni Meltoság kiván a szivben lakni, keresztes életet kel élni, és szüntelen kel magát sonyorgatni.

Storophila; Látom már mostanában hogy azért akarod a lelki templomot epitetni velem, hogy a keresztet minden nap hordozván az Istennek ingyen valo kegyelméből templomá lehessek, az Isteni Meltoságnak

A

165.

A Christus; ezt jol mondod, mivel a bizonyos hogy á nyomorultak a szegények E. ezék valoságos lako hellyei az Istennek, halgassad mit mond Pál, én pedig a magam gyengeségében ditsekedem, hogy a Christus hatalma lakozzék bennem, mint ha azt mondana, hogy a nyomorusá gokban ditsekedém, azert, hogy a Christus lakozzék bennem, mint tulájdon lako hellyében, mivel leg inkább akkor ta pasztallyuk raztunk az Isten segijtségit, ami dőn az Embe rektől meg fosztatunk.

Storophila; De Uram kérlekianics meg, hogy mi kippen kel azt a lelki templomot epiteni.

A Christus; örömest meg tanitlak tsak figyelmetességgel halgas engemet, leg előbszór meg kel rakni a hitből allo fundamentumot, az után a fundamentumra epithetik, az engedelmességnek a békeséges türésnek kövét ra rakhatom, a jó erköltsök a mellyeket fogsz mivelni, mind annyi kövek lésznek, a mellyekkel az épületétt végher vihetéd, az szeretet és az alázatosság foglalyák egybe azokot a köveket, és mész hellyet lésznek a templom sedellye pedig az Isteni félelemből allyon, egy hoval ugy alkalmasztassad ezt az épületét, hogy a szent lélekk lako hellye lehesén,

Storophila; Látom Uram hogy nagyszamu jó erkölts kivántatik ehez az épülethez, amelly mindenik nehez, én pedig olly gyénge lévén, hogy lehessén azokra szert tenném,

A Christus, mit fellellyek ezékre egy házat nem tsak egy köből epitenek, az egész jó erköltsökből kel állani, a lelki épületnek de azokot az Urtol kel kérni, aki adgya azt nagy bőrseggel, szemre valo hányás nélkül, Jac. 1. 5. arra vigyáz tehát, hogy az épületben a keresztnek formája iga zán valo mértékkel légyen, valamint az Apostol mongya hogy meg tudhassátok minden szentékkel egybe, minemü légyen széllessége, hoszusága mellysége és magossága

Effek

166.

Effez. 3. 14. a Keresztnek pedig Szellyessége a szeretet a
mellyel kell lenned mindenhez, meg az ellenségedhezis
ugy hogy az Istenért mindenféle Keresztet fel kel venni,
akár honnét jöjjön annak hossasága az álhatatosság ugy
hogy minden nap hordozván a Keresztet abban végig meg
kel maradni, a mellységin kel érteni az Istennek meg
foghatatlan itiletit a mellyből származik a félelém, és az
alázatosság a magossága pedig annak az örökke valo
jutalomnak remenysége.

Storophila; Melly tsudálatos formaju ez az lelki
épület, azt akarnám hogy az én épületém ne lenne
semmi hejával, de Uram kérlek mond meg azt nékem
ha vagyone még valami hatra, amire kellene vigyazni,
ebben az épületben,

A Christus: Szükséges még hogy a kövek negy sze
geletüre methettessenek a Keresztnek eszközével azt
pedig akarode meg tudni, hogy miért légyenek egész
len négy szegeletüék, és simmák azert hogy akar melly
részre tétessenek erössen allyanak, figyelmez a formá
jára ennek a könek, mert ollyannak kel lenned, szük
séges hogy mindenféle kesértetékben alhatatos és
allando legy, hogy semmi ki ne mozditson, hellyed
ből, az ütés alat nem kel panaszolkodnod, ugy valamint
a könek, mivel az ütest az Isteni készből vesed, akiis az épü
letben akarván tégedet hellyéztetni, ollyan formát ad
néked, a mitsodást szükségesnek itil lenni, arra az hely
re amellyre rendélt tegedet, ugyanis mitsoda nagy
dolog az Isten templomában hellyéztetni, azért min
dent kel szenvedni, hogy azt meg nyerhessed.

Storophila; Az Isten ne adgya Uram, hogy ne kiván
nyak szenvedni, és hogy el vessem a Keresztet, mivel az
az Isten lako hellyére tésen engemet, mit kiván hatok
egyebet, haném azt, hogy az Ur szentéltessék meg én bennem,
ot lakozzék, és az ö jelén valo létele szentellye meg lel
kemet.

A Christus; Azt a Kglmet tsak a Keresztnek
er

ERDÉLYI MUZ. EGYL. KÖNYVTÁRA KÉZIRATTÁR.

Légy hiv mind holtig és meg adom az elet-
nek Koronáját. Apoc. 2. 10.

érdeme által nyerhetédel, mivel azok akik erőszakot
vesznek magokon e földön hogy az épületben tétessenek élő
köveké lésznek, és a Mennyei Jerusálemnek épületiben
Gellyéztetnek, ugyan ebben a Városban is igyekeznek a vá-
lasztottak akik meg utazok e földön aki pedig hiven fogja
viselni keresztet, mind végig nem tsak ebben az épület-
ben tétetik, de még nagy ditsőségben lészen aki győzedel-
mes lészen azt az én Istenémnek Templomában oszlo-
pa lészem, és többé onnet ki nem jő, és ő rea fel irom az
én Istenémnek nevét, és az én Istenémnek Várossának
Nevit és az én Istenémnek Várossának Nevit, az uj Jeru-
salemnek nevét melly Menyországbol szál alá, az én
Istenemtől és az én uj Nevemetis Apoc. 3. 12.

Storophila; oh Istenem ate akaratod légyen
meg rajtam azt kivánom, hogy irgalmasságod sze-
rint azok a reménységem felet valo igiretek be tellye-
sedgyenek egyedül tsak ezeket ohajtom.

Hetedik Rész

Hogy a keresztet meg koronáztatik
Legy hiv mind holtig, és meg adom néked
az életnek Koronáját Apoc: 2. 10.

A Keresztnek köves, és tövises uttya annak
hosszas, és unadalmas volta, egy szoval ennek az
utnak szoros, és nehessége miat Storophila gyakor-
ta nagy szomorusságban vala, ugy annyira, hogy egy
szer a többi közöt nagy lankadtságban, és az aitatos-
sághoz nagy kedvetlenségbe vala, el akara hagyni az
utat, és a keresztetis le akara temi, egy szempilantás
alat hasztontalana tette volna mind annyi ideig
valo szenvedésit és munkáját, de az Istenigaz aki nem
hagya el az ábrit fellyebb kisértetni annál, amint el
szenvedhetik sőt a késértettel egyet émbett a szabadulásra
utat

utat nyit, hogy azt el szenvédhessék 1. Cor. 10. 17. a Christus kegyés szemékkel tekintvén szolgálojat, és meg szán ván meg jelének néki, hogy meg vigasztallya és bátoritsa mondván: Leányom legy hiv mindholtig és meg adóm néked az életnek koronáját, a valo hogy az ut kemény, és latom minden szenvedésedet, de elne kedvetlenegyél mivel koronát várhatz mind ezekért boldog Ember aki késértetét szenvéd, mert minek utánna meg probáltatik, elvészi az életnek koronáját mellyet iger az Ur, az ötöt szeretökk Jac. 1. 12

Strophila; valo uram hogy az után az örökke tarto ditsöséges korona után valo reménységelöttem kedves de alig vagyok el, és tsak kevesbe Mllik hogy a térh alat el ne essem.

A Christus; hadél a panaszolkodást Leányom tudode azt, hogy a kisirtet nélkül nem lészen korona, viaskodás nélkül nem lészen győzedelémse jutalom, egy szovalkeserüség nélkül nem lészen öröm, a kemény tel után következik a szép tavasz, és igy a viaskodásért, és az győzedelemért jutalommul korona adatik, a Joseph jo erköltse, leg inkább a késértetben tettnék ki, mit mongyak többet, hanem hogy az hadakozásba tettnik ki a jó vitéz, és a keresztényt a késertet probállya meg,

Storophila. Uram én tellyességgel nem vagyok alkalmatos az ollyan szüntelen valo viaskodásra, értem hogy az eröm fogy a pallya futásért, valo jutalomnak el vételétöl, távul vagyok, mivel nem hogy futhatnék, de magamotis alig mozdithatom.

A Christus; Amelly viaskodást kivánok tölled az békeséges türésböl all, a keresztenyi koronát és jutalmat nem azért nyerik el, hogy másnak árttsanak hanem hogy mindent el szenvédgyének, masoktol alá

alázatossággal a lelki viaskodásban nem a nyeri el a győzedelémnek koronáját, aki mast meg ütt, és le ver a földre haném az akit meg ütnek, és aki te nyomattatik

Storophila; Oh uram mitsoda nehéz dolog mindenkor viselni a keresztnek nehéz terhét, és mindenkor tsak a tövisen, és a bokron járni,

A Christus miért kel félni a tövistöl, nem azok közöt noe a rosa, amelyböl esinált koszorut kel viselnéd az égben, köves engemet, mivel én te éretted tövis koronát viseltem, visellyed fellyeden azt a töviset, mint a győzedelémnek jelét, és én a te fejedre tészem a drága kövekböl allo ditsöségnek koronáját,

Storophila; Uram látom én ezt, hogy az a korona sokban telik, mivel annak tsinálása kalapáts nélkül nem mehet végbe;

A Christus; Miért nem mivel a nyomoruságok koronai azoknak, akik azokot bátron szenvedik, ha az igazak ez életben az verö, és üllö közöt vannak, hogy ugy mongyam, az Isten ugyan azon verövel tsinál nékik koronát, amellyel ököt verik a hamisak, békeséges türönek, és álhatatosnak kel tehát lennéd, ezértis szokta vala mondani Pithagoras egy tanitvanyanak, ha te egészlen ezüst volnális de türhetetlenségedért egy jo kis pénzt nem lehetne belölleed tsinálni, hasonlot mondhatok néked, hogy ha tiszta arány volnális de ha a verést nem szenvedhetéd, drága koronát nem lehet belölled tsinálni, de ellenben azok, akik a nyomoruságot keményen szenvedik, az olyanok magok tsinálnak magoknak ditsöséges koronát mivel a hol nintsen se kerészt, se kalapáts, koronais ot nintsen, hogy ha pediglen valamelly kegyétlen kedvezésböl meg akarnák enyhiteni a szenték nyomoruságit, mind amyi drága követ ven né nek ki

136

ki koronájokból.

Storophila; Uram minde ezek azokok meg mutattyák nékem melly szükséges a kereszt nek terhét üselnem akár melly nehéz légyen a, mivel a nélkül el lehet veszteni a dicsőségnek koronáját el vesem tehát inkább anyomoruságot akar melly nagy légyen minden késedelem nélkül hogy semmint olly nagy veszedelemre vesem magamot.

A Christus; Vigyaz arra hogy senki el ne vegye koronádot ha a kereszt nehéz ha a nyomoruság fongoz gat, arra ne hajts hanem a meg igért koronát tekintsed és a meg enyhitti fajdalmidot, és könnyebbé tészi keresz tidet a nyomoruságban valo viaskodás dicsőséges azt az Isten kedvesen nezi és segittsegit adgya, az Angyalod aldást kérnek reád és erőlnek győzedelmeden, lehetsé nagyobb dicsőség mint az Istennek előt viaskodni, és az ő kezéből el venni a koronát

Storophila; a valo Uram hogy nagy dicsőség deki tsoda az, aki gondolkodgyék arrol a dicsőségről és ju talomrol amidőn aviaskodás közben tsak nem le nyomja a sok nyomoruság.

A Christus; Nem olvastade azt, mitsoda burgoság gal szenvednek vala a negyven vMartyrok, hogy el nyer hessék a nékiek kesitett koronákot, ezek a kereszteny vitézek erős télben egy toba tétetének, azert hogy az hidegben meg halyának, ők pedig eszerént könyörög nek vola Uram negyvenén vagyunk itt, akik viaskodunk kellünk azon, hogy mind a negyvenén el vehessük a dicső ségnek koronáját, és hogy tsak egyis el ne szakadgyon tőllünk mindezen által a szása aki őrzi vala őtlet a szen tson, látván hogy az Angyalok le szálván negyven ko gondát tartanak vala Beszélhén, hogy azoknak oszto gassák, akik végig fognak szenvedni, ekképpen gondolko dék magában, Bonnét vagyon a, negyvenen vannak atoba

atoban, megis tsak harminta hiltenek koronát látok, amidőn igy gondolkodik vala, egyik a negyven közül nem szenvedhetven már tovább a nagy hideget, a többit a toba hagya és a szartra ki mene, a hol a meleg viret tartották annak aki a hitét el hagyná, és az meleg vinbe üle, a szra sa azt látván azon fel indula, és burgosággal kezdé ki vámi hogy el nyer hesse annak koronáját, aki a többit ugy el hagyta, azért nagy batorsággal fel kiálta, hogy ő kereszteny, és azonnal le vetkezék, és a harminta hiltenek Martyrok közé mene, szükséges tehát meg tekenteni a koronát és a dicsőséget, mellyet az Istentől rendél, választattinak, és el melkedni ajutalom zol mellyet iger azoknak kik végig meg maradnak, vigyaz tehát arra, hogy mitsoda nagy gyönyorüséggel fogod meg halgatni ezeket a kedves szavait a lelek szépé nek, jövel Christusnak tárta vedel a koronát a mellyet ate Urad szerzett néked öröktől fogva

Nyolczadik Rész

Hogy ha dicsőségesebb koronát érdemelé a kereszt és a szenvedés, mint sem a szerdés életben sza jó szelekedeték.

A Christus ujjabb dolgokrol vala beszélgetést akar ván el kezdeni, Storophila meg előzé, és illyen kérdést téve, Uram a sellyet tett beszédidről egy gondolát jőt az elmémbe, nem tudom hogy tsak attol vagyone? = hogy az Apostolok mindent meg akarnak tudni, vagy is attol hogyon, hogy többet akarok tanulni, ezt Uram itiletedre hagyom, de ha látod hogy a dolog meg érdemli a feleletét, kérlek világosits meg elmémet.

A Christus; igen is meg halgattak

Storophila; Szakarnam Uram meg tudni hogy

hogy ha dragább Koronát osztogatnake azoknak? akik
keresztét viselnek, és a nyomoruságban vannak, mintsem
azoknak, akik keresztet, és baj nélkül vannak, de akik mind
azon által a jo tselekédetékbe foglallyák magokot.

A Christus; Erre könnyen meglehet felelni, de lég
elöbsöris azt meg kel tudnod, hogy egy valoságos keresz-
ténynek, hivatallya abban all, hogy jót tselekegyék, és
a rossat el szenvedgye. azt kél már meg tudni, hogy mel-
lyik hasznosább a kettö közül de elöbsöröt mond meg né-
kem honnét jöt ez a gondolatod.

Storophila Uram nem régen olvastam a szent
Liduvina szüz életében, hogy hussan noltz esztendeig
valo betegségben lévén mindenkor jo kedvel, és öröm-
mel szenvedét, egyszér elmejiben el rogadtatván sok
féle draga kövekböl valo Koronát látot, a mely meg
nem volt egészlen el végezve, az után mágában térvén
gondolkodék hogy mit jeléntétt volna a Korona, és az
Istent buzgosággal kére azon, hogy ujjab szenvedéseket
küldene reája, hogy el végesz hesse azt a hejános Koronát,
megis halgattaték imádsága, mert holmi gonosz
Emberek bé ménvén hozzája, minden féle motskos,
és otsmány szokkal illeték ötét, ezel még meg ném
elégedvén meg verék, és véresen hagyák midön pe-
dig azok az Emberek ki mentenek volna házából az
Angyal néki meg jelének, és köszöntvén monda ne-
kü, amelly Koronát hejánoson láttál amár tellyesség-
gel egész mivel ezék az utolsóri szenvedéseid adrága kö-
vek a mellyel hejával vala a Korona.

Minek utánna el olvastam volna, ezt a Historiát,
eszerint gondolkodám magamban, honnét vagyon, hogy
ez á nagy értelmü szent, meg nem elégedvén meg annyi
sok nyomorusággal, mellyet szenvedét, henem meg ujjabb
nyomoruságot kére a Koronájának fel ékesitésére,
és el végezésére miért nem igyekezék inkább az on,
hogy

hogy ezt a kglmet jo tselekédetei által nyerhetné el,
talám ollyan gondolátban vala, hogy ezt a Koronát tsak
a Nyomoruság végezheti el, mivel a bizonyos, hogy azok,
akik a ditsöséget, és a keresztényi tökeletességet sohajtyák
azokot leg inkább késerti az ördög, és azokra leg nagyobb
irigységgel vagyon.

A Christus mind ezék jo gondolátok Storophila
abban bizonyos is légy, hogy az Istennek ajánlot bé-
keséges türéssel valo kis boszu ö elötte sokkal kevesebb
mintsem akar melly más nagy jo tselekédeték, sokkal
hasznosább az Embernek az Istenért valo békeséges
kis szenvedés, akár melly nagy tsuda tételnél, mintsem
is hasznosább a szenvedésnél, és ha hasznosabbat lat-
tam volna, a keresztnél, az Emberék üdvességére azt
adtam volna elejékben.

Storophila Oh! melly vigasztalo szokezék, és
mitsoda örömök nem lehet a nyomoruságban lévök-
nek, amidön azt lattyák, hogy mentöl nehezebb ke-
resztét viselnek, annál ékésebb lesz Koronájok, de ezt
a beszédet nem értik mindenek, és nemis hiszik.

A Christus; miért ne hinnék, a szenték nem
voltanaké illyen gondolatban mivel a nyomorusá-
gok és szenvedések miat nem vihetvén végben hiva-
tallyokot azért sohá nem panaszolkodtanak, hogy
az által valamit vesztenének el, söt meg az Istentöl
vet jó tétemény nek köziben számlálták a kereszte-
ket, és azokban ditsökedtenek, az Istenért valo
szenvedés ditsöséges, és a szenvedés meg nem enged-
tetik, mindennek, mivel amint egy jutalma jo
erköltsöknek, azértis mondott a Páll a filippibeli-
eknek 1.19. az Isten kglmet tett véletek nem tsak
azért

azért, hogy a Christusban hiszték, hanem még azértis
hogy szenvedték ő érette

Storophila; azt olvastam az Istennek egy szol
gajárol, hogy tsak akkor tartotta boldognak magát,
a midőn beteg volt, ugy annyira, hogy esztendőt tölt
vén jó egésségben azon szomorkodot és panaszolkodvá
mondá, Uram miért hagytál el engém, ez esztendő
forgása alat gondolom hogy nem beszélt volna igy
ha azt tartotta volna hogy ajo tselekédeték által
anyi érdemet nyerhetét volna, valamint a szenve
dések által

A Christus Vigyáz arra, hogy én világ meg val
toja lévén miket nem tselekédtem, minden tseleké
detim véghetetlen érdemüek voltanak, meg is mind
azon által az én szenvedésimnek, Halálomnak és fő
képpen az én vérem ki botsáttásanak tulajdonit
tyák, a világ meg váltását hanszor hallottad már é
nekelni ezeket a szokot, imádunk és áldunk oh Jesüsk
tégedet hogy meg váltottad keresztedel e világot.

Storophila; Nem lehet Uram fellyebb emelni
a kereszt nek érdemit, mint az váltságunknak
érdemére tenni, semmi anyomoruságokot kedveseb
bé nem tehéti, mind az, hogy azok által szabadita
tott meg a világ mely tsudálatosok Uram ate=
munkaid, mindeneket nagy böltseséggel te
retettél Ps. 103.24.

A Christus; kételkedele megis abban hogy
ha ajo tselekédeték hasznosabbaké, vagy a szen
vedések, mivel az Istennek rendeléséből, a szen
vedésnek erdeme által nyitatik meg az ég, és tö
röltetik el a vétek, a mellynek illyen orvosság kiván
tatott, tudgyátok meg azt, melly drága volt ati

üd

vességtek, és hogy mitsoda nagy szeretettel voltam
Hozatok, tanullyátok meg azt mitsoda kötelesség
gel tartoztok szenvedni érettem mivel én annyit
szenvedtem érettetéк, a midőn meg ellenségim vol
tatok.

Storophila; Uram ate peldádbol láttyuk hogy mi
tsoda drága a nyomoruságnak jutalma, ez ellegendő
ok, és lehet neé valakinek az alá magát ne vetni,

A Christus. meg ehéz adom annak a titka Em
bérnek tudni illik Jobnak peldáját, tekintsed meg
a békeséges türésnek olly jelés vitezit, és hasonlitsad
az ő jo tselekedetit szenvedésihez, nezed meg ez ut án
mellyik volt ditsőségeseb és mikor volt nagyóbb
meltoságba akore amidőn bővölkodőt mindenekbe és
az ő házához mindenféle szükolkódők folyamodtak
vagy akoron amiüdőn a Háza el rontatván és ki fóztat
ván minden jovaibol kételenitetéк a ganera ül
ni abban a nagy, és durga nyomoruságában, a
nagy Ember nem panaszolkodék, sőt meg alla az
Istent, mellyik allapottyában vala leg ditsireté
seb a Gazdag, vagy a szegény allapottyábaé? a
Gazdag allapottyában az irgalmasságban, és a jo tse
lekedetékben foglalta magát, a szegeny allapottya pe
dig a keresztek, és a nyomoruságok közöt alhata
tossággal, és hüséggel ada hálakot Istennek, vár
ván mindeneket otölle, mond meg azt nékem, hogy
ha ez a szent Ember akoron nyert több ditsiretétt
amidőn a Gyermekeiért aldozatot tett, és azokot
a békeségben nevelte, vagy pedig akkoron amidőn
olly tsudálatos és alázatos szivel veve azoknak Sa
lálokot mikoron tettnet, ki leg inkább az ő jo erköl
tse, akore amiüdőn a szegényeket ruházta, vagy
akoron, amidőn meg halván minden Marhainak

el

el vesztekét, azt tsendességgel és Zugolodás nélkül szen
vedé? mikoron vala leg nagyob Meltoságba akore
amidön egességit, és hatalmát aszegéngek meg tar
tására forditotta, és a nyomorultakot jovaiba
reszesitétte, vagy is akoron amidön a maga teste a
nyavalyákban, és a nyomoruságban éfvén, a gané
dombon fázék, tséréppel vakarja vala le magá
rol a godhattságot, vala mit Gazdag korában tse
lekedék jo tselekédeték valának, amit pedig betegsé
gében és nyomoruságában szenvede, azok tsak ki
nok, és keserüségek valának de megis ezék tették
inkább ditsiretesebbe, mint sem a jo tselekédeték
mivel ezék inkább ki muttattyák benne az Is
tenhez valo szeretetit, de az ő tselekedetei, noha
szent tselekédeték valának is de az ördög azokban gan
tsot talála, nem haszostalan féli Job. az Istent de
az után Jobot alhatatossággal látván abékeséges
türésben azon meg szegyenüle, látván azt a szent
Embert semmiben nem lehetne meg feddeni, a szen
vedésben áll tehát a korona, és a mutattya ki az
erőt és a tökéletességet gondolkodgyal tehát valóság
gal ezekről és fontold meg azt, hogy mitsoda hasz
nos a nyomoruságos és szenvedő élet, örüly azon
amiüdon nyomorusággal jársz a keresztnek uttyán,
mivel az illyen ut sok koronával lévén meg rak
va a véghetetlen ditsoségre vezet.

Kilentzedik Rész

Hogy a keresztt minket meg egyeztet, és hasonlo
vá tészen a Kristussal

Vele vagyok a nyomoruságnak idejéb Ps. 90. 15

Storophila. Gyöngörüséggel halgatván a Christus
be

Véle vagyok a nyomoruságnak idejében
Ps. 90. 15

beszélgetesit hova tovább nagyobb buzgosaggal, ki vannya vala el venni a keresztnek hasznát, azértis monda ezeket a szokot kérlek lelkémnek szerelme tanits meg engemet a keresztnek több hasznaira is, ugy hogy azt annál örömestebb hordozzam, menél jobban meg tudhatom annak hasznát.

A Christus; Leányom a keresztnek hasznai közöt találkozik egy igen fő jo, amelyről igy szol David; A Z Ur közél vagyon azokhoz, akiknek szivék keserüség ben vagyon, Ps. 33. 18. meg masut; véle vagyok a nyomoruságnak idejében, meg szabaditom attol, és be töltöm ötét ditsőséggel, Ps. 90. 15 mi légyen annál nagyobb a miüdön az Isten jelén vagyon és meg segijt a nyomoruságban, ugyan azértis mondá öröm mel a Profeta, Ha szintén a Halálnak setettségiben járnek is Semmi rosztol nem félnék mert te velém vagy Ps. 22. 4 mitsoda rosztol félhet az ollyan aki az örökös joval vagyon, ha az Isten mi velünk vagyon, mongya az Apostol, ki lehet ellenünk, Rom. 8. 31. Joseph gyorsasággal vevé az Istennek segijtségit, amidön el adaték sőt még nagy Meltoságra emelé, Ellenségnek ellennékre értede tehát mostanában Davidnak ezeket a szavait véle vagyok a nyomoruságnak idejében, mint ha az Isten azt mondaná, szánakozással vagyok ahoz aki szenvéd, mert mint hogy enyim, velemis vagyon, szenvedésimben, és énis véle vagyok nyomoruságiban,

Storophila; botsásd meg Uram ha félben hagyatom veled a beszédet, mert egy dolgot akarék tőlled meg tudni,

A Christus; örömest meg halgatlak mondmeg.

Sto

Storophila; Elram nékem ugy lattzik, hogy az
illyen tudomány nem tetzhetik azoknak, akik nagy
nyomoruságokban, inségekben, és szegénységekben
vannak mivel minyájon azon panaszolkodnak,
hogy az Isten el hagyta ökőt, hogy reájok nem te
kent, és hogy az inségben hagya ökőt, David azt mon
gya; hogy az Ur azók mellet vagyon, akiknek a szi
vék nyomoruságban vagyon; David önnön maga
nem panaszolkodéke, ollyan formán, mint ha az
Isten tellyességgel el hagyta volna, ötet, amidön il
lyen szokkal fel ki ált, oh én Istenem miért hagy
tál el engemet Ps. 21. 1. Ne hagy el Uram engemet,
ne távozzál el töllem Ps. 37. 22. meddig lész uram fele
dékenységben rollam mindenkorónne? Ps. 121 med
dig forditod el ortzádot, én töllem, miért forditod
el ortzádot mi töllünk, és miért feletkezél el ami
szegénységünkről, és nyomoruságunkról. Ps. 43. 25.

A Christus; A pedig Leányom bizonyos, hogy az
Isten mindenkor a nyomorultakkal vagyon, akik
ben óis szenvéd noha jelén valo létit nem érezhetik
meg halgattya azt, aki nyomoruságában segettsé
gül hija, de el titkollya magát, és egy kevés ideig el
fedezt ortzáját, hogy meg probállya az igazáknak
hivségeket, Szent Antal az a hirés remete, kegyét
lenül meg veretvén az ördögtöl, ugy hogy semmi tag
jait nem birta, olyan gondolatban esék, hogy az Isten
el távozván tölle, el felejtette volna, de egy kevés idő
mulva, fényességet látván az Isten jelén valo leté
nek gondolá lenni, és nagy sohajtással fel ki álta, hol
valál hát Istenem, hol valál, miért nem valál jelén
amidön szenvedék, erre illyen szozát adaték, én jelén
voltam és azt akarám szemlélni hogy mi keppén
vis

viselé magadot, ez igy lévén, az Isten jelén vagyon
a nyomoruságban, noha rejtékbe tartya magát,
ugyanis tsak magán a nyomoruságon könyu meg
ismérni hogy Isten nem tavozik messze azoktol,
akik szenvednek, mert ha ugy volna, nem és né
néké kettségben, lehetneé azt ollyan könnyen szen
vedni, és lehetneé azt végig olly alhatatoson szen
vedni, hogy ha tsak az Isten segittsége nem erösi
tene.

Storophila; miért kivannék hat egyebét ha az
Isten velem vagyon a nyomoruságban abban áll min
den jom, hogy az Istenhez kaptsollyam magamot és hogy
az Urban vessem reménységemet, mivel akik ötölle el tá
voznak, el vesznek mitsoda vakság az Emberektöl hogy
azal nem kivánnak élni, aki nélkül el ném lehetnek,

A Christus; Ezek mind jo gondolatok illyen gon
dolatidis légyenek mindenkor, visgáld meg azért ujontab
ban Jobot, ugy tettzét mintha ö mindenit el vesztette vol
na, de valojában semmijit sem vesztette vala el, mi
vel az Isten akitöl mindenit vette vala, ö véle volt, oh tsu
dálatos Ember, mondá az Anyaszent egy háznak egy
Doktora, ugy tettzik mintha egészlen el rothadot vol
na, mind azon által egészlen maradot, ugy tettzik mint
ha egészlen el tsunyitatott volna, mind azon által igén
nagy szepségü a gané dombon feksük, mind azon által
a mennyekben urálkodik, és noha mindentöl meg
fosztatékis, de gazdág marada, mert azon szegénység
ben is az Istenhéz vala ragaszkodva,

Storophila; én nékemis nagy jomra lészen,
a nyomoruságban valo létel, tsak uram légy velem,
nagyobb hasznomra valik, ha az Emberék megvetnek
eretted, mint sem ha nagy tisztségben volnék nálad
nélkül nagyob hasznomra vallik ho hozzád ragaszkodom
a nyo

a nyomorusságban mint sem még a mennyekben is
lennem nálad nélkül, mert ugyan is mit kívánok a men
nyekben hanem tsak tégedet, és mit kívánhatok a földön
mást tenálad nélkül.

A Christus; Emind jó de aztis meg kell tudnod
hogy a képét az Istenhez köteledni akarót, nem elvas,
tadé azt, hogy az én szolgálom Gertrúda egyszer jelenés
látván, azt meg tudta, hogy valamint a Mátkapártsnak
jele és petsétje a gyürü, ugy az Istenére a testt és lelki
alázatossággal való szenvedés valoságos kellyege az el
valasztatoknak, és hogy ugy mongyam a Istenek, az
Istennél való Mathiasodások birvaszt el mondhatty ák
mind azok, kik nyomorusságban vannak, hogy az Ur
az ő gyürüivel Jálvgát adta meg egyesülésünkk,

Storphilo; oh melly nagy jóság e.' ki fog hat
ty a ezt meg, kinek is lehetne ezt meg fogni hogy az
Istени mélsoság annyit gondollyon egy szeréggel, olly a
nal mint az Ember még hogy aztis még vally am
hogy nagy gyönyörüsége az Emberek fiaival
lenni, az Emberekkel való egyesség olly nagyé elöt
ted, hogy meg alkalmatosságot keres a vélek való
meg egyesülésre, a tsudálatra mélto titok hogy ake
rest amellyet a világiak ugy gyülölik Jálag a
légyen az Istennek való meg egyesülésnek ós tisz
teletre mélto kérése, melly kevésé üsmerik azte
rdemedét, az olyan testi Emberek, és az olyan szi
vüek akiknek minden kedvék és gondolatyok a földi
dolgokhoz vonszon.

A Christus; Leányom legy mindenkor illyen
gondolatokban de vagyon még hátra olly an dolog,
a melly segitti az horám való szeretetét, és a mellyet
meg kell magyarázznom, azt tudod, hogy az egyenlő
ter

ter mészetüek, kiről a baratt ság állandób én pedig ko
olly an nagy szeretettel valik, az Emberekhez, hogy az Is
tennek formája és természete lévén magamot annyira
meg aláztam, hogy a szolgának formáját, és ter mészetét
vettem magámra, és magamot hasonlová tettem
a több Emberekhéz, és külsö képpen tsak éppen Em
bérnek lathottam lenni, tudod hogy mi ért tseleked
tem én ezt, azért hogy az Emberek szeretetét el nyer
hessém akikhez is hasonlová tettem magamot, a vét
ken kivül, mond meg azt én nékem, hát az Em bér
nek mit kéll a maga részéről tselekedni, nem kellet
nekie amenyiben tölle lehet azon igyekezni, hogy
hozzám hasonló légyen, példámot kövesse, és az én nyom
dokomon járjon, ezért vagyon hogy a kiket az én Men
nyei Atyám öröktől fogva tudot, azokot el választ otta
hogy az ő fiának képirázatyához légyenek hasonlato
sok, Rom 8. 29.

Storophilo; De Uram hogy érhettyük mi el azt,
a tekellettességet, és hogy lehetünk mi hasonlók az
Isten fiának képéhez,

A Christus; Ugy, ha az én életemben és szen
vedésemhéz alkalmaztatod magád viseletedet és
szokasidot, valamint hogy én érettед a kereszтét vi
seltem és azon meg holtam, ugy nékedis kelletik
valamit tselekedni én erettem, ezért is mongya va
la az én Apostolom Péter, a Hiveknek hogy részesül
gyenek a Christus Jesus szenvedéseiben, 1. Pét 4. 13.
aki pedig a keresztét viseli a részesül az én szen
vedésemben,

Storophilo; Kitsoda képzelhetneki az
Ur Jatalmának tsudálatos voltát kiis foghatty a
meg

meg az ő szeretetét, mi lehet bötsületésebb egy Vitéznek, mint
a Királyának fegyverit hordozni, és ditsőségesébb egy Asszony
nak mint az ő férjéhez hasonlitani, es igy lévén nagy tisztetet
nékem ellene mondani magamnak és a Keresztet utan
nad hordozni.

A Christus; az illyen ditsőség nem haszontalan de
még mastis mondók néked, aki Keresztet visel, nem tsak
hasonlo hozzám, de még enis Szenvedek ő véle, és ő
benne, mert ollyan egésségben vagyok, a választottim
mal, hogy valamit ő vélek tselekésznek ollyan mint ha azt
én velem tselekednék, ezértis kiáltottam pálnak Saul
Saul miért üldöss engemet? erre valo nézveis mon
dám ezeket, hogy az Itilet napján azt fogom felelni azok
nak, kik irgalmasságot nem tselekédtek, valahánszor
nem miveltétek ezeket egygyel az én kéntseim kőzül
én velem nem miveltétek, mindenik tagomban szen
vedek én tehát, akinekis segittséget, és erőt adok, azért
hogy a Keresztt nékik könyunek tetzvén meg tugyák hogy
vélek vagyok.

Storophila; Most látom Uram, hogy miért mon
gya sz. Agaston Ps. 61. hogy a Christus meg váltoja
a maga testének, és a teste Tagjainak, a Christus ma
ga Szenvéd tehát a maga hiveiben, kik ő érette Szenvéd
nek, valamint a fő a maga tagjaiban.

A Christus; Szent Felicita Martyrt ezt jol tud
ta, mivel a tömlecsben lévén szülésekor a fájdalom miat
egy nehányszor fel kiálta, a mellyet meg halván a töm
letz tartó, monda nékie, ebben a kevés fájdalomban is
kiáltasz, hát mit fogsz még tsinálni, a midőn meg
égetnek, vagy esze darabolnak, a mellyre felele felici
ta, nagy bátorsággal, mostanában én szenvedék, de
akkoron a Christus fog szenvedni bennem, ugyis lön,
mivel a midőn a fene vadaknak vetteték leg kisseb-

jaj

jajdulást sem hallának tölle.

Storophila; Uram aki azt jol megtekenti, és ma
gával el hiteti, hogy aki nyomoruságot szenved, azzal
vélevagy, és hogy aki szenved abban magadis szenve
dész, az ollyan nem fogja keserünek tartani a Keresz
tét, és nem fog Zugolodni azért. amit az Istenreá
ja botsát, de sőt meg azt job szivel veszi, nem kel tsu
dálkoznom a szent Thresia kiványsagán aki vagy
a szenvedést, vagy a Halált sohajtotta, hát még a boldog
Párziai Magdolna mint szereté a Keresztet, akinek szo
kása vala mondani, hogy nem kivánnya sem a rövid
életett, se a hirtelen valo halált, mert a Mennyekben
nintsen szenvedés, a hosszu életét kivánom tehát, mert
sokaig akarok szenvedni, az Istenért, nem tsak a Mar
tyromságot, hanem még a betegségeket, káromlasokot,
nyomoruságokot, és üldözéseket, a nyomoruság kedves
tehát annak aki az Istent szereti, aki pedig ötöt nem
szereti, annak keserves, mivel a szenvedésnek szereteti
és a kiványsag hogy valamiben hasonlit hasson a
Christushoz annyira fel gerjeszti a szivit, hogy nem
akarnának lenni szenvedés nélkül, mert azt tarttyák
hogy mentöl többet szenved, az Istenért annal inkább fog
ja ökőt szeretni.

A Christus Látod tehát magad hogy nem kéll
ez után abban kételkednéd, hogy nem a szeretettöl jöne
a Keresztt és hogy nem a szeretet küldené aztot, mivel azt
magadis meg vallod hogy a fel gerjeszti az Istenhéz va
lo szeretetett, a Keresztt ollyan el rejtett jo, a mellynek
érdemit ha az Emberek üsmérnék, nagy buzgosággal
kérnék, és magokot érdemetlenékk tarthatnák, an
nák el nyeréfére az olly bizonyos jeleis az Isten szerete
tének hogy az Isten nem hagya valamelly szenvedés nélkül

a

a valasztatitt.

Tizedik Rész

Hogy a Keréſztnek segittségével kel által menni a világnak tengerin.

Sok nyomoruságok által kel nékünk által Mennünk az Isten Orszagában Act. III. 22.

Storophila; a Keréſztnek uttyán valo sok járása után, meg ſzokáſzeretni ezt á terhet, es örömmel venni á Nyomoruságokot, á Kriſtus egy Revés nyugodalmat akar van nekie adni, angi faradsági után, egy Hajoban ültete, és oktatni kezdé arra, hogy miképpen kellesék, által menni á Világnak kelvéſzes tengerén, és boldogul érkezni á Menyei Hazának parttyára, indullyunk meg tehát együt, mivel job-bun el végezzeted én vellem ebben á Hajoban azt á Revés utadot, á melly még hátra vagyon; ugyis már közzel vagy házaddak, és tsak nem el érted á tzélt, á mellyet oly igen sohajtattad, visgált meg hogy mitsada gondalatban lehet az olyan Ember, aki noha meſzire meg láttya hazáját, de ſzellyes tenger vagyon közte, azt láttya, hogy hova kellene menni, de abban nintsen modgya, hogy oda medeſſen, egy vonnak ez életben az Emberek, kivannak el érni azt az örökös, lakó hellyet, de á Vilagnak tengere, á melyen által kell menni közöttök

vagyon

vagyan. Jogy pedig meg tudjussák, Jogy
mi modon kell oda érni, én magam le szál
lottam onnét, á Jová kell nézik menni,
ek, Jogy az utat meg mutassam, de mit tse,
lekedtem még azon kivül, keresztnek fáját
valosztottam, Jogy azal által menyek azon
á tengeren, látod tehát, Jogy senki nem me,
Jet azon á tengeren, Ja á Keresztel nem
segiti mogát, által kell menned léangom
á Világnok tengerén, azért el nem kell
vetned á Keresztet, mert más képpen ha
zádban nem jutsaez, ved eli tehát á rosz
kivánságaknak szélvészekor á keresztet,
és légyen eredzöd, á melly meg ment á
Jujo törestal.

Storopsila örömet elő vesem Uram
á Keresztet, és azzal segitem magomat, de
en itt olyan dolgokat látok, á mellyek
rol Joza sem gondolkottam, és á mellyek
á Keresztnek formái, á vas matska nem
Jasonlitte? á kettős Keresztsez? á Jujo ár
bucz fája nem olyané, mint égy Kereszt?
á Karmánt nem lehetnéé kereszt formára
tsinálni? és á Keresztel nem lehetnéé á
Jujot vonni, valamint az lapátal?

A Kristus, mind ezeket jol mondod,
és gondold el, Jogy valamint á lepedő fűg
az árbutz fán, ész egy fügöttem á Kereszt
ten, szenvetvén ott á Sidoknak thussagit
és á tsendes élet Jelyet á menyben lehettem

volnes

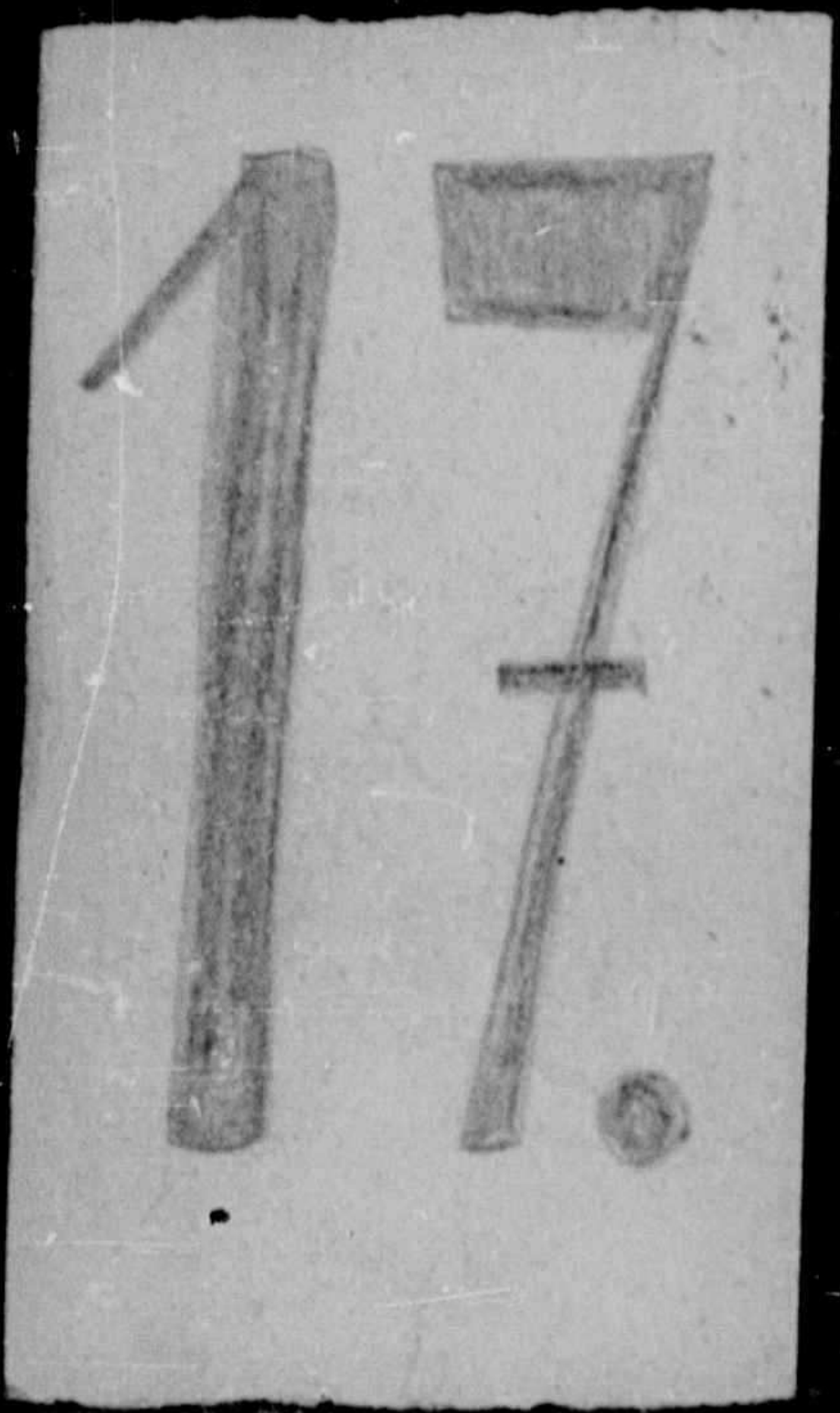

a valasztatitt.

Tizedik Rész

Hogy a Keréſztnek segittségével kel által menni a világnak tengerin.

Sok nyomoruságok által kel nékünk által Mennünk az Isten Orszagában Act 14. 22.

Storophila; a Keréſztnek uttyán valo sok járása után, meg ſoká ſzeretni ezt a terhet, es örömmel venni a Nyomoruságokot, a Kriſtus égy Revés nyugodalmat alax van nelie adni, angi faradsági után égy Hajoban ültete, és oktatni kezdé arra, hogy miképpen kelleſék, által menni a Világnak Szélvéſzes tengerén, és boldogul érkezni a Menyei Hazának parttyára; indullyunk meg tehát égyüt, mivel job-bun el végezzeted én vellem ebben a Hajoban azt a Revés utadot, a mellymég hátra vagyon; ugyis már Rözzel vagy házaddak, és tsak nem el érted a tzélt, a mellyet oly igen sohajtuttad, visgált-meg hogy mitsada gondalatban lehet az olyan Ember, azi noha meſzire meg láttya hazáját, de ſzellyes tenger vagyon Rözte, azt láttya, hogy hova kellene men-ni, de abban nintsen módgya, hogy oda medeſſen, égy vonnak ez életben az Emberek, kivannak el érni azt az örökös, lakó hellyet, de a Vilagnak ten-gere, a melyen által kell menni Rözöttök

vagyon

Vagyan, Jogy pedig meg tudjussák, Jogy mi módon kell oda érni, én magam lessál lottam onnét; á Jová kell nézik menni, ek, Jogy az utat meg mutassam, de mit tse lekedtem még azon kívül, kereszt nek fáját valosztottam, Jogy azal által menyek azon á tengeren, látod tehát, Jogy senki nem me, Jet azon á tengeren, Ja á kereszt nem segiti mogát, által kell menned léangom á Világnok tengerén, azért el nem kell vetned á kereszt, mert más képpen ha zádban nem jutsaez, ved eli tehát á rosz kivánságaknak szélvésekor á kereszt, és légyen eredzöd, á mellyt meg ment á Jujo törestal.

Stvropsila örömet elő vesem Uram á kereszt, és azzal segitem magomat, de en itt olyan dolgokat látok, á mellyek vol Joza sem gondolkottam, és á mellyek á kereszt nek formái, á vas matska nem Jasonlitte? á kittős kereszt Jez? á Jujo árbucz fája nem olyané, mint égy kereszt? á Karmánt nem lehetnéé kereszt formára tsinálni? és á kereszt el nem lehetnéé á Jujot vonni, valamint az lapátal?

A Kristus, mind ezeket jol mondod, és gondold el, Jogy valamint á lepedő fűg az árbutz fán, és egy fügöttem á kereszten, szenvetvén ott á Sidokinak tsussagit és á tsendes élet Jelyet á menyben lehettem

volnak

óelna el gyalázatos Szerzetemnek engedtem.

Storophila Uram melly kedvesék ate beszédid, meg mutatnyák azok én nékem hogy mikeppen iselljem magamot, a világnak selvesében, és hogy mikeppen menjek a Mennyei Jerusalem felé, kerlek uram tanits meg még jobban engemet arra az utra, és arra, hogy mire vigyazzak hogy oda jol el érhessek,

A Christus tsak röviden le fogsalom, neked ezt a titkos hajót, a melyén tellyességgel utaznod kel, az egész Anyaszent egy Sáz, ollyan mint egy nagy Sajo, a tengér, a melly valamely Szatalmas ország felé tartya utyát az ura pedig annak a hajonak az utnya Isten, en pedig len mint fia Kormanyozo vagyok, a kidves szél a szent Lélek még többetis mondok, a világ ollyan mint egy tenger, azon a sok féle forgo szelek a sok kisértetéket jelentik, a sok üldözések, nyomorusagok veszedelmek ollyanok mint a Tengér habjai, a tengérben levő örvé nyek köspiklak hajo törések mind ezek világosan kezelik a világi dicsőségnek fel fordulását és a sok féle vétkeket látod már most hogy thitroda sok veszedelem vagyon azon a tengerén, de a melly Sajo a békeséges türeséből all, és meg vagyon erősitve mind belöl, mind kivul az Isteni segedelemmel az ollyan a Sélvésztől nem tart, és békeségesen jut az üdvesség nek partyához,

Storophila; Uram kevés beszéddel melly sok dolgot adtz elömben, melly sok jo erkölcsöket kelle nék követnem, es menyi áitatos dolgokot kellene vég ben vinnem.

A Christus; a valo hogy a Tenger Sabjai tsu dálatosok de a menyekben levő Ur meg tudhatod ab tsünetlen kell ötet kerni, hogy kelet agyon azoknak kik a világ tengerin járnak, hogy azt a sok veszedelmet el kerülhessék

Storophila; azonahajon valo járás igen nehéz sötképpen a midön sokaig tart, de meg győnörüséges mi vel a Mennyei Szarában visén.

A Christus; Leányom kövessed a hajosokot kik nagy fáradsagakor egy mást sokették batoritani es bis tatni, erre valo nézve énekelj magadis szép énekeket hogy vigasággal juthas haradban, légy álhatatos és bátor, meg ne ijedj attol a nagy tengertől a melynek habjai a világi nagy Meltoságokot jelentik, gondold meg hogy sok szamu szentek az Istenben valo birtokban semminek tartották azokot, a sebességgel valo habokot, és sokan boldogul érkeztek szent Szarájokban.

Storophila; Uram ez ugy vagyon de sokan is szenvedtek Sajo törést, és sokan a viz senekére mentek,

A Christus; mit akarsz ebből ki hozni nem tudod azt, hogy a jó hajo nélkül nem lehet által men ni a tengeren egy jó kormányos minden féle széllel megyen ollyan jól tud a széllel élni hogy ha szinte ellenkezőis de a portusban bé megyén nintsen mi denkor tsendesség a tengerén és nintsen ollyan hajo a melly mindenkor el kerülhesse a sélvészt, vigyázd meg azt hogy a melly hajoban valék atanitvanyim mal noha Ura vagyok a szeleknek és a vizeknek = meg is nagy veszedelemben forog vala szükséges tehát hogy jó hajon járj azon a tengerén de arra vigyáz mert a titkos ellenségek igen artalmasok azon a tengerén mivel a Sajodot hirtelen meg allittyák azo kot tehát el kell kerülni, azok az ellenségek pedig a testi Gyönyorüségek a világi nagy boldogság ezek mesze el vetik a kereszttel, nem tudnak az

ellen

az ellenkező széllel élni mert soha sem próbálták
az evangyéliumbéli Gazdagnak a hajóján nem vala
kereszt, s arbutfa, azértis magát el veszté, és a pokol
nak partyára érkezék, noha mindenkor kedvező szele
vala, ellenben pedig a Lázár hajója rakva vala kereszttel,
és nyomorúsággal, és mindenkor ellenkező széle volt
mind azon által az az ellenkező szél boldogul vive őtöt
az Ábrahám kebelében, valamint egy bátorságos pror
tusban tudódé miért esék hajótörésben az a Gazdag
azért hogy az gazdagságot a mellyel a hajója szélesség
vala meg rakva igen szerette. és azt nem akará a ten
gérben vetni hogy az által meg mentse mind hajóját
mind életit a veszedelemtől.

Storophila; Uram esék a böltsességgel való tanácsid
nak által magnak engemet, az én ellenségimtől, és vi
gyázásaival is fogok járni, de Uram kérlek tanits meg
engém egy dologra, ha remelhetic az olyan hajo
a mellyen elegendő békeséges tűrés vagyon boldogul va
lo elkerészt.

A Christus; Igenis remélheti; abban nem
kételkedhetsél, ha eszedbe jut mit mond az Evangelius
hogy sok nyomorúságok által kell bé menni Istem
országában világoson meg mondottam én ezt, akor
hogy sok utazás után végtére a kerészt a Mennyei Sa
zában épen a midőn azt mondám a jó Latornak ma
velem lészsz a paradicsomban ez a lator sok keringé
se, és vandorlása után sokszor hajo töresi szenvedét
volna, nem is remélhette volna a Mennyei Sazában
való érkezését, hogy ha erős hittel, és bizodalommal
a kereszthez nem kötteteti volna, eszerint lehet tehát
el kerülni a világi tengérén lévő veszedelmet a kereszttel
a bizonyos lévén, hogy a szent, és Isonyoruságos élet
nem veszti el magát, akosz kivánnyságoktol habjai közöt

Stero

Storophila; Uram minden bizonnyal boldogh ak
kel lenni akor a hajokázásnak a midőn a kereszt ar
butfa helyét vagyon, a midőn a Zsoló szellyét kereszta
tesznek ki, az illyen allapotban egy alabatos szerető gény
nek meg kell vizsgálni. hogy melly szelől jö a szent lélek
szele, és magát a kegyelem vezérlés a alá kell vetni, bol
dogok az olyanok, kik meg nem engedik hogy a habok
de s. tova hánnyák hanem azon igyekeznek hogy egye
nésén menjenek az üdvesség partya felé, abban a
boldog partusban lészen a lelek nyugodalomban, es be
töltetvén az Istennek jelén való létével ment lészen
örökül a veszedelemtől.

Tizen egyedik Rész

Hogy a kereszttnek szekerén kell jutni a men-
nyei Jerusalemben.

Je készítted el szekereidét hogy meg
mentsed lelkedét Zak 3. 8.

Storophilának jo szándékán boldogulá vá
gesé a tengerén való utyát és a partra ki szalla, akor
monda a Christus néki, örülj Leányom mivel boldo
gul által mentél a tengerén, nem is vagy már mesze
attol a Sazától amellyet arnyra sohajtottal, igen jo
Jelenleg szekerén el végezned azt a kevés utat amely
még hatra vagyon, se annyi szorgalmatosságot nem lészen
hamarebb is elérjed azt az örökös lakó hellyét Storo
phila ezeket halván meg örüle, gondolván, hogy talam
a szekér meg ujjabb oktatásának adhat okot, és olyat
jelenthet, a mellyet a Christus meg magyaráz nékie.

A Christus meg ismérvén gondolattyát monda
nékie gondolodé ezt, hogy a kereszt nem lehet néked

szekér

ERDÉLYI MUZ.-EGYL. KÖNYVTÁRA KÉZIRATTÁR.

Te Keszited el szekereidet hogy meg menttsed népedet. Habac. 3. 8.

szekér hellyét, gőzedelém szekere hellyét volt a nékem, a midőn meg győzvén a világot, a halált, és az ördőgőt azon mentem bé ditsőségesen a Mennyei Jerusalemb. mivel szükséges volt hogy szenvegyék, és ugy mennyek be a ditsőségemben, amintis az Apostol azt mongya: felöllem hogy meg fosztván a fejedelemségeket és a Batalmasságokot bátron által vittem, meg győzvén azokot a Kerészt által Col. 2. 15 azt tudod hogy egy a Prosetak közül ezeket mongya; ki sel ülsz ate lovaidra és ate szekereidben a szabaditás Habac. 3. 8. valamint Illyés Proseta, aki engemét jelentétt, el ragadtatott az égben, egy tüzes szekéren, ugy minek utanna a Keresztét hordoztam és halált szenvedtem volna, magamot a Mennyekben félemeltem ugyan azis igazságos dolog hogy aki velem együt hordozta a Keresztet, e földön felemeltessék azon Keresst által a Mennyekben valamint egy szekéren; azt mondom néked bizonyoson Storophilo, hogy ha jo szivel hordozod a Keresztet, a Keresztis fog tégedet hordozni, es oda fog vinni, ahol vége lesszen minden szenvedesidnek.

Storophilo; Mely jó az Israelnek Istene az egyenés szivüekk mely nagy hozám tett irgalmasá god, akarván a Mennyekb. fel emelni engemet a Keresztén, most látom világoson, hogy akik az Istent szeretik, azoknak minden jovokra fordul, A Christus; azért is mondom én ezekét, hogy az én igám gyönyörüséges, és az én terhem könnyü, ugyanis hogy lehetne ez a terh nehéz holot nem hogy ötöt hordoznák de még ö hordoz másokot, és a terh ollyan mind a madarak szárnyai a mellyek azokot hordozák, akik ökót hordozák.

mivel

mivel az ö szárnyok nem nehezebbeké, hanem könnyebbe-
ké tesik ököt e keppen kel tekenteni a keresztét, a mely =
akar melly nehéznek lattassék lenni, de felem el a Mennyek
ben, és a lépen az a szekér a melyén a Mennyei hazádban
érkezél, mert valamint hogy az Evangelium a törvényk
terhét mind tekelletessebbé tette ugy a keresztnekis ter
he nem hogy sullyos volna, de söt meg meg könnyebbiti
azokot, kik azt hordozzák, probállyák meg az Emberék
hordozzák azt a keresztét és meg fogják érezni hogy
a mely könyü, és kedves, és hogy mi modon ussi ököt a
Mennyekben.

Storophilának ez az lelki szekér igen kezdék
tettzeni, azert is meg batorodván, ezeket kerdé az ö szent
Mesterétöl meg akarnám Uram tudni minden részeit
annak a szekérnek, mitsoda kerekei vannak annak, mi
tsoda lovak vonnyák és ki hajttya azokot?

A Christus; Sokat akársz egyszersmind meg tud
ni Leányom, igen jo, hogy azokot meg magyarázzam
egy más után ennek a lelki szekérnek a negy kerekei
a negy jo erköltsök ugy mint az Isteni szeretet, az
engedelmesség, a békeséges türés, és az alázatosság én
a keresztén lévén alázatossággal szenvedtem, a sidok ka
romlásokot, és akar mint bántanak velem, de bekeséges
türéssel szenvédtem, a felebarati szeretett pedig soha sen
kiben több nem volt, mint bennem mivel nem tsak
a barátimért, de söt meg az ellensegi mértis le tettem
életemét, engedelmes voltam pedig mind halálig az
illyen kerekekre tettem én tehát a keresztnek szeke
rét, azért hogy peldaul légyek a szeretetben, engedelmes
ségben alázatosságban, és tükörödö a békeséges türésben

Storophilo, Uram melly kedves kerekei vannak sze
kerednek, kérlek Uram, adgy nékem ez iránt még
bövebb oktatást

A Ch

182

A Christus; Figyelmez tehát beszedimre; ennek a
szekérnek elsö kerekit szeretet kerekének nevezém mivel
a szeretet nem érzi a munkát menél nagyobb a szeretétt
annál könnyeb a terhe visgáld meg tehát, mely könnyen
fordul a keresztnek lelki szekerében a szeretetnek kereke
mivel akar melly hoszu légyen a kerészt de annak rövidnek
lattzik akiben szeretet vagyon.

A Masodik kereke pedig ennek a szekérnek a valosá
gos engedelmeség és az Isten akarattyával valo meg egye
zés, mivel aki az Isten akarattyára nem hadgya ma
gát annak az ut nehéz és hoszu és szomorusággal
vontzollya maga után a keresztet, de aki az Isten
akarattyára hadgya magát annak mindenféle ut
egyaranysunak tettzik akar jo, akar rosz légyen az
ut, de azon az Isten akarattyát követi és szerentsé
sen is érkezik a Mennyei hazában,

A Masodik kerék a valoságos engedelmesség,
és az Isten akarattyával valo tekélletes meg egyezés,
mivel aki mindenekben az ö akarattya ala veti ma
gát minden keresztivel a szekérben hordoztatik, más
képpen magának kellene azokot hordozni, az ollya
nok ki nem tugyak hasznát venni ennek a szekér
nek, a mely az utat kedvesebbé tészi, a lelki életben
mások után maradnak, és kételenék gyalog menni
nagy faradtsággal, ettölis vagyon, hogy nagy keserü
séggel vonnyák magok után a keresztet, de ellenben
az ollyanok, kik készek ollyan uton járni, amint
az Istennek tettzik, mivel tellyességgel az ö akarattya
alá vetik magokot, az ollyanok meg sem érzik ma
gok uttyokot, se a tövisre nem hajtanak és boldogul
érkeznek a Mennyei hazában.

A Harmadik kerék a békeséges türés a melyröl
már

148

a melyröl már beszéltem néked, meg mondván hogy sok nyomoruságok által kel bé menni a Mennyekk országáb

A Negyedik kerék, az alázatosság a mely nélkül lehetetlen a Mennyekben menni, ezt én meg mutattam az magam személlyib mivel én aki le szallottam, én felis mentem minden egek felibe Eph. 4. 10. vigyáz hat arra Storophilo, hogy a rosz kalauznak nyomdokát ne kövessed, ne hogy fel fordulván a szekered, a vesszedelemben ne essél.

Storophila; Uram ha meg nem bántanálak még azt kérdenem tölled, hogy ha nem volnae szükséges meg kenni azokot a kerekeket, mivel az igen szükséges hogy a kegyelémnek lelki kenettye segittse gyengese ginket és meg elegitse az aitatosságnak olajával a keresztekben valo békeséges türesinket lehetetlen is volna azoknak kemenységit el ujelni hogy ha tsak meg nem lágyitatik a Mennyei kenettel, ettol vagyon hogy sokan intoznak a szenvedéstöl mert a kereszteket jol láttyák de a keresztel valo keneteket nem láttyák, de hol le het olajot venni a mely oly szükséges erre a kenetre

A Christus; En bennem lehet Leányom azt meg találni, nem tudode azt, hogy az Atyám meg kent en gemet a vigaság olajával a társaim sölöt Ps. 44. 8

Storophilo; Uram én ezeket meg nem foghatom,

A Christus; Halgas engemet és meg értetem veled, valamint hogy én mikor a jordán viziben mentem nem tsak ezt a folyo vizet szentéltem meg hanem mind a többitis, a melynek erőt adtam arra, hogy meg szentellyék a lelkeket a keresztségben ezokaért a mi öltá tol fogvast ki jöttem Jerusalemböl a keresztem mel azon iditol fogvást az egész keresztek az enyim ben

ake

183.

a kenetnek különös vigasztalását vették azon idő előtt a kereszteket igen szomoru és nehéz dolog volt hordozni dazolta a kereszt igen kedves iga, és könyü, ugyan ezértis sohaj tották azt sokan ollyanok, akik annak előtte irtoztanak attol, ugyan ez olajzolis mongya az irás, vony engém, utannad futunk, ate kenetid illattyára. Cant. 13

Storophila; Mint a sirál, es kövérseggel tellyék még a lelkém, és vigadásnak ajakival ditsirni fog az én siam, Ps. 62. 6. de azt szeretném Uram már meg tudni, hogy mitsoda lovak vonnyák azt a szekeret.

A Christus; azok a Lovak kik a szekeret vonnyák a jó kiványségok, a mellyek a szent hazához valo szeretet böl származnak, melly sebességgel visznek ezék a lovak akivánt hellyedre, ezeknek a Zabolájok a békeség, és az egesség köti esze ököt.

Storophila; Melly nagy boldogság Uram ollyan szekérben lenni, a mellyet illyen Lovak vonnyák, az illyen szekérben hamár el érhetni a boldogságot de Uram kérlek ki fogja hajtani azokot a Lovakot

A Christus; En magam fogom hajtani azokot, az Atyának igeje lévén, én tudom ököt vezetni fel is eb resztení az igasságnak ostorával a leg restebbet, hogy sza parábban fusson az üdvességnek uttyán mond meg már azt nékem, mit gondolsz mind ezékröl.

Storophila; azt gondolom Uram hogy tsende sén jár az ollyan, aki békeséges türésnek szekerében vagyon, mivel ate szekered egyenesen viszen minket a Mennyei Jerusalemben, azt is gondolom Uram hogy a Martyrokk nagy kegyelemböl vala sebesebb szekerek, mint sem má tokto, a mellyek sebesebben vitték ököt a Mennyei hazá ban adna Isten, hogy en is ollyan sebességgel mehetnék abban a ditsöségben a mellyet olly igen óhajtok.

A Christus; Leányom azt meg nyerhetéd Mar-

Martyromságot lehet szenvedni, vas és tüz nélkülis
tsak békeséges türésel legy, akar melly nyomoruságban
sokan szenvednek Martyrságot az agyokban az illyen so
kaig vagyon a probába, és az ostor alat de azért nem Zu
golodik, se nem szomorkodik, hanem bátorsaggal viasko
dik, illyen formán Martyr az agybanis, és elvesi a koro
nát attol aki ö erette akereszthez szegeztetett látod
tehát hogy a keresztnek szekerében vettetnek azokis,
kik betegségeket szenvednek, légy nagy bizadalommal
tehát az Istenhéz, jó tselekédeteket mively, és szen
vegy Zugolodás nélkül, hogy a békeséges türésnek
szekerin utessél a Mennyekbe ezen a világon a Munka
könyü és az élet rövid amasikában a jutalom nagy, és
a nyugodalom örökké valo azt tud meg, hogy valami
kor valamit szenvedesz az Istenért békeséges türés
sel és alázatosaggal akor az Isten Martyrja vagy.

Tizen kettödik Rész

Hogy a keresztén valamint a Lajtorján fel lehet
menni az Isten Házában.

Jovel fel a Hegyre, ahol én vagyok.

Storophilát mind a kiványsági, mind a sze
kere nagy ditsöségel vivén közelget vala a Mennyei
Jerusalem felé, a Christus meg meszire meg látván
mond a Nékie emeld fel szemeidet, és tekintsed azt
a Hegyen epitét szép várost ottan alakosok, nagy
egyességben vannak, az a Nagy Királynak várossa.

Strophila, ezt halván nagy örömiben fel kiál
ta, ditsöséges dolgokot mondottak te felölled oh Isten
nek Várossa, melly boldogok azok, kik tegedet szeretik
és -

184.

Jövel fel a Hegyre ahol én vagyok.
Exod: 24. 12.

és akik ate békeségedben tesik örömokot de mar
mostanaban ki vezet fel engemet arra a szent Hegyre
ki ad nékem szárnyat mint a Galambnak hogy repül
hessek és nyugodni mehessek, abban a szent Városban.

A Christus; nem szükséges Leányom, hogy szár
nyad legyen, hem inkább egy lastorjáról gondolkogy ál,
mivel az Urnak Hegyére nem szárnyon mennek, hanem
csak lassan lassan, mennek oda fel, emlékezele Jacob
Patriárkáról, akinek az Isten ollyan hosszu lastorját
mutatot, hogy egyik vége a földön volt, amasika az eget
erte, és azon az Angyalok mentenek felszalá;

Storophila; Jol emlékezem Uram arra kérlek
magyarászd meg nékem, hogy mit kel érteni azon a
lastorján.

A Christus; Csudálatos dolgokot jelent a mel
lyek meg mutattyák, hogy mitsoda munkával és bé
keséges türésel kel jutni abban a szent Városban az a laj
torja arra meg tanit, hogy a Mennyei ut nehéz né
mellyek a valo hogy azon el érkeznek a munka, és sok
szenvedés után, de sokan vannak ollyanok, akik azt
végben nem vihetik, és el esnek.

Storophila; Uram akar melly nehéz legyen
oda fel menni, de nagy vigasztalás az, a midön oda
fel érkeztenek és a mennyei kaput nyitva talállyák.

A Christus; a nintsen külomben eszerentis
rendélte azt, az örokké valo böltseség Jacob ezt észre
vévé a midön fel ebredvén monda; az Ur bizonyára
ezén hellyén vagyon, én azt nem tudtam, és nagy ijedseg
gel monda; rettenetes hellyez, it vagyon az Istennek
háza, és a Mennyeknek kapuja mindez, azért mutat
taték meg a Profetának hogy a Battyatol valo felel
mét le tenné, és békeséges türesel szenvedné a nyo
moruságokot, a mellyekért latná maga hogy
meg

meg nyitatod néki az örökké való lako Helly.

Storophila; Uram Istenem, mitsoda ad nékem olyan Hoszu Lajtorjáját a mellyen fel mehessek, a Jacob Istenéthez Sátáb az eget nagy mesteségben látom, gyakron is énekelem ezeket a szókot fel emeltem szemeimet te hozzád én Is tenem aki az egekben lakozol, de e nem elég, mivel olyan messe vagyon, az ég a földtől hogy nem tudom mit tselekedgyem szivesen kivánnék oda fel menni, de Uram semmi Lajtorját nem látok.

A Christus; nem tudode azt, hogy a kereszt segétseni tégedet mitsoda tudálatos dolgokot nem tselekedtem én a kereszttemmel azal fel emeltem a vétekben esett Embert az egben, valamint egy Lajtorjánmentem fel, menny fel hat azon félelem nélkül az estétől se tarts, mert a felső vegit tartván a Lajtorjártak a kezemet nyujtom mind azoknak, akik el fáradtanak, hogy könnyebben el mehessenek.

Storophila; Oh Uram ki nem mondhatom melly bátorsággal kivánom és ohajtom hogy az Isten házában erkezhessek a kereszt nek lajtorjáján abban a Helyben nézhetek tégedet az Angyalok nagy örömmel, de Uram kérlek nyujtsad hozzám kezedet segits engemet és mutasd meg nékem hogy miképpen Lajtorját tsinálni, a kereszt ből.

A Christus; azt meg kel tudnod, hogy a kereszt nek olyan ereje vagyon hogy mentől inkább terhel meg valakit nyomorusággal, annál fellyeb emeli azt az Istenhez, menyi sok nyomorusságban lévők próbál tak azt meg, hogy a keresztet a világhoz való ragaszkodástol el valasztotta, és a menyei dolgokhoz fel emelte, ezt magadis meg vallod hogy ugy vagyon.

Storophila; Uram nintsen külömben de azt akarnád meg

meg tudni, hogy mitsoda formára vagyon tsinálva, az a Lajtorja a mellyen az Ember fel mehet menyekben.

A Christus; annak a Lajtorjának aket oldala ebből aket sorból áll, egy a szenvedésbe, és a mértékletesség be a Lajtorja fogai pedig hogy mik legyenek azra meg ta nit az Apostolom, meg hagyom terdeimet, a mi Urunk Jesus Christusnak Atyja előt, hogy meg tudhassátok minden szentekkel egybe minemü legyen a szellyesége Hoszusága, mellysége, és magossága. Ep3. 3. 14. látod már mostanában hogy annak a Lajtorjának tsak 4. fogai vannak, de vigáld meg már most, hogy mitsoda formában az olyan aki a keresztben vagyon szegez ve, annak a feje a kereszthez lében támaszva jelenti ez azt, hogy egy kereszténynek mindenkor az Urhoz kel fel emelni a szivit, és gondolkját, akarci pedig ki lévén terjesztve a keresthez vannak szegezve, szükséges tehát hogy az ő kezéi mindenkor jo tselekedeteket tselekedgyenek, és eszerént emeltetik fel a Lajtorjának a ma dik fogára, a teste pedig a kereszten el vagyon nyujtva, szükséges azért hogy egy keresztény ember ebben sanyargassa a maga testét, és penitentiát tart tson, és ugy érdemli fel menni a Lajtorjának harmadik fogára a mellység pedig az alkalmatosságot jelén tik, a mellyel kel lenni, egy kereszténynek minden tselekedetiben, hogy azt hidgyé szivben, amit meg nem foghat elmejében, hogy ne keresse azt, ami selyul ha ladgya erejét, hanem a reménységgel tartsa magát, eszerént emeltetik fel a negyedik fogára a Lajtorjának ekképpen emeltettek fel a szentek, illyen formában kerültek el a világnak tsalárdtságát, és érdemlették meg koronaztatni, az örökké való ditső séges koro nával,

Storophila; mely boldog gradits Uram az

151

az a a mellyén az örökké valo boldogságban lehet
fel menni.

A Christus; szükséges hogy ezen Siralomnak
völgyében mindenkor kivány fellyeb fellyeb men-
ni mivel az Ur áldását adván hogy eléb mehess ajó erkölts
ben mind addig, valamég el nem érkezel a sionnak Istene
hez a munka meg ne ijessen tegedet se a dolognak nehéz
volta miat vissa ne térj legy bátor, kövessed ferjednek vé
res nyomdokit ugy hogy fel mehess véle, a szent Segyre
és bé mehes az örökös sátorba

Storophila; kész vagyok Uram a te parontsolatidot
meg tartani és semmi meg nem tartoztat hogy nyom
dokidot ne kövessem, a Martyrok te hozzád akar ván
fel menni lastorját csináltak magoknak a keresztek
ből, tüzes vasakbol, fogokbol és más egyébb kinzo
eszközökből de kérlek Uram segits engemet mert ez a
nyomorult test meg neheziti alelkemet, és a föld felé
vissen engemet, vezesed lépesimet, hogy a kesértetbe meg
ne botollyak, nyujtsad kezed munkajának kezedet
hogy ellen segim elöt el ne essem.

Alig végezé el ezeket Storophila hogy a Chris
tus a kezét nyujta néki, és fel segijté a Segyre, mond
ván jol tselekédted hogy segijtségedre hittál, és hogy
bennem vetétted reménységedet, nem a magad erejé
ben Storophila; benned vetettem Uram remenysége
met az én örömem az Urban lésen, és az én üdvezitöm
ben örvendezek, leggen aldot az en Istenem, és minde
nek felet valo legyen, az en üdvességemnek kut feje te
attal Uram nékem erőt, bé vezettél tiszta uton enge
met te tetted gyorsoka az én labaimot, és te tettél
batorságos hellyre engemet, te adtad Uram kgl medét
az üdvességemre, és te jobb kezed tártot meg engemet
azért szeretniis foglak tegedet, és áldani fogom nevedét

örök

Meg nyittatik annak aki Zörget Luc. 11. 10.

188

örokkön örokke.

Tizen Harmadik Rész

Hogy a Kerészt meg nyittya a Mennyeknek Kapu
jat. Meg nyittatik annak aki Zörget Luc. 11. 10.

Storophila; A Hegy tetejére érkezvén ot egy
Szép tágas helly vala a Mennyei Jerusalem elöt és
meg allapodván a Kristus mondá néki, ihon már
tsak hamar bé telik kivanságod, mivel ez a nagy
Király Városa latodé melly nagy fényeségbe vagyon,
ennek fundamentuma minden féle drága kövek
böl áll. magos kö fallal vagyon bé keritve és annak tizen
két Kapuja vagyon a Keritésnek pedig rakása Jaspiskőböl
vala a Város pedig tiszta arany és hasonlatos a tiszta üveg
hez, a tizenket Kapu pedig tizenket draga Gyöngyök, és min
denik Kapu egy egy drága Gyöngybol áll, a Városnak piattza
tiszta arány, mint az által latho üveg, mindezek gyönyö
ruségesek a szemnek a fül pedig szüntelen valo vigasz
talo ének szokot hall és minden Sirdeti az Urnak
nagy voltát. és ditsösegit.

Storophila; Ezeket nagy örömmel halván fel
ki álta oh melly kedves Uram atelako Sellyéd, nagy
buzgosággal kivánom Uram hogy bé mehessek házad
ban, mivel egy napot el tölteni ate házadba jobb, mint
sem ezéret masut, Szeretem Uram ate lako Sellyedét,
ahol vagyon ate ditsöséged.

A Christus; Méltán szeretheted mivelot fog
nak néked adni Koronát, ugyan ot is fognak adni
néked, es mind azoknak akik alhatatoson meg ma
radtak. Koronát a Samuért örömnek olajját a Sirasért
ditsiretnek palastyát a kesergésnek Ulkiért Js. 61. 3.

ugyan

ugyan ot is et tőről az Isten minden könyhullatástol ke
mektől, és a Sátál többé nem lésen, se jajgatás, se kiáltás,
se fájdalom nem lésen többé, mert az előbbiek el multak,
Jel. 21. 4. akor meg látod, és bővölködöl, és tudál kozik
eski terjed a szived, Jr. 60. 5 meg repegülsz az Isten Sá
zának bőségitől, és a gyönyörüségnek patakjából ivol,
Ps. 35. 5.

Storophila; azonnal Uram mihent ezékről meg
emlékezem, ki öntöttem magamban a lelkemet mert
által meggek a tudálatos hajlék hellyéhez, mind az Z-
Isten házáig, Ps. 41. 5. de uram ha kegelmet nyert em
illetöd kérlek ne Sálajad továbra, mutasd meg nékem
ditsőségedet.

Storophila; ezeket nag sohajtásal mondvan; tak
lasan megyen vala, a Christus mellet, a Város kapujá
hoz érkezvén, a Christus monda néki, ez az Urnak
kapuja, amellyen az igazaknak kel bémenni, el végzet
nyhát utadet, a hitet meg tartottad, mintsen már
egyéb látra, hanem hogy bé meny az Urnak örömiben,
es hogy el vegyed az igasságnak koronáját, látod e-
mitt vannak azok a boldog seregek, azok a hitsi társak
mint hinak, és hogy az egész Mennyei Udvar örömmel
kiáltya ezere Christusnak kétvete, véddel a Coronát
a mellyet az ur néked képzett, Storophila fel emelvén se
emitt nagy roppant seregét láta, a Throonus elöt, és a
Bárány elöt akik minde sejében valának és nagy
álmelkodással monda, kérlek Uram mond meg né
kem. Sony kitsodák azok.

Et Christus; Azok az olyanok, kik sok nyomo
ruságok után meg mosták ruhájokot a Bárány nak
vérében azert is Kűnnelen az Istennek széke elöt van
nak es se ehséget, se szomjuságot se hidegöt, de meleget
nem

189.

nem fognak szenvedni, mivel a Bárány aki a széknek
Közepében vagyon, nékik pásztorok lésén ökbet az élő
Vizének kut fejére vezeti, és az Isten meg törőli az ő kön
hulatásokbt.

Storophila; Adgya az én Istenem, hogy a köz
a boldog sereg köri számláltassam, és lehessek az ő Szent
társadágokban, de édes Jesusom mi ért vagyunk mi
ollyan sokaig itten. a kapuk meg zárva vánnak, ki
nyittya meg nékem azokot, ki álcani nem mérek tar
ván attol hogy azt ne selellyék nékem valamint az est
telen szüzekk hogy nem üs mérlek tégedet.

A Christus; Mit selsz Leányom, Zorges batron
a kereszteddel, mivel aki Zörget annak meg nyittatik, a
Mennyeknek országát erőszakkal vesik el, nem mon
dottame az Evangeliumba? hogy igyekezél a szoros
kapun bé menni, nem csak szabad Zörgetsd, de ezt
meg kel tudni, hogy a Mennyeli utat erőszakkal kel meg
nyittani, a kereszteddel pedig meg nyithatod a Mennyei
Kaput, mivel a kereszt annak a kulcsa.

Storophila; engedelmeskedvén minden erejé
vel kezdé a Kaput verni a Kereszted, mondvan; emelje
tek fel fejedelmek ati kapuitokot, és emelkedgyetek
fel örökké való kapuk, Ps. 23. 7. hadmehessek bé
az Isten házában, azonnal a mennyei kapu meg
nyittatek, és az boldog lélek sok nyomorusági után
nagy örömmel az Isten házában bé botsátatek, de
mielőtt bé ment volna, egy darab papirost le
ejte, a mellyén illyen formában vala le irva a Jes
tamentuma.

Storophilának

A Christus a Közben jároja ennek a Testamentumnak Heb. 9. 15.

190.

Storophilának Testamentuma

Storophila immár a Mennyei Kintset
birja, és elhadgya e nyomorult Sellyet,
de minek elötte lássa a Mennyeket
Irásban fel tészen sok szép inteseket.
Halandok láttatok földön sok hartzokon
Valék s. veszedelmes keserves probákon
Dühös ellenségem talám tartna lántzon
Sanem jartam volna a Keresztes uton
Meg válto Istennek követtem nyomdokit
elmémben tartottam az ő szent geldait
bőv séggel nyújtotta ő ream kgl mit
Végtire meg nyitva látom ég Kapuit.
Aly meg mongyák nékem vagy közel Kapuhoz
el érted s. Juttottal örök boldogsághoz.
akarom hogy mingyárt fog testamentumhoz
Hogy Masok is várják jutni jutalmid Hoz.
Mindgyarást fogadám engedelmességgel
Ur parontsolattyát alázatos szivel
azonnal egy Angyal ira Siettéggel
akiis Lelkemre van gondviselésel.
En sok nehéz dolgot e földön probáltam
én ki a keresztet szivemben hordoztam
en ki ezen Keresst által boldogultam
ennek Sullyos voltát holtomkos kostoltam.
Éltem és halok meg igaz szüreségben
volt részem Atyámtol maradt örökségben
Szentül igyekeztem élni a Költségben
taplaltam s. ruhasztam Christus szegényiben
Oh melly bövön ozt most, vissa adgya nékem,
ki mondhatatlan lesz Mennyekben a Kintsem
de ő szeretetit kel meg tekintenem.
és azt dragábrais nékem betsüllenem. Hal

154

Hallando én a melly jóságot most oztok
annak örökösi lésztek ha akartok
Nézétek melly méröt s. aratást mutatok
nem bánom vésemet csak el ne foglallyatok.
A Jesus törvénnyle alat ti élyetek
Az ő kereszttye lep néktek üdvességtek,
A Mennyekben menni ötöt kövessétek
mert ő egyes mind ut, és mind vezéretek,
Illyen jóságokot hagyok ám én néktek
Mindent elvont idő meg maradnak ezek,
el sem nyeik gyökolbéli ellenségek,
Sik ezeket bírják boldogságban lésznek,
Előtökben tésem eltemet s Soltomot
Követétek kereszt nek utty ám példámot
Lassatok hadgyátok el a jovámot
Vagy Kedig követni kell én nyomodkimot.
Drága jóm van Sátra Sükség hogy tuggátok
mellyet hogy el Sagyok bőrségel suhajtyátok
Boldogságba tevé tiis ugy boldogok
Lésztek ha kereszttet igen kivánnyátok.
Vegyétek s. hordgyátok e Sannos kereszttet
illy drága ajandék melly illet tiktetket
Azal bőrségesen ti nyeriék kĝlmet
azon mint Sastor jár égben menni lehet
Szekére győzedelmesen seltetének
a boldog lelkekhez azon selemeltének
Sogy boldogok ti is mint en lehessetek
Sel mely uton jártam arra sieksétek.
Storophila azonba az llr nak örömibe bé
mene, a mely egyedül a valoságos öröm és a mely
nagyon külombözik a világi rövid örömtől, minden
más

191.

minden más féle öröm és gyönyörüség csak szomo
ruság ehez képest minden más féle vigasság csak una
dalom ki sóghattya meg mitsoda ditsöséges ének sho
val vitetsék az Istennek széke eleiben, ugyan ki sóghat
na azt meg, mivel az irás azt mongya hogy a szem
olyat nem látot, sem a fül nem hallot, se az Emberi
Szív azt meg nem sóghattya, amit az Isten készitet
azoknak akik őtöt szeretik, azt a hit meg nem
sóghattya, a Remenység oda nem ér, egyszóval.
minden féle kivánságokot fel Salad. Sat kétség
be kellenése ennünk hogy valaha birhassuk azt a
nagy boldogságot? ezzen nem de mitsoda nagy
munkák nem érdemel. az a végheretlen nyugodalom
a valo, hogy azért örökke kellene munkálodni de meg
nem kell ijedni, mert az Isten tellyes irgalmassággal
noha az a nagy boldogság örökke valo munkát érdemel
ne de mint hogy az az Embertől nem lehet, mivel az éle
te rövid, az Isten meg elégsik azal a kevés idővel, =
mert ugyan is mi volna egy nehány ezer esztendőt a
munkában, és szenvedésben tölteni, ha jol megtekint
tyük az örökké valoságot mitsoda ki mondhatatlan
irgalmassága az az Istennek, a midőn nékünk azt
mongya, hogy amit nekünk ad, annak nem lészen vé
ge, nem mongya azt, hogy munkálkodgyunk egy
nehány ezer esztendőkig, hanem hogy munkalodgyunk
az alat a kevés idő alat, amelybe élünk, és az után örök
ke valo nyugodalomba lépünk.

O örökke valo nyugodalom! oh minde
nek felet valo öröm, amelyben örökke láttyuk Sze
retstyük, és ditsérjük az Istent, oda vezet tehat min
ket a kereszt nek uttya, valamint lattyuk, hogy Sto
ropsilát oda vezette, és engedgye az llr hogy
emnek

155

ennek a Könyvnek olvasása segittsen minketis
hogy oda érkezhessünk, és ditsirhessük aszent Három
sagot, akinek ditsőségire ajánlom ezt a forditást.

ERDÉLYI MÚZ. EGYL. KÖNYVTÁRA KÉZIRATTÁR.